

2019

Urząd Statystyczny
w Krakowie

Rocznik Statystyczny Krakowa

Kraków 2019

Statistical Yearbook of Kraków

2019

Rocznik Statystyczny Krakowa

Statistical Yearbook of Kraków

Urząd Statystyczny w Krakowie Statistical Office in Kraków

Kraków 2019

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Krakowie

Editorial Board of the Statistical Office in Kraków

Przewodniczący

President

Agnieszka Szlubowska

Członkowie

Members

Bogusław Bubula, Agnieszka Czekaj, Barbara Oremus, Krzysztof Pawlaczek,
Maria Penpeska, Małgorzata Piwowarczyk, Grzegorz Ruta, Tomasz Sekuła,
Anna Stefan, Monika Wałaszek

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Krakowie, Dział Opracowań Regionalnych

Statistical Office in Kraków, Regional Studies Division

Zespół autorski

Editorial team

Paulina Biabiarz, Anna Dziedzic, Jadwiga Tutaj

pod kierunkiem

supervised by

Małgorzaty Piwowarczyk

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Paulina Babiaryz, Karolina Rudnik, Jadwiga Tutaj

Opracowanie graficzne okładki

Graphic design of the cover

Karolina Rudnik

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Kraków – Wawel (fot. Paweł Babiaryz)

ISSN 1640–4157

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on the website

<http://krakow.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate source

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu dwudziestą trzecią edycję publikacji **Rocznik Statystyczny Krakowa**. Rocznik zawiera najważniejsze dane statystyczne w ujęciu przestrzennym, szczególnie charakteryzujące poziom życia mieszkańców i sytuację gospodarczą w Krakowie.

Tematyka i sposób prezentacji danych nawiązują do poprzednich wydań Rocznika. Obecna edycja została poszerzona o informacje z zakresu wspierania rodziny przez świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”. W dziale „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna” zaprezentowano po raz pierwszy dane o pracownikach medycznych i lekarzach specjalistach. W dziale „Edukacja i wychowanie” wprowadzono uzupełnienia dotyczące zmian w systemie oświaty, obowiązujących od roku szkolnego 2017/18.

Układ tematyczny Rocznika jest podobny do poprzednich edycji z retrospektywnymi tablicami przeglądowymi prezentującymi najważniejsze dane o Krakowie w latach 2005–2018 oraz na tle województwa małopolskiego i wybranych miast w Polsce w 2018 r. Informacje o Krakowie zostały zebrane w działach tematycznych, dotyczących między innymi demografii, gospodarki, kultury, edukacji, zdrowia aż po wybrane elementy infrastruktury technicznej. Każdy z działów został poprzedzony wyjaśnieniami metodologicznymi.

Publikacja w wersji polsko-angielskiej dostępna jest w formie książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu. Chcąc umożliwić Państwu prowadzenie samodzielnych analiz i porównań retrospektywnych przygotowaliśmy uzupełniające zestawienie tabelaryczne danych.

Korzystając z okazji składam serdeczne podziękowania dla wszystkich osób, podmiotów i instytucji, które przekazują nam systematycznie dane statystyczne oraz uwagi dotyczące zakresu tematycznego opracowań Urzędu.

Mam nadzieję, że Rocznik Statystyczny Krakowa będzie dla Czytelników miarodajnym, wszechstronnym i aktualnym źródłem wiedzy o Krakowie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

PREFACE

I present to you the twenty-third edition of the **Statistical Yearbook of Kraków**. The yearbook contains the most important statistical data in spatial terms, characterising in detail living standards of inhabitants and the economic situation in Kraków.

The subject matter and manner of data presentation refer to previous editions of the Yearbook. The current edition has been enriched by information on supporting the family through the "Family 500+" child-raising benefit. In the "Health care and social welfare" chapter, data on medical personnel and doctors specialists were presented for the first time. In the "Education" chapter, supplements were introduced regarding changes in the education system, being in force since the 2017/18 school year.

The thematic layout of the Yearbook is similar to previous editions with retrospective review tables presenting the most important data on Kraków in 2005–2018 and against the background of Małopolskie Voivodship and selected cities in Poland in 2018. Information on Kraków has been collected in thematic chapters, including demographics, economy, culture, education, health up to selected elements of technical infrastructure. Each of the chapters was preceded by methodological explanations.

The publication in Polish-English version is available in book and electronic form on the Office's website. To enable you to conduct independent analyses and retrospective comparisons, we have prepared a complementary tabular data summary.

I would like to take this opportunity to thank all persons, entities and institutions who regularly provide us with statistical data and comments regarding the thematic scope of the Office's publications.

I hope that the Statistical Yearbook of Kraków will be a reliable, comprehensive and up-to-date source of knowledge about Kraków for readers.

Director
of the Statistical Office in Kraków

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Szlubowska', with a stylized flourish at the end.

Agnieszka Szlubowska

SPIS TREŚCI

	Strona Page
Przedmowa	
Spis tablic i wykresów	
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	
Uwagi ogólne	
TABLICE PRZEGLĄDOWE	
I. Wybrane dane o Krakowie (2005–2018) ..	
II. Kraków na tle województwa małopolskiego w 2018 r.	
III. Kraków na tle miast liczących 300 tys. i więcej mieszkańców w 2018 r.	
DZIAŁY	
I. Geografia. Meteorologia	
II. Stan i ochrona środowiska	
III. Samorząd terytorialny	
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
V. Ludność	
VI. Rynek pracy	
VII. Wynagrodzenia	
VIII. Infrastruktura komunalna. Mieszkania	
IX. Edukacja i wychowanie	
X. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
XI. Kultura. Turystyka. Sport	
XII. Nauka i technika	
XIII. Leśnictwo	
XIV. Przemysł i budownictwo	
XV. Transport	
XVI. Handel i gastronomia	
XVII. Finanse przedsiębiorstw	
XVIII. Finanse publiczne	
XIX. Inwestycje. Środki trwałe	
XX. Rachunki regionalne	
XXI. Podmioty gospodarki narodowej	
Sytuacja społeczno-gospodarcza Krakowa w 2018 r.	

CONTENTS

	Strona Page
Preface	3–4
List of tables and charts	6–19
Symbols. Main abbreviations	20–21
General notes	22–27
REVIEW TABLES	
Selected data on Kraków (2005–2018)	28–49
Kraków and Małopolskie Voivodship in 2018	50–55
Kraków and cities with 300 thousand and over inhabitants in 2018	56–65
CHAPTERS	
Geography. Meteorology	66–68
Environmental protection	69–80
Local government	81–84
Public safety. Justice	85–95
Population	96–117
Labour market	118–140
Wages and salaries	141–142
Municipal infrastructure. Dwellings	143–155
Education	156–197
Health care and social welfare	198–216
Culture. Tourism. Sport	217–237
Science and technology	238–249
Forestry	250–252
Industry and construction	253–264
Transport	265–267
Trade and catering	268–272
Finances of enterprises	273–286
Public finance	287–294
Investments. Fixed assets	295–299
Regional accounts	300–303
Entities of the national economy	304–311
Socio-economic situation of Kraków in 2018	312–317

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND CHARTS

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA. METEOROLOGIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY. METEOROLOGY		
Położenie geograficzne Krakowa	Geographical location of Kraków	1	66
Najwyżej i najniżej położone punkty Krakowa	The highest and the lowest points of Kraków	2	66
Dane meteorologiczne (2010, 2015, 2017, 2018)	Meteorological data (2010, 2015, 2017, 2018)	3	67
Średnie miesięczne temperatury powietrza zanotowane w stacji meteorologicznej Kraków (2001–2010, 2010, 2015, 2017, 2018)	Average monthly air temperatures recorded at the meteorological station Kraków (2001–2010, 2010, 2015, 2017, 2018)	4	67
Miesięczne sumy opadów atmosferycz- nych zanotowane w stacji meteorolo- gicznej Kraków (2001–2010, 2010, 2015, 2017, 2018)	Total monthly atmospheric precipitation recorded at the meteorological station Kraków (2001–2010, 2010, 2015, 2017, 2018)	5	68
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	General notes	x	69
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2010, 2015, 2017, 2018)	Water withdrawal for needs of the national economy and population (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (6)	75
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2010, 2015, 2017, 2018)	Water consumption for needs of the national economy and population (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (7)	75
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi (2010, 2015, 2017, 2018)	Industrial and municipal wastewater dis- charged into waters or into the ground (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (8)	76
Oczyszczalnie ścieków komunalnych (2010, 2015, 2017, 2018)	Municipal wastewater treatment plants (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (9)	77
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza (2010, 2015, 2017, 2018)	Emission and reduction of air pollutants (2010, 2015, 2017, 2018)	5 (10)	77
Ochrona przyrody i krajobrazu (2010, 2015, 2017, 2018)	Protection of nature and landscape (2010, 2015, 2017, 2018)	6 (11)	79
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) oraz tereny ich składowania (2010, 2015, 2017, 2018)	Waste generated and landfilled up to now (accumulated) as well as its waste landfill areas (2010, 2015, 2017, 2018) ..	7 (12)	79
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2010, 2015, 2017, 2018]	Outlays on fixed assets for environmental protection and water management (current prices) [2010, 2015, 2017, 2018]	8 (13)	80

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ III. SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. LOCAL GOVERNMENT	
Uwagi ogólne	General notes	x 81
Wyniki wyborów do Rady Miasta (2010, 2014, 2018)	Results of the elections to the City Council (2010, 2014, 2018)	1 (14) 82
Wybory bezpośrednie prezydenta miasta Krakowa w 2018 r.	Direct election of the president of Kraków in 2018	2 (15) 82
Wyniki wyborów bezpośrednich prezydenta miasta Krakowa w dniu 4 listopada 2018 r.	Results of the direct election of the presi- dent of Kraków on 4th November 2018 ..	3 (16) 82
Działalność Rady Miasta (2006–2010, 2010–2014, 2014–2018, 2018–2023)	Activities of the City Council (2006–2010, 2010–2014, 2014–2018, 2018–2023) ...	4 (17) 83
Radni według wieku, poziomu wykształcenia i grup zawodów (2010, 2015, 2017, 2018)	Councillors by age, educational level and occupational groups (2010, 2015, 2017, 2018)	5 (18) 83
Skargi i wnioski złożone w Urzędzie Miasta Krakowa (2010, 2015, 2017, 2018)	Complaints and motions filed in the Municipality of Kraków (2010, 2015, 2017, 2018)	6 (19) 84
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE	
Uwagi ogólne	General notes	x 85
Bezpieczeństwo publiczne	Public safety	
Ujawnione wykroczenia przez służby Straży Miejskiej (2010, 2015, 2017, 2018)	Offences disclosed by the Municipal Police (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (20) 89
Wybrane zagadnienia działalności służb Straży Miejskiej (2010, 2015, 2017, 2018)	Selected activities of the Municipal Police (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (21) 89
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2015, 2017, 2018)	Ascertained crimes by the Police and rates of detectability of delinquents in completed preparatory proceedings (2015, 2017, 2018)	3 (22) 90
Osoby przyjęte do wytrzeźwienia przez Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień (2010, 2015, 2017, 2018)	Persons admitted to the Municipal Addiction Prevention Centre (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (23) 91
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2010, 2015, 2017, 2018)	Registered activity of the State Fire Service (2010, 2015, 2017, 2018)	5 (24) 92
Wymiar sprawiedliwości	Justice	
Wpływ spraw do sądów powszechnych okręgu krakowskiego (2010, 2015, 2017, 2018)	Incoming cases in common courts of the Krakowski district (2010, 2015, 2017, 2018)	6 (25) 93
Załatwione sprawy rodzinne (2010, 2015, 2017, 2018)	Resolved family cases (2010, 2015, 2017, 2018)	7 (26) 94
Podmioty w Krajowym Rejestrze Sądowym (2010, 2015, 2016, 2017)	Entities in the National Judicial Register (2010, 2015, 2016, 2017)	8 (27) 94

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ	CHAPTER V. POPULATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	96
Ludność (2010, 2015, 2017, 2018)	Population (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (28)	101
Ludność według płci i wieku (2010, 2015, 2017, 2018)	Population by sex and age (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (29)	101
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2015, 2017, 2018)	Working and non-working age population (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (30)	102
Ruch naturalny ludności (2010, 2015, 2017, 2018)	Vital statistics of population (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (31)	103
Małżeństwa zawarte w 2018 r. według wieku nowożeńców	Marriages contracted by age of bridegrooms and brides in 2018	5 (32)	104
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców (2010, 2015, 2017, 2018)	Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides (2010, 2015, 2017, 2018)	6 (33)	105
Rozwody i separacje orzeczone (2010, 2015, 2017, 2018)	Divorces and separations adjudicated (2010, 2015, 2017, 2018)	7 (34)	105
Rozwody w 2018 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	Divorces in 2018 by age of spouses at the moment of filing petition for divorce	8 (35)	106
Urodzenia (2010, 2015, 2017, 2018)	Births (2010, 2015, 2017, 2018)	9 (36)	106
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2010, 2015, 2017)	Live births by birth order of a child and age of mother (2010, 2015, 2017)	10 (37)	107
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2010, 2015, 2017, 2018)	Female fertility and reproduction rates of population (2010, 2015, 2017, 2018)	11 (38)	108
Zgony według płci i wieku zmarłych (2010, 2015, 2017, 2018)	Deaths by sex and age of deceased (2010, 2015, 2017, 2018)	12 (39)	108
Zgony według wybranych przyczyn (2010, 2015, 2016, 2017)	Deaths by selected causes (2010, 2015, 2016, 2017)	13 (40)	110
Zgony niemowląt według płci i wieku (2010, 2015, 2017, 2018)	Infant deaths by sex and age (2010, 2015, 2017, 2018)	14 (41)	112
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn (2010, 2015, 2016, 2017)	Infant deaths by selected causes (2010, 2015, 2016, 2017)	15 (42)	112
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez Policję (2015, 2017, 2018)	Suicides registered by the Police (2015, 2017, 2018)	16 (43)	113
Przeciętne dalsze trwanie życia (2010, 2015, 2017, 2018)	Life expectancy (2010, 2015, 2017, 2018)	17 (44)	113
Prognoza ludności (2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050)	Population projection (2020, 2025, 2030, 2035, 2040, 2045, 2050)	18 (45)	114
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2010, 2015, 2017, 2018)	Internal and international migration of population for permanent residence (2010, 2015, 2017, 2018)	19 (46)	115
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według województw w 2018 r.	Internal migration of population for permanent residence by voivodships in 2018	20 (47)	116

	Tablica Table	Strona Page
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2010, 2015, 2017, 2018)	Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2010, 2015, 2017, 2018)	21 (48) 116
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt czasowy według płci migrantów (2015, 2017, 2018)	Internal migration of population for temporary stay by sex of migrants (2015, 2017, 2018)	22 (49) 117
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	General notes	x 118
Pracujący	Employment	
Pracujący (2010, 2015, 2017, 2018)	Employed persons (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (50) 125
Pracujący według statusu zatrudnienia (2010, 2015, 2017, 2018)	Employed persons by employment status (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (51) 126
Przeciętne zatrudnienie według sekcji (2010, 2015, 2017, 2018)	Average paid employment by sections (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (52) 127
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2010, 2015, 2017, 2018)	Full- and part-time paid employment (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (53) 128
Przyjęcia do pracy (2010, 2015, 2017, 2018)	Hires (2010, 2015, 2017, 2018)	5 (54) 129
Zwolnienia z pracy (2010, 2015, 2017, 2018)	Terminations (2010, 2015, 2017, 2018) ...	6 (55) 131
Absolwenci uczelni, szkół zawodowych i liceów ogólnokształcących, którzy podjęli pracę po raz pierwszy (2010, 2015, 2017, 2018)	Graduates of higher education institutions, leavers of vocational and general secondary schools starting work for the first time (2010, 2015, 2017, 2018)	7 (56) 133
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2010, 2015, 2017, 2018)	Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2010, 2015, 2017, 2018)	8 (57) 135
Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy (2010, 2015, 2017, 2018)	Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market (2010, 2015, 2017, 2018)	9 (58) 135
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2010, 2015, 2017, 2018)	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2010, 2015, 2017, 2018)	10 (59) 136
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2010, 2015, 2017, 2018)	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2010, 2015, 2017, 2018)	11 (60) 137
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2010, 2015, 2017, 2018)	Registered unemployed persons benefiting from labour market programme (2010, 2015, 2017, 2018)	12 (61) 138
Wydatki Funduszu Pracy (2010, 2015, 2017, 2018)	Labour Fund expenditures (2010, 2015, 2017, 2018)	13 (62) 138

		Tablica Table	Strona Page
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (2015, 2017, 2018)	Persons injured in accidents at work (2015, 2017, 2018)	14 (63)	139
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2015, 2017, 2018)	Employees exposed to risk factors (2015, 2017, 2018)	15 (64)	139
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynniki szkodliwymi i niebezpiecz- nymi dla zdrowia (2015, 2017, 2018)	Employees exposed to physical health risk factors (2015, 2017, 2018)	16 (65)	140
Zatrudnieni na stanowiskach pracy, na których dokonano oceny ryzyka zawodowego (2015, 2017, 2018)	Employees on workstations for which evaluation of occupational risk was done (2015, 2017, 2018)	17 (66)	140
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES		
Uwagi ogólne	General notes	x	141
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2010, 2015, 2017, 2018)	Average monthly gross wages and salaries by sections (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (67)	142
DZIAŁ VIII. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER VIII. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	143
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2010, 2015, 2017, 2018)	Water supply and sewage systems (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (68)	148
Eksploatacja wodociągów i kanalizacji (2010, 2015, 2017, 2018)	Exploitation of water supply and sewage systems (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (69)	148
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2010, 2015, 2017, 2018)	Recipients and consumption of electricity in households (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (70)	149
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2010, 2015, 2017, 2018)	Gas supply network as well as recipients and consumption of gas from gas supply system in households (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (71)	149
Ogrzewnictwo (2010, 2015, 2017, 2018) .	House-heating (2010, 2015, 2017, 2018) .	5 (72)	150
Ludność korzystająca z sieci wodociąg- owej, kanalizacyjnej i gazowej (2010, 2015, 2017, 2018)	Population connected to water supply, sewage and gas supply network (2010, 2015, 2017, 2018)	6 (73)	150
Komunikacja miejska (2016, 2017, 2018)	Urban transport (2016, 2017, 2018)	7 (74)	151

	Tablica Table	Strona Page
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2010, 2015, 2017, 2018)	Municipal waste and liquid waste (2010, 2015, 2017, 2018)	8 (75) 151
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2010, 2015, 2017, 2018) ...	Generally accessible urban green areas and green areas of housing estates (2010, 2015, 2017, 2018)	9 (76) 152
Miejski Park i Ogród Zoologiczny (2010, 2015, 2017, 2018)	Urban Zoological Park and Garden (2010, 2015, 2017, 2018)	10 (77) 152
Gatunki zwierząt w Miejskim Parku i Ogródzie Zoologicznym (2010, 2015, 2017, 2018)	Species of animals in Urban Zoological Park and Garden (2010, 2015, 2017, 2018)	11 (78) 153
Ogród Botaniczny (2010, 2015, 2017, 2018)	Botanical Garden (2010, 2015, 2017, 2018)	12 (79) 153
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2010, 2015, 2017, 2018)	Dwelling stock (2010, 2015, 2017, 2018) .	13 (80) 154
Mieszkania w zasobach mieszkaniowych wyposażone w instalacje (2010, 2015, 2017, 2018)	Dwellings in dwelling stock fitted with installations (2010, 2015, 2017, 2018) ...	14 (81) 154
Mieszkania oddane do użytkowania (2015, 2017, 2018)	Dwellings completed (2015, 2017, 2018) .	15 (82) 155
DZIAŁ IX. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER IX. EDUCATION	
Uwagi ogólne	General notes	x 156
Edukacja według szczebli kształcenia (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ...	Education by level (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	1 (83) 162
Szkoły według organów prowadzących (2016/17, 2017/18, 2018/19)	Schools by school governing authority (2016/17, 2017/18, 2018/19)	2 (84) 165
Współczynnik skolaryzacji (2015/16, 2017/18, 2018/19)	Enrolment rate (2015/16, 2017/18, 2018/19)	3 (85) 167
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2017/18, 2018/19)	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2017/18, 2018/19)	4 (86) 168
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2017/18, 2018/19)	Students studying foreign languages in schools for adults (2017/18, 2018/19)	5 (87) 169
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2016/17, 2017/18, 2018/19)	Education for people with special educational needs (2016/17, 2017/18, 2018/19)	6 (88) 169
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz młodzieżowe ośrodki socjoterapii (2010, 2015, 2017, 2018)	Special education centres, youth education centres and youth social therapy centres (2010, 2015, 2017, 2018)	7 (89) 170

	Tablica Table	Strona Page
Domy i stołówki studenckie (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ...	Student dormitories and canteens (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ... 8 (90)	171
Studenci uczelni otrzymujący stypendia (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ...	Students of higher education institutions receiving scholarships (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) 9 (91)	172
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19]	Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19] 10 (92)	173
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19]	Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19] ... 11 (93)	173
Branżowe szkoły I stopnia dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19]	Stage I sectoral vocational schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19] ... 12 (94)	173
Uczniowie branżowych szkół I stopnia i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształ- cenia (2016/17, 2017/18, 2018/19)	Students of stage I sectoral vocational schools and graduates of basic vocation- al schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2016/17, 2017/18, 2018/19) 13 (95)	174
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19]	General secondary schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19] 14 (96)	174
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19]	Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19] 15 (97)	175
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2016/17, 2017/18, 2018/19)	Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2016/17, 2017/18, 2018/19) 16 (98)	175
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ...	Art schools for children and youth (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ... 17 (99)	176
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19] ...	Post-secondary schools (excluding special schools) [2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19] 18 (100)	176
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według kierunków kształcenia (2016/17, 2017/18, 2018/19)	Students and graduates of post- secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2016/17, 2017/18, 2018/19) 19 (101)	177
Uczelnie (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	Higher education institutions (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) 20 (102)	178
Studenci uczelni według podgrup kierunków studiów (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19)	Students of higher education institutions by narrow fields of education (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) 21 (103)	178
Absolwenci uczelni według podgrup kierunków studiów (2009/10, 2016/17, 2017/18)	Graduates of higher education institutions by narrow fields of education (2009/10, 2016/17, 2017/18) 22 (104)	187
Nauczyciele akademicki w uczelniach (2015/16, 2017/18, 2018/19)	Academic teachers in higher education institutions (2015/16, 2017/18, 2018/19). 23 (105)	193

	Tablica Table	Strona Page
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów uczelni (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ...	Foreigners – students and graduates by mode of study and type of higher education institutions (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) 24 (106)	195
Studia podyplomowe i studia doktoranckie (2015/16, 2016/17, 2017/18, 2018/19) ...	Postgraduate and doctoral studies (2015/16, 2016/17, 2017/18, 2018/19) ... 25 (107)	195
Szkoły dla dorosłych (2017/18, 2018/19) .	Schools for adults (2017/18, 2018/19) 26 (108)	196
Wychowanie przedszkolne (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) ...	Pre-primary education (2010/11, 2015/16, 2017/18, 2018/19) 27 (109)	197
DZIAŁ X. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	CHAPTER X. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	General notes x	198
Pracownicy medyczni (2015, 2017, 2018)	Medical personnel (2015, 2017, 2018) 1 (110)	206
Lekarze specjaliści (2015, 2017, 2018)	Doctors specialists (2015, 2017, 2018) ... 2 (111)	206
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2015, 2017, 2018)	Outpatient health care (2015, 2017, 2018) 3 (112)	208
Stacjonarna opieka zdrowotna (2017, 2018)	Inpatient health care (2017, 2018) 4 (113)	208
Szpitale ogólne (2017, 2018)	General hospitals (2017, 2018) 5 (114)	209
Pomoc doraźna i ratownictwo medyczne (2010, 2015, 2017, 2018)	First aid and emergency medical services (2010, 2015, 2017, 2018) 6 (115)	211
Apteki ogólnodostępne (2010, 2015, 2017, 2018)	Generally available pharmacies (2010, 2015, 2017, 2018) 7 (116)	211
Krwiodawstwo (2010, 2015, 2017, 2018) .	Blood donation (2010, 2015, 2017, 2018) 8 (117)	212
Żłobki i kluby dziecięce (2010, 2015, 2017, 2018)	Nurseries and children's clubs (2010, 2015, 2017, 2018) 9 (118)	212
Świadczenia z programu „Rodzina 500+” (2017, 2018)	Benefits from the "Family 500+" programme (2017, 2018) 10 (119)	213
Placówki wsparcia dziennego (2010, 2015, 2017, 2018)	Day-support centres (2010, 2015, 2017, 2018) 11 (120)	213
Rodzinna piecza zastępcza (2010, 2015, 2017, 2018)	Family foster care (2010, 2015, 2017, 2018) 12 (121)	214
Instytucjonalna piecza zastępcza (2010, 2015, 2017, 2018)	Institutional foster care (2010, 2015, 2017, 2018) 13 (122)	214
Pomoc społeczna stacjonarna (2010, 2015, 2017, 2018)	Stationary social welfare (2010, 2015, 2017, 2018) 14 (123)	215
Placówki stacjonarne pomocy społecznej oraz mieszkańcy według grup mieszkańców (2010, 2015, 2017, 2018) .	Stationary social welfare facilities and residents by groups of residents (2010, 2015, 2017, 2018) 15 (124)	215
Świadczenia pomocy społecznej (2010, 2015, 2017, 2018)	Social assistance benefits (2010, 2015, 2017, 2018) 16 (125)	216

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XI. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XI. CULTURE. TOURISM. SPORT		
Uwagi ogólne	General notes	x	217
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2010, 2015, 2017, 2018]	Public libraries (with branches) [2010, 2015, 2017, 2018]	1 (126)	221
Muzea (2010, 2015, 2017, 2018)	Museums (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (127)	221
Galerie sztuki (2010, 2015, 2017, 2018) ..	Art galleries (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (128)	222
Teatry, instytucje muzyczne (2010, 2015, 2017, 2018)	Theatres, music institutions (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (129)	222
Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby (2009, 2015, 2017, 2018)	Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs (2009, 2015, 2017, 2018)	5 (130)	223
Kina stałe (2010, 2015, 2017, 2018)	Indoor cinemas (2010, 2015, 2017, 2018)	6 (131)	224
Imprezy masowe (2015, 2017, 2018)	Mass events (2015, 2017, 2018)	7 (132)	225
Turystyka	Tourism		
Baza noclegowa turystyki (2010, 2015, 2017, 2018)	Tourist accommodation facilities (2010, 2015, 2017, 2018)	8 (133)	226
Hotele według kategorii (2010, 2015, 2017, 2018)	Hotels by category (2010, 2015, 2017, 2018)	9 (134)	229
Placówki gastronomiczne w bazie noclegowej turystyki (2010, 2015, 2017, 2018)	Catering establishments in tourist accommodation facilities (2010, 2015, 2017, 2018)	10 (135)	230
Turyści zagraniczni korzystający z bazy noclegowej turystyki (2010, 2015, 2017, 2018)	Foreign tourists accommodated in tourist accommodation facilities (2010, 2015, 2017, 2018)	11 (136)	230
Turyści zagraniczni z wybranych krajów korzystający z bazy noclegowej turystyki w 2018 r.	Foreign tourists from selected countries accommodated in tourist accommodation facilities in 2018	12 (137)	232
Sport	Sport		
Kluby sportowe (2010, 2014, 2016, 2018)	Sports clubs (2010, 2014, 2016, 2018)	13 (138)	234
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2018 r.	Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2018	14 (139)	234
Obiekty sportowe w 2018 r.	Sports facilities in 2018	15 (140)	237
DZIAŁ XII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XII. SCIENCE AND TECHNOLOGY		
Uwagi ogólne	General notes	x	238
Podmioty oraz pracujący (personel wewnętrzny) w działalności badawczej i rozwojowej według funkcji stanowisk (2017, 2018)	Entities and internal personnel in research and development by functions (2017, 2018)	1 (141)	242

		Tablica Table	Strona Page
Pracujący (personel wewnętrzny) w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2017, 2018)	Internal personnel in research and development by educational level (2017, 2018)	2 (142)	243
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) (ceny bieżące) [2017, 2018]	Expenditures on research and develop- ment (current prices) [2017, 2018]	3 (143)	244
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów działalności B+R (ceny bieżące) [2017, 2018]	Expenditures on research and develop- ment by type of R&D (current prices) [2017, 2018]	4 (144)	245
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin B+R (ceny bieżące) [2017, 2018]	Expenditures on research and develop- ment by field of R&D (current prices) [2017, 2018]	5 (145)	245
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według sektorów finansują- cych (ceny bieżące) [2017, 2018]	Expenditures on research and develop- ment by funding sectors (current prices) [2017, 2018]	6 (146)	246
Stopień zużycia aparatury naukowo- -badawczej w działalności B+R (2017, 2018)	Degree of consumption of research equipment in R&D [2017, 2018]	7 (147)	246
Polska Akademia Umiejętności w Krakowie (2010, 2015, 2017, 2018)	The Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków (2010, 2015, 2017, 2018)	8 (148)	247
Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie (2010, 2015, 2017, 2018) ...	The Polish Academy of Sciences. Depart- ment in Kraków (2010, 2015, 2017, 2018)	9 (149)	249
DZIAŁ XIII. LEŚNICTWO	CHAPTER XIII. FORESTRY		
Uwagi ogólne	General notes	x	250
Ważniejsze dane o leśnictwie (2010, 2015, 2017, 2018)	Major data on forestry (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (150)	252
Grunty leśne niestanowiące własności Skarbu Państwa (2010, 2015, 2017, 2018)	Forest land not owned by the State Treasury (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (151)	252
DZIAŁ XIV. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XIV. INDUSTRY AND CONSTRUCTION		
Uwagi ogólne	General notes	x	253
Przemysł	Industry		
Podstawowe dane o przemyśle (2010, 2015, 2017, 2018)	Basic data on industry (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (152)	256
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2010, 2015, 2017, 2018]	Sold production of industry (current prices) [2010, 2015, 2017, 2018]	2 (153)	256
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2010, 2015, 2017, 2018)	Average paid employment in industry (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (154)	258
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2010, 2015, 2017, 2018)	Average monthly gross wages and salaries in industry (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (155)	259

		Tablica Table	Strona Page
Budownictwo	Construction		
Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe (2010, 2015, 2017, 2018)	Construction and assembly enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	5 (156)	260
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2010, 2015, 2017, 2018]	Construction and assembly production (current prices) [2010, 2015, 2017, 2018]	6 (157)	260
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2010, 2015, 2017, 2018]	Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2010, 2015, 2017, 2018]	7 (158)	261
Budynki oddane do użytkowania (2015, 2017, 2018)	Buildings completed (2015, 2017, 2018) ..	8 (159)	262
Przeciętne zatrudnienie w przedsiębior- stwach budowlano-montażowych (2010, 2015, 2017, 2018)	Average paid employment in construction and assembly enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	9 (160)	264
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przedsiębiorstwach budowlano- -montażowych (2010, 2015, 2017, 2018)	Average monthly gross wages and salaries in construction and assembly enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	10 (161)	264
DZIAŁ XV. TRANSPORT	CHAPTER XV. TRANSPORT		
Uwagi ogólne	General notes	x	265
Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni (2010, 2015, 2017, 2018)	Hard surface powiat and gmina public roads (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (162)	266
Siatka połączeń regularnych Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice (2010, 2015, 2017, 2018)	Network of regular flights of the John Paul II International Airport Kraków-Balice (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (163)	266
Działalność Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków- -Balice (2010, 2015, 2017, 2018)	Activity of the John Paul II International Airport Kraków-Balice (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (164)	267
Wypadki drogowe i ich ofiary (2010, 2015, 2017, 2018)	Road traffic accidents and their casualties (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (165)	267
DZIAŁ XVI. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVI. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	General notes	x	268
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2015, 2017, 2018)	Shops and petrol stations by organisatio- nal form (2015, 2017, 2018)	1 (166)	270
Magazyny handlowe (2012, 2015, 2018) .	Trade warehouses (2012, 2015, 2018)	2 (167)	271
Gastronomia (2010, 2015, 2017, 2018) ...	Catering (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (168)	271
Targowiska (2010, 2015, 2017, 2018)	Marketplaces (2010, 2015, 2017, 2018) ...	4 (169)	272

Tablica Table	Strona Page

DZIAŁ XVII. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

CHAPTER XVII. FINANCES OF ENTERPRISES

Uwagi ogólne	General notes	x	273
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2010, 2015, 2017, 2018)	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (170)	278
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2010, 2015, 2017, 2018)	Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (171)	279
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2010, 2015, 2017, 2018)	Enterprises by obtained financial results (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (172)	280
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2010, 2015, 2017, 2018)	Economic relations in enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (173)	281
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	Current assets of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	5 (174)	282
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	Share equity (funds) of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	6 (175)	284
Kapitał zakładowy spółek (2010, 2015, 2017, 2018)	Share capital of companies (2010, 2015, 2017, 2018)	7 (176)	285
Zobowiązania przedsiębiorstw (2010, 2015, 2017, 2018)	Liabilities of enterprises (2010, 2015, 2017, 2018)	8 (177)	286

DZIAŁ XVIII. FINANSE PUBLICZNE

CHAPTER XVIII. PUBLIC FINANCE

Uwagi ogólne	General notes	x	287
Dochody budżetu miasta według rodzajów (2010, 2015, 2017, 2018)	Municipal budget revenue by type (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (178)	290
Dochody budżetu miasta według działów (2010, 2015, 2017, 2018)	Municipal budget revenue by division (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (179)	291
Wydatki budżetu miasta według rodzajów (2010, 2015, 2017, 2018)	Municipal budget expenditure by type (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (180)	292
Wydatki budżetu miasta według działów (2010, 2015, 2017, 2018)	Municipal budget expenditure by division (2010, 2015, 2017, 2018)	4 (181)	292
Dochody i wydatki budżetu miasta na 1 mieszkańca (2010, 2015, 2017, 2018)	Municipal budget revenue and expenditure per capita (2010, 2015, 2017, 2018) ..	5 (182)	294

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XIX. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XIX. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	General notes	x	295
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sekcji (ceny bieżące) [2010, 2015, 2017, 2018]	Investment outlays in enterprises by sections (current prices) [2010, 2015, 2017, 2018]	1 (183)	298
Środki trwałe	Fixed assets		
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2010, 2015, 2017, 2018] ..	Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2010, 2015, 2017, 2018]	2 (184)	299
DZIAŁ XX. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XX. REGIONAL ACCOUNTS		
Uwagi ogólne	General notes	x	300
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2015, 2016, 2017]	Gross domestic product (current prices) [2015, 2016, 2017]	1 (185)	302
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2015, 2016, 2017]	Gross value added by kind of activity (current prices) [2015, 2016, 2017]	2 (186)	302
DZIAŁ XXI. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXI. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY		
Uwagi ogólne	General notes	x	304
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2010, 2015, 2017, 2018)	Entities of the national economy in the REGON register (2010, 2015, 2017, 2018)	1 (187)	305
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2010, 2015, 2017, 2018)	Entities of the national economy in the REGON register by legal status and sections (2010, 2015, 2017, 2018)	2 (188)	306
Podmioty gospodarki narodowej według przewidywanej liczby pracujących (2010, 2015, 2017, 2018)	Entities of the national economy by expected number of employed persons (2010, 2015, 2017, 2018)	3 (189)	308
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2010, 2015, 2017, 2018)	Commercial companies by legal status and sections (2010, 2015, 2017, 2018) ..	4 (190)	309
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2010, 2015, 2017, 2018)	Natural persons conducting economic activity by sections (2010, 2015, 2017, 2018)	5 (191)	311

SPIS WYKRESÓW**LIST OF CHARTS**

Kraków na tle województwa małopolskiego w 2018 r.	Kraków and Małopolskie Voivodship in 2018 .	50–51
Kraków na tle miast wojewódzkich w Polsce w 2018 r.	Kraków and voivodship cities in Poland in 2018	50–51
Ludność według płci i wieku w 2018 r.	Population by sex and age in 2018	100–101
Ruch naturalny na 1000 ludności (2010–2018)	Vital statistics per 1000 population (2010–2018)	100–101
Migracje stałe na 1000 ludności (2010–2018)	Permanent migration per 1000 population (2010–2018)	100–101
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku 0 lat (2010–2018) ...	Life expectancy at 0 age (2010–2018)	100–101
Pracujący na 1000 ludności (2010–2018)	Employed persons per 1000 population (2010–2018)	124–125
Przeciętne zatrudnienie i miesięczne wynagrodzenia brutto pracowników według wybranych sekcji PKD (2010, 2015, 2018)	Average paid employment and monthly gross wages and salaries of employees by selected NACE sections (2010, 2015, 2018)	124–125
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych (2010, 2015, 2018)	Structure of registered unemployed persons (2010, 2015, 2018)	124–125
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (2010–2018)	Share of registered unemployed persons in the number of working age population (2010–2018)	124–125
Mieszkania oddane do użytkowania (2010–2018)	Dwellings completed (2010–2018)	154–155
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3–5 lat (2010–2018)	Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged 3–5 (2010–2018)	154–155
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2018/2019	Education by level in the 2018/2019 school year	154–155
Korzystający z placówek kultury na 1000 ludności (2010–2018)	Users of cultural establishments per 1000 population (2010–2018)	220–221
Struktura czytelników bibliotek publicznych (2015, 2018)	Structure of borrowers of public libraries (2015, 2018)	220–221
Struktura imprez masowych (2015–2018)	Structure of mass events (2015–2018)	220–221
Baza noclegowa turystyki (2016–2018)	Tourist accommodation establishments (2016–2018)	220–221
Dochody i wydatki budżetu miasta Krakowa (2010–2018)	Revenue and expenditure of the city of Kraków budget (2010–2018)	304–305
Podmioty w rejestrze REGON (2010–2018) ..	Entities in the REGON register (2010–2018) .	304–305

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

- Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.
magnitude zero.
- Zero: (0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5;
magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;
- (0,0) – zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
- Kropka (.) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
data not available or not reliable.
- Znak x – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
not applicable.
- Znak Δ – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 15 na str. 25.
categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 15 on page 25.
- Znak # – oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.
- „W tym” – oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which” indicates that not all elements of the sum are given

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAIN ABBREVIATIONS

tys.	=	tysiąc	t	=	tona tonne
mln	=	milion	mm	=	milimetr millimetre
zł	=	złoty	km	=	kilometr kilometre
PLN	=	złoty	m ²	=	metr kwadratowy square metre
szt.	=	sztuka	a	=	ar are
pcs	=	pieces	ha	=	hektar hectare
egz.	=	egzemplarz	km ²	=	kilometr kwadratowy square kilometre
kpl.	=	komplet	ml	=	mililitr millilitre
wol.	=	wolumin	l	=	litr litre
vol.	=	volume	poz.	=	pozycja
g	=	gram gram			
kg	=	kilogram kilogram			
cm ³	=	centymetr sześcienny cubic centimetre			

m ³	= metr sześcienny cubic metre	tabl.	= tablica table
dam ³	= dekametr sześcienny cubic decametre	ust.	= ustęp
hm ³	= hektometr sześcienny cubic hectometre	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
kWh	= kilowatogodzina kilowatt·hour	Dz. Urz.	= Dziennik Urzędowy
GWh	= gigawatogodzina gigawatt·hour	itp.	= i tym podobne
kcal	= kilokaloria kilocalorie	etc.	= and the like
kJ	= kilodżul kilojoule	m.in.	= między innymi
GJ	= gigadżul gigajoule	i.a.	= among others
°C	= stopień Celsjusza centigrade	np.	= na przykład
d	= doba	e.g.	= for example
24h	= 24 hours	tj.	= to jest
r.	= rok	i.e.	= that is
		tzn.	= to znaczy
		i.e.	= that is
		tw.	= tak zwany
		ww.	= wyżej wymienione
p u	= powierzchnia użytkowa	EPC	= Ekwiwalenty pełnego czasu pracy
		FTE	= Full-time equivalent
nr (Nr)	= numer	ESA	= Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej
No.	= number		European System of National and Regional Accounts in the European Union
art.	= artykuł	Eurostat	= Urząd Statystyczny Unii Europejskiej
Art.	= article		Statistical Office of the European Union
cd.	= ciąg dalszy	MON	= Ministerstwo Obrony Narodowej
cont.	= continued		Ministry of National Defense
dok.	= dokończenie	MSW	= Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
cont.	= continued		Ministry of Interior
Lp.	= liczba porządkowa	MZ	= Ministerstwo Zdrowia
No.	= number		Ministry of Health
pkt	= punkt	S.A.	= Spółka Akcyjna
poj.	= pojemność		Joint stock company

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007; wprowadzona z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

- 3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments).

The item „**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” as well as “Other service activities”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of national accounts;

- 3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

4. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

5. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007, opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. **metodą przedsiębiorstw**.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

7. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZiS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 wrze-

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and – unless otherwise indicated – includes entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

4. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organisational status of units of the national economy**.

5. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using **the enterprise method**.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

7. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification (KZiS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1st January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7th August 2014 (Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31st December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; PKWiU 2015, compiled on the basis of the following international classifications and nomenclatures, was introduced on 1st January 2016 by a decree of the Council of Ministers,

śnia 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;

- 3) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami).

8. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i w wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

9. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

11. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) –

dated 4th September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31st December 2015;

- 3) the **Polish Classification of Types of Constructions (PKOB)**, on the basis of which constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1st January 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30th December 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments).

8. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts, in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

9. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

11. When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31st December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30th June.

według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – do 2009 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

13. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

14. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

15. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

For calculations, it was assumed to use the number of population prepared – unless otherwise indicated – to 2009 on the basis of the Population and Housing Census 2002, since 2010 on the basis of Population and Housing Census 2011, provided that for 2010 in accordance with the administrative division obligatory as of 31st December 2011.

12. Some data are given on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

13. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

14. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

15. The names of some classification levels of the Polish Classification of Activities – PKD 2007 have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIEDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHORÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (CD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE Rev. 2

sekcje
sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy
divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Produkcja wyrobów farmaceutycznych Manufacture of pharmaceutical products	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
Produkcja wyrobów z metali Manufacture of metal products	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE Rev. 2 (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Statistical research methodology”.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE
SELECTED DATA ON KRAKÓW

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
POWIERZCHNIA						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	327	327	327	327	327
2	na 1 mieszkańca w m ²	432	431	430	430	431
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA						
3	Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem) – z ujęć własnych	15,6	12,2	12,3	13,0	12,0
4	eksploatacji sieci wodociągowej ^a	81,9	85,3	85,8	85,0	85,8
5	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^b	99,7	99,8	99,9	99,9	99,9
6	Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dan ³	0,5	0,4	0,2	0,2	0,2
7	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^c	91,0	91,2	91,0	91,0	91,5
8	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:					
8	pyłowych	13,4	5,7	5,9	5,9	5,2
9	gazowych (bez dwutlenku węgla)	199	99,7	118	87,2	65,1
10	Redukcja zanieczyszczeń powietrza zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
10	pyłowych	98,9	99,0	98,9	98,9	98,9
11	gazowych (bez dwutlenku węgla)	0,3	1,6	0,6	1,1	0,0
12	Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^d wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	6696	3164	3851	4172	4012
13	Nakłady na środki trwałe w mln zł (ceny bieżące) służące:					
13	ochronie środowiska	124	237	177	96,6	209
14	gospodarce wodnej	28,9	45,1	67,3	57,1	61,1
15	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					
15	w % powierzchni ogólnej	15,0	14,9	14,9	14,9	14,9
16	na 1 mieszkańca w m ²	64,7	64,3	64,2	64,3	64,2

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. b Odprowadzone do wód lub do ziemi. c Ludność korzystająca i ochrona środowiska", ust. 5 na str. 73.

a Water withdrawal by intakes before entering the water supply network. b Discharged into waters or into the ground. general notes to the chapter "Environmental protection", item 5 on page 73.

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.
AREA						
327	327	327	327	327	Area in km ² (as of 31 XII)	1
429	429	427	426	424	per capita in m ²	2
ENVIRONMENTAL PROTECTION						
					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:	
13,3	13,6	13,8	14,0	13,4	production (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing) – from own intakes	3
84,7	84,4	84,2	84,1	82,4	exploitation of water supply network ^a	4
99,9	99,9	99,9	100,0	100,0	Industrial and municipal wastewater treated in % of requiring treatment ^b	5
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Industrial and municipal wastewater untreated per 1 km ² in dam ³	6
97,6	98,6	98,3	97,7	97,3	Population using wastewater treatment plants in % of total population ^c	7
					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality per 1 km ² in t:	
4,0	3,0	2,3	2,4	2,5	particulates	8
82,9	79,5	49,2	50,1	52,2	gases (excluding carbon dioxide)	9
					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:	
99,2	99,4	99,7	99,7	99,7	particulates	10
0,9	7,8	45,2	43,1	43,6	gases (excluding carbon dioxide)	11
4092	4070	4065	4521	5570	Waste (excluding municipal waste) ^d generated (during the year) per 1 km ² in t	12
					Outlays on fixed assets in million PLN (current prices) serving:	
446	738	362	178	207	environmental protection	13
85,8	80,3	39,8	32,1	42,3	water management	14
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
14,9	14,9	14,9	14,9	15,0	in % of total area	15
64,0	64,1	63,7	63,5	63,5	per capita in m ²	16

z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. d Patrz uwagi ogólne działu „Stan

c Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. d See

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE						
1	Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^a w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					
1	w liczbach bezwzględnych	45270	33360	37585	33010	31335
2	na 10 tys. ludności	597	441	496	435	413
3	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^a w %	28,9	48,2	57,2	52,4	47,2
LUDNOŚĆ						
4	Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	757	758	759	758	759
5	w tym kobiety	403	404	405	405	405
6	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII) ..	114	114	114	115	115
7	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	2314	2319	2323	2320	2322
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:						
8	przedprodukcyjnym	123	117	117	117	118
9	produkcyjnym	503	494	491	486	481
10	mobilnym	320	318	318	316	315
11	niemobilnym	183	175	173	170	166
12	poprodukcyjnym	132	147	151	155	160
13	Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	51	53	54	56	58
14	Małżeństwa	3557	4078	3732	3447	3266
15	na 1000 ludności	4,9	5,4	4,9	4,5	4,3
16	Rozwody	1788	1165	1852	1664	1204
17	na 1000 ludności	2,4	1,5	2,4	2,2	1,6
18	Urodzenia żywe	6436	7848	7417	7343	7372
19	na 1000 ludności	8,8	10,4	9,8	9,7	9,7
20	Zgony	7026	7081	6995	7334	7173
21	na 1000 ludności	9,6	9,4	9,2	9,7	9,5
22	w tym zgony niemowląt	36	29	30	23	29
23	na 1000 urodzeń żywych	5,6	3,7	4,0	3,1	3,9
24	Przyrost naturalny	-590	767	422	9	199
25	na 1000 ludności	-0,8	1,0	0,6	0,0	0,3
26	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	1447	416	975	738	1009
27	na 1000 ludności	2,0	0,5	1,3	1,0	1,3

a Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b Do obliczenia sal
a Until 2012 – including prosecutor's offices; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles. b For calcul

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.
PUBLIC SAFETY						
26275	24348	23704	30206	18109	Ascertained crimes by the Police ^a in completed preparatory proceedings:	1
346	319	311	394	235	in absolute numbers	2
47,5	53,3	58,0	71,4	58,1	per 10 thousand population	3
POPULATION						
762	761	765	767	771	Population (as of 31 XII) in thousands	4
407	406	408	409	411	of which females	5
114	114	114	114	114	Females per 100 males (as of 31 XII)	6
2331	2328	2342	2348	2359	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	7
119	121	124	127	130	Population of age (as of 31 XII) in thousands:	8
478	472	468	463	460	pre-working	9
314	310	309	305	303	working	10
164	161	159	157	157	mobility	11
164	168	173	177	181	non-mobility	12
59	61	64	66	68	post-working	13
3516	3766	4062	4424	4498	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)	14
4,6	4,9	5,3	5,8	5,8	Marriages	15
1410	1543	1430	1315	1367	per 1000 population	16
1,9	2,0	1,9	1,7	1,8	Divorces	17
7549	8013	8816	9170	9410	per 1000 population	18
9,9	10,5	11,6	12,0	12,2	Live births	19
7061	7598	7151	7663	7835	per 1000 population	20
9,3	10,0	9,4	10,0	10,2	Deaths	21
25	23	24	22	24	per 1000 population	22
3,3	2,9	2,7	2,4	2,6	of which infant deaths	23
488	415	1665	1507	1575	per 1000 live births	24
0,6	0,5	2,2	2,0	2,0	Natural increase	25
1531	1880 ^b	1807	2002	4714	per 1000 population	26
2,0	2,5 ^b	2,4	2,6	6,1	Internal and international net migration for permanent residence	27
					per 1000 population	

da wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. ating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA

	Pracujący ^{ab} :					
1	ogółem: w tys.	249	285	287	290	298
2	w tym kobiety	122	143	145	146	153
3	na 1000 ludności	329	376	379	383	393
	z liczby ogółem w %:					
4	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	0,1	0,1	0,1	0,1
5	przemysł i budownictwo	.	23,3	23,1	22,7	21,0
6	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja ...	.	27,8	28,5	28,3	29,0
7	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^a	.	6,0	6,3	6,5	6,7
8	pozostałe usługi ^c	.	42,8	42,0	42,4	43,2
9	pracujący w sektorze prywatnym	60,0	65,0	65,7	66,3	67,8
	Przeciętne zatrudnienie ^b :					
	w przemyśle:					
10	w tysiącach	.	53,9	59,1	58,7	55,2
11	na 1000 ludności	.	71	78	77	73
	w budownictwie:					
12	w tysiącach	.	21,1	21,9	20,2	18,2
13	na 1000 ludności	.	28	29	27	24
14	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	25,3	18,7	19,4	23,9	24,7
	z liczby ogółem w %:					
15	kobiety	55,2	51,0	51,2	50,1	49,2
16	w wieku do 24 lat	14,6	13,9	12,1	11,5	10,5
17	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	47,5	26,9	28,1	29,2	37,8
18	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	7,0	4,7	4,8	5,8	5,8
19	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^b w zł	2579,09	3543,43	3722,48	3877,57	3997,80
20	w tym: przemysł	.	3915,89	4341,62	4459,99	4654,54
21	budownictwo	.	3208,94	3418,77	3449,19	3536,81

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

	Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:					
22	wodociągowej rozdzielczej	1165	1268	1301	1320	1346
23	kanalizacyjnej ^d rozdzielczej	1122	1258	1297	1326	1360
24	gazowej	1530	1588	1601	1608	1620

a Stan w dniu 31 grudnia; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). b Dane dotyczą podmiotów d Łącznie z kolektorami.

a As of 31st December; by actual workplace and kind of activity (since 2004). b Data concern economic entities employ

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.

LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

					Employed persons ^{ab} :	
307	312	326	338	355	total: in thousands	1
159	163	169	176	185	of which women	2
403	410	426	441	461	per 1000 population	3
					of total number in %:	
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	agriculture, forestry and fishing	4
20,4	20,2	19,5	19,3	19,0	industry and construction	5
					trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication	6
28,8	29,6	29,9	30,0	31,0	financial and insurance activities; real estate activities	7
6,8	6,6	6,3	6,2	6,1	other services ^c	8
43,9	43,5	44,2	44,3	43,9	employed persons in private sector	9
68,3	68,6	69,8	70,6	71,2		
					Average paid employment ^b :	
					in industry:	
53,9	53,3	52,3	52,8	52,5	in thousands	10
71	70	69	69	68	per 1000 population	11
					in construction:	
17,1	16,7	16,5	16,3	16,7	in thousands	12
23	22	22	21	22	per 1000 population	13
					Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands	14
21,9	19,6	16,2	13,0	11,5		
					of total number in %:	
49,5	49,7	50,7	51,6	52,0	women	15
9,4	8,1	7,2	6,8	5,9	up to age 24	16
41,3	42,8	45,0	40,9	40,2	out of job for longer than 1 year	17
					Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	18
5,1	4,4	3,5	2,7	2,3		
					Average monthly gross wages and salaries ^b in PLN	19
4152,52	4431,17	4635,26	4966,21	5368,39		
4758,99	4965,29	5142,77	5438,51	5787,16	of which: industry	20
3691,64	3953,91	4009,25	4287,25	4686,68	construction	21

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

					Network (as of 31 XII) in km:	
1372	1401	1425	1451	1477	water supply distribution	22
1387	1414	1448	1476	1506	sewage distribution ^d	23
1634	1799	1802	1829	1859	gas supply	24

gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22.

ing more than 9 persons. c See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22. d Including collectors.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (cd.)						
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
1	w hm ³	36,6	35,7	35,4	35,1	34,9
2	na 1 mieszkańca w m ³	48,3	47,2	46,7	46,2	46,0
	energii elektrycznej:					
3	w GWh	728	801	783	770	766
4	na 1 mieszkańca w kWh	960	1058	1032	1014	1010
	gazu z sieci ^a :					
5	w GWh ^b	156	139	125	140	139
6	na 1 mieszkańca w kWh ^c	206	183	164	184	184
	Tabor komunikacji miejskiej ^d (stan w dniu 31 XII):					
7	autobusowy	494	543	545	539	544
8	tramwajowy	426	410	409	420	413
	Zasoby mieszkaniowe ^e (stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
9	w tysiącach	293	328	333	339	346
10	na 1000 ludności	388	433	438	448	456
	izby:					
11	w tysiącach	928	1051	1064	1083	1103
12	na 1000 ludności	1226	1386	1402	1428	1453
	powierzchnia użytkowa mieszkań:					
13	w tysiącach m ²	16417	18809	19124	19541	19984
14	na 1000 ludności w m ²	21698	24823	25192	25768	26329
	Przeciętna:					
	powierzchnia użytkowa w m ² :					
15	1 mieszkania	56,0	57,3	57,5	57,6	57,7
16	na 1 osobę ^f	21,7	24,8	25,2	25,8	26,3
	liczba osób ^g na:					
17	1 mieszkanie	2,58	2,31	2,28	2,23	2,19
18	1 izbę	0,82	0,72	0,71	0,70	0,69

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. b, c Do 2013 r.: b – w hm³; c – w m³. f Do przeliczeń przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia.

a In natural units, on the basis of which settlements with recipients occur. b, c Until 2013: b – in hm³; c – in m³. d Con-
 tions are based on the total number of population as of 31st December.

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
					Consumption in households:	
					water from water supply systems:	
34,7	34,8	34,1	34,7	35,7	in hm ³	1
45,6	45,7	44,7	45,3	46,4	per capita in m ³	2
					electricity:	
739	726	731	754	775	in GWh	3
972	952	959	984	1007	per capita in kWh	4
					gas from gas supply system ^a :	
1378	1425	1530	1605	1564	in GWh ^b	5
1813	1868	2007	2094	2033	per capita in kWh ^c	6
					Fleet of urban transport ^b (as of 31 XII):	
567	570	631	.	.	bus	7
404	401	396	.	.	tram	8
					Dwelling stock ^c (as of 31 XII):	
					dwelling:	
354	360	369	380	390	in thousands	9
464	473	482	495	505	per 1000 population	10
					rooms:	
1122	1139	1163	1191	1217	in thousands	11
1472	1496	1519	1553	1578	per 1000 population	12
					useful floor area of dwellings:	
20411	20783	21313	21921	22461	in thousand m ²	13
26790	27308	27848	28567	29129	per 1000 population in m ²	14
					Average:	
					useful floor area in m ² :	
57,7	57,7	57,7	57,7	57,6	per dwelling	15
26,8	27,3	27,8	28,6	29,1	per person ^d	16
					number of persons ^d :	
2,15	2,11	2,07	2,02	1,98	per dwelling	17
0,68	0,67	0,66	0,64	0,63	per room	18

d Dotyczy przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej o liczbie pracujących powyżej 9 osób. e Na podstawie bilansów.

cerns urban transport enterprises and companies employing more than 9 persons. e On the basis of balances. f Calcula-

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)

	Oddane do użytkowania:					
1	mieszkania	4557	4716	4852	6824	7019
2	na 1000 ludności	6,0	6,2	6,4	9,0	9,2
3	na 1000 zawartych małżeństw	1281	1156	1300	1980	2149
4	izby	14557	14589	14087	19364	19526
5	na 1000 ludności	19,2	19,3	18,6	25,5	25,7
	powierzchnia użytkowa mieszkań:					
6	w tys. m ²	304	337	324	431	445
7	na 1000 ludności w m ²	401	445	427	567	587
8	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	66,6	71,4	66,8	63,1	63,4

EDUKACJA^a

	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
9	podstawowych	39,5	35,8	37,2	36,6	37,1
10	gimnazjach	24,0	19,1	18,5	18,0	17,9
11	branżowe I stopnia ^c	4,1	3,7	3,5	3,3	2,9
12	liceach ogólnokształcących ^d	21,6	18,6	17,8	17,0	16,3
13	liceach profilowanych	2,5	0,6	0,4	0,3	0,1
14	technikach ^d	10,9	11,0	10,7	10,7	10,7
15	artystycznych ogólnokształcących ^e	1,3	0,7	0,7	0,6	0,6
16	policealnych	13,1	13,8	15,9	15,2	12,3
	Absolwenci szkół ^b w tys.:					
17	podstawowych	7,3	5,9	5,7	5,6	5,8
18	gimnazjów	8,3	6,6	6,2	6,0	5,7
19	zasadniczych zawodowych ^f	1,3	1,1	1,1	1,0	1,0
20	liceów ogólnokształcących ^d	7,1	6,4	6,1	5,9	5,6

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 156. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół zawodowych. ^d W latach szkolnych 2005/06–2013/14 łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i liceami technicznymi. ^e Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół zawodowych.

^a See general notes of the chapter “Education”, items 1 and 2 on page 156. ^b Excluding schools for adults, except post-2013/14 school years including supplementary schools, respectively: general secondary and technical secondary. ^e Leading

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

					Completed:	
7346	6455	9363	11044	9606	dwellings	1
9,7	8,5	12,3	14,4	12,5	per 1000 population	2
2089	1714	2305	2496	2136	per 1000 newly contracted marriages	3
19759	17270	24372	29164	25802	rooms	4
26,0	22,6	32,0	38,0	33,5	per 1000 population	5
					useful floor area of dwellings:	
439	384	538	620	550	in thousands m ²	6
578	504	706	808	714	per 1000 population in m ²	7
59,8	59,5	57,5	56,1	57,2	Average useful floor area per dwelling completed in m ²	8

EDUCATION^a

					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:	
39,6	42,6	41,4	48,1	55,4	primary	9
17,8	17,7	18,1	12,3	6,4	lower secondary	10
2,9	2,7	2,5	2,4	2,1	stage I sectoral vocational ^c	11
15,8	15,7	15,9	16,2	16,3	general secondary ^d	12
x	x	x	x	x	specialised secondary	13
10,7	10,8	11,1	11,2	11,4	technical secondary ^d	14
0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	general art ^e	15
11,9	12,2	11,7	12,0	11,2	post-secondary	16
					Graduates of schools ^b in thousands:	
5,7	5,6	6,2	–	–	primary	17
5,6	5,7	5,8	5,7	5,8	lower secondary	18
0,7	0,8	0,8	0,7	0,6	basic vocational ^f	19
5,4	5,1	5,0	4,7	5,1	general secondary ^d	20

szkół policealnych. c Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. Łącznie z oddziałami zasadniczymi i technikami. e Dające uprawnienia zawodowe. f Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy. secondary schools. c Including special job-training schools. Including basic vocational school sections. d In 2005/06 – to professional certification. f Including special job-training schools.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
EDUKACJA ^a (dok.)						
	Absolwenci szkół ^b w tys. (dok.):					
1	liceów profilowanych	0,9	0,3	0,3	0,1	0,1
2	techników ^c	2,9	2,4	2,5	2,5	2,4
3	artystycznych ^d	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
4	policealnych	4,5	3,9	4,2	3,8	4,2
5	Uczelnie (stan w dniu 30 XI)	21	22	22	22 ^e	21
6	w tym niepubliczne	11	12	12	12 ^e	11
7	Studenci uczelni ^f (stan w dniu 30 XI) w tys.	178	186	185	181	169
8	w tym w szkołach niepublicznych	32,7	37,0	30,3	29,5	25,4
9	Absolwenci uczelni ^f w tys.	27,8	42,3	47,7	48,4	47,3
10	w tym w szkołach niepublicznych	2,8	8,2	9,2	9,5	7,9
11	Szkoły dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego)	91	69	72	62	46
12	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	8,0	5,8	5,7	5,2	4,0
13	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	2,6	1,5	1,5	1,3	1,4
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					
14	miejsca w przedszkolach w tys.	18,7	21,9	23,2	25,0	26,3
	dzieci ^h w tys.:					
15	w przedszkolach	17,7	20,9	21,8	23,8	24,6
16	w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	2,2	2,0	2,0	1,6	1,7
17	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ⁱ	709	778	757	788	784

a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 156. b Bez szkół dla dorosłych z wyjątkiem zawodowe. e Łącznie z 1 szkołą wyższą, będącą w trakcie likwidacji, w której wykazano wyłącznie absolwentów. f Łącznie resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; bez cudzoziemców. g Osoby, które uzyskały dyplomy ukoń w dalszym podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; przeliczeń wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie 3–6 lat w liczbie ludności w wieku 3–5 lat i połowie rocznika 6-latków, w

a See general notes of the chapter "Education", items 1 and 2 on page 156. b Excluding schools for adults, except post professional certification. e Including one tertiary education institution, undergoing liquidation process, which reported only location, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior; excluding foreigners. g Persons entities excluding in division according to type, pre-primary education groups and pre-primary points; in 2010–2012 excluded children aged 3–6 in the population aged 3–5 and in half of the 6-year old population, and in 2015 – aged 3–5.

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.

EDUCATION^a (cont.)

					Graduates in schools ^b in thousands (cont.):	
x	x	x	x	x	specialised secondary	1
2,3	2,3	2,3	2,4	2,4	technical secondary ^c	2
0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	art ^d	3
4,0	3,8	3,6	4,0	3,7	post-secondary	4
21	21	21	21	21	Higher education institutions (as of 30 XI)	5
11	11	11	11	11	of which non-public	6
162	155	147	144	135	Students of higher education institutions ^f (as of 30 XI) in thousands	7
21,7	19,0	18,3	18,0	18,1	of which in non-public schools	8
46,3	44,3	42,9	49,3	39,3 ^g	Graduates of higher education institutions ^f in thousands	9
7,5	6,7	5,0	5,4	4,1	of which in non-public schools	10
44	37	35	35	29	Schools for adults (as of beginning of the school year)	11
3,5	3,2	3,0	2,9	2,5	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands	12
0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	Graduates of schools for adults in thousands	13
					Pre-primary education (as of beginning of the school year):	
27,8	28,3	30,8	33,6	34,8	places in nursery schools in thousands	14
					children ^h in thousands:	
24,9	24,9	27,6	29,6	31,0	in nursery schools	15
1,5	1,0	0,9	0,9	0,9	in pre-primary sections of primary schools	16
887	924	885	991	984	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ⁱ	17

szkół policealnych. c W latach szkolnych 2005/06–2013/14 łącznie z technikami uzupełniającymi. d Dające uprawnienia z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół czenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. h Od 2010 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w latach 2010–2012 bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. i W 2014 r. do 2015 r. – w wieku 3–5 lat.

-secondary schools. c In 2005/06–2013/14 school years including supplementary technical secondary schools. d Leading to graduates. f Including branch sections, basic organisational units in another location as well as teaching centres in another ns who obtained higher education diplomas between 1st December 2017 and 31st December 2018. h Since 2010 including ng pre-primary education in the units performing health care activities. i In 2014 the rate was calculated using the number of

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
OCHRONA ZDROWIA ^a I POMOC SPOŁECZNA						
	Pracownicy medyczni ^b (stan w dniu 31 XII):					
1	lekarze	3262	3599	3553	.	3939
2	na 10 tys. ludności	43,1	47,5	46,8	x	51,9
3	lekarze dentyści	527	578	600	.	554
4	na 10 tys. ludności	7,0	7,6	7,9	x	7,3
5	pielęgniarki ^c	5843	6387	6301	.	7499
6	na 10 tys. ludności	77,2	84,3	83,0	x	98,8
7	położne ^d	623	765	770	.	805
8	na 10 tys. ludności	8,2	10,1	10,1	x	10,6
9	Szpitala ogólne ^e (stan w dniu 31 XII)	35	26	25	25	32
10	Łóżka w szpitalach ogólnych ^e (stan w dniu 31 XII)	5528	5487	5485	6047	6121
11	Leczeni w szpitalach ogólnych	214294	248280	266805	284446	267849
12	Przychodnie ^f (stan w dniu 31 XII)	391	462	545	553	570
13	Apteki ogólnodostępne ^g (stan w dniu 31 XII)	299	284	329	330	308
14	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	2531	2668	2307	2298	2464
15	Porady udzielone ^h w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	10,8	11,2	11,4	11,9	12,5
16	lekarskie	9,6	9,6	10,0	10,3	10,8
17	stomatologiczne	1,2	1,6	1,5	1,6	1,6
18	Żłobki (stan w dniu 31 XII)	22	22	23	37	62
19	Miejsca w żłobkach (stan w dniu 31 XII)	1495	1727	1865	2305	3001
20	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ⁱ	77,6	74,9	81,0	100,0	134,5

a Od 2012 r. dane podaje się łącznie z MZ, MON i MSW. b Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. pielęgniarstwa. d Łącznie z magistrami położnictwa. e Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2010 r. łącznie „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 2 pkt. 1 na str. 198. g Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka klubów dziecięcych.

a Since 2012 including data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defense and the Ministry of Interior. b Sin practice and nursing. c Including masters of nursing. d Including masters of midwifery. e Excluding day-time places in 2012 data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior. f See general notes of the chapter "Health care and social on page 201. h Since 2011 excluding consultations provided in admission rooms in general hospitals. i Until 2010 excluding

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.

HEALTH CARE^a AND SOCIAL WELFARE

					Medical personnel ^b (as of 31 XII):	
3929	3963	4377	4468	4449	doctors	1
51,6	52,1	57,2	58,2	57,7	per 10 thousand population	2
572	585	702	701	696	dentists	3
7,5	7,7	9,2	9,1	9,0	per 10 thousand population	4
7605	7767	7723	7780	7725	nurses ^c	5
99,8	102,1	100,9	101,4	100,2	per 10 thousand population	6
841	849	888	911	916	midwives ^d	7
11,0	11,2	11,6	11,9	11,9	per 10 thousand population	8
33	30	33	32	31	General hospitals ^e (as of 31 XII)	9
6224	6122	6146	6165	6169	Beds in general hospitals ^e (as of 31 XII)	10
275434	282471	285865	294339	288621	Inpatients in general hospitals	11
586	627	658	663	696	Outpatients departments ^f (as of 31 XII)	12
314	318	310	314	298	Generally available pharmacies ^g (as of 31 XII)	13
2426	2393	2469	2444	2587	Population per pharmacy (as of 31 XII)	14
12,7	13,2	13,7	14,2	13,8	Consultations provided ^h within the scope of outpatient health care per capita	15
10,9	11,2	11,6	11,8	12,0	medical	16
1,8	2,0	2,1	2,3	1,8	dental	17
92	112	138	163	203	Nurseries (as of 31 XII)	18
3720	4455	5430	6363	8229	Places in nurseries (as of 31 XII)	19
156,8	187,1	213,1	233,3	261,7	Children in nurseries and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children aged up to 3 ⁱ	20

łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgnarska. c Łącznie z magistrami z łózkami i inkubatorami dla noworodków. Do 2011 r. dane MZ, od 2012 r. dane MZ i MSW. f Patrz uwagi ogólne działu społeczna" ust. 11 na str. 201. h Od 2011 r. bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. i Do 2010 r. bez

ce 2005 persons working directly with patients; since 2006 including persons for whom the primary workplace is a medical hospital wards; since 2010 including beds and incubators for newborns. Until 2011 data of the Ministry of Health, since welfare", item 2 point 1 on page 198. g See general notes of the chapter "Health care and social welfare", item 11 children's clubs.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
KULTURA						
1	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	71	71	71	71	65
2	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. ...	2589	2379	2367	2368	2327
3	Czytelnice bibliotek publicznych na 1000 ludności	283	278	285	288	299
	Wypożyczenia księgozbioru ^a z bibliotek publicznych:					
4	w tys. wol.	3746	3067	2983	3003	2820
5	na 1000 ludności w wol.	4944	4050	3934	3956	3715
6	na 1 czytelnika w wol.	17,5	14,6	13,8	13,7	12,4
7	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	5,9	7,0	7,1	7,0	7,8
8	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności	830	1203	1231	1182	1203
9	Muzea (stan w dniu 31 XII)	41	48	44	44	50
10	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	2771	4159	5838	4880	5042
11	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	14	13	13	12	14
12	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	16,2	19,7	19,7	19,0	19,5
13	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	2706	4014	3552	3005	2648
TURYSTYKA^b						
14	Baza noclegowa turystyki (stan w dniu 31 VII) ...	124	215	238	241	236
15	w tym hotele	82	126	129	130	128
16	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	15342	24708	27533	26513	25891
17	w tym całoroczne	14381	20640	23504	23172	23026
18	w tym w hotelach	10028	16569	17825	17085	17570
19	Korzystający z noclegów w tys.	1209	1512	1664	1779	1902
20	w tym turyści zagraniczni	732	770	816	916	1016
21	Udzielone noclegi w tys.	2506	3155	3456	3726	3970
22	w tym turystom zagranicznym	1613	1813	1870	2112	2334

a Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. b Do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

a Since 2015 including interlibrary lending. b Until 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings as well as were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey.

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.
CULTURE						
64	64	62	61	61	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	1
2299	2308	2175	2237	2266	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	2
287	287	281	279	288	Public library borrowers per 1000 population	3
2722	2581	2487	2627	2617	Public library loans ^a : in thousand vol.	4
3583	3385	3262	3426	3401	per 1000 population in vol.	5
12,5	11,8	11,6	12,3	11,8	per borrower in vol.	6
7,8	8,2	8,2	8,2	8,4	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	7
1313	1309	3785	1589	1971	Audience in theatres and music institutions per 1000 population	8
51	67	60	64	64	Museums (as of 31 XII)	9
5195	5814	5988	6734	6543	Museum and exhibitions visitors per 1000 population	10
16	14	14	12	11	Indoor cinemas (as of 31 XII)	11
19,7	19,4	19,4	18,8	18,3	Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	12
3414	3751	4155	4452	4179	Audience in indoor cinemas per 1000 population	13
TOURISM ^b						
234	240	257	266	270	Tourist accommodation facilities (as of 31 VII)	14
130	133	142	150	156	of which hotels	15
27330	27581	30096	31022	31861	Number of beds (as of 31 VII)	16
23734	24037	27243	27863	29065	of which whole year's	17
18993	19079	21219	22378	22800	of which in hotels	18
1996	2122	2278	2389	2514	Tourists accommodated in thousands	19
1019	1034	1120	1188	1207	of which foreign tourists	20
4247	4574	4999	5271	5579	Nights spent (overnight stay) in thousands	21
2441	2545	2770	2939	2982	of which foreign tourists	22

oraz w 2005 r. bez hosteli; od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane od 2016 r. in 2005 excluding hostels; since 2011 concern establishments possessing 10 and more bed places. Data since 2016

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
LEŚNICTWO – stan w dniu 31 XII						
1	Powierzchnia gruntów leśnych w ha	1493	1498	1498	1506	1497
	w tym powierzchnia lasów:					
2	w ha	1394	1393	1393	1401	1393
3	na 1 mieszkańca w a	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
4	Lesistość w %	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO ^a						
	Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):					
5	w milionach złotych	12928	20543	26749	27718	26812
6	na 1 zatrudnionego w zł	.	381168	452507	472314	485575
7	na 1 mieszkańca w zł	17060	27133	35278	36513	35328
	Sprzedaż produkcji budowlano--montażowej ^b (ceny bieżące):					
8	w milionach złotych	.	3679	4413	5080	4082
9	na 1 mieszkańca w zł	.	4860	5820	6692	5379
10	w tym sektor prywatny w % ogółem	.	92,7	92,9	94,2	93,7
TRANSPORT – stan w dniu 31 XII						
	Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni ^c :					
11	w kilometrach	898	978	981	980	958
12	na 100 km ² powierzchni miasta w km	275	299	300	300	293
FINANSE PUBLICZNE						
	Dochody:					
13	w mln zł	2018	3385	3336	3446	3736
14	w tym dochody własne w % ogółem	65,4	63,3	68,4	68,8	70,1
15	na 1 mieszkańca w zł	2663	4471	4400	4539	4922

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Zrealizowanej systemem zle
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Realized on the basis of the contract system by

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.

FORESTRY – as of 31 XII

1498	1501	1349	1355	1374	Forest land in ha	1
					of which forest areas:	
1393	1397	1299	1304	1359	in ha	2
0,18	0,20	0,18	0,17	0,18	per capita in a	3
4,3	4,3	4,0	4,0	4,2	Forest cover in %	4

INDUSTRY AND CONSTRUCTION^a

					Sold production of industry (current prices):	
28044	28548	25831	27543	27209	in million zlotys	5
520617	535131	493507	521974	518146	per 1 employee in PLN	6
36910	37440	33879	35922	35360	per capita in PLN	7
					Sales of construction and assembly production ^b (current prices):	
3925	4145	3897	4088	4692	in million zlotys	8
5166	5436	5112	5331	6098	per capita in PLN	9
95,1	94,9	95,1	.	.	of which private sector in % of total	10

TRANSPORT – as of 31 XII

					Hard surface powiat and gmina public roads ^c :	
960	960	983	983	978	in kilometres	11
294	294	301	301	300	per 100 km ² of urban area in km	12

PUBLIC FINANCE

					Revenue:	
4048	4136	4650	4960	5307	in million zlotys	13
68,6	69,7	65,8	66,8	67,8	of which own revenue in % of total	14
5328	5424	6099	6470	6897	per capita in PLN	15

ceniovym przez podmioty budowlane. c Dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
construction entities. c Data of the General Management of National Roads and Motorways.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (cd.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013
FINANSE PUBLICZNE (dok.)						
	Wydatki:					
1	w mln zł	2113	3364	3319	3488	3640
2	w tym inwestycyjne w % ogółem	16,5	16,7	14,5	12,6	11,0
3	na 1 mieszkańca w zł	2788	4444	4378	4595	4796
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a						
	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (ceny bieżące):					
4	w milionach złotych	2276	2627	3510	3620	3796
5	na 1 mieszkańca w zł	3003	3469	4629	4769	5002
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
6	przemysłu	.	35,3	33,0	26,9	27,0
7	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	.	18,9	21,8	24,0	19,0
8	transportu i gospodarki magazynowej	.	5,5	7,6	8,8	7,8
9	obsługi rynku nieruchomości ^Δ	.	2,2	2,0	1,6	6,2
	Wartość brutto środków trwałych w przed- siębiorstwach (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
10	w milionach złotych	34300	45472	47804	50371	53234
11	na 1 mieszkańca w zł	45332	60061	62972	66423	70137
	Udział w wartości brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
12	przemysłu	.	37,2	36,9	37,9	38,4
13	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ ..	.	23,0	21,9	22,9	21,8
14	transportu i gospodarki magazynowej	.	3,4	3,6	3,8	3,8
15	obsługi rynku nieruchomości ^Δ	.	8,0	6,9	5,9	5,8

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Według lokalizacji
a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b According to investment location.

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.

PUBLIC FINANCE (cont.)

					Expenditure:	
4075	4214	4668	5015	5573	in million zlotys	1
16,4	13,7	11,5	11,5	13,2	of which investment expenditure in % of total	2
5363	5526	6123	6540	7242	per capita in PLN	3

INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a

					Investment outlays in enterprises ^b (current prices):	
3792	4655	4411	4212	4574	in million zlotys	4
4992	6105	5786	5493	5944	per capita in PLN	5
					Share in investment outlays (current prices) in %:	
35,9	34,5	42,1	36,2	42,3	industry	6
14,7	10,8	13,1	14,1	12,6	trade, repair of motor vehicles ^Δ	7
8,4	12,3	7,5	8,7	14,4	transportation and storage	8
5,7	2,1	1,4	3,1	1,7	real estate activities	9
					Gross value of fixed assets in enterprises (as of 31 XII; current book-keeping prices):	
53669	57346	59260	64900,5	62310,5	in million zlotys	10
70443	75350	77431	84578	80811	per capita in PLN	11
					Share in gross value of fixed assets in enterprises (as of 31 XII; current book-keeping prices) in %:	
38,3	38,5	38,8	40,5	37,5	industry	12
22,6	22,6	24,4	21,4	21,8	trade, repair of motor vehicles ^Δ	13
3,7	4,1	1,1	3,9	5,0	transportation and storage	14
6,4	5,8	6,2	5,7	5,1	real estate activities	15

inwestycji.

I. WYBRANE DANE O KRAKOWIE (dok.)
SELECTED DATA ON KRAKÓW (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	2013

RACHUNKI REGIONALNE^a

	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					
1	w milionach złotych	.	.	.	.	.
2	na 1 mieszkańca w zł	.	.	.	.	.
3	Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	.	.	.	.	.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^b – stan w dniu 31 XII

	Ogółem:					
4	w liczbach bezwzględnych	104292	115687	116153	121208	124501
5	na 1000 ludności	138	153	153	160	164
6	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	29912	36319	37802	40608	42684
	w tym:					
7	przedsiębiorstwa państwowe	30	10	10	9	7
8	spółdzielnie	411	404	417	414	418
9	spółki handlowe	10047	14447	15636	17388	19175
10	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1843	2670	2809	3037	3263
11	spółki cywilne	12275	12497	12440	12519	12400
	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
12	w liczbach bezwzględnych	74380	79368	78351	80600	81817
13	na 1000 ludności	98	105	103	106	108

a Dane za lata 2015–2017 skorygowano w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją w rocznych rachunkach gospodarki rolnej.

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) w 2005 r. opracowano przy przyjęciu liczby w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

a Data for the years 2015–2017 were changed in relation to those previously published, following revision in annual private farms in agriculture.

N o t e. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) in 2005 were prepared assuming the number of population Census 2011.

2014	2015	2016	2017	2018	SPECIFICATION	No.

REGIONAL ACCOUNTS^a

.	58204	61265	66487	.	Gross domestic product (current prices): in million zlotys	1
.	76333	80353	86715	.	per capita in PLN	2
.	51641	54121	58390	.	Gross value added (current prices) in million zlotys	3

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^b – as of 31 XII

126547	130233	134514	138515	140500	Total: in absolute numbers	4
166	171	176	181	182	per 1000 population	5
44868	48206	51785	54416	52648	Legal persons and organisational entities without legal personality	6
					of which:	
8	8	8	8	7	state owned enterprises	7
424	418	415	410	252	cooperatives	8
20926	23859	26848	29089	27644	commercial companies	9
3583	3870	4590	4965	4561	of which with foreign capital participation	10
12370	12271	12307	12242	12195	civil law partnerships	11
					Natural persons conducting economic activity:	
81679	82027	82729	84099	87852	in absolute numbers	12
107	108	108	110	114	per 1000 population	13

unkach narodowych; patrz uwagi ogólne działu "Rachunki regionalne", ust. 6 na str. 301. b Bez osób prowadzących indywidualności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. national accounts; see general notes to the chapter "Regional accounts", item 6 on page 301. b Excluding persons conducted on the basis of results of the Population and Housing Census 2002 and since 2010 of the Population and Housing

II.

KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2018 R.

KRAKÓW AND MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo=100 voivodship=100	

POWIERZCHNIA
AREA

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII) w km ²	15183	327	2,2	Area in km ² (as of 31 XII)

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	1,8	0,8	43,9	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	82,8	17,1	20,6	gases (excluding carbon dioxide)
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	243	8	3,3	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	6307	1821	28,9	Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thousand tonnes
Zebrane odpady komunalne zmieszane ^b (w ciągu roku) w tys. t	725	224	30,9	Mixed municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł służące:				Outlays on fixed assets (current prices) in million PLN serving:
ochronie środowiska	825	207	25,1	environmental protection
gospodarce wodnej	149	42,3	28,4	water management

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^c
PUBLIC SAFETY^c

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	74697	18109	24,2	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	220	235	106,8	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję w %	79,4	58,1	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police in %

LUDNOŚĆ
POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	3401	771	22,7	Population (as of 31 XII) in thousands
w tym kobiety	1750	411	23,5	of which females

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a Working on sewage network. b Estimated data. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2018 R. (cd.)
 KRAKÓW AND MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo=100 voivodship=100	
LUDNOŚĆ (dok.) POPULATION (cont.)				
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	224	2359	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII) w tys.:				Population of age (as of 31 XII) in thousands:
przedprodukcyjnym	645	130	20,2	pre-working
produkcyjnym	2075	460	22,1	working
mobilnym	1332	303	22,7	mobility
niemobilnym	744	157	21,1	non-mobility
poprodukcyjnym	680	181	26,6	post-working
Małżeństwa	18450	4498	24,4	Marriages
na 1000 ludności	5,4	5,8	x	per 1000 population
Rozwody	4387	1367	31,2	Divorces
na 1000 ludności	1,3	1,8	x	per 1000 population
Separacje orzeczone	98	31	31,6	Separations adjudicated
na 10 tys. ludności	0,3	0,4	x	per 10 thousand population
Urodzenia żywe	37864	9410	24,9	Live births
na 1000 ludności	11,2	12,2	x	per 1000 population
Zgony	32467	7835	24,1	Deaths
na 1000 ludności	9,6	10,2	x	per 1000 population
w tym zgony niemowląt	109	24	22,0	of which infant deaths
na 1000 urodzeń żywych	2,9	2,6	x	per 1000 live births
Przyrost naturalny	5397	1575	29,2	Natural increase
na 1000 ludności	1,6	2,0	x	per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	5521	4714	x	Internal and international net migration for permanent residence
na 1000 ludności	1,6	6,1	x	per 1000 population

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2018 R. (cd.)

KRAKÓW AND MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo=100 voivodship=100	
RYNEK PRACY – stan w dniu 31 XII LABOUR MARKET – as of 31 XII				
Pracujący ^a w tys.	831	355	42,7	Employed persons ^a in thousands
Bezrobotni zarejestrowani w tys. ...	71,5	11,5	16,0	Registered unemployed persons in thousands
w tym kobiety	41,2	6,0	14,5	of which women
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	4,7	2,3	x	Registered unemployment rate in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	20861	1477	7,1	distribution water supply
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b	16268	1506	9,3	distribution sewage ^b
gazowej	24158	1859	7,7	gas supply
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stock ^c (as of 31 XII):
mieszkania:				dwellings:
w tysiącach	1200	390	32,5	in thousands
na 1000 ludności	353	505	143,1	per 1000 population
izby:				rooms:
w tysiącach	4699	1217	25,9	in thousands
na 1000 ludności	1382	1578	114,2	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:				useful floor area of dwellings:
w tysiącach m ²	94364	22461	23,8	in thousand m ²
na 1000 ludności w m ²	27750	29129	105,0	per 1000 population in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania	18,2	9,6	52,7	Dwellings completed
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	5,4	12,5	231,5	dwellings
izby	21,3	33,5	157,2	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	507	713	140,6	useful floor area of dwellings in m ²

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. b Łącznie z kolektorami. c Na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych.

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture. b Including collectors. c Based on balance of dwelling stock.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2018 R. (cd.)
KRAKÓW AND MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo=100 voivodship=100	

EDUKACJA I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego
EDUCATION – as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^a :				Pupils and students in schools ^a :
podstawowych	278064	55448	19,9	primary
gimnazjach	32502	6400	19,7	lower secondary
branżowych I stopnia ^b	16780	2140	12,8	stage I sectoral vocational ^b
liceach ogólnokształcących	43620	16258	33,7	general
technikach	50497	11377	22,5	technical
artystycznych ogólnokształcących ^c	1190	613	51,5	general art ^c
policealnych	17387	11199	64,4	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^d	132495	32269	24,4	Children attending pre-primary education establishments ^d
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ..	908	1021	112,4	per 1000 children aged 3–6

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII
HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII

Przychodnie	1976	696	35,2	Outpatients departments
Szpitala ogólne ^e	88	31	35,2	General hospitals ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f w tys.	14853	6169	41,5	Beds in general hospitals ^f in thousands
Apteki ogólnodostępne ^g	1117	298	26,7	Generally available pharmacies ^g

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	719	61	8,5	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol. ...	11177	1747	15,6	Public library collections (as of 31 XII) in thousand vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	135	64	47,4	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	10503	5035	47,9	Museum and exhibitions visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	44	11	25,0	Indoor cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys. .	4979	3216	64,6	Audience in indoor cinemas in thousands

a Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy; łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. c Dające uprawnienia zawodowe. d Bez dzieci przebywających krócej niż rok w placówkach wykonujących działalność leczniczą. e Od 2012 r. dane MZ i MSW. f Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. g Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna” ust. 11 na str. 201.

a Excluding schools for adults, except post-secondary schools. b Including special job-training schools; including basic vocational school sections. c Leading to professional certification. d Excluding children attending less than a year in the units performing health care activities. e Since 2012 data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior. f Including incubators as well as places for newborns. g See general notes of the chapter “Health care and social welfare”, item 11 on page 201.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2018 R. (cd.)

KRAKÓW AND MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo=100 voivodship=100	
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)				
Baza noclegowa turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	1510	270	17,9	Tourist accommodation facilities ^a (as of 31 VII)
w tym hotele.....	374	156	41,7	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a w tys. (stan w dniu 31 VII)	101	31,9	31,5	Number of beds ^a in thousands (as of 31 VII)
w tym w hotelach	43,5	22,8	52,4	of which in hotels
Korzystający z noclegów ^a w tys. ...	5207	2514	48,3	Tourists accommodated ^a in thou- sands
w tym turyści zagraniczni	1504	1207	80,2	of which foreign tourists
Udzielone noclegi ^a w tys.	13919	5579	40,1	Nights spent (overnight stay) ^a in thousands
w tym turystom zagranicznym ...	3653	2982	81,6	of which foreign tourists
LEŚNICTWO – stan w dniu 31 XII FORESTRY – as of 31 XII				
Powierzchnia gruntów leśnych w ha	440486	1374	0,3	Forest land in ha
w tym lasy	435244	1359	0,3	of which forests
Zalesienia gruntów nieleśnych w ha	19,3	3,0	x	Afforestations of non-forest land in ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO ^b INDUSTRY AND CONSTRUCTION ^b				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	96025	27209	28,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	28279	35360	125,0	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^c (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^c (current prices):
w milionach złotych	11092	4692	42,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3267	6098	186,7	per capita in PLN

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Zrealizowanej systemem zleceńowym przez podmioty budowlane.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Realized on the basis of the contract system by construction entities.

II. KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO W 2018 R. (dok.)

KRAKÓW AND MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo Voivodship	Kraków		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers		województwo=100 voivodship=100	
TRANSPORT – stan w dniu 31 XII TRANSPORT – as of 31 XII				
Drogi publiczne powiatowe i gminne o twardej nawierzchni ^a w km	23333	978	4,2	Hard surface powiat and gmina public roads ^a in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	89,8	98,8	x	of which improved in %
HANDEL I GASTRONOMIA – stan w dniu 31 XII TRADE AND CATERING – as of 31 XII				
Placówki gastronomiczne ^b	1844	831	45,1	Catering establishments ^b
Targowiska stałe ^c	157	15	9,6	Permanent marketplaces ^c
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^b INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^b				
Nakłady inwestycyjne w przedsię- biorstwach ^d (ceny bieżące):				Investment outlays in enterprises ^d (current prices):
w milionach złotych	12363	4574	37,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3641	5944	163,3	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets in enterprises (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	139439	62310	44,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	41005	80811	197,1	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE W 2017 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2017				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	160070	66487	41,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	47272	86715	183,4	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	140576	58390	41,5	Gross value added (current prices) in million PLN
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^e – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^e – as of 31 XII				
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON	391539	140500	35,9	Entities of the national economy in the REGON register
sektor publiczny	6967	1370	19,7	public sector
sektor prywatny	380243	135929	35,7	private sector

a Dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Dane nie zawierają informacji o targowiskach położonych na terenach prywatnych. d Według lokalizacji inwestycji. e Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne; w podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Data of the General Management of National Roads and Motorways. b Data concern economic entities employing more than 9 persons. c Data excluding information on marketplaces situated on private land. d According to investment location. e Excluding persons conducting private farms in agriculture; divided by ownership sectors – excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2018 R.
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2018

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Lublin
1	Powierzchnia (stan w dniu 31 XII) w km ²	327	176	262	165	147
2	Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania	100,0	96,5	99,6	80,4	100,0
	Zanieczyszczenia powietrza przez zakłady szczególnie uciążliwe dla środowiska:					
3	emisja dwutlenku siarki na 1 km ² w tonach	7,3	18,5	7,1	11,6	7,8
	zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych:					
4	pyłowych	99,7	99,6	99,6	99,7	99,1
5	gazowych (bez CO ₂)	43,6	11,9	95,4	10,3	4,3
	Przestępstwa stwierdzone ^a :					
6	w tysiącach	18,1	7,2	10,8	10,4	6,7
7	na 1000 ludności	23,5	20,6	23,1	35,1	19,7
	w tym:					
8	kryminalne	13,8	4,7	8,1	6,9	4,8
9	gospodarcze	3,0	1,8	1,8	2,6	1,3
10	Wypadki drogowe ogółem	969	171	552	252	211
	Ludność ^b (stan w dniu 31 XII):					
11	w tysiącach	771,1	350,2	466,6	294,5	339,7
12	na 1 km ²	2359	1990	1781	1789	2303
	w tym kobiety:					
13	w tysiącach	411,2	185,4	245,4	154,4	183,1
14	na 100 mężczyzn	114	113	111	110	117
	Ludność w tys. w wieku (stan w dniu 31 XII):					
15	0–19 lat	142,6	61,8	88,8	48,3	63,5
16	20–64	477,2	214,8	284,3	182,8	209,4
17	65 lat i więcej	151,3	73,6	93,6	63,4	66,8
	Ludność ^b w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	67,8	70,4	71,0	68,6	69,0
19	Małżeństwa zawarte na 1000 ludności	5,8	5,3	5,7	5,3	5,0
20	Urodzenia żywe na 1000 ludności	12,2	9,2	12,0	9,4	10,6

a Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. b Na podstawie bilansów.

a Excluding punishable acts committed by juveniles. b Based on balances.

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
293	262	301	517	293	Area (as of 31 XII) in km ²	1
100,0	99,9	97,6	100,0	100,0	Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment	2
4,3	3,7	6,1	14,7	2,7	Air pollution by plants especially noxious for environment: sulphur dioxide emission per 1 km ² in t	3
100,0	99,8	99,2	99,9	99,9	retained in pollutant reduction systems in % of pollutants produced: particulates	4
73,2	61,3	18,4	63,1	76,6	gases (excluding CO ₂)	5
14,9	15,8	13,7	47,1	19,6	Ascertained crimes ^a : in thousands	6
21,6	29,4	33,9	26,6	30,6	per 1000 population	7
10,9	10,6	10,3	35,6	15,9	of which: criminal	8
2,7	4,3	1,5	8,5	2,6	economic	9
1570	866	438	1102	598	Total road traffic accidents	10
685,3	536,4	402,5	1778,0	640,6	Population ^b (as of 31 XII): in thousands	11
2337	2048	1339	3437	2188	per 1 km ²	12
373,0	286,2	211,3	960,3	341,5	of which females: in thousands	13
119	114	110	117	114	per 100 males	14
112,4	98,0	72,0	343,4	115,3	Population in thousands aged (as of 31 XII): 0–19	15
414,8	328,9	247,9	1074,0	396,1	20–64	16
158,2	109,5	82,6	360,6	129,2	65 and more	17
75,1	70,3	69,3	73,0	68,9	Non-working age population ^b per 100 persons of working age (as of 31 XII)	18
4,7	5,9	5,5	5,2	5,8	Marriages contracted per 1000 population	19
9,0	11,6	9,6	12,0	11,8	Live births per 1000 population	20

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2018 R. (cd.)
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2018 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Lublin
1	Urodzenia dziewcząt na 100 chłopców	96,2	89,4	94,9	91,3	88,1
2	Zgony na 1000 ludności	10,2	11,7	11,5	12,2	10,5
3	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	2,6	4,3	4,6	5,4	5,5
4	Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,0	-2,5	0,5	-2,8	0,2
5	Saldo migracji ^a na 1000 ludności	6,1	-3,0	4,2	-2,5	-0,5
	Pracujący ^b (stan w dniu 31 XII):					
6	w tysiącach	355,1	123,7	184,6	168,6	126,0
7	na 1000 ludności	460,6	353,2	395,5	572,6	370,9
	w tym kobiety:					
8	w tysiącach	184,8	62,9	96,5	85,4	67,7
9	w % ogółu pracujących	52,0	50,9	52,3	50,6	53,8
10	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c w tys.	219,5	57,4	100,7	126,2	66,3
	w tym:					
11	przemysł	52,9	29,6	28,2	61,5	27,1
12	budownictwo	16,5	3,1	8,6	8,4	5,2
	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	59,8	8,2	18,5	16,8	19,9
14	transport i gospodarka magazynowa	10,4	3,0	8,5	8,2	3,4
15	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto sektorze w przedsiębiorstwach ^c w zł	5287,02	4258,15	5830,55	5672,36	4509,45
16	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	11,5	6,0	6,6	3,6	10,1
17	w tym kobiety	6,0	3,5	3,8	2,0	5,0
18	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	2,3	3,6	2,6	1,7	5,5
	Ludność – w % ludności miasta – korzystająca ^d z:					
19	wodociągu	99,7	97,0	100,0	98,5	95,5
20	kanalizacji	92,0	93,1	96,5	95,5	91,8

a Bez ruchu między dzielnicami miasta; łącznie z migracją zagraniczną. b Według faktycznego miejsca pracy; bez prac 9 osób. c Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d Dane szacunkowe.

a Excluding inter-district transfers within the city; including international migration. b By actual workplace; excluding per prises employing more than 9 persons. d Estimated data.

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
94,0	94,3	95,6	93,0	95,3	Births of girls per 100 boys	1
14,6	10,9	12,3	11,1	11,1	Deaths per 1000 population	2
3,9	2,6	3,9	3,1	3,7	Infant deaths per 1000 live births	3
-5,6	0,7	-2,7	0,9	0,8	Natural increase per 1000 population	4
-1,7	-3,5	0,6	6,2	2,3	Net migration ^a per 1000 population	5
					Employed persons ^b (as of 31 XII):	
252,9	246,1	118,6	953,0	280,9	in thousands	6
369,1	458,7	294,8	536,0	438,4	per 1000 population	7
					of which women:	
133,1	126,9	62,9	504,3	145,6	in thousands	8
52,6	51,6	53,1	52,9	51,8	in % of total employed persons	9
133,3	158,9	50,1	1066,8	187,2	Average paid employment in enterprise sector ^c in thousands	10
					of which:	
46,8	52,0	14,9	182,6	39,8	industry	11
5,7	7,5	4,0	54,0	9,6	construction	12
37,6	44,7	8,5	229,0	39,9	trade; repair of motor vehicles ^Δ	13
6,8	7,8	7,9	218,1	7,5	transportation and storage	14
4603,88	5405,94	5012,02	6154,65	5156,26	Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector ^c in PLN	15
19,3	4,2	4,6	19,4	7,2	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands	16
9,6	2,4	2,3	9,7	3,7	of which women	17
5,4	1,2	2,6	1,5	1,9	Registered unemployed rate (as of 31 XII) in %	18
					Population – in % of population of the city – using ^d :	
94,9	98,4	95,8	96,2	96,5	water supply system	19
87,6	95,0	86,3	94,8	92,6	sewage system	20

ujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza
 sons employed on private farms in agriculture; data concern entities employing more than 9 persons. c Data concern enter-

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2018 R. (cd.)
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2018 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Lublin
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
1	w hm ³	35,7	12,2	18,7	10,7	11,7
2	na 1 mieszkańca w m ³	46,4	34,7	40,3	36,4	34,5
	energii elektrycznej:					
3	w GWh	775,1	237,7	410,1	249,2	242,7
4	na 1 mieszkańca w kWh	1007,3	676,7	882,2	843,4	714,3
	gazu ^a z sieci:					
5	w GWh	1564,3	469,9	681,8	456,0	572,6
6	na 1 mieszkańca w kWh	2032,9	1337,8	1466,7	1543,3	1685,1
7	na 1 odbiorcę ^b w kWh	6209,5	3986,0	5026,0	4527,3	4588,0
	Zasoby mieszkaniowe (stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
8	w tysiącach	389,6	151,3	229,0	145,1	154,9
9	na 1000 ludności	505,3	432,1	490,7	492,6	456,1
10	izby w tysiącach	1216,9	518,5	751,8	483,3	550,7
	przeciętna powierzchnia użytkowa w m ² :					
11	1 mieszkania	57,6	58,0	59,2	60,2	60,1
12	na 1 osobę	29,1	25,0	29,0	29,6	27,4
	przeciętna liczba osób na:					
13	1 mieszkanie	1,98	2,31	2,04	2,03	2,19
14	1 izbę	0,63	0,68	0,62	0,61	0,62
	Oddane do użytkowania:					
	mieszkania:					
15	w tysiącach	9,6	1,1	6,9	0,9	2,9
16	na 1000 ludności	12,5	3,2	14,7	3,0	8,5
17	na 1000 zawartych małżeństw	2136	614	2567	576	1690
	izby:					
18	w tysiącach	25,8	3,3	17,8	2,8	9,0
19	na 1000 ludności	33,5	9,4	38,2	9,4	26,5
20	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	57,2	59,1	55,9	73,4	61,0
	Szkoły dla dzieci i młodzieży ^c :					
21	podstawowe	200	64	109	78	68
22	gimnazja	37	18	12	4	18
23	branżowe szkoły I stopnia ^d	33	20	14	11	11
24	licea ogólnokształcące	65	27	36	22	39
25	technika	28	24	15	19	22
26	policealne	13	8	4	7	10

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. b Do przeliczeń przyjęto przeciętną przysposabiającymi do pracy.

a In natural units, on the basis of which settlements with recipients occur. b The average number of recipients during job-training schools.

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
					Consumption in households: water from water supply systems:	
27,5	22,2	14,2	84,1	29,2	in hm ³	1
40,0	41,2	35,2	47,5	45,7	per capita in m ³	2
					electricity:	
568,5	487,1	315,1	1841,8	568,9	in GWh	3
826,7	905,9	781,4	1040,9	889,9	per capita in kWh	4
					gas ^a from gas supply system:	
776,5	1123,5	743,9	3249,9	1270,4	in GWh	5
1129,1	2089,7	1844,8	1836,6	1987,3	per capita in kWh	6
2954,3	6630,7	5466,8	5074,3	6107,2	per recipient ^b in kWh	7
					Dwelling stock (as of 31 XII):	
					dwellings:	
359,0	261,8	180,0	975,7	329,1	in thousands	8
523,9	488,1	447,4	548,8	513,6	per 1000 population	9
1105,9	908,9	643,3	3077,2	1241,6	rooms in thousands	10
					average useful floor area in m ² :	
54,3	64,5	63,8	59,0	69,3	per dwelling	11
28,5	31,5	28,6	32,4	35,6	per person	12
					average number of persons:	
1,91	2,05	2,24	1,82	1,95	per dwelling	13
0,62	0,59	0,63	0,58	0,52	per room	14
					Completed:	
					dwellings:	
2,8	4,0	2,3	23,4	9,4	in thousands	15
4,1	7,5	5,7	13,2	14,8	per 1000 population	16
873	1 271	1040	2557	2558	per 1000 contracted marriages	17
					rooms:	
8,6	11,9	6,5	64,0	27,1	in thousands	18
12,5	22,2	16,2	36,2	42,4	per 1000 population	19
70,9	63,1	64,1	59,7	57,6	average useful floor area per dwelling in m ²	20
					Schools for children and youth ^c :	
149	135	87	398	137	primary	21
63	22	7	47	30	lower secondary	22
20	24	15	33	20	stage I sectoral vocational ^d	23
54	47	31	159	45	general	24
29	22	19	54	26	technical	25
10	16	8	37	11	post-secondary	26

liczbę odbiorców w roku. c Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych. d Łącznie ze specjalnymi szkołami
the year was used in calculations. c As of beginning of the school year; excluding schools for adults. d Including special

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2018 R. (cd.)
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2018 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Lublin
	Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^a w tys.:					
1	podstawowych	55,4	24,7	34,8	20,0	27,1
2	gimnazjach	6,4	2,8	3,8	2,1	3,1
3	branżowych szkół I stopnia ^b	2,1	1,7	1,1	0,6	1,2
4	liceach ogólnokształcących	16,3	5,1	7,7	4,7	9,8
5	technikach	11,4	7,3	5,9	3,8	6,5
6	policealnych	1,2	0,3	0,3	0,5	0,4
7	Studenci uczelni ^c (stan w dniu 30 XI) w tys.	135,0	27,1	65,0	55,7	61,0
8	Przedszkola (stan w dniu 30 IX)	350	109	179	128	157
9	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego (stan w dniu 30 IX) w tys.	32,3	12,2	18,0	10,1	13,7
10	w tym w przedszkolach	31,0	11,1	15,1	9,8	12,5
11	w % dzieci w wieku 3–6 lat	102,1	95,3	92,8	97,0	101,4
12	Liczba ludności na 1 przychodnię (stan w dniu 31 XII)	1108	1692	1768	975	1045
13	Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	298	132	185	126	160
14	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	2587	2653	2522	2337	2123
15	Żłobki łącznie z oddziałami i klubami ^d dziecięcymi (stan w dniu 31 XII)	221	25	79	45	54
16	Miejsca w żłobkach łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi ^d (stan w dniu 31 XII)	8539	1406	2435	2085	2346
17	Dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami i klubami dziecięcymi (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ^d	261,7	137,2	132,4	226,4	205,2
18	Stacjonarne placówki pomocy społecznej (stan w dniu 31 XII)	32	6	26	19	18
19	Miejsca w domach i zakładach pomocy społecznej (stan w dniu 31 XII)	3004	645	1549	795	932
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	61	27	29	37	43

a Stan na początku roku szkolnego; bez szkół dla dorosłych. b Łącznie ze specjalnymi szkołami przysposabiającymi według faktycznej lokalizacji uczelni/jednostek zamiejscowych, bez jednostek zamiejscowych polskich uczelni za granicą; z

a As of beginning of the school year; excluding schools for adults. b Including special job training schools. c Including of the unit/units in another location, excluding Polish organisational units operating abroad; including foreigners. d See

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
					Pupils and students in schools for children and youth ^a in thousands:	
45,8	42,0	29,2	142,8	45,0	primary	1
5,4	5,1	3,4	15,8	4,6	lower secondary	2
1,2	1,9	1,1	2,2	1,4	stage I sectoral vocational ^b	3
11,8	12,3	6,5	40,5	12,0	general	4
7,0	8,9	6,0	17,9	6,5	technical	5
0,8	1,2	0,4	3,0	0,7	post-secondary	6
65,6	104,1	32,9	219,6	110,9	Students of higher education institutions ^c (as of 30 XI) in thousands	7
218	251	99	780	189	Nursery schools (as of 30 IX)	8
22,3	21,3	14,4	80,9	26,0	Children attending pre-primary education establishments (as of 30 IX) in thousands	9
21,9	19,6	10,1	70,2	22,7	of which nursery schools	10
96,4	97,9	99,5	102,6	97,9	in % of children aged 3–6	11
1011	1030	1320	1305	1144	Number of population per outpatient department (as of 31 XII)	12
300	300	159	634	287	Generally available pharmacies (as of 31 XII)	13
2284	1788	2531	2804	2232	Number of population per pharmacy (as of 31 XII)	14
59	109	47	357	164	Nurseries including nursery wards and children's clubs ^d (as of 31 XII)	15
2922	4485	2038	13368	6604	Places in nurseries, nursery wards and children's clubs ^d (as of 31 XII)	16
172,4	211,4	170,1	190,0	280,4	Children in nurseries, nursery wards and children's clubs ^d (as of 31 XII) per 1000 children up to the aged of 3 ^d	17
32	23	10	54	22	Stationary social welfare facilities (as of 31 XII)	18
2702	1414	1013	3952	1604	Places in social welfare homes and facilities (as of 31 XII)	19
82	41	36	204	39	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20

do pracy. c Łącznie ze studentami szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych; dane prezentowane są cudzoziemcami. d Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 12 na str. 201.
 students of academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior; data are presented by actual location
 general notes of the chapter "Health care and social welfare", item 12 on page 201.

III. KRAKÓW NA TLE MIAST LICZĄCYCH 300 TYS. I WIĘCEJ MIESZKAŃCÓW W 2018 R. (dok.)
KRAKÓW AND CITIES WITH 300 THOUSAND AND OVER INHABITANTS IN 2018 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Kraków	Bydgoszcz	Gdańsk	Katowice	Lublin
1	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 bibliotekę (łącznie z filiami)	12640	12970	16091	7960	7900
2	Księgozbiór bibliotek publicznych (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	2266	2668	1378	9573	2931
3	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych (łącznie z filiami) na 1 czytelnika w wol.	11,8	19,4	9,9	16,5	17,8
4	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	11	4	7	8	9
5	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	18,3	16,2	17,1	32,0	16,5
Baza noclegowa turystyki ^a :						
6	miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	31861	3571	17977	4720	4163
7	w tym w hotelach	22800	2982	8559	3869	2888
8	korzystający z noclegów w tys.	2513,8	213,4	1112,2	435,0	333,8
9	w tym w hotelach	2008,7	195,7	771,7	385,7	291,4
10	w tym turyści zagraniczni	1207,2	37,8	419,3	113,0	71,9
11	stopień wykorzystania miejsc noclegowych w %	52,6	37,1	50,6	48,3	39,3
12	w tym w hotelach	55,5	38,4	55,3	48,3	42,4
Dochody budżetu miasta:						
13	w mln zł	5307,1	2109,1	3277,0	1958,5	2241,9
14	na 1 mieszkańca w zł	6897	6004	7050	6629	6598
15	w tym dochody własne w mln zł	3600,8	1216,1	2200,5	1317,5	1124,5
Wydatki budżetu miasta:						
16	w mln zł	5573,0	2087,1	3305,6	1971,9	2328,0
17	na 1 mieszkańca w zł	7242	5942	7111	6674	6851
18	Podmioty gospodarki narodowej (stan w dniu 31 XII)	140500	42299	77037	47423	45348
w tym:						
19	przedsiębiorstwa państwowe	7	1	1	–	2
20	spółki handlowe	27644	4864	10879	11219	6753
21	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4561	480	1279	1300	880
22	spółdzielnie	252	51	91	62	110

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla
 Ź r ó d ł o: dane Ośrodka Statystyki Miast Urzędu Statystycznego w Poznaniu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data were compiled considering the imputation for
 S o u r c e: data of the Cities Statistics Center of the Statistical Office in Poznań.

Łódź	Poznań	Szczecin	Warszawa	Wrocław	SPECIFICATION	No.
8357	13084	11180	8716	16427	Number of population (as of 31 XII) per library (including branches)	1
2517	3108	4413	3749	1596	Public library collections (including branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.	2
20,9	19,5	16,1	13,9	13,7	Public library loans (including branches) per borrower in vol.	3
10	11	5	30	10	Indoor cinemas (as of 31 XII)	4
10,5	32,2	11,8	18,6	25,5	Seats in indoor cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	5
8235	9410	7357	33402	11910	Tourist accommodation establishments ^a : number of beds (as of 31 VII)	6
5942	7089	3539	26151	8945	of which in hotels	7
618,7	916,5	387,3	3647,7	1281,6	tourists accommodated in thousands	8
515,2	679,5	321,6	3205,4	1086,3	of which in hotels	9
127,0	208,5	137,3	1364,5	387,0	of which foreign tourists	10
39,8	43,7	46,6	54,5	48,6	occupancy rate of bed places in %	11
38,9	44,0	47,5	57,1	51,4	of which in hotels	12
4076,5	3698,8	2288,8	17004,6	4456,6	Municipal budget revenue: in million PLN	13
5928	6880	5676	9610	6972	per capita in PLN	14
2627,3	2451,1	1431,8	12805,5	3174,8	of which own revenue in million PLN	15
4022,2	3552,6	2543,9	16622,3	4566,4	Municipal budget expenditure: in million PLN	16
5849	6608	6308	9394	7143	per capita in PLN	17
92537	111670	69055	433823	122684	Entities of the national economy (as of 31 XII)	18
1	2	2	10	–	of which: state owned enterprises	19
12301	24948	9302	126471	25480	commercial companies	20
1647	3161	1836	25391	3845	of which with foreign capital participation	21
153	177	110	839	214	cooperatives	22

jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.

units which refused to participate in the survey.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA. METEOROLOGIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY. METEOROLOGY

TABL. 1.
POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE KRAKOWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	W stopniach i minutach In degrees and minutes	W km In km	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy miasta:			Extreme points of the city border:
na północ (szerokość geograficzna północna)	50° 07'	x	in the north (northern geographic latitude)
na południe (szerokość geograficzna północna)	49° 58'	x	in the south (northern geographic latitude)
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	19° 47'	x	in the west (eastern geographic longitude)
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	20° 13'	x	in the east (eastern geographic longitude)
Rozciągłość:			Extent:
z południa na północ	00° 09'	18	from south to north
z zachodu na wschód	00° 26'	31	from west to east

Ź r ó ł o: dane Wydziału Geodezji Urzędu Miasta Krakowa.
S o u r c e: data of the Geodesy Department of the Municipality of Kraków.

TABL. 2.
NAJWYŻEJ I NAJNIŻEJ POŁOŻONE PUNKTY KRAKOWA
THE HIGHEST AND THE LOWEST POINTS OF KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	Nazwa Name	Wzniesienie nad poziom morza w metrach Elevation above the sea level in meters	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt	Kopiec J. Piłsudskiego	383	Highest point
Najniżej położony punkt	Ujście Kościelnickiego Potoku do Wisły	188	Lowest point

Ź r ó ł o: dane Wydziału Geodezji Urzędu Miasta Krakowa.
S o u r c e: data of the Geodesy Department of the Municipality of Kraków.

TABL. 3. **DANE METEOROLOGICZNE**
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS	STACJA METEOROLOGICZNA METEOROLOGICAL STATION	Średnie temperatury powietrza w °C Average air temperatures in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
Kraków	2010	7,5	1021	3,2	— ^b	5,3
	2015	10,0	551	3,2	— ^b	5,0
	2017	9,1	702	2,6	— ^b	5,3
	2018	10,0	569	3,1	— ^b	5,0

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Brak pełnego ciągu pomiarowego usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Lack of a full measurement sequence of insolation.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 4. **ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA ZANOTOWANE W STACJI
METEOROLOGICZNEJ KRAKÓW**
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURES RECORDED AT THE METEOROLOGICAL
STATION KRAKÓW

MIESIĄCE MONTHS	2001–2010 ^a	2010	2015	2017	2018
	w °C in °C				
I	-2,2	-6,5	1,1	-5,7	0,9
II	-0,6	-2,4	0,6	0,1	-3,0
III	3,2	3,1	4,7	5,2	0,6
IV	9,2	8,7	8,8	7,5	13,8
V	14,4	12,6	13,1	13,7	17,1
VI	17,4	17,3	17,6	18,8	18,9
VII	19,8	20,4	20,6	19,1	19,9
VIII	18,7	18,3	21,5	19,9	20,6
IX	13,5	12,0	15,1	13,5	15,6
X	8,5	5,3	7,7	9,7	10,4
XI	4,0	6,0	5,4	4,1	4,5
XII	-1,4	-5,3	4,0	1,7	1,2

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 5.

**MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH ZANOTOWANE W STACJI
METEOROLOGICZNEJ KRAKÓW**

TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION RECORDED AT THE METEOROLOGICAL
STATION KRAKÓW

MIESIĄCE MONTHS	2001–2010 ^a	2010	2015	2017	2018
	w mm in mm				
I	46	68	40	7	18
II	33	29	36	31	10
III	47	21	30	38	19
IV	42	49	37	92	10
V	90	61	302	53	69
VI	75	41	131	30	72
VII	105	113	105	50	142
VIII	86	103	163	71	71
IX	69	27	82	172	43
X	41	8	11	78	52
XI	49	30	48	57	12
XII	37	88	35	23	51

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich miesięcznych z tych okresów.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **poborze wody** dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

2. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 1, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to wody używane w procesach produkcyjnych, głównie w elektrowniach ciepłych, do celów chłodzenia. Są one zwykle podgrzane i powodują tzw. zanieczyszczenie termiczne wód.

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

The chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environmental protection and water management.

1. Information regarding **water withdrawal** concerns:

- 1) in the item "for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)" – organisational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually;
- 2) in the item "irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds" – agricultural, forest and fishing organisational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fish ponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item "exploitation of water supply network" – all entities supervising the work of the water supply network (including housing cooperatives, water companies, water service plants, workplaces, etc.).

2. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters or into the ground by entities described in item 1, points 1) and 3). Data regarding **equipment with wastewater treatment plants** concern the same entities.

Wastewater requiring treatment is understood as water discharged by means of channel or open or ditch systems directly into waters or into the ground or sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water means water used in production processes, mainly in heat and power generating plants, for cooling purposes. This is usually hot water which causes so-called thermal pollution of water.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczania** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzaniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and into other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralisation processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from wastewater.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported

ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki.

3. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 12 października 2015 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. 2015 poz. 1875).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o emisji pyłów dotyczą: pyłów ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniowatych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o emisji gazów dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hałd produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

wastewater (i.e. wastewater treatment plants not working within sewage network).

Data concerning the population using wastewater treatment plants are given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using wastewater treatment plants treating waste.

3. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 12th October 2015, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws 2015 item 1875),

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high threshold of pollutant emission.

Data regarding particulate emission concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding gas emission concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding particulate and gas emission include organised emission (from technological and heating facilities) and non-organised emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls, etc.).

Due to the high absolute values which characterise the emission volumes of **carbon dioxide**, the **indicator concerning the degree of reduction of gas pollutants** was calculated and presented with exclusion of **carbon dioxide emission**.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

4. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 1614, z późniejszymi zmianami); formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerwat przyrody obejmuje wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszar zachowany w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje teren chroniony ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Sieć Natura 2000 obejmuje obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), które do czasu utworzenia w drodze aktu prawnego są obszarami mającymi znaczenie dla Wspólnoty (OWW). Podstawą prawną jej funkcjonowania są: dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 września 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (zwana Dyrektywą Ptasią), określająca kryteria do wyznaczenia ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem oraz Dyrektywa Rady 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (zwana Dyrektywą Siedliskową), określająca zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

4. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16th April 2004 (uniform text, Journal of Laws 2018 item 1614, with later amendments); the forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

A **nature reserve** includes area having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state – ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularization and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape area includes area protected for the sake of distinguishing landscape characterized by various ecosystem types. This area is valuable because of its functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Natura 2000 network includes Special Protection Areas (SPAs) and Special Areas of Conservation (SACs) that until the creation by way of legal act are Sites of Community Importance (SCIs). The legal basis for its functioning are: Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council dated 30th September 2009 on the conservation of wild birds (Birds Directive), that specifies the criteria to designate and manage special protection areas for endangered bird species as well as Council Directive 92/43/EEC dated 21st May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora (Habitats Directive), that specifies the rules of protection of the rest of the animal and plant species as well as natural habitats and the procedures of protection of especially important natural areas.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wydodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne „oczka wodne”, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

5. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbysza się, zamierza się pozbyć lub do których pozbycia się jest obowiązany. Dane o odpadach od 2013 r. zostały opracowane w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2018 poz. 992, z późniejszymi zmianami).

Informacje o odpadach opracowane zostały zgodnie z katalogiem odpadów wprowadzonym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. (Dz. U. poz. 1923).

Dane od 2014 r. dotyczące odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych obejmują odpady zagospodarowane przez wytwórcę we własnym zakresie. Dane za lata poprzednie dotyczą odpadów odzyskanych i nieszkodliwionych zarówno we własnym zakresie, jak i przekazanych innym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady umieszczone na składowiskach i obiektach unieszkodliwiania odpadów (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old riverbeds, rock outcrops, scarps, gravel-banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

5. Waste means any substance or object which the holder discards or intends or is required to discard. Data on waste since 2013 have been compiled on the basis of the Law on Waste, dated 14th December 2012 (Journal of Laws 2018 item 992, with later amendments).

Information regarding waste was compiled with the waste catalogue introduced by the decree of the Minister of the Environment dated 9th December 2014 (Journal of Laws item 1923).

From 2014 data on waste recovered and disposed included waste treated by waste producer on its own. Data on waste recovered and disposed for previous years included waste treated both by waste producer on its own and transferred to other recipient for recovery or disposal.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thousand tonnes of waste in the course of the year or accumulated 1 million tonnes of waste and more (excluding municipal waste).

Landfilled waste is understood as waste transferred to own and other landfill areas and waste facilities servicing the extractive industries (including heaps, settling ponds).

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zreultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

6. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Prezentowane dane dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyłączeniem indywidualnych gospodarstw rolnych oraz osób fizycznych i spółek cywilnych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów) jednostek prowadzących działalność zaklasyfikowaną według PKD 2007 do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” a także spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę pracujących.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

6. Data regarding outlays on fixed assets in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2nd March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union (EUROSTAT).

The presented data refer to: legal persons and organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing more than 9 persons (with the exception of private farms in agriculture as well as natural persons and civil law partnerships conducting economic activity – keeping the so-called revenues and expenses books), budgetary entities conducting economic activity classified according to NACE Rev. 2 to the section “Public administration and defence; compulsory social security” as well as water and sewage companies, regardless of the number of employees.

TABL. 1 (6). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	72,2	71,7	73,5	77,0	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem i rybactwem) – z ujęć własnych	8,8	9,8	10,3	10,3	13,4	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	6,7	8,1	8,9	9,0	11,7	surface
podziemne	2,2	1,6	1,4	1,3	1,7	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	1,8	1,4	1,4	3,3	4,2	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	61,5	60,6	61,8	63,4	82,4	Exploitation of water supply network ^a
wody:						waters:
powierzchniowe	58,6	57,8	59,1	60,6	78,8	surface
podziemne	3,0	2,8	2,7	2,7	3,6	underground

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.
a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 2 (7). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³				w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	55,1	52,8	53,9	56,8	100,0	TOTAL
Przemysł	8,2	6,7	7,3	7,1	12,5	Industry
Rolnictwo i leśnictwo ^a	1,8	1,4	1,4	3,3	5,7	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	45,1	44,7	45,2	46,5	81,8	Exploitation of water supply network ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.
a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water supply networks of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3 (8).

**ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD
LUB DO ZIEMI**

 INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w od- setkach in percent		
O G Ó Ł E M	65,0	50,8	53,6	53,9	100,0	T O T A L
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	2,9	3,1	5,0	3,5	6,6	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze ...	1,1	1,1	48,6	1,1	2,1	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	62,1	47,7	48,6	50,3	93,4	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	63,9	49,8	52,4	52,7	97,9	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	63,8	49,7	52,4	52,7	97,9	treated
mechanicznie	1,4	1,8	3,6	2,2	4,0	mechanically
chemicznie ^b	–	0,0	0,1	0,1	0,3	chemically ^b
biologicznie	1,2	1,2	1,4	0,9	1,7	biologically
z podwyższonym usuwaním biogenów	61,2	46,7	47,3	49,5	91,9	with increased biogene removal
nieoczyszczane	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	–	–	–	–	–	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

TABL. 4 (9). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH^a**
Stan w dniu 31. grudnia
MUNICIPAL WASTEWATER TREATMENT PLANTS^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Mecha- niczne Mechanical	Biologiczne Biological	Z pod- wyższonym usu- waniem biogenów With increased biogene removal	SPECIFICATION
Liczba 2010	7	–	5	2	Number
2015	8	–	6	2	
2017	8	–	6	2	
2018	8	–	6	2	
Przepustowość w dam ³ /d 2010	399,4	–	1,4 ^b	398,0	Capacity in dam ³ /24h
2015	400,3	–	2,3 ^b	398,0	
2017	400,4	–	2,4 ^b	398,0	
2018	400,4	–	2,4 ^b	398,0	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^c 2010	91,2	–	0,8	90,4	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^c
2015	98,6	–	1,4	97,2	
2017	97,7	–	1,5	96,3	
2018	97,3	–	1,0	96,3	

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 69. b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów.

a On sewage system; see general notes, item 2 on page 69. b Refers to equipment for biological treatment. c Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances.

TABL. 5 (10). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	22	22	21	21	Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII)
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	14	14	13	14	particulates
gazowych	2	1	3	3	gases

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.
a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 5 (10). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII) (dok.)					Plants of significant nuisance to air quality ^a (as of 31 XII) (cont.)
nieposiadające wyników pomiarów:					without the results of measurements of:
emisji:					emission of:
pyłów	7	11	9	.	particulates
gazów	4	10	8	.	gases
immisji:	17	.	.	.	imission of:
pyłów	.	21	21	.	particulates
gazów	.	21	20	.	gases
Emisja zanieczyszczeń:					Emission of pollutants:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowych	1,9	1,0	0,8	0,8	particulates
w tym pyły ze spalania paliw .	0,8	0,4	0,3	0,3	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych (bez dwutlenku węgla)	32,6	26,0	16,4	17,1	gases (excluding carbon dioxide)
w tym: dwutlenek siarki	8,8	9,4	2,9	2,4	of which: sulphur dioxide
tlenek węgla	16,3	10,9	9,4	11,4	carbon oxide
tlenki azotu	6,3	5,5	3,8	3,0	nitrogen oxides
na 1 km ² w tonach:					per km ² in tonnes:
pyłowych	5,7	3,0	2,4	2,5	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	99,7	79,5	50,1	52,2	gases (excluding carbon dioxide)
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tysiącach ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	179,8	169,4	234,2	233,2	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	0,5	2,2	12,4	13,2	gases (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,0	99,4	99,7	99,7	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,6	7,8	43,1	43,6	gases (excluding carbon dioxide)

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 6 (11). **OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU^a**
Stan w dniu 31. grudnia
PROTECTION OF NATURE AND LANDSCAPE^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona:					Area of special nature value under legal protection:
w ha	4873,2	4875,5	4875,4	4896,1	in ha
w % powierzchni ogólnej miasta	14,9	14,9	14,9	15,0	in % of total urban area
na 1 mieszkańca w m ²	64,3	64,1	63,5	63,5	per capita in m ²
rezerваты przyrody ^b w ha	48,3	48,6	48,5	48,6	nature reserves ^b in ha
parki krajobrazowe ^{bc} w ha	4721,1	4720,4	4720,4	4702,9	landscape parks ^{bc} in ha
pozostałe formy przyrody ^d w ha ..	103,8	106,5	106,5	144,6	other forms of nature ^d in ha
Pomniki przyrody w szt.	254	279	311	325	Nature monuments in pcs

a Łącznie z tą częścią obszarów sieci „Natura 2000”, która mieści się w granicach innych obszarów prawnie chronionych. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. d Stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne.

a Including this part of Natura 2000 network which is located within other legally protected areas. b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and protected landscape areas. d Documentation sites, natural and scenic complexes and ecological areas.

TABL. 7 (12). **ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED UP TO NOW (ACCUMULATED) AS WELL AS ITS WASTE LANDFILL AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	1034,7	1330,9	1478,3	1821,4	Waste generated (during the year) in thousand tonnes
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t	38980,5	35462,9	34952,5	34828,0	Waste landfilled up to now (accumulated ^b ; end of year) in thousand tonnes
Niezrekultywowane tereny składowania odpadów (stan w końcu roku) w ha	275,3	274,5	274,4	274,4	Non-reclaimed area of storage yards (end of year) in ha

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 73. b Na składowiskach, obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach, stawach osadowych) własnych.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 5 on page 73. b On own landfills and in facilities servicing the extractive industries (of which heaps, settling ponds).

TABL. 8 (13).

NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska w tym:	237083,1	738147,2	177960,0	207132,9	Environmental protection of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	71319,4	270733,3	96695,6	84481,8	Protection of air and climate of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernisation of boiler and thermal energy plants
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	7132,7	36207,9	15427,8	5047,0	
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	142532,1	96745,8	59143,3	59833,6	Waste water management and protection of waters of which outlays on:
w tym nakłady na:					
oczyszczanie ścieków komunalnych	74368,0	17365,9	3454,0	6269,8	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	65668,1	78645,1	54963,2	53482,2	sewage network discharging wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	8210,2	353129,3	10246,6	23111,0	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters of which outlays on:
w tym nakłady na:					
zbieranie odpadów ^b i ich transport	7096,4	4030,0	7068,6	2383,0	waste collection ^b and transport of which selective waste collection
w tym selektywne zbieranie odpadów	6890,4	–	–	–	
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów innych niż niebezpieczne ^b	–	349047,3	2731,0	20687,0	removal and treatment of waste ^b
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	–	–	–	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	8474,9	1797,3	412,5	525,2	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna nakłady na:	45076,5	80346,6	32098,1	42307,7	Water management outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	25721,2	60366,9	28257,0	36189,4	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	1981,8	6341,5	–	1051,3	Water treatment plants
Zbiorniki wodne	583,6	1740,2	449,9	187,0	Water reservoirs
Regulację i zabudowę rzek i potoków	8956,7	9913,7	–	–	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	7833,2	1984,3	3391,2	4880,0	Flood embankments and pump stations

^a Nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

^a These outlays are also included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

DZIAŁ III SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Kraków jest gminą, a jednocześnie miastem na prawach powiatu i podregionem województwa małopolskiego.

2. Kadencja Rady Miasta trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych oparto o wyniki sprawozdawczości za lata 2017, 2018 aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 16 listopada 2014 r.

Grupowania radnych według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 227).

4. Wybory do samorządu terytorialnego w 2018 r. zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2011 r. nr 21, poz. 112, z późniejszymi zmianami).

CHAPTER III LOCAL GOVERNMENT

General notes

1. On 1st January 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24th July 1998) was introduced, the units of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Kraków is a gmina and simultaneously a city with powiat status as well as a subregion of Małopolskie Voivodship.

2. The term of the City Council lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristics of councillors is based on reporting results for 2017, 2018, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 16th November 2014 elections.

The grouping of councillors by occupational groups is made on the basis of the classification of professions and specialties for needs of labour market introduced by a decree of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 7th August 2014 (Journal of Laws 2018 item 227).

4. Elections to local government in 2018 were held on the basis of the Law of 5th January 2011 – Electoral Regulations (Journal of Laws 2011 No. 21, item 112 with later amendments).

TABL. 1 (14). **WYNIKI WYBORÓW DO RADY MIASTA**
RESULTS OF THE ELECTIONS TO THE CITY COUNCIL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wybory w dniu Elections on			SPECIFICATION
	21 XI 2010	16 XI 2014	21 X 2018	
Liczba mandatów	43	43	43	Number of mandates
Kandydaci na radnych:				Candidates for councillors:
ogółem	636	641	385	total
na 1 mandat	14,79	14,91	8,95	per mandate
Uprawnieni do głosowania	586072	586233	580759	Persons entitled to vote
Oddane głosy	253006	245699	339226	Votes cast
w % uprawnionych	43,2	41,9	58,4	in % of entitled voters
w tym głosy ważne	243873	228864	329661	of which valid votes
Procent głosów ważnych	96,4	93,1	97,2	Percentage of valid votes

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Miasta Krakowa i Państwowej Komisji Wyborczej.
S o u r c e: data of the Municipality of Kraków and the State Election Commission.

TABL. 2 (15). **WYBORY BEZPOŚREDNIE PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA W 2018 R.**
DIRECT ELECTION OF THE PRESIDENT OF KRAKÓW IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE	Głosowanie w dniu Voting on		SPECIFICATION
	21 X	4 XI	
Liczba zarejestrowanych kandydatów .	6	2	Number of registered candidates
Uprawnieni do głosowania	580759	580756	Persons entitled to vote
Oddane głosy	339361	320903	Votes cast
w % uprawnionych	58,4	55,3	in % of entitled voters
w tym głosy ważne	337781	318102	of which valid votes
w % uprawnionych	58,2	54,8	in % of entitled voters

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
S o u r c e: data of the State Election Commission.

TABL. 3 (16). **WYNIKI WYBORÓW BEZPOŚREDNICH PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
W DNIU 4 LISTOPADA 2018 R.**
RESULTS OF THE DIRECT ELECTION OF THE PRESIDENT OF KRAKÓW
ON 4th NOVEMBER 2018

NAZWISKO I IMIĘ SURNAME AND FIRST NAME	Liczba głosów Number of votes		Wybrany Chosen	
	ogółem total	w % głosów in % of votes		
Majchrowski Jacek	197019	61,9	TAK	YES
Wasserman Małgorzata	121083	38,1	NIE	NO

Ź r ó d ł o: dane Państwowej Komisji Wyborczej.
S o u r c e: data of the State Election Commission.

TABL. 4 (17). **DZIAŁALNOŚĆ RADY MIASTA**
ACTIVITIES OF THE CITY COUNCIL

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Kadencja Term			
	V (2006–2010)	VI (2010–2014)	VII (2014–2018)	VIII (2018–2023) ^a
Odbyte posiedzenia (sesje) Sittings (sessions) done	115	122	115	3
Podjęte uchwały Resolutions passed	1600	1982	3072	64

a Do dnia 31 grudnia 2018 r.
Źródło: dane Urzędu Miasta Krakowa.
a Until 31st December 2018.
Source: data of the Municipality of Kraków.

TABL. 5 (18). **RADNI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP ZAWODÓW**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL AND OCCUPATIONAL GROUPS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	43	43	43	43	TOTAL
w tym kobiety	11	11	10	10	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
29 lat i mniej	2	1	1	2	29 and less
30–39	15	9	7	10	30–39
40–59	18	14	16	17	40–59
60 lat i więcej	8	19	19	14	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	37	37	36	37	Tertiary
Policealne i średnie	5	5	6	6	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	1	1	1	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	–	–	–	–	Lower secondary and primary
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^a BY OCCUPATIONAL GROUPS ^a					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	7	12	10	21	Public government representatives, senior officials and managers
Specjaliści	32	21	23	12	Professionals

a W podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę. b Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

a In the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement or other pension. b Unemployed, not working and studying.

TABL. 5 (18). **RADNI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I GRUP ZAWODÓW (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
COUNCILLORS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL AND OCCUPATIONAL GROUPS (cont.)
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^a (dok.) BY OCCUPATIONAL GROUPS ^a (cont.)					
Technicy i inny średni personel	–	5	5	–	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	–	–	1	8	Clerical support workers
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	–	1	1	1	Personal service and sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	–	–	–	1	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1	3	2	–	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1	–	–	–	Plant and machine operators and assemblers
Pozostali niesklasyfikowani ^b	2	1	1	–	Other non-classified ^b

a W podziale według grup zawodów nie uwzględniono radnych będących bezrobotnymi, niepracującymi i uczącymi się; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę. b Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

a In the division by occupational groups, data do not include unemployed, not working and studying councillors; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement or other pension. b Unemployed, not working and studying.

TABL. 6 (19). **SKARGI I WNIOSKI ZŁOŻONE W URZĘDZIE MIASTA KRAKOWA**
COMPLAINTS AND MOTIONS FILED IN THE MUNICIPALITY OF KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1054	885	749	1026	T O T A L
Załatwione w Urzędzie	1001	870	736	1016	Resolved in the Municipality
pozytywnie	79	117	98	120	positively
negatywnie	603	373	342	539	negatively
w inny sposób	319	380	296	357	in another manner
Przekazane do załatwienia poza Urząd	53	22	17	12	Transferred to resolve outside the Municipality

U w a g a. W latach 2017 i 2018 suma skarg załatwionych w Urzędzie oraz skarg przekazanych do załatwienia poza Urząd nie jest równa liczbie skarg ogółem, ponieważ w 2017 r. – 4 oraz w 2018 r. – 2 przypadkach skargi zostały przekazane do załatwienia przez inne organy w części (w pozostałym zakresie zarzuty podlegały rozpatrzeniu przez Urząd).

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Miasta Krakowa.

N o t e. In the years 2017 and 2018 the sum of settled complaints in the Office and complaints forwarded to settle outside the Office is not equal to the total number of complaints, because in 2017 – 4 and in 2018 – 2 cases the complaints were forwarded to settle to the other bodies in part (the remainder part of the complaints were reviewed by the Office).

S o u r c e: data of the Municipality of Kraków.

DZIAŁ IV BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

Bezpieczeństwo publiczne

1. Straż Miejska M. Krakowa powołana została na mocy uchwały Rady Miasta Krakowa, jako formacja kontynuująca działania Miejskiej Służby Porządkowej.

Obecnie Straż Miejska działa na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 928, z późniejszymi zmianami) i aktów wykonawczych do ustawy i podlega Prezydentowi m. Krakowa.

Do zadań Straży Miejskiej należy w szczególności: ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych, czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego, współdziałanie w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych, zabezpieczenie miejsca przestępstwa lub katastrofy, ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej, współdziałanie w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych, doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 września 1998 r. (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1950) i Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 października 1999 r. (ustawa z dnia 10 września 1999 r., jednolity tekst Dz. U. 2018 poz. 1958, z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem

CHAPTER IV PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

Public safety

1. The Municipal Police of Kraków was set out on the basis of the resolution of the Kraków City Council as a continuation of the Municipal Security Service.

Currently the Municipal Police operates on the basis of Law on Communities Guards dated 29 August 1997 (uniform text Journal of Laws from 2018, item 928, with later amendments) and executive acts to Law and is subordinated to the President of the city of Kraków.

The duties of the Municipal Police are: preserving the peace and order in public places, watching and monitoring of road traffic, co-operating in the scope of saving life and health of citizens, assisting in removing the technical accidents and the consequences of the natural disasters, protecting place of crime, natural disaster, protecting municipal objects and public utility installations, cooperating in providing public peace and order during public gatherings and events, escorting persons under influence of alcohol to sobering chambers or to their homes, initiating and participating in activities aimed at prevention of committing crimes and offences as well as of criminal phenomena.

2. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1st September 1998 (the law dated 6th June 1997, uniform text Journal of Laws 2019, item 1950) and the Treasury Penal code valid since 17th October 1999 (the law dated 10th September 1999, uniform text Journal of Laws 2018 item 1958, with later amendments) or other specific laws.

3. An ascertained crime is an event, which after the completion of preparatory proceeding was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or mis-

karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych pobrano z Krajowego Systemu Informacji Policji oraz z systemów informacyjnych prokuratury.

4. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. Nieletni są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa nie miały ukończonych 17 lat.

6. Pożary są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

7. Podziału pożarów według rodzaju obiektu, miejscowych zagrożeń według rodzaju stwarzanego przez nie zagrożenia oraz przypuszczalnych przyczyn pożarów dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczególnych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz. U. poz. 1319).

demeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

Information regarding ascertained crimes come from the National Police Information System and the prosecutor's office information systems.

4. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. Juveniles are persons who, at the moment of committing crime were aged less than 17.

6. Fires are out-of-control burning processes in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and laws of nature, creating threat to life, environment or property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

7. Division of fires by type of object, local threats by type of threat created by them and presumed causes of fires was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 3rd July 2017, on rules of organisation of the national system of rescue and fire extinguishing (Journal of Laws item 1319).

Wymiar sprawiedliwości

1. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

2. Sprawą załatwioną jest sprawa, w której: wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu. W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

3. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
 - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
 - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu wieku 13–16 lat,
 - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu wobec nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2018 poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniósły dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową

Justice

1. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organisational structure of common courts.

Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

2. A resolved case is a case in regard to which: a sentence or an order has been issued or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority. A case that involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons.

The number of pending cases is the sum of all unresolved cases from the previous years and cases which were brought in the given year.

3. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law;
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
 - a) prevention and counteraction the demoralization of persons under the age of 18,
 - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the age of 13–16,
 - c) execution of educative and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (points 3a and 3b) are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles dated 26th October 1982 (uniform text, Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2nd January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court con-

procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

4. Rejestry sądowe prowadzone są na podstawie ustaw i przepisów wykonawczych. Stany rejestrów określają liczbę podmiotów zarejestrowanych w określonym dniu. W przypadku publikowanych danych – w dniu 31 grudnia.

Sprawy rejestrowe prowadzone są w sądach rejonowych – wydziałach gospodarczych i Krajowym Rejestrze Sądowym (sądach rejestrowych).

ducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

4. Court registers are kept on the basis of laws and executive regulations. Registers contain the number of entities registered on a given day. In case of data published – on 31st December.

Registration cases are held in the commercial departments of district courts and in the National Court Register (registration courts).

Bezpieczeństwo publiczne Public safety

TABL. 1 (20). **UJAWNIONE WYKROCZENIA PRZEZ SŁUŻBY STRAŻY MIEJSKIEJ**
OFFENCES DISCLOSED BY THE MUNICIPAL POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	138146	97563	93774	96808	T O T A L
Z kodeksu wykroczeń	108842	74236	77935	77984	From the offences' code
w tym przeciwko:					of which against:
porządkowi i spokojowi publicznemu	5111	3263	1769	1936	peace and public order
bezpieczeństwu osób i mienia	2854	1040	409	425	persons' and property's safety
bezpieczeństwu w komunikacji ...	82691	55293	65411	65102	safety of transport
zdrowiu	1	4	1	1	health
obyczajowości	3080	4098	3363	3422	morals
urządzeniom publicznym	14918	10416	6921	7023	public devices
Z Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	4615	3583	3465	3241	From the Law on Keeping Cleanness and Order in Gminas
Z przepisów porządkowych wydanych przez gminę	114	–	–	–	From the regulations issued by gmina
Z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	18336	16591	9913	11879	From the Law on Sobriety and Alcohol Education
Z innych pozakodeksowych przepisów o wykroczeniach (np. z ustawy o odpadach, o ochronie środowiska itp.)	6239	3153	2461	3704	From other, apart from the code, regulations regarding offences (e.g. from the Law on Waste, on the Environmental Protection, etc.)

Ź r ó d ł o: dane Straży Miejskiej Miasta Krakowa.
S o u r c e: data of the Municipal Police of Kraków.

TABL. 2 (21). **WYBRANE ZAGADNIENIA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB STRAŻY MIEJSKIEJ**
SELECTED ACTIVITIES OF THE MUNICIPAL POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Podjęte interwencje wobec sprawców wykroczeń	75464	83968	96406	105016	Interventions undertaken towards perpetrators of offences
Ujawnione wykroczenia	138146	97563	93774	96808	Disclosed offences
Udzielone pouczenia	61087	64484	60547	56118	Given admonitions

TABL. 2 (21). **WYBRANE ZAGADNIENIA DZIAŁALNOŚCI SŁUŻB STRAŻY MIEJSKIEJ (dok.)**
 SELECTED ACTIVITIES OF THE MUNICIPAL POLICE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Wnioski o ukaranie	7479	3312	3195	3793	Motions for penalization
Mandaty	69580	29767	30032	36897	Tickets
Kwota mandatów w tys. zł	7543,0	3034,4	3253,0	4383,0	Amount of tickets in thousand PLN
Średnia kwota mandatu w zł	108	102	108	119	Average amount of ticket in PLN
Liczba zatrzymanych:					Number of arrested:
sprawców przestępstw	278	172	122	107	delinquents
osób poszukiwanych	15	10	11	14	wanted persons

Źródło: dane Straży Miejskiej Miasta Krakowa.

Source: data of the Municipal Police of Kraków.

TABL. 3 (22). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI
 SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH
 PRZYGOTOWAWCZYCH**
 ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND RATES OF DETECTABILITY
 OF DELINQUENTS IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przestępstwa stwierdzone Ascertained crimes			Wskaźniki wykrywalności przestępstw w % Rates of detectability of delinquents in %			SPECIFICATION
	2015	2017	2018	2015	2017	2018	
O G Ó Ł E M	24348	30206	18109	53,3	71,4	58,1	T O T A L
w tym przestępstwa:							of which:
o charakterze kryminalnym	18234	15859	13797	43,3	51,5	52,7	criminal crimes
o charakterze gospodarczym	4667	12827	2956	79,6	93,2	66,9	economic crimes
drogowe	958	953	868	97,3	97,8	96,8	road traffic crimes
Z ogółem przestępstw:							Of total crimes:
przeciwko życiu i zdrowiu	325	369	292	59,4	70,6	66,6	against life and health
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeń- stwu w komunikacji	1133	1194	1061	97,3	97,7	97,2	against public safety and safety of transport
przeciwko wolności i wolności sumienia	580	548	460	74,2	70,3	78,3	against freedom, freedom conscience and religion
przeciwko rodzinie i opiece ...	299	250	595	97,3	98,0	99,5	against the family and guardianship

TABL. 3 (22). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)**

ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przestępstwa stwierdzone Ascertained crimes			Wskaźniki wykrywalności przestępstw w % Rates of detectability of delinquents in %			SPECIFICATION
	2015	2017	2018	2015	2017	2018	
Z ogółem przestępstw (dok.):							Of total crimes (cont.):
przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego ^a ...	938	1208	506	96,5	98,8	98,4	against the activities of state institutions and local government ^a
przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	234	257	224	94,9	98,8	99,1	against the judiciary
przeciwko wiarygodności dokumentów	1427	2121	1141	65,0	74,1	64,8	against the reliability of documents
przeciwko mieniu	15847	12312	10649	40,3	43,5	40,8	against property
przeciwko obrotowi gospodarczemu ^b	525	152	106	95,8	88,2	89,6	against economic activity ^b
przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi ..	504	328	238	4,2	2,1	1,3	against money and securities trading
z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	1687	1808	2012	91,6	94,7	96,9	by law on Counteracting Drug Addiction

a Łącznie z przestępstwami z art. 250a kodeksu karnego (korupcja wyborcza) oraz z art. 296a i 296b kodeksu karnego (korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa). b Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 196b kodeksu karnego.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

a Including Art. 250a Criminal Code (corruption concerning elections) and Art. 296a and 296b Criminal Code (corruption on the managing post and corruption in sport). b Excluding corruption under Art. 296a and 196b of the Criminal Code.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 4 (23). **OSOBY PRZYJĘTE DO WYTRZEŻWIENIA PRZEZ MIEJSKIE CENTRUM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ**

PERSONS ADMITTED TO THE MUNICIPAL ADDICTION PREVENTION CENTRE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	6395	7551	7060	7218	T O T A L
w tym mężczyźni	5770	6656	6245	6314	of which males
Z ogółem:					Of total:
w wieku 18 lat i mniej	43	12	11	20	aged 18 and less
cudzoziemcy	120	299	433	.	foreigners

Ź r ó d ł o: dane Miejskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie.

S o u r c e: data of the Municipal Addiction Prevention Centre in Kraków.

TABL. 5 (24).

ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
LICZBA ZDARZEŃ	10595	8791	9496	8962	NUMBER OF EVENTS
Pożary	2775	2158	1881	1594	Fires
Miejskowe zagrożenia ^a	7194	5657	5820	5244	Local threats ^a
Alarmy fałszywe	626	976	1795	2124	False alarms
Pożary według wielkości:					Fires by size:
Małe	2672	2089	1807	1555	Small
Średnie	102	67	74	37	Medium
Duże	1	2	–	2	Big
Pożary według rodzaju obiektu:					Fires by type of object:
Obiekty użyteczności publicznej	91	68	96	100	General purpose public buildings
Obiekty mieszkalne	576	466	418	371	Residential buildings
Obiekty produkcyjne	26	27	18	35	Manufacturing facilities
Obiekty magazynowe	16	14	15	17	Warehouse facilities
Środki transportu	206	168	182	177	Transport equipment
Lasy	5	5	2	2	Forests
Uprawy ^b	183	185	149	103	Crops ^b
Inne ^c	1672	1225	1001	789	Others ^c
Miejskowe zagrożenia według wybranych rodzajów stwarzanego przez nie zagrożenia:					Local threats by selected types of threat created by them:
Silne wiatry	239	908	1006	497	Strong winds
Opady śniegu	129	90	11	6	Snow precipitation
Opady deszczu	1297	242	165	130	Rain precipitation
W komunikacji drogowej	1160	1238	1277	1402	In road transportation
Straty materialne ogółem^d w tys. zł	97320,2	46442,7	12114,6	20836,4	Total of material losses^d in thousand PLN
w tym budynki	2637,7	1629,3	1315,8	1299,4	of which buildings
Poszkodowani w pożarach ogółem	50	63	35	42	Total injured in fires
w tym ofiary śmiertelne	4	5	6	9	of which fatalities

a Kłęski żywiołowe, katastrofy, wypadki, awarie i inne zagrożenia życia i mienia. b Łącznie z budynkami inwentarskimi i gospodarczymi, maszynami rolniczymi. c Pożary, np.: śmietników, wysypisk, kanałów wentylacyjnych, garaży wolnostojących, traw. d Według szacunków przeprowadzonych bezpośrednio po akcji ratowniczej, w cenach bieżących.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej www.kgosp.gov.pl; data dostępu 20 września 2019 r.

a Natural disasters, catastrophes, accidents, failures and other threats to life and property. b Including livestock and farm buildings, agricultural machinery. c For example, fires of: the bins, dumps, ventilation channels, detached garages, grasses. d According to estimations conducted immediately after rescue operation, in current prices.

Source: data of the Municipal Headquarters of the State Fire Service www.kgosp.gov.pl; date of access 20th September 2019.

Wymiar sprawiedliwości

Justice

TABL. 6 (25). **WPŁYW SPRAW^a DO SĄDÓW POWSZECHNYCH OKRĘGU KRAKOWSKIEGO**
INCOMING CASES^a IN COMMON COURTS OF THE KRAKOWSKI DISTRICT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
SĄDY REJONOWE – sądy pierwszej instancji DISTRICT COURTS – courts of first instance					
OGÓŁEM	569625	529076	594706	538618	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	18995	15691	16462	14572	Criminal with bills of indictment
O wykroczenia z wnioskami o ukaranie	35451	28225	22231	20797	Concerning offences with motions for punishment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a ...	53413	51548	51954	44514	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne	319689	333206	401780	394322	Civil
w tym wieczysto-księgowe ^b	164469	193716	254755	259761	of which involving real estate registry ^b
Rodzinne	68412	71749	69511	30817	Family
Z zakresu prawa pracy	3299	2752	2120	2337	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	1197	2044	1571	1593	Related to social security law
Gospodarcze ^c	25429	23861	29077	29666	Commercial law ^c
SĄD OKRĘGOWY – sądy pierwszej instancji i odwoławcze REGIONAL COURT – courts of first instance and appeal					
OGÓŁEM	35526	40665	41112	40988	TOTAL
w tym sprawy:					of which cases:
Karne z aktami oskarżenia	374	522	420	435	Criminal with bills of indictment
Pozostałe karne i o wykroczenia ^a ...	11328	11903	12726	12156	Other criminal and concerning petty offences ^a
Cywilne ^{cd}	14902	17474	18176	17799	Civil ^{cd}
Z zakresu prawa pracy	619	560	581	447	Labour law
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	4581	5239	3903	4671	Related to social security law
Gospodarcze	3501	4967	5306	5480	Commercial law

a Obejmuje sprawy drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. b Łącznie ze zbiorami dokumentów. c Bez spraw rejestrowych. d Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód).

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. b Including collections of documents. c Excluding registration cases. d Including family cases (among others, divorces).

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 7 (26). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE^a**
RESOLVED FAMILY CASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	17650	12404	10117	9846	T O T A L
O rozwód	3946	4245	3920	3947	Divorce
O separację	327	202	173	126	Separation
O alimenty	5092	3847	3217	2914	Alimony
Nieletnich ^b :					Concerning juveniles ^b :
w postępowaniu wyjaśniającym w związku z:					in investigation proceedings involving:
demoralizacją	2036	x	x	x	demoralization
czynami karnymi	3311	x	x	x	punishable acts
na posiedzeniu lub rozprawie w związku z:					at session or hearing involving:
demoralizacją	1141	x	x	x	demoralization
czynami karnymi	1797	x	x	x	punishable acts
w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					in investigation of case in which occurs suspicion:
demoralizacji	x	2237	1694	1682	of demoralization
popęnienia czynu karnego	x	1873	1113	1177	of punishable acts

a Okręg krakowski. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 87.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a The Krakowski district. b See general notes, item 3 on page 87.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 8 (27). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców					Register of Entrepreneurs
Przedsiębiorstwa państwowe	11	6	6	6	State owned enterprises
Przedsiębiorstwa zagraniczne	6	4	4	3	Foreign enterprises
Spółeczno-zawodowe organizacje rolników ^b	44	46	47	47	Professional organisations of farmers ^b

a Prowadzony przez Sąd Gospodarczy w Krakowie. b Prowadzące działalność gospodarczą.

a Conducting by Commercial Court in Kraków. b Conducting economic activity.

TABL. 8 (27). **PODMIOTY W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM^a (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES IN THE NATIONAL JUDICIAL REGISTER^a (cont.)
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Rejestr Przedsiębiorców (dok.)					Register of Entrepreneurs (cont.)
Spółdzielnie	767	800	784	786	Cooperatives
Spółki jawne	3190	3484	3523	3570	Unlimited partnerships
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	13013	24043	27222	29986	Limited liability companies
Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Samodzielnych Zakładów Opieki Zdrowotnej^c					Register of Associations, Other Social and Professional Organisations, Foundations and Independent Health Care Facilities^c
Stowarzyszenia ^d	4873	6377	6686	6936	Associations ^d
Związki zawodowe	510	515	516	518	Trade unions
Izby gospodarcze	24	31	31	31	Economic chambers
Rejestr Dłużników Niewypłacalnych					Register of Insolvent Debtors
Dłużnicy ogółem	15090	30538	36119	38227	Total debtors

a Prowadzony przez Sąd Gospodarczy w Krakowie. c W 2010 r. – „Rejestr Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji i Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej”. d Z wyłączeniem stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych.

U w a g a. Rejestr obejmuje także inne podmioty.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Conducting by Commercial Court in Kraków. c In 2010 – “Register of Associations, Other Social and Professional Organisations, Foundations and Public Health Care Facilities”. d Excluding physical education associations and sports associations.

N o t e. Register also includes other entities.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie Krakowa. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie Krakowa a liczbą osób czasowo nieobecnych (zameldowania i wymeldowania na pobyt czasowy z/do innych gmin);
- 2) rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest Rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości Urzędu Stanu Cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości Sądu Okręgowego – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

U w a g a. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 czerwca i 31 grudnia) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 1999–2009 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Bilans ludności jest opracowywany dla dwóch kategorii zamieszkania – według krajowej oraz

CHAPTER V POPULATION

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- 1) the balances of the size and structure of the population living in Kraków. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – above 2 months) in Kraków and the number of people temporary absent (registering and cancelling registration for temporary stay from/to other gminas);
- 2) the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of these data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
- 3) documentation of the Civil Status Office regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of the Regional Court – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

N o t e. Data about population (as of 30th June and 31st December) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 1999–2009 were prepared assuming the number of population balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002 and since 2010 on the basis of the Population and Housing Census 2011.

2. The balance of the population is being developed for the two categories of residence –

międzynarodowej definicji zamieszkania. Różnica dotyczy kryteriów w zakresie migracji czasowych uwzględnianych w każdym z bilansów – w przypadku:

- 1) krajowej definicji zamieszkania – uwzględniane są migracje czasowe wewnętrzne, tj. różnica między liczbą osób, które czasowo wyjechały z gminy na ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) do innego miejsca w kraju a liczbą osób przybyłych z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące); do ludności gminy nie są zatem zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast są zaliczani stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności);
- 2) międzynarodowej definicji zamieszkania (rezydenci) – uwzględniane są długookresowe migracje czasowe zarówno wewnętrzne, jak i zagraniczne, tj. różnica między liczbą osób, które wyjechały z gminy na co najmniej 12 miesięcy do innego miejsca w kraju lub za granicę a liczbą osób przybyłych do gminy z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez karty stałego pobytu) na co najmniej 12 miesięcy. Do rezydentów gminy zalicza się zatem wszystkie osoby mieszkające lub zamierzające mieszkać na jej terenie nie krócej niż 1 rok. Rezydenci (ludność rezydująca) to kategoria stanu ludności opracowana na potrzeby statystyki międzynarodowej zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1260/2013 z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie statystyk europejskich w dziedzinie demografii.

Prezentowane w dziale dane o ludności i w zakresie współczynników demograficznych opracowano zgodnie z krajową definicją zamieszkania.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni w wieku 45–64 lata i kobiety w wieku 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

according to national and international definition of residence. The difference concerns the criteria for the migration for temporary stay taken into account in each of the balance sheets – in the case of:

- 1) national definition of residence – includes internal migration for temporary stay, i.e. the difference between the number of persons who temporarily left the gmina for more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) to another place in the country and the number of persons who arrived from somewhere else in the country for more than 3 months (until 2005 – more than 2 months). For the population of the gmina therefore are not counted immigrants staying in Poland temporarily, but are counted Polish permanent residents temporarily staying abroad (regardless of the period of their temporary presence / absence);
- 2) the international definition of residence (residents) – includes long-term temporary migration both – internal and international, i.e. the difference between the number of persons who left the gmina for at least 12 months to another place in the country or abroad and the number of persons who arrived to the community from elsewhere in the country or from abroad (immigrants without residence card) for at least 12 months. For residents of the gmina, therefore, are included all persons living or intending to live in the area of gmina for not less than 1 year. Residents (resident population) are the category of the state population developed for international statistics in accordance with Regulation of the European Parliament and of the Council (EU) No. 1260/2013 of 20th November 2013 on European statistics on demography.

Presented in the section data on the population in terms of demographic rates are developed according to the national definition of residence.

3. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

5. Dane o **ruchu naturalnym ludności** opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zamieszkania męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża; jeżeli oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą, takich przypadków nie uwzględnia się);
- rozwoły – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; jeżeli oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa mieszkali za granicą, takich przypadków nie uwzględnia się);
- urodzenia – według miejsca zamieszkania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zamieszkania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Instytucja separacji została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 21 maja 1999 r. (Dz. U. Nr 52, poz. 532), od 16 grudnia 1999 r.

Orzeczenie separacji ma skutki takie jak rozwiązanie małżeństwa przez rozwód z dwoma wyjątkami:

- małżonek pozostający w separacji nie może zawrzeć małżeństwa,
- na zgodne żądanie małżonków sąd orzeka o zniesieniu separacji.

Oprócz **separacji** orzeczonych w 2017 r. w Krakowie nie wystąpił żaden przypadek zniesienia separacji. W 2018 r. odnotowano 3 orzeczenia o zniesieniu separacji.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności

5. Data regarding the **vital statistics** were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in case when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used; in case of unanimous petition of both persons – the husband's place of residence is used; if both spouses at the time of bringing action lived abroad, such cases do not take into account);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when the plaintiff is living abroad, the spouse's place of residence is used; if both spouses at the time of bringing action lived abroad, such cases do not take into account);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24th July 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) marriages subordinate to the internal law of the Church or the Religious Association are also registered in the civil status offices. Marriages contracted in this form are subordinate to the Polish law and induce the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The **institution of separation** is introduced according to the law dated 21st May 1999 (Journal of Laws No. 52, item 532), since 16th December 1999.

The separation induces similar consequences as the dissolution of a marriage by divorce with two exceptions:

- spouse living in separation cannot contract a marriage,
- on concerted demand of spouses the court adjudicates the annulment of separation.

Apart from **separations** adjudicated in 2017 in Kraków any annulment of separation occurred. In 2018 there were 3 annulments of separation.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published,

podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie Krakowa.

9. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Krakowa

that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – to the group 45–49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age still has to live, assuming fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Population projection until 2050 was calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31st December 2013 as well as assumptions on fertility, mortality and international migration.

8. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of documentation regarding the registrations for permanent residence. This information does not include changes of address within Kraków.

9. Data regarding international migration were compiled on the basis of documentation regarding the registration of people arriving to Kraków for

na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Krakowa za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Kraków for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30th June.

TABL. 1 (28). **LUĐNOŚĆ^a**
POPULATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	757103	762508	766739	769498	TOTAL
Mężczyźni	353470	355560	357761	359281	Males
Kobiety	403633	406948	408978	410217	Females
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	757740	761069	767348	771069	TOTAL
mężczyźni	353653	354954	358138	359865	males
kobiety	404087	406115	409210	411204	females
Kobiety na 100 mężczyzn	114	114	114	114	Females per 100 males
Łudność na 1 km ² powierzchni ogólnej	2319	2328	2348	2359	Population per 1 km ² of total area

a Na podstawie bilansów; z uwzględnieniem wyników NSP 2011.

a Based on balances; considering results of the Population and Housing Census 2011.

TABL. 2 (29). **LUĐNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31st December

WIEK AGE	2010	2015	2017	2018	
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM	757740	761069	767348	771069	359865
TOTAL					
0–2 lata	24291	23330	26273	27737	14214
3–6	26197	30707	29883	30389	15594
7–12	34378	37887	41804	42866	22064
13–15	18130	16750	16813	17338	8920
16–18	21449	18437	18358	18174	9238
19–24	72816	45813	40790	38375	19438
25–29	69739	60870	51770	48303	23038
30–34	67200	75974	76489	74320	35457
35–39	55852	67097	70147	73220	35652
40–44	44673	54481	60163	62342	30517
45–49	43381	43491	46451	48771	23698
50–54	54188	42203	41266	41173	19815

TABL. 2 (29). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE (cont.)
As of 31st December

W I E K A G E	2010	2015	2017	2018	
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males
55–59	57569	51789	46096	43651	20195
60–64	48765	54411	53949	53125	23250
65–69	32627	45251	48210	49262	20754
70–74	29703	29472	34873	37293	15273
75–79	26305	25614	24241	24352	9451
80–84	18500	20462	20595	20463	7264
85–89	8994	11969	13259	13526	4249
90–94	2289	4222	4800	5109	1497
95–99	588	679	933	1091	254
100 lat i więcej and more	106	160	185	189	33

TABL. 3 (30). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	757740	761069	767348	771069	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	117015	120953	127105	130366	Pre-working age
mężczyźni	59979	62118	65262	66838	males
kobiety	57036	58835	61843	63528	females
W wieku produkcyjnym	494024	471743	462807	459543	Working age
mężczyźni	248195	239670	235817	234252	males
kobiety	245829	232073	226990	225291	females
W wieku poprodukcyjnym	146701	168373	177436	181160	Post-working
mężczyźni	45479	53166	57059	58775	males
kobiety	101222	115207	120377	122385	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRO- DUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	53	61	66	68	NON-WORKING AGE POPULA- TION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	42	48	52	54	Males
Kobiety	64	75	80	83	Females

TABL. 4 (31). **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Małżeństwa	4078	3766	4424	4498	Marriages
w tym wyznaniowe ^a	2674	2313	2735	2728	of which religious ^a
Separacje orzeczone	62	48	32	31	Separations adjudicated
Rozwody	1165	1543	1315	1367	Divorces
Urodzenia żywe	7848	8013	9170	9410	Live births
Zgony	7081	7598	7663	7835	Deaths
w tym niemowląt	29	23	22	24	of which infants
Przyrost naturalny	767	415	1507	1575	Natural increase
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION					
Małżeństwa	5,4	4,9	5,8	5,8	Marriages
w tym wyznaniowe ^a	3,5	3,0	3,6	3,5	of which religious ^a
Separacje orzeczone ^b	0,8	0,6	0,4	0,4	Separations adjudicated ^b
Rozwody	1,5	2,0	1,7	1,8	Divorces
Urodzenia żywe	10,4	10,5	12,0	12,2	Live births
Zgony	9,4	10,0	10,0	10,2	Deaths
w tym niemowląt ^c	3,7	2,9	2,4	2,6	of which infants ^c
Przyrost naturalny	1,0	0,5	2,0	2,0	Natural increase

a Ze skutkami cywilnymi. b Na 10 tys. ludności. c Na 1000 urodzeń żywych.

a With civil consequences. b Per 10 thousand population. c Per 1000 live births.

TABL. 5 (32).

MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2018 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW

MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2018

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more

OGÓŁEM TOTAL

OGÓŁEM GRAND TOTAL	4498	22	577	1974	1110	383	250	93	89
19 lat i mniej Under 20 years	3	2	1	–	–	–	–	–	–
20–24	292	18	200	59	12	2	1	–	–
25–29	1592	1	295	1120	162	14	–	–	–
30–34	1339	–	51	638	566	74	9	1	–
35–39	631	1	21	129	269	170	41	–	–
40–49	374	–	8	23	92	107	125	16	3
50–59	117	–	–	4	7	13	58	27	8
60 lat i więcej and more	150	–	1	1	2	3	16	49	78

W TYM WYZNANIOWE^a OF WHICH CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

OGÓŁEM TOTAL	2728	6	389	1492	617	148	56	10	10
19 lat i mniej Under 20 years	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20–24	177	5	134	34	3	–	1	–	–
25–29	1222	–	212	898	105	7	–	–	–
30–34	878	–	29	473	339	32	4	1	–
35–39	312	1	9	76	141	75	10	–	–
40–49	104	–	5	10	29	32	25	3	–
50–59	19	–	–	–	–	2	14	2	1
60 lat i więcej and more	16	–	–	1	–	–	2	4	9

a Ze skutkami cywilnymi.

a With civil consequences.

TABL. 6 (33). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

L A T A Y E A R S POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES		Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
			panny single	wdowy widows	rozwiedzione divorced
OGÓŁEM	2010	4078	3627	79	372
TOTAL	2015	3766	3340	61	365
	2017	4424	3924	53	447
	2018	4498	3985	56	457
Kawalerowie	2010	3486	3306	13	167
Single	2015	3245	3083	11	151
	2017	3789	3601	11	177
	2018	3907	3671	13	223
Wdowcy	2010	75	19	35	21
Widowers	2015	53	13	20	20
	2017	71	17	15	39
	2018	57	16	19	22
Rozwiedzeni	2010	517	302	31	184
Divorced	2015	468	244	30	194
	2017	564	306	27	231
	2018	534	298	24	212

TABL. 7 (34). **ROZWODY I SEPARACJE ORZECZONE^a**
DIVORCES AND SEPARATIONS ADJUDICATED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Rozwody	1165	1543	1315	1367	Divorces
Na 1000:					Per 1000:
nowo zawartych małżeństw	286	410	297	304	newly contracted marriages
ludności	1,5	2,0	1,7	1,8	population
Separacje orzeczone^a	62	48	32	31	Separations adjudicated^a
Na 1000:					Per 1000:
nowo zawartych małżeństw	15	13	7	7	newly contracted marriages
ludności	0,1	0,1	0,0	0,0	population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 98.
a See general notes, item 5 on page 98.

TABL. 8 (35).

ROZWODY W 2018 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA

DIVORCES IN 2018 BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
O G Ó Ł E M T O T A L	1367	2	22	148	306	305	355	153	76
19 lat i mniej Under 20 years	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20–24	9	2	6	1	–	–	–	–	–
25–29	88	–	11	68	8	–	1	–	–
30–34	261	–	2	65	159	31	4	–	–
35–39	303	–	1	12	113	161	16	–	–
40–49	413	–	2	2	24	108	269	8	–
50–59	180	–	–	–	1	2	57	111	9
60 lat i więcej and more	113	–	–	–	1	3	8	34	67

TABL. 9 (36).

**URODZENIA
BIRTHS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Urodzenia żywe	7848	8013	9170	9410	Live births
Małżeńskie	6622	6613	7528	7551	Legitimate
chłopcy	3444	3422	3884	3863	males
dziewczeta	3178	3191	3644	3688	females
Pozamałżeńskie	1226	1400	1642	1859	Illegitimate
chłopcy	616	702	877	933	males
dziewczeta	610	698	765	926	females

TABL. 10 (37). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^{ab} ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER OF A CHILD^{ab} AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki				Birth order of a child		
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS								
OGÓŁEM	2010	7848	4192	2805	631	144	43	33
TOTAL	2015	8013	4079	3020	746	118	27	23
	2017	9170	4545	3507	891	173	35	19
19 lat i mniej Under 20 years		79	69	10	–	–	–	–
20–24		599	440	138	15	6	–	–
25–29		2602	1781	688	108	24	1	–
30–34		3908	1689	1784	367	55	9	4
35–39		1700	503	782	321	71	17	6
40–44		272	60	102	77	17	8	8
45 lat i więcej and more		10	3	3	3	–	–	1
W ODSETKACH IN PERCENT								
OGÓŁEM	2010	100,0	53,5	35,8	8,0	1,8	0,5	0,4
TOTAL	2015	100,0	50,9	37,7	9,3	1,5	0,3	0,3
	2017	100,0	49,6	38,2	9,7	1,9	0,4	0,2
19 lat i mniej Under 20 years		100,0	87,3	12,7	–	–	–	–
20–24		100,0	73,5	23,0	2,5	1,0	–	–
25–29		100,0	68,5	26,4	4,2	0,9	0,0	–
30–34		100,0	43,2	45,7	9,4	1,4	0,2	0,1
35–39		100,0	29,6	46,0	18,9	4,2	1,0	0,3
40–44		100,0	22,1	37,5	28,3	6,3	2,9	2,9
45 lat i więcej and more		100,0	30,0	30,0	30,0	–	–	10,0

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
b W 2018 r. brak informacji o urodzeniach żywych według kolejności urodzenia w związku ze zmianą kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia.

a Data on the number of births by birth order of a child exclude cases in which birth order is unknown. b In 2018 lack of information about live births by birth order due to new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health.

TABL. 11 (38). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKUCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2017	2018
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility – live births per 1000 women aged:				
15–49^{ab}	40,2	41,8	48,3	49,7
15–19 ^a	8,6	7,1	5,3	5,8
20–24	24,5	27,4	33,9	33,1
25–29	78,7	69,2	89,9	101,7
30–34	83,1	88,2	97,9	101,1
35–39	40,2	40,1	48,3	49,6
40–44	7,1	8,8	9,0	9,6
45–49 ^b	0,3	0,4	0,4	0,1
Współczynniki: Rates:				
Dzietności ogólnej	1,199	1,185	1,404	1,486
Total fertility				
Reprodukcji brutto	0,579	0,575	0,675	0,728
Gross reproduction				
Dynamiki demograficznej	1,108	1,055	1,197	1,201
Demographic dynamics				

a, b łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.
a, b Including births from mothers aged: a – below 15, b – 50 and more.

TABL. 12 (39). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	2010	2015	2017	2018
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	7081	7598	7663	7835
GRAND TOTAL				
0–4 lata	33	24	27	25
5–9	3	2	4	4
10–14	5	6	7	5
15–19	15	8	8	5
20–24	20	18	15	22
25–29	39	21	21	17
30–34	45	50	38	40

TABL. 12 (39). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH (dok.)**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED (cont.)

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	2010	2015	2017	2018
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)				
35–39	64	49	48	66
40–44	70	79	92	69
45–49	116	107	115	117
50–54	318	188	186	185
55–59	432	352	332	310
60–64	546	622	597	588
65–69	611	733	720	777
70–74	743	705	783	819
75–79	1083	896	849	863
80–84	1261	1358	1227	1330
85 lat i więcej and more	1677	2380	2594	2593
w tym MĘŻCZYŹNI of which MALES				
RAZEM	3475	3681	3717	3799
TOTAL				
0–4 lata	12	13	11	17
5–9	1	1	–	2
10–14	3	4	5	5
15–19	12	5	4	2
20–24	16	14	14	17
25–29	32	16	15	12
30–34	34	37	28	31
35–39	47	32	34	49
40–44	52	62	66	45
45–49	80	80	84	83
50–54	206	129	136	124
55–59	280	234	212	213
60–64	333	401	364	375
65–69	410	430	420	474
70–74	421	387	434	460
75–79	553	456	421	449
80–84	501	611	574	569
85 lat i więcej and more	482	769	895	872

TABL. 13 (40). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN^a**
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thousand population	Z liczby ogółem Of total number	
			mężczyźni males	kobiety females
O G Ó Ł E M	2010	7081	935	3475
T O T A L	2015	7598	996	3681
	2016	7151	938	3455
	2017	7663	999	3717
w tym: of which:				
Choroby zakaźne i pasożytnicze	38	5	18	20
Infectious and parasitic diseases				
w tym gruźlica układu oddechowego	6	1	5	1
of which tuberculosis of the respiratory system				
Nowotwory	2231	291	1120	1111
Neoplasms				
w tym nowotwory złośliwe	2027	264	1016	1011
of which malignant neoplasms				
w tym: of which:				
nowotwór złośliwy żołądka	95	12	55	40
malignant neoplasm of stomach				
nowotwór złośliwy okrężnicy, prośnicy i odbytu	288	38	162	126
malignant neoplasm of colon, rectum and anus				
nowotwór złośliwy trzustki	89	12	32	57
malignant neoplasm of pancreas				
nowotwór złośliwy tchawicy, oskrzeli i płuc	404	53	247	157
malignant neoplasm of trachea, bronchus and lungs				
nowotwór złośliwy sutka	153	20	2	151
malignant neoplasm of breast				
nowotwór złośliwy szyjki macicy	40	5	–	40
malignant neoplasm of cervix uteri				
nowotwór złośliwy jajnika	77	10	–	77
malignant neoplasm of ovary				
nowotwór złośliwy gruczołu krokowego	113	15	113	–
malignant neoplasm of prostate				
nowotwór złośliwy pęcherza moczowego	104	14	77	27
malignant neoplasm of bladder				
białaczka	68	9	40	28
leukemia				
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	8	1	4	4
Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ				
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	82	11	45	37
Endocrine, nutritional and metabolic diseases				
w tym cukrzyca	74	10	39	35
of which diabetes mellitus				

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 13 (40). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN^a (dok.)**
DEATHS BY SELECTED CAUSES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności Per 100 thousand population	Z liczby ogółem Of total number	
			mężczyźni males	kobiety females
Zaburzenia psychiczne Mental and behavioural disorders	39	5	31	8
Choroby układu nerwowego Diseases of the nervous system	93	12	49	44
Choroby układu krążenia Diseases of the circulatory system	3828	499	1720	2108
w tym: of which:				
choroba nadciśnieniowa hypertensive disease	43	6	17	26
choroba niedokrwienna serca ischaemic heart disease	1389	181	791	598
choroby naczyń mózgowych cerebrovascular disease	423	55	190	233
miażdżyca atherosclerosis	1797	234	635	1162
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	392	51	208	184
Choroby układu trawiennego Diseases of the digestive system	282	37	146	136
w tym choroby wątroby of which liver diseases	127	17	82	45
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue	5	1	–	5
Choroby układu moczowo-płciowego Diseases of the genitourinary system	23	3	10	13
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym .. Conditions originating in the perinatal period	11	1	6	5
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	16	2	5	11
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	299	39	147	152
Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu External causes of diseases and death	314	41	208	106
w tym zamierzone samookaleczenie of which selfinflicted injury	76	10	58	18

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 14 (41). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	29	23	22	24	TOTAL
chłopcy	9	13	11	16	males
dziewczeta	20	10	11	8	females
w wieku:					at age:
0 dni	9	3	8	6	0 days
chłopcy	3	2	3	5	males
dziewczeta	6	1	5	1	females
1–6 dni	7	7	2	4	1–6 days
chłopcy	2	4	1	2	males
dziewczeta	5	3	1	2	females
7–29 dni	4	5	5	8	7–29 days
chłopcy	–	3	4	5	males
dziewczeta	4	2	1	3	females
1–3 miesiące.....	6	4	3	4	1–3 months
chłopcy	4	2	–	3	males
dziewczeta	2	2	3	1	females
4–6 miesięcy.....	3	3	2	2	4–6 months
chłopcy	–	1	1	1	males
dziewczeta	3	2	1	1	females
7–11 miesięcy	–	1	2	–	7–11 months
chłopcy	–	1	2	–	males
dziewczeta	–	–	–	–	females

TABL. 15 (42). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYZYNY^a**
INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number	
				chłopcy males	dziewczeta females
O G Ó Ł E M	2010	29	4	9	20
TOTAL	2015	23	3	13	10
	2016	24	3	15	9
	2017	22	2	11	11
w tym: of which:					
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym		11	1	6	5
Conditions originating in the perinatal period					
Wady rozwojowe wrodzone ^a		6	1	2	4
Congenital anomalies ^a					

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 16 (43). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	238	291	260	T O T A L
w tym mężczyźni	154	168	154	of which males
w tym zakończone zgonem	105	85	76	of which committed
Wiek samobójców				Age of suicidal persons
w tym:				of which:
12 lat i mniej	1	2	–	12 and less
13–18	13	25	22	13–18
19–24	29	45	46	19–24
25–29	35	42	26	25–29
30–49	85	90	96	30–49
50–69	53	65	45	50–69
70 lat i więcej	18	20	22	70 and more

a Usiłowane i dokonane; w dalszym podziale nie uwzględniono samobójców o nieustalonym miejscu dokonania samobójstwa oraz o nieustalonym wieku.

Ź r ó d ł o: dane Krajowego Systemu Informacji Policji (KSIP).

a Attempted and committed; continued data exclude suicidal persons for whom place of the suicide is unknown and age is unknown.

S o u r c e: data of the National Police Information System (KSIP).

TABL. 17 (44). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified					SPECIFICATION
	0	15	30	45	60	

2010

Mężczyźni	75,1	60,4	46,0	31,9	19,7	Males
Kobiety	81,5	67,1	52,2	37,6	24,1	Females

2015

Mężczyźni	76,3	61,7	47,1	32,9	20,5	Males
Kobiety	82,6	67,9	53,0	38,4	24,6	Females

2017

Mężczyźni	76,8	62,1	47,5	33,3	21,0	Males
Kobiety	82,7	68,2	53,3	38,7	24,9	Females

2018

Mężczyźni	76,7	62,1	47,5	33,3	20,8	Males
Kobiety	83,2	68,4	53,6	39,0	25,2	Females

TABL. 18 (45). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31th December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
	w tysiącach in thousands							
O G Ó Ł E M	759,2	756,5	749,3	738,9	728,0	718,6	710,5	T O T A L
Mężczyźni	353,2	3518	348,4	343,7	339,3	336,0	333,4	Males
Kobiety	406,0	404,6	400,9	395,2	388,7	382,6	377,1	Females
W wieku przedprodukcyjnym	124,1	125,8	117,3	109,1	102,1	99,7	100,9	Pre-working age
mężczyźni	64,0	64,9	60,5	56,3	52,7	51,5	52,1	males
kobiety	60,0	60,9	56,8	52,8	49,4	48,2	48,8	females
W wieku produkcyjnym ..	450,3	438,5	437,3	428,4	409,9	379,8	348,2	Working age
mężczyźni	228,2	220,5	220,3	218,3	212,0	199,7	183,6	males
kobiety	222,1	218,0	217,0	210,0	197,9	180,1	164,6	females
W wieku poprodukcyjnym	157,4	192,2	194,7	201,5	216,0	239,0	261,4	Post-working age
mężczyźni	61,0	66,4	67,6	69,1	74,6	84,7	97,6	males
kobiety	96,4	125,7	127,1	132,4	141,5	154,3	163,7	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ..	60	63	73	71	73	78	89	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	47	55	60	58	57	60	68	Males
Kobiety	72	70	86	85	88	96	112	Females

Źródło: „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014–2050”, GUS, Warszawa 2014.

Source: "Population projection for powiats and cities with powiat status as well as subregions 2014–2050", CSO, Warsaw 2014.

TABL. 19 (46). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2017	2018	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH			IN ABSOLUTE NUMBERS		
Napływ^b	7355	8082	8207	11253	Inflow^b
z miast	4389	4419	4532	5986	from urban areas
ze wsi	2382	3114	3202	4559	from rural areas
z zagranicy	584	.	473	708	from abroad
Odplyw^c	6939	6202	6205	6539	Outflow^c
do miast	2259	2088	2256	2528	to urban areas
na wieś	4402	3605	3862	3886	to rural areas
za granicę	278	.	87	125	abroad
Saldo migracji	416	1880	2002	4714	Net migration
NA 1000 LUDNOŚCI			PER 1000 POPULATION		
Napływ^b	9,7	10,6	10,7	14,6	Inflow^b
z miast	5,8	5,8	5,9	7,8	from urban areas
ze wsi	3,1	4,1	4,2	5,9	from rural areas
z zagranicy	0,8	.	0,6	0,9	from abroad
Odplyw^c	9,2	8,1	8,0	8,5	Outflow^c
do miast	3,0	2,7	2,9	3,3	to urban areas
na wieś	5,8	4,7	5,0	5,0	to rural areas
za granicę	0,4	.	0,1	0,2	abroad
Saldo migracji	0,5	2,5	2,6	6,1	Net migration

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Zameldowania. c Wymeldowania.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b Registrations. c Cancelled registrations.

TABL. 20 (47).

**MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG WOJEWÓDZTW
W 2018 R.**INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY VOIVODSHIPS
IN 2018

WOJEWÓDZTWA VOIVODSHIPS	Napływ Inflow	Odływ Outflow	Saldo Net migration
O G Ó Ł E M T O T A L	10545	6414	4131
Dolnośląskie	204	92	112
Kujawsko-pomorskie	83	47	36
Lubelskie	562	88	474
Lubuskie	54	18	36
Łódzkie	240	62	178
Małopolskie	4431	4464	-33
Mazowieckie	377	475	-98
Opolskie	153	38	115
Podkarpackie	1793	286	1507
Podlaskie	99	22	77
Pomorskie	100	173	-73
Śląskie	1238	355	883
Świętokrzyskie	910	169	741
Warmińsko-mazurskie	87	31	56
Wielkopolskie	101	49	52
Zachodniopomorskie	113	45	68

TABL. 21 (48).

**MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU
MIGRANTÓW**INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE
OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
O G Ó Ł E M T O T A L	2010	6771	2885	3886	6661	3173	3488	110	-288	398
	2015	7533	3364	4169	5693	2773	2920	1840	591	1249
	2017	7734	3380	4354	6118	2883	3235	1616	497	1119
	2018	10545	4723	5822	6414	3014	3400	4131	1709	2422

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 21 (48).

**MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU
MIGRANTÓW (dok.)**INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE
OF MIGRANTS (cont.)

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
0–4 lata	791	427	364	725	360	365	66	67	-1
5–9	291	166	125	642	328	314	-351	-162	-189
10–14	150	76	74	300	142	158	-150	-66	-84
15–19	215	88	127	186	93	93	29	-5	34
20–24	673	238	435	197	78	119	476	160	316
25–29	3183	1275	1908	579	218	361	2604	1057	1547
30–34	2565	1190	1375	889	364	525	1676	826	850
35–39	1083	544	539	860	434	426	223	110	113
40–44	470	220	250	560	280	280	-90	-60	-30
45–49	237	135	102	318	154	164	-81	-19	-62
50–54	170	84	86	184	96	88	-14	-12	-2
55–59	152	73	79	222	114	108	-70	-41	-29
60–64	166	61	105	293	138	155	-127	-77	-50
65 lat i więcej and more	399	146	253	459	215	244	-60	-69	9

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 22 (49).

MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT CZASOWY WEDŁUG PŁCI MIGRANTÓW

Stan w dniu 31 grudnia

INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR TEMPORARY STAY BY SEX OF MIGRANTS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Zameldowani na pobyt czasowy	22637	20590	17773	Registered for temporary stay
mężczyźni	11061	10194	8745	males
kobiety	11576	10396	9028	females
Czasowo nieobecni w miejscu stałego zamieszkania	10510	9165	8916	Temporarily absent from place of permanent residence
mężczyźni	4632	4099	3963	males
kobiety	5878	5066	4953	females
Saldo	12127	11425	8857	Net migration
mężczyźni	6429	6095	4782	males
kobiety	5698	5330	4075	females

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Pracujący

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - b) pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Employment

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
 - b) persons employed on private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents;
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Part-time paid employees are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared

oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

4. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących według stanu w dniu 31 grudnia. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

7. W tabl. 1 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

8. Dane w tabl. 1–7 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

9. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy, od 2009 r. łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze

that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning **employment as of 31st December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

4. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **the employment, as of 31st December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

5. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

6. Data grouped according to sections were compiled using **the enterprise method**, excluding information regarding employment as of 31st December. Definition of the enterprise method is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

7. In table 1 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables – by seat of enterprise (unit).

8. Data in tables 1–7 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organisations, employers organisations, economic and professional local government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

9. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees according to the main job, since 2009 including seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the em-

wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2018, poz. 1265, z późniejszymi zmianami), określane są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Bezrobotni znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy:**

- **długotrwale bezrobotni** są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania

ployee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a surveyed period to the number of full-time paid employees as of 31st December from the year preceding the surveyed year.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20th April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (uniform text Journal of Laws 2018, item 1265, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. **The unemployed persons with a specific situation on the labour market:**

- **the long term unemployed** are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding (since November 2005) the periods of train-

wania zawodowego w miejscu pracy,

- **bezrobotni do 25 roku życia** są to osoby, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r., były to osoby, które w roku kalendarzowym nie ukończyły 25 lat,
- **bezrobotni powyżej 50 roku życia** są to osoby, które w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 rok życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 lat,
- **bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych** są to osoby nieposiadające kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu, poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. Od listopada 2005 r. – łącznie z osobami z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 kwietnia 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2017, poz. 1065, z późniejszymi zmianami).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane nie obejmują wypadków przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze "Statystycznej karty wypadku" (Z-KW).

eeship on a job occupational training of adults in the workplace,

- **the unemployed aged up to 25 years** are persons who were under 25 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged less than 25 in the calendar year,
- **the unemployed over 50 years old** are persons who were over 50 years of age on the day they became recipients of the labour market instruments. Until October 2005 they were persons, who were aged at least 50 years in the calendar year,
- **the unemployed without occupational qualifications** are persons who do not have qualifications for performing any occupation confirmed by a diploma, certificate, certificate issued by a training institution or any other document entitling them to perform an occupation. Since November 2005 it also concerns persons with general secondary education.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to the Law dated 20th April 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (uniform text Journal of Laws 2017, item 1065, with later amendments).

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data do not include accidents at work on private farms in agriculture.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from "Statistical accident report" (Z-KW).

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or a mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlements to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;
- 5) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' cooperatives, agricultural farmers' cooperatives and by other persons treated equally to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 7) performance or cooperation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;

- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

6. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących, obliczoną jako średnia arytmetyczna 2 stanów w dniu 31 grudnia, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych według PKD 2007 do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włą-

- 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;
- 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 10) serving supplementary forms of military service;
- 11) education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 were grouped according to the EUROSTAT recommendation.

6. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31st December, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

7. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and

czając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły zwiłkniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
- 3) do przeliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

8. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

9. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope of rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope of human health activities); other service activities (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31st December from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.

8. Evaluation of occupational risk is a complex estimation of possibility combination of bodily injury occurrence or health status worsening as well as seriousness of these events, in threatening situation. It is done in order to choose appropriate means for ensuring safety.

9. Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO's publications from series "Statistical information and reports" – "Accidents at Work" and "Working Conditions".

Pracujący

Employment

TABL. 1 (50).

PRACUJĄCY^a

Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2010	284733	143358	T O T A L
..... 2015	312109	163002	
..... 2017	338472	175501	
2018	355117	184801	
sektor publiczny	102186	66317	public sector
sektor prywatny	252931	118484	private sector
w tym:			of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	351	185	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	45753	13546	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	39171	11917	of which manufacturing
Budownictwo	21543	3014	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	53958	30019	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	14016	4404	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10834	6673	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	31141	12029	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17040	10445	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4597	2718	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	34241	20100	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	23565	11212	Administrative and support service activities
Edukacja	42898	29422	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	28530	23467	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5276	3250	Arts, entertainment and recreation

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture.

TABL. 2 (51).

PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

Stan w dniu 31 grudnia

EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym	Of which	SPECIFICATION	
		zatrudnieni na pod- stawie stosunku pracy employees hired on the basis of an em- ployment contract	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomaga- jący członkowie rodzin owners, co-owners including contrib- uting family workers		
O G Ó Ł E M	2010	320481	317898	2004	T O T A L
	2015	333023	330785	1675	
	2017	349842	347609	1803	
	2018	352096	349933	1662	
sektor publiczny	96956	96956	—	—	public sector
sektor prywatny	255140	252977	1662	1662	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	804	#	#	#	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	55602	55311	282	282	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	42409	42121	279	279	of which manufacturing
Budownictwo	19792	19538	251	251	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	61602	61137	465	465	Trade, repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa .	11859	11795	64	64	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9576	9425	151	151	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	21631	21593	38	38	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9903	9412	3	3	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4263	4238	25	25	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	30961	30823	138	138	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	23287	23230	57	57	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22150	#	#	#	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	43518	43401	117	117	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .	30635	30598	37	37	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5236	5225	11	11	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1277	1259	18	18	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119, według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119, by seat of unit.

TABL. 3 (52). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	306898	306854	322458	326139	T O T A L
sektor publiczny	101565	90846	92336	92008	public sector
sektor prywatny	205333	216008	230122	234131	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	878	810	730	773	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	53893	53348	52767	52513	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	40665	40616	40483	39577	of which manufacturing
Budownictwo	21082	16692	16332	16676	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	65624	64167	61261	58723	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	7671	8244	9947	10608	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7741	7695	7922	8435	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	10888	14250	19047	19909	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14871	8970	7828	8707	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3830	3665	3647	3531	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	15878	21312	26045	28213	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17374	15099	21121	21627	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19922	21163	21582	20894	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	37545	37653	39496	40325	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23036	28040	28683	29127	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5348	4764	4877	4963	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1316	984	1175	1115	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad, see general notes, item 8 on page 119.

TABL. 4 (53).

PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 grudnia

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
O G Ó Ł E M	2010	289430	147295	28468	18890	T O T A L
	2015	298775	157267	32010	21881	
	2017	317889	167877	29720	19947	
	2018	321490	169873	28443	18746	
sektor publiczny		88997	59717	7959	5537	public sector
sektor prywatny		232493	110156	20484	13209	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		760	303	42	25	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		53796	16533	1515	753	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		40698	14225	1423	712	of which manufacturing
Budownictwo		18644	2211	894	264	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		55127	32394	6010	4594	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		10139	3682	#	#	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		7963	5096	1462	919	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		20083	7340	1510	727	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		8904	6090	#	#	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3296	1775	942	699	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		29523	17107	1300	845	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		20761	10208	2469	1181	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		21669	15048	477	325	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		37209	25295	6192	4355	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		27807	23228	2791	2166	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		4759	2944	466	313	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		1050	619	209	148	Other service activities

a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119, według siedziby jednostki. b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119; by seat of unit. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 5 (54). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychowaw- czych persons returning from child- -care leaves	
O G Ó Ł E M 2010	68656	33381	9603	35687	1824	23,9
T O T A L 2015	70768	33867	10252	41247	1279	23,6
..... 2017	82360	39576	16111	44205	1769	26,4
2018	84879	41119	15084	48462	1809	26,5
sektor publiczny public sector	11072	7679	1998	7404	337	12,3
sektor prywatny private sector	73807	33440	13086	41058	1472	32,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	183	#	17	118	#	25,6
Przemysł Industry	10571	3147	1608	6581	102	20,0
w tym of which						
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	8694	2877	1428	5712	94	21,4
Budownictwo Construction	6285	555	490	4060	14	35,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A Trade; repair of motor vehicles ^A	14853	8380	2735	7510	#	24,5
Transport i gospodarka magazynowa . Transportation and storage	3206	#	314	2065	65	32,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^A Accommodation and catering ^A	2584	1520	385	1226	20	32,9
Informacja i komunikacja Information and communication	6060	2358	1314	3724	50	31,2

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119; według siedziby jednostki.

a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119; by seat of unit.

TABL. 5 (54). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)**
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracający z urlopów wychowaw- czych persons returning from child- -care leaves	
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa Financial and insurance activities	2385	1543	150	1485	70	27,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	748	373	91	575	7	22,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	8553	4809	1203	5482	122	30,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	16188	6988	4467	6976	33	75,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2715	1882	406	1857	106	12,4
Edukacja Education	4697	3588	485	3150	118	12,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . Human health and social work activities	4883	4070	1158	3106	128	18,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	707	461	157	455	24	14,9
Pozostała działalność usługowa Other service activities	261	174	104	92	5	21,9

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119; by seat of unit.

TABL. 6 (55). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychow- waw- czych taking child- care leaves	
				przez zakład pracy by employer	przez pracow- nika by employ- ee			
OGÓŁEM	2010	59038	28379	11309	6381	2121	2361	20,3
TOTAL	2015	72640	34715	9569	11168	2716	978	22,4
	2017	75544	36228	8013	13723	4183	1281	24,3
	2018	80659	40407	6658	15783	3629	1247	25,3
sektor publiczny		9964	6808	351	1186	2039	426	10,9
public sector								
sektor prywatny		70695	33599	6307	14597	1590	821	30,9
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		139	57	#	#	#	#	19,4
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		9248	2897	680	1925	593	106	17,4
Industry								
w tym of which								
przetwórstwo przemysłowe		8203	2636	621	1799	368	96	20,2
manufacturing								
Budownictwo		5378	357	292	574	180	17	30,2
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		18928	11997	#	3173	223	209	33,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2699	964	248	#	#	#	27,5
Accommodation and catering ^Δ		2380	1448	107	577	84	34	30,1
Informacja i komunikacja		5228	1946	301	2310	11	65	26,8
Information and communication								

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119; by seat of unit.

TABL. 6 (55). **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopow wychow- awczych taking child- -care leaves	
			przez zakład pracy by employer	przez pracow- nika by employ- ee			
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa Financial and insurance activities	2328	1588	129	669	111	68	26,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	786	371	45	164	115	9	23,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	6356	3454	598	2323	107	141	22,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	15558	6593	627	1857	146	74	72,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	2002	1353	104	267	473	100	9,1
Edukacja Education	4309	3081	243	479	749	147	11,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	4351	3656	176	845	578	202	15,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	589	364	19	112	92	13	12,5
Pozostała działalność usługowa Other service activities	380	281	8	75	11	13	31,3

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119; by seat of unit.

TABL. 7 (56).

ABSOLWENCI UCZELNI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^aGRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND GENERAL SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci Of total number – graduates of			
				uczelnib higher education institutions	policealnych i średnich szkół zawodowych post-secondary and secondary vocational schools	liceów ogólnokształcących general secondary schools	zasadniczych szkół zawodowych basic vocational schools
OGÓŁEM	2010	7166	3645	3415	1637	1162	952
TOTAL	2015	6099	3024	4161	809	646	483
	2017	6637	3419	4185	948	787	717
	2018	6667	3640	4264	885	797	721
sektor publiczny		1524	1046	1290	93	94	47
public sector							
sektor prywatny		5143	2594	2974	792	703	674
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		#	#	#	#	–	–
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		767	290	352	221	63	131
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		646	239	279	193	57	117
of which manufacturing							
Budownictwo		233	44	93	52	12	76
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A		1024	590	373	301	226	124
Trade; repair of motor vehicles ^A							
Transport i gospodarka magazynowa .		#	#	44	#	#	19
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^A		153	74	29	36	29	59
Accommodation and catering ^A							
Informacja i komunikacja		1045	432	959	#	48	#
Information and communication							

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119; według siedziby jednostki. b Do 2017 r. szkoły wyższe.

a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119; by seat of unit.

TABL. 7 (56).

ABSOLWENCI UCZELNI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a (dok.)GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND GENERAL SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci Of total number – graduates of			
			uczelni ^b higher education institutions	policealnych i średnich szkół zawodowych post- secondary and second- ary voca- tional schools	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary schools	zasadni- czych szkół zawodowych basic vocational schools
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa Financial and insurance activities	125	71	97	4	24	–
Obsługa rynku nieruchomości ^d Real estate activities	46	24	26	#	–	#
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	955	570	783	17	148	7
Administrowanie i działalność wspierająca ^d Administrative and support service activities	484	253	127	28	69	260
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	318	216	258	30	30	–
Edukacja Education	377	274	339	#	9	#
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna . Human health and social work activities	738	575	685	20	#	#
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	112	75	72	14	#	#
Pozostała działalność usługowa Other service activities	39	35	#	#	9	8

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 119; według siedziby jednostki. b Do 2017 r. szkoły wyższe.

a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 8 on page 119; by seat of unit.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 8 (57). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB
OFFERS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	18722	19607	12959	11467	Registered unemployed persons
mężczyźni	9165	9869	6275	5507	men
kobiety	9557	9738	6684	5960	women
Oferty pracy	975	1167	1946	3037	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	19	17	7	4	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	21,5	14,5	14,7	14,9	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5,0	6,9	5,0	4,1	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	18,7	12,7	14,5	14,2	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	26,9	42,8	40,9	40,2	Out of job for longer than 1 year
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	4,7	4,4	2,7	2,3	Registered unemployment rate ^a

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 121.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 3 on page 121.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9 (58). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a**
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR
MARKET^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
OGÓŁEM	15681	16357	10622	9150	TOTAL
z liczby ogółem:					of total number:
Do 30 roku życia	.	4243	2425	2054	Up to the age of 30

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 120.

a See general notes, item 2 on page 120.

TABL. 9 (58).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET^a (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M (dok.)					T O T A L (cont.)
z liczby ogółem (dok.):					of total number (cont.):
Długotrwale bezrobotni ^b	6317	10751	6826	5809	Long-term unemployed ^b
Powyżej 50 roku życia	4893	6430	4319	3702	Over the age of 50
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	1859	1612	1453	With at least one child up to the age of 6
Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	.	6	7	7	With at least one disabled child up to the age of 18
Niepełnosprawni	1434	1677	1035	941	Disabled persons

a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 120. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 2 on page 120. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10 (59).

BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^aNEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	32376	24999	21352	18538	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	15854	12262	10435	9019	Women
Dotychczas niepracujący	9358	3986	3572	3252	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	1090	1471	788	518	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	29675	27340	24606	20030	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	14077	13381	11978	9743	Women
Z tytułu podjęcia pracy	11695	14218	11199	9631	Received jobs

a W ciągu roku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

S o u r c e: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 11 (60).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY

Stan w dniu 31 grudnia

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M T O T A L					
O G Ó Ł E M	18722	19607	12959	11467	T O T A L
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
24 lata i mniej	2593	1588	884	673	24 and less
25–34	5928	5236	3337	2920	25–34
35–44	3468	4531	3210	3041	35–44
45–54	4296	3994	2633	2290	45–54
55 lat i więcej	2437	4258	2895	2543	55 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	4441	4891	3678	3337	Tertiary
Policealne oraz średnie zawodowe	4462	4332	2776	2362	Post-secondary as well as vocational secondary
Średnie ogólnokształcące	2238	2299	1546	1395	General secondary
Zasadnicze zawodowe	3563	3358	1910	1663	Basic vocational
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	4018	4727	3049	2710	Lower secondary, primary and incomplete primary
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{ab} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{ab}					
3 miesiące i mniej	5992	5274	3881	3363	3 months and less
3–6	3632	2609	1868	1644	3–6
6–12	4059	3337	1909	1848	6–12
12–24	3182	3479	1815	1665	12–24
Powyżej 24 miesięcy	1857	4908	3486	2947	More than 24 months
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b					
Bez stażu pracy	4030	2844	1901	1710	No work seniority
Ze stażem pracy:					With work seniority:
1 rok i mniej	2038	3583	2363	2116	1 year and less
1–5	3559	3553	2527	2340	1–5
5–10	2676	2940	2046	1789	5–10
10–20	2761	3084	1925	1682	10–20
20–30	2822	2781	1666	1376	20–30
powyżej 30 lat	836	822	531	454	more than 30 years

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. b Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 12 (61). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU^a**
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	54	211	240	86	undertook employment in intervention works
w tym kobiety	15	123	144	48	of which women
podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	107	68	79	6	undertook employment in public works
w tym kobiety	74	30	25	1	of which women
rozpoczęli szkolenie	1977	515	486	316	started training
w tym kobiety	837	199	194	137	of which women
rozpoczęli prace społecznie użyteczne	450	526	377	305	started social useful works
w tym kobiety	217	231	154	121	of which women

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 13 (62). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
 LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018		SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				w odsetkach in percent	
O G Ó Ł E M	65468,1	64941,2	60573,7	45582,5	100,0	T O T A L
w tym:						of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	39761,9	33905,1	23933,9	20461,7	44,9	Unemployment benefits
Program na rzecz promocji zatrudnienia	22732,9	27475,4	33272,4	22269,3	48,9	Programs for promoting employment
w tym:						of which:
Szkolenia	3823,1	1515,0	1504,9	1428,3	3,1	Trainings
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	8442,8	11657,5	10057,6	7570,4	16,6	Resources on undertaking economic activity
Roboty publiczne	592,5	690,2	698,1	246,3	0,5	Public works
Prace interwencyjne	244,4	1718,7	1092,2	696,4	1,5	Intervention works
Stypendia za okres stażu	8267,7	8142,1	8315,9	5872,4	12,9	Scholarships for internship period
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	704,4	1940,9	1884,6	1315,8	2,9	Refunds of costs of furnishings and adjustments of work posts
Refundacja wynagrodzeń osób do 30 roku życia	x	x	6563,7	2656,8	5,8	Refunds of wages and salaries of persons up to 30 years of age
Krajowy Fundusz Szkoleniowy ..	x	1154,9	1907,6	1740,8	3,8	National Training Fund

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 121.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie.

a See general notes, item 4 on page 121.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Kraków.

Warunki pracy Work conditions

TABL. 14 (63). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2206	2257	2134	T O T A L
w wypadkach:				in accidents:
śmiertelnych	3	6	3	fatal
ciężkich	5	13	8	serious
z innym skutkiem	2198	2238	2123	with other effect
Liczba dni niezdolności do pracy:				Number of days of an inability to work:
ogółem	86120	88960	77087	total
na jednego poszkodowanego ^b ...	39	40	36	per person injured ^b

a Zgłoszone w danym roku; bez wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy dla tych osób.

a Registered in a given year; excluding private farms in agriculture. b Excluding persons injured in fatal accidents and number of days of an inability to work for these persons.

TABL. 15 (64). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYEES EXPOSED TO RISK FACTORS^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	13054	9772	9957	T O T A L
w tym kobiety	2873	1338	1676	of which women
w tym przez jedną grupę czynników	10518	8071	8280	of which one group of factors
Zagrożenie: związane:				Risks: arising from:
ze środowiskiem pracy	4805	4823	4818	work environment
w tym przez jedną grupę czynników	4013	3920	3767	of which one group of factors
z uciążliwością pracy	5809	3266	3401	strenuous work
w tym przez jedną grupę czynników	4251	2727	2865	of which one group of factors
czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi ...	2440	1683	1738	mechanical factors associated with particularly dangerous machinery
w tym przez jedną grupę czynników	2254	1424	1648	of which one group of factors

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Employees listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work-station; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 16 (65). **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYEES^a EXPOSED TO PHYSICAL HEALTH RISK FACTORS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	osobozagrożenia threats per capita			
Zagrożenie związane ze środowiskiem pracy w tym:	5415	5466	5535	Risks arising from work environment of which:
substancje chemiczne	294	364	507	chemicals
pyły przemysłowe	398	762	379	industrial dusts
hałas	3095	2844	2695	noise
wibracje	372	230	403	vibrations
mikroklimat gorący	174	108	204	hot microclimate
mikroklimat zimny	354	156	223	cold microclimate
Zagrożenie związane z uciążliwością pracy w tym niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy	6066	3406	3553	Risks arising from strenuous work of which insufficient lighting of workstations
Zagrożenie z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi	2479	1716	1768	Risks arising from mechanical factors associated with particularly dangerous machinery

a Liczeni tyle razy, na ile czynników szkodliwych są narażeni; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 123.

a Employees listed accordingly to the number of risk factors to which they are exposed; data concern entities employing more than 9 persons, see general notes, item 7 on page 123.

TABL. 17 (66). **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, NA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a**
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYEES ON WORKSTATIONS FOR WHICH EVALUATION OF OCCUPATIONAL RISK WAS DONE^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 paid employees in units covered by the survey			
Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego	511,4	458,6	425,4	Evaluation of occupational risk
Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	286,1	232,6	208,4	Elimination or limitation of occupa- tional risk
Środki stosowane do wyeliminowa- nia lub ograniczenia ryzyka zawodowego:				Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk:
techniczne	205,2	168,4	148,2	technical
organizacyjne	219,4	172,6	152,2	organisational
ochrony indywidualnej	201,1	195,0	165,9	of individual protection

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 123.

a Data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 7 on page 123.

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA

Uwagi ogólne

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto nie obejmują pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za pracę wynikającą z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późniejszymi zmianami).

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES

General notes

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organisations, employers organisations, economic and professional local government.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) introduced by the Law on the Social Security System, dated 13th October 1998 (Journal of Laws, No. 137, item 887, with later amendments).

TABL. 1 (67).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJIAVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
O G Ó Ł E M	3543,43	4431,17	4966,21	5368,39	T O T A L
sektor publiczny	4008,75	4826,12	5229,79	5547,02	public sector
sektor prywatny	3313,27	4265,07	4860,44	5298,19	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2738,74	3438,13	3753,38	3933,90	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3915,89	4965,29	5438,51	5787,16	Industry
w tym					of which
przetwórstwo przemysłowe	3539,70	4573,61	5071,99	5412,40	manufacturing
Budownictwo	3208,94	3953,91	4287,25	4686,68	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2738,68	3268,69	3841,34	4196,83	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2755,74	3262,02	3504,57	3726,12	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2070,46	2550,65	2878,39	3081,62	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	5481,40	7167,71	8224,68	9087,00	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	5217,67	6047,79	6474,47	6802,18	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3437,25	4048,05	4473,03	4784,36	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4667,01	6081,89	6922,43	7471,30	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1937,12	3202,47	3437,80	3656,06	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4319,83	4898,84	5554,46	5950,27	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3938,97	5069,11	5151,07	5315,15	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3382,47	3743,80	4323,49	4847,46	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3099,91	3811,26	4351,80	4664,90	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2162,56	2967,53	3030,80	3480,58	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

DZIAŁ VIII INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

Dane dotyczące **połączeń gazowych** od 2005 roku dotyczą również połączeń prowadzących do budynków niemieszkalnych.

3. **Zdrój uliczny** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego,

CHAPTER VIII MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water supply and gas supply system** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water supply and sewage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewage system, with the main sewage system.

Since 2005 data on **gas supply connections** have concerned also connections leading to non-residential buildings.

3. **A street outlet** is an equipment connected to the street water conduit, used by population as

służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o korzystających z wodociągu i kanalizacji obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej od 2005 r. obejmują również gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje o energii cieplnej oraz kubaturze budynków ogrzewanych centralnie:

- w zakresie sprzedaży energii cieplnej dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji,
- w zakresie kubatury – budynków mieszkalnych.

Dane w tabl. 5 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami lub urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej i tramwajowej**. Obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobuso-

direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include the quantity of water collected from water supply system by means of equipments installed in a building.

4. Data regarding the users of water supply systems and sewage systems include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water supply system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water supply conduit), and in the case of the sewage system – sewage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population using the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of receivers and the consumption of electricity since 2005 include also households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information regarding heating energy and cubic volume of centrally heated buildings:

- within the scope of sale of heating energy concern residential buildings, public authorities and institutions,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes residential buildings.

Data in table 5 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organisations and by housing cooperatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own or other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns **bus and tram communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus services, express buses,

wej uwzględniono również autobusy pospieszne, mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamieszką, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych i tramwajowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość linii jest to długość odcinków ulic (drog, torowisk), po których kursują autobusy lub tramwaje.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości, wywiezionych do oczyszczalni ścieków lub stacji zlewnych, pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie:

- dla lat 2002–2010 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i mieszkań według stanu w dniu 20 maja 2002,
- dla 2011 r. na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 marzec 2011,
- dla pozostałych lat na podstawie bilansu zasobów

microbuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus and tram lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The **length of the lines** is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses or trams travel.

8. Data on municipal waste concern waste generated in households, excluding end-of-life vehicles and waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which because of its character or composition is similar to waste from households.

9. Data on liquid waste concern waste, removed to wastewater treatment plants or dump stations, which comes from households, public buildings and buildings of units conducting economic activity – in case they are not discharged by sewage system.

Dwellings

1. The balances of dwelling stock are estimated for the periods between censuses on the basis of the results from last census, since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stock.

2. Data regarding dwelling stock have been compiled on the basis of:

- for years 2002–2010 based on results of the National Population and Housing Census – as of 20th May 2002,
- for 2011 on the basis of the National Population and Housing Census – as of 31st March 2011,
- for other years on the basis of the balance of

bów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

4. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieskalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym.
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań

dwelling stock – as of 31st December.

3. Information regarding dwelling stock and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The **useful floor area** of a dwelling is the total useful floor area of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

4. Information regarding dwellings, useful floor area of dwellings as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **cooperative construction** concerns dwellings completed by all types of cooperatives, including single-family cooperative construction;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings

oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów;

- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku;
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora.

5. W związku ze zmianą metodologiczną, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o mieszkaniach, powierzchni użytkowej oraz izbach oddanych do użytkowania przeliczono zgodnie nowo obowiązującą metodologią.

completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies;

- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit;
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit from the state bank KTG;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons, churches and religious associations, designed for the own use of the investor.

5. Due to methodological change, since 2018, data regarding effects of “private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on dwellings, useful floor area and rooms completed are recalculated according to the new methodology.

Infrastruktura komunalna

Municipal infrastructure

TABL. 1 (68).

WODOCIĄGI I KANALIZACJA

Stan w dniu 31 grudnia

WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	1268,2	1400,5	1450,9	1477,2	Water supply
Kanalizacyjna ^a	1258,1	1414,4	1476,3	1505,7	Sewage ^a
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	38388	41922	43729	44535	Water supply network
Kanalizacyjne	35309	39565	41239	42035	Sewage network
Zdroje uliczne	129	125	86	86	Street outlets
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku)					Consumption of water from water supply system in households (during the year)
w hm ³	35,7	34,8	34,7	35,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	47,2	45,7	45,3	46,4	per capita in m ³
a Łącznie z kolektorami. a Including collectors.					

TABL. 2 (69).

EKSPLOATACJA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI^aEXPLOITATION OF WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Woda pobrana z ujęć w dam ³	61540,4	60573,0	61798,4	63393,9	Water withdrawn from intakes in dam ³
w tym z ujęć powierzchniowych ..	58587,3	57780,1	59059,0	60648,8	of which from surface intakes
Zużycie wody z wodociągów w dam ³	45116,5	44716,5	45189,7	46477,5	Consumption of water from water supply system in dam ³
w tym przez gospodarstwa domowe	35726,8	34842,1	34700,5	35696,4	of which by households
Ścieki odprowadzone w dam ³	62119,0	47740,0	48570,0	50311,0	Wastewater discharged in dam ³
a W ciągu roku. a During the year.					

TABL. 3 (70). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
RECIPIENTS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	347,4	379,2	409,1	427,4	Recipients (as of 31 XII) in thousands
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	801,2	726,2	754,1	775,1	In GWh
W kWh:					In kWh
na 1 mieszkańca	1058,2	952,4	983,5	1007,3	per capita
na 1 odbiorcę ^a	2306,2	1915,3	1843,2	1813,7	per recipient ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Energii.

a The number of recipients as of 31st December was used in calculations.

S o u r c e: data of the Ministry of Energy.

TABL. 4 (71). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY NETWORK AS WELL AS RECIPIENTS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	1588,3	1799,2	1828,5	1859,1	Gas supply network in km
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieskalnych w szt.	35861	48906	53275	54537	Connections leading to residential and non-residential buildings in pcs
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	251,7	250,6	252,3	251,9	Recipients of gas from gas supply system ^a in thousands
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku)					Consumption of gas from gas supply system ^b (during the year)
w GWh	138,8 ^c	1425,2	1605,2	1564,3	in GWh
na 1 mieszkańca w kWh	183,3 ^d	1869,1	2093,6	2032,9	per capita in kWh

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. Dane za 2015 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. c, d W jednostkach naturalnych: c – hm³, d – m³.

a Including recipients using collective gas-meters. b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with recipients occur. Data for 2015 have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. c, d In natural units: c – hm³, d – m³.

TABL. 5 (72). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	952,9	971,2	996,4	1015,8	Heating network in km
w tym przesyłowa	867,3	720,3	735,4	748,1	of which transmission
Kotłownie	229	344	377	306	Boiler houses
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	7414705	8672783	10108809	9567634	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	73840	86576	89923	91898	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	46814	49131	52399	53704	of which residential buildings

TABL. 6 (73). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIAĞOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION CONNECTED TO WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY NETWORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Ludność w tys. – korzystająca ^a z:					Population in thousands – connected to ^a :
wodociągu	755,5	759,0	765,3	769,0	water supply system
kanalizacji	686,1	697,3	705,0	709,3	sewage system
gazu	610,7	560,5	545,4	537,3	gas supply system
Ludność – w % ogółu ludności ^b – korzystająca ^a z:					Population – in % of total population ^b – connected to ^a :
wodociągu	99,7	99,7	99,7	99,7	water supply system
kanalizacji	90,6	91,6	91,9	92,0	sewage system
gazu	80,6	73,6	71,1	69,7	gas supply system

a Dane szacunkowe; od 2015 r. dane dotyczące ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji nieporównywalne ze względu na zmianę metody szacowania. b Na podstawie bilansów.

a Estimated data; since 2015 data concerning population using water supply and sewage systems are incomparable due to change of estimation method. b Based on balances.

TABL. 7 (74). **KOMUNIKACJA MIEJSKA**
Stan w dniu 31 grudnia
URBAN TRANSPORT
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna:				Transportation network:
Linie autobusowe:				Bus lines:
liczba linii wraz z podmiejskimi ..	159	163	172	number of lines including suburban
długość linii wraz z podmiejskimi w km	2280	2270	2458	length of lines including suburban in km
Linie tramwajowe:				Tram lines:
liczba linii	27	27	26	number of lines
długość linii w km	353	352	349	length of lines in km
Liczba pasażerów przewiezionych komunikacją miejską w mln (w ciągu roku)	375	403	411	Number of passengers transported by public transport in millions (during the year)

a Dane szacunkowe. b Na podstawie bilansów.

Źródło: dane Zarządu Transportu Publicznego w Krakowie.

a Estimated data. b Based on balances.

Source: data of the Public Transport Board in Kraków.

TABL. 8 (75). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w t	.	.	340567	356644	Municipal waste collected ^b (during the year) in t
w tym zmieszane	267307	189737	217243	224059	of which mixed
w tym z gospodarstw domowych	145411	174980	202050	209452	of which from households
na 1 mieszkańca w kg	192	230	264	272	per capita in kg
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	1	1	1	1	number
powierzchnia w ha	10,8	25,0	25,0	25,0	area in ha
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	255,6	313,3	343,3	330,7	Liquid waste ^c removed (during the year) in dam ³
w tym z gospodarstw domowych ..	126,0	196,1	256,1	.	of which from households

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 145. b Dane szacunkowe; od 2015 r. pozycja obejmuje odpady odebrane od wszystkich właścicieli nieruchomości i uznawana jest za odpady wytworzone ze względu na objęcie od 1 lipca 2013 r. przez gminę systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wszystkich właścicieli nieruchomości. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych; dane dotyczą ścieków bytowych.

a See general notes, item 8 and 9 on page 145. b Estimated data; since 2015 includes waste collected from all inhabitants and is considered to be waste generated because of covering by gminas since 1st July 2013 all real-estate owners with municipal waste management system. c Wastewater stored temporarily in septic tanks; data concern domestic wastewater.

TABL. 9 (76).

TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY ACCESSIBLE URBAN GREEN AREAS AND GREEN AREAS OF HOUSING ESTATES

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M:					T O T A L:
w ha	1627,4	1591,7	1716,3	1797,0	in ha
w % powierzchni miasta	5,0	4,9	5,3	5,5	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miasta w m ²	21,5	20,9	22,4	23,1	per capita in urban area in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha:					Generally accessible urban green areas in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe .	398,3	397,4	470,5	470,5	strolling-recreational parks
zieleńce	294,0	367,9	274,9	294,8	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	935,1	826,4	970,9	1031,8	Green areas of housing estates in ha

TABL. 10 (77).

MIEJSKI PARK I OGRÓD ZOOLOGICZNY

Stan w dniu 31 grudnia

URBAN ZOOLOGICAL PARK AND GARDEN

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Powierzchnia ogrodu zoologicznego w ha	20	20	20	20	Area of zoological garden in ha
Gatunki zwierząt	261	270	265	265	Species of animals
Zwierzęta ^a	1434	1361	1450	1495	Animals ^a
Gatunki ginące i zagrożone wyginięciem	114	53	113	56	Dying out and endangered species
Liczba zwiedzających (w ciągu roku) w tys.	265,0	355,4	423,3	483,9	Number of visitors (during the year) in thousands

a Bez bezkręgowców.

Ź r ó d ł o: dane Fundacji – Miejski Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie.

a Excluding non-vertebrates.

S o u r c e: data of the Foundation – Urban Zoological Park and Garden in Kraków.

TABL. 11 (78). **GATUNKI ZWIERZĄT W MIEJSKIM PARKU I OGRODZIE ZOOLOGICZNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
SPECIES OF ANIMALS IN URBAN ZOOLOGICAL PARK AND GARDEN
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018			SPECIFICATION
	gatunki zwierząt species of animals				zwierzęta okazowe exhibited animals		
					razem total	w tym narodzone w ogrodzie zoolo- gicz- nym ^a of which born in zoological garden ^a	
Kręgowce	245	253	246	248	1495	137	Vertebrates
ssaki	82	86	87	87	442	46	mammals
ptaki	82	84	84	87	613	54	birds
gady	33	30	28	21	74	1	reptiles
plązy	7	8	11	11	143	21	amphibians
ryby	41	45	36	42	223	15	fish
Bezkęgowce	16	17 ^b	19	17	–	–	Non-vertebrates

a W ciągu roku. b Dane za 2015 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.
Źródło: dane Fundacji – Miejski Park i Ogród Zoologiczny w Krakowie.

a During the year. b Data for 2015 were changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.
Source: data of the Foundation – Urban Zoological Park and Garden in Kraków.

TABL. 12 (79). **OGRÓD BOTANICZNY**
Stan w dniu 31 grudnia
BOTANICAL GARDEN
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Powierzchnia ogrodu w ha	9,8	9,8	9,8	9,8	Area of garden in ha
Powierzchnia szklarni w m ²	2500	2500	2500	2500	Area of greenhouses in m ²
Liczba gatunków roślin	6670	7520	7800	7750	Number of plant species
szklarniowe	4030	4300	4350	4300	greenhouse
gruntowe	2640	3220	3450	3450	soil
w tym drzewa i krzewy	1280	1400	1460	1460	of which trees and shrubs
Liczba zwiedzających ^a w tys.	56,1	78,9	96,3	106,2	Number of visitors ^a in thousands

a W ciągu roku.
Źródło: dane Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego.

a During the year.
Source: data of the Jagiellonian University Botanical Garden.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 13 (80). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLING STOCK^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	328,0	359,9	380,1	389,6	Dwellings in thousands
Izby w tys.	1050,6	1138,7	1191,4	1216,9	Rooms in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	18809,2	20782,9	21921,0	22460,6	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:					Dwelling stock, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,20	3,16	3,13	3,12	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					useful floor area in m ² :
1 mieszkania	57,3	57,7	57,7	57,6	per dwelling
na 1 osobę	24,8	27,3	28,6	29,1	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	2,31	2,11	2,02	1,98	per dwelling
1 izbę	0,72	0,67	0,64	0,63	per room

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Based on balances of dwelling stock.

TABL. 14 (81). **MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH^a WYPOSAŻONE W INSTALACJE**
Stan w dniu 31 grudnia
DWELLINGS IN DWELLING STOCK^a FITTED WITH INSTALLATIONS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings				
Wodociąg	99,4	99,5	99,5	99,5	Water supply system
Ustęp	99,0	99,1	99,2	99,2	Lavatory
Łazienka	98,6	98,7	98,8	98,8	Bathroom
Gaz z sieci	77,8	73,6	71,0	69,7	Gas from gas supply system
Centralne ogrzewanie	88,2	89,3	89,9	90,2	Central heating

a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

a Based on balances of dwelling stock.

TABL. 15 (82). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Mieszkania	6455	11044	9606	Dwellings
Spółdzielcze	–	133	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	4	–	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	6011	10453	9131	For sale or rent ^a
Indywidualne ^b	440	458	475	Private ^b
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	1714	2496	2136	Dwellings per 1000 marriages contracted
Izby	17270	29164	25802	Rooms
Spółdzielcze	–	343	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	8	–	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	14771	26251	23046	For sale or rent ^a
Indywidualne ^b	2491	2570	2756	Private ^b
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	384105	619706	549676	Useful floor area of dwellings in m²
Spółdzielcze	–	6888	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	152	–	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a	316405	541961	474820	For sale or rent ^a
Indywidualne ^b	67548	70857	74856	Private ^b
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m² ...	59,5	56,1	57,2	Average useful floor area per dwelling in m²
Spółdzielcze	–	51,8	–	Cooperative
Komunalne (gminne)	38,0	–	–	Municipal (gmina)
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	52,6	51,8	52,0	For sale or rent
Indywidualne	153,5	154,7	157,6	Private

a Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (dane za 2015 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika); patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 147. b Przeznaczone na użytek własny inwestora (dane za 2015 r. zmieniono).

a Including individual construction for sale or rent (data for 2015 have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook); see general notes, item 5 on page 147. b For investor's own use (data for 2015 have been changed).

DZIAŁ IX EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 996, z późniejszymi zmianami), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1457) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1668, z późniejszymi zmianami).

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która docelowo wprowadza 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz likwiduje gimnazja.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2018/19:

- 1) w szkołach podstawowych kształci się pierwszy rocznik uczniów realizujących program klasy ósmej, co skutkuje brakiem absolwentów z lat szkolnych 2016/17 i 2017/18 (przejście z 6- na 8-letnią szkołę podstawową),
- 2) nie odbył się nabór do klasy pierwszej gimnazjów, które ulegają likwidacji,
- 3) w branżowych szkołach I stopnia pozostali jeszcze uczniowie oddziałów zasadniczych szkół zawodowych.

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) gimnazja,
 - c) ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe;
- 3) szkoły policealne;
- 4) uczelnie;
- 5) specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii;

CHAPTER IX EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Law on School Education, dated 14th December 2016 (uniform text Journal of Laws 2018 item 996 with later amendments), the Education System Law, dated 7th September 1991 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1457) and the Higher Education Law, dated 20th July 2018 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

The reform of the education system began on 1st September 2017, eventually implementing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools are being phased out.

As a result of the reform of the education system introduced in the 2018/19 school year:

- 1) the first year of pupils following the eighth grade curriculum attends primary schools, which results in the lack of the 2016/17 and 2017/18 school years graduates (transition from the 6- to 8-year primary school),
- 2) there was no recruitment to the first grade of lower secondary schools which are being phased out,
- 3) the remaining students of basic vocational schools sections pursue their education in stage I sectoral vocational schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary education establishments;
- 2) schools for children and youth as well as adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) upper secondary and post-primary schools,
- 3) post-secondary schools;
- 4) higher education institutions;
- 5) special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres;

6) placówki pozaszkolne.

3. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwo) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

4. Szkoły (z wyjątkiem uczelni) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Uczelnie mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

5. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych), szkoły filialne (bez szkół specjalnych), szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) **gimnazja**;
- 3) 3-letnie **szkoły specjalne przysposabiające do pracy**;
- 4) 3-letnie **branżowe szkoły I stopnia** (do roku szkolnego 2016/17 2-, 3-letnie **zasadnicze szkoły zawodowe**);
- 5) 3-letnie **licea ogólnokształcące**, w tym szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 6) 4-letnie **technika**;
- 7) **ogólnokształcące szkoły artystyczne** dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne;
- 8) funkcjonujące w latach szkolnych:
 - 2002/03–2013/14 – 3-letnie licea profilowane,
 - 2004/05–2013/14 – 2-letnie uzupełniające

6) extracurricular institutions.

3. Data include schools and establishments managed by central (government) units and local government units (gminas, powiats and voivodship) as well as by other legal and natural persons.

4. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) administration units and local government units can administer public schools only. Primary and lower secondary schools can be public schools or non-public with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

5. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools), branch schools (excluding special schools), art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) **lower secondary schools**;
- 3) 3-years **special job-training schools**;
- 4) 3-year **stage I sectoral vocational schools** (until the 2016/17 school year 2-, 3-year **basic vocational schools**);
- 5) 3-year **general secondary schools**, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 6) 4-year **technical secondary schools**;
- 7) **general art schools** leading to professional certification (excluding special schools), excluding schools providing art education only;
- 8) operating in school years:
 - 2002/03–2013/14 – 3-year specialised secondary schools,
 - 2004/05–2013/14 – 2-year supplementary

licea ogólnokształcące,

- 2004/05–2013/14 – 3-letnie technika uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

6. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej i stacjonarnej – obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 1,5- lub 2-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie);
- 3) funkcjonujące do roku szkolnego 2015/16 nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) i kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadawano tytułu licencjata.

7. Uczelnie realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) do roku akademickiego 2015/16 podawano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadawano tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 4) do roku akademickiego 2012/13 nie obejmują uczelni resortu obrony narodowej.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi.

8. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie stacjonarnej i zaocznej – obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych;
- 2) gimnazja dla dorosłych;
- 3) 3-letnie licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 4) funkcjonujące w latach szkolnych:
 - 2002/03–2013/14 – 2-, 3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych oraz 4-letnie technika dla dorosłych,
 - 2004/05–2013/14 – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych,
 - 2004/05–2014/15 – 3-letnie technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej,

secondary schools,

- 2004/05–2013/14 – 3-year supplementary technical secondary schools for graduates of basic vocational schools.

6. Post-secondary schools – educating in day, evening, part-time and full-time mode – comprise:

- 1) post-secondary schools (1-, 1,5- or 2-year), including special schools;
- 2) colleges of social work (3-year);
- 3) operating until the 2015/16 school year (3-year) foreign language teacher training colleges and (3-year) teacher training colleges, in which graduates did not obtain the title of licentiate.

7. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes. Data regarding tertiary education:

- 1) until the 2015/16 academic year include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates received the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 3) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 4) until the 2012/13 academic year, do not include higher schools of the Ministry of National Defence.

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches, branch basic organisational units and branch teaching centres.

8. Schools for adults – educating in full-time and part-time mode – comprise:

- 1) primary schools for adults;
- 2) lower secondary schools for adults;
- 3) 3-year general secondary schools for adults;
- 4) functioning in the school year:
 - 2002/03–2014/15 – 2-, 3-year basic vocational schools for adults and 4-year technical secondary schools for adults,
 - 2004/05–2013/14 – 2-year supplementary secondary schools for adults for graduates of basic vocational schools,
 - 2004/05–2014/15 – 3-year supplementary technical schools for adults following basic vocational school,

- 2002/03–2012/13 – 3-letnie licea profilowane dla dorosłych.

9. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne), w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w placówkach wykonujących działalność leczniczą (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

10. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

11. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

12. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

13. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

14. Dane o nauczycielach akademickich zaprezentowano według faktycznej lokalizacji uczelni i dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

- 2002/03–2012/13 – 3-year specialised secondary schools for adults.

9. Special schools are organised for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Education occurs in mainstream schools (in which special or integrational and main-stream sections are established), in special schools operating independently as well as in special educational care centres, other educational institutions or in the units performing health care activities (including health resort treatment).

10. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.

11. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

12. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

13. The aim of extracurricular education is offering young people favourable conditions to develop interests and aptitudes, as well as rest and recreation in their leisure time.

Extracurricular education establishments include: youth centres, cultural establishments for youth, extracurricular interest groups, interschool sport centres and other public and non-public establishments.

14. Data regarding academic teachers are presented by actual seat of higher education institutions and their branch units and concern the positions of: professor, associate professor, assistant professor and assistant lecturer as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, foreign language instructor, instructor, qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

15. Studia podyplomowe – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona między innymi w uczelni, instytucie naukowym PAN, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

16. Studia doktoranckie (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni, instytut naukowy PAN, instytut badawczy lub międzynarodowy instytut naukowy działający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej utworzony na podstawie odrębnych przepisów, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji trzeciego stopnia.

17. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza uczelniami) oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, wychowania pozaszkolnego podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczelni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada); studenci są wykazywani tyle razy na ilu kierunkach studiują; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; dane o absolwentach dotyczą osób, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. (do roku akademickiego 2017/18 absolwenci wykazywani byli z danego roku akademickiego).

18. Współczynnik skolaryzacji:

- 1) **brutto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania;
- 2) **netto** jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 grudnia) w grupie wieku określonej jako odpowiadającej temu poziomowi nauczania.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

15. Non-degree postgraduate programmes – a level of education open to holders of first cycle degree and provided by a higher education institution, scientific institute of the Polish Academy of Sciences, research institute or the Centre for Postgraduate Medical Studies, leading to the award of postgraduate qualifications.

16. Doctoral studies (third-cycle programmes), open to holders of the second cycle qualification and lead upon successful completion to the award of a third cycle qualification conferred by an authorised academic unit of a higher education institution, scientific institute of the Polish Academy of Sciences, a research institute or an international scientific institute established under separate legislation and active on the territory of the Republic of Poland.

17. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation and education centres, extracurricular education are provided as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) tertiary education – are presented as of 31st December; students are indicated correspondingly on the number of fields of education which they study; data regarding graduates concern persons who obtained higher education diplomas between 1st December 2017 and 31st December 2018 (until the 2017/18 academic year, graduates were reported from the given academic year).

18. Enrolment rate:

- 1) **gross** – is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (regardless of age) to the population (as of 31st December) in the age group defined as corresponding to this level of education;
- 2) **net** – is the ratio of the number of pupils or students (as of the beginning of the school year) at a given level of education (in a given age group) to the population (as of 31st December) in the age group defined as corresponding to this level of education.

19. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni teologicznych opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zgodnie z rejestrem POL-on w roku akademickim 2018/19 w Krakowie działało 21 uczelni. W roczniku zaprezentowane są dane 20 uczelni, które złożyły sprawozdania statystyczne.

20. Dane (poza uczelniami i szkołami dla dorosłych) prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej, łącznie ze szkołami specjalnymi.

19. The presented information, excluding the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, excluding the data on a part of schools of theology, have been compiled on the basis of the Integrated System of Information on Science and Higher Education POL-on administered by the Ministry of Science and Higher Education. According to the POL-on register, 21 higher education institutions operated in Kraków in the 2018/19 academic year. The yearbook presents data from 20 higher education institutions that submitted statistical reports.

20. Data (excluding higher education institutions and schools for adults) are presented together with special schools, if not otherwise stated.

TABL. 1 (83). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	150	163	199	200	Primary
Gimnazja	106	116	39	37	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	9	11	12	12	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	27	26	x	x	Basic vocational
Branżowe I stopnia ^a	x	x	22	21	Stage I sectoral vocational ^a
Licea ogólnokształcące	55	51	64	65	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	1	x	x	x	Supplementary general secondary
Licea profilowane	10	x	x	x	Specialised secondary
Technika	30	28	28	28	Technical secondary
Technika uzupełniające	2	x	x	x	Supplementary technical secondary
Artystyczne ogólnokształcące ^b	4	4	4	4 ^c	General art ^b
Policealne	83	72	77	68	Post-secondary
Uczelnie	22	21	21	21	Tertiary
Dla dorosłych	69	37	35	29	For adults
podstawowe	–	–	1	2	primary
gimnazja	1	5	2	–	lower secondary
zasadnicze zawodowe	2	x	x	x	basic vocational
licea ogólnokształcące	24	32	32	27	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	23	x	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	1	x	x	x	specialised secondary
technika	3	–	–	–	technical secondary
technika uzupełniające	15	–	–	–	supplementary technical secondary

a Łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. b Dające uprawnienia zawodowe. c Ponadto 10 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

a Including basic vocational school sections. b Leading to professional certification. c Moreover, 10 art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (83). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^d	5306	7870	7066	7390	Pre-primary education ^d
Szkoły:					Schools:
podstawowe	35833	42636	48056	55448	primary
gimnazja	19113	17713	12291	6400	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	217	227	215	226	special job-training
zasadnicze zawodowe	3470	2493	x	x	basic vocational
branżowe I stopnia ^a	x	x	2148	1914	stage I sectoral vocational ^a
licea ogólnokształcące	18555	15747	16189	16258	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	59	x	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	618	x	x	x	specialised secondary
technika	10974	10807	11214	11377	technical secondary
technika uzupełniające	64	x	x	x	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^b	655	621	600	613 ^d	general art ^b
policealne	13808	12209	11989	11199	post-secondary
uczelnie	188511	161719	143737	134692	tertiary
dla dorosłych	5788	3226	2935	2484	for adults
podstawowe	–	–	5	22	primary
gimnazja	88	99	53	14	lower secondary
zasadnicze zawodowe	77	x	x	x	basic vocational
licea ogólnokształcące	2750	3127	2877	2448	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	1570	x	x	x	supplementary general secondary
licea profilowane	11	x	x	x	specialised secondary
technika	128	–	–	–	technical secondary
technika uzupełniające	1164	–	–	–	supplementary technical secondary

a Łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. b Dające uprawnienia zawodowe. c Ponadto 1253 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat, w roku szkolnym 2015/16 w wieku 5 lat, objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 27 na str. 197.

a Including basic vocational school sections. b Leading to professional certification. c Moreover, 1253 students of art schools giving only artistic education. d Concerns children aged 6, in the 2015/16 school year aged 5, attending pre-primary education establishments, also described in table 27 on page 197.

TABL. 1 (83). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
	ABSOLWENCI		GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	5681	6206	–	.	primary
gimnazja	6248	5833	5795	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	54	61	48	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	1072	719	582	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	6093	4993	5134	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	22	x	x	.	supplementary general secondary
licea profilowane	256	x	x	.	specialised secondary
technika	2445	2312	2370	.	technical secondary
technika uzupełniające	11	x	x	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^b	94	112	97 ^e	.	general art ^b
policealne	4170	3587	3692	.	post-secondary
uczelnie	48108	44070	39280 ^f	.	tertiary
dla dorosłych	1496	900	806	.	for adults
podstawowe	–	–	–	.	primary
gimnazja	36	59	34	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	25	x	x	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	659	841	772	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	533	x	x	.	supplementary general secondary
technika	43	x	x	.	technical secondary
technika uzupełniające	200	x	x	.	supplementary technical secondary

^b Dające uprawnienia zawodowe. ^e Ponadto 95 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^f Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

^b Leading to professional certification. ^e Moreover, 95 graduates of art schools giving only artistic education. ^f Persons who obtained higher education diplomas between 1st December 2017 and 31st December 2018.

Source: data of the Ministry of National Education and the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 2 (84).

SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017/18	2018/19	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe^a Primary schools^a	199	200	48056	55448	–	–
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	1	1	251	258	–	–
Central (government) administration units						
Jednostki samorządu terytorialnego	127	127	39699	45380	–	–
Local government units						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	16	16	2449	2864	–	–
Associations and other social organisations						
Organizacje wyznaniowe	13	13	2740	3283	–	–
Religious organisations						
Pozostałe	42	43	2917	3663	–	–
Others						
Gimnazja	39	37	12291	6400	5647	5795
Lower secondary schools						
Jednostki samorządu terytorialnego	8	8	8402	4257	4016	4035
Local government units						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	12	12	793	434	352	355
Associations and other social organisations						
Organizacje wyznaniowe	3	2	1921	1041	897	879
Religious organisations						
Pozostałe	16	15	1175	668	382	526
Others						
Branżowe szkoły I stopnia	34	33	2363^b	2140^c	736	630
Stage I sectoral vocational						
Jednostki samorządu terytorialnego	27	26	1921	1597	639	512
Local government units						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	1	2	4	259	–	36
Associations and other social organisations						
Organizacje wyznaniowe	1	1	25	21	7	11
Religious organisations						
Pozostałe	5	4	413	263	90	71
Others						
Licea ogólnokształcące	64	65	16189	16258	4732	5134
General secondary schools						
Jednostki samorządu terytorialnego	37	37	13648	13416	4137	4402
Local government units						
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne	7	7	416	421	83	146
Associations and other social organisations						
Organizacje wyznaniowe	7	8	1040	1221	286	279
Religious organisations						
Pozostałe	13	13	1085	1200	226	307
Others						

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 156. b Łącznie ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy; w przypadku absolwentów – zasadnicze szkoły zawodowe. c Łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych.

a See general notes, item 1 on page 156. b Including special job-training schools; in the case of graduates – basic vocational schools. c Including basic vocational school sections.

TABL. 2 (84).

SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)

SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2017/18	2018/19	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18
	szkoły schools		uczniowie i studenci pupils and students		absolwenci graduates	
Technika^d Technical secondary schools^d	32	32	11814	11990	2502	2467
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	4	4	600	613	99	94
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	25	24	10483	10276	2296	2265
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organisations	–	1	–	214	–	–
Pozostałe Others	3	3	731	887	107	105
Szkoły policealne Post-secondary schools	77	68	11989	11199	4028	3692
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	1	1	180	182	92	88
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	9	6	1016	846	529	400
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organisations	3	3	303	184	36	114
Pozostałe Others	64	58	10490	9987	3371	3090
Uczelnie Tertiary education	21	21	143737	134692	49321	39280^e
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration units	10	10	123308	114271	43393	34660
Organizacje wyznaniowe Religious organisations	2	2	15222	15139	4686	3515
Pozostałe Others	9	9	5207	5282	1242	1105
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	35	29	2935	2484	870	806
Jednostki samorządu terytorialnego Local government units	7	7	636	695	253	202
Stowarzyszenia i inne organizacje społeczne Associations and other social organisations	3	3	137	102	44	46
Pozostałe Others	25	19	2162	1687	573	558

^d Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

^d Including general art schools leading to professional certification. ^e Persons who obtained higher education diplomas between 1st December 2017 and 31st December 2018.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education and the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 3 (85). **WSPÓŁCZYNNIK SKOLARYZACJI**
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Grupy wieku Age groups	2015/16			2017/18			2018/19		
		ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
		w % in %								
BRUTTO GROSS										
Szkoły: Schools:										
podstawowe ^a	7–14	93,2	92,6	94,0	100,9	101,2	100,5	101,5	101,9	118,1
primary										
gimnazja ^b	15	106,3	107,0	105,6	112,6	112,7	112,6	115,6	114,1	117,1
lower secondary										
branżowe szkoły I stopnia ^{cd}	16–18	14,8	18,8	10,7	12,9	15,6	7,7	10,5	14,0	7,0
stage I sectoral vocational ^{cd}										
licea ogólnokształcące	16–18	102,4	83,2	121,5	103,9	84,7	123,5	102,9	83,8	122,7
general secondary										
technika ^e	16–18	58,6	78,2	39,0	64,4	84,2	46,4	67,2	85,9	47,9
technical secondary ^e										
policealne	19–21	59,1	32,1	87,2	61,9	34,4	89,9	60,7	35,7	86,5
post-secondary										
NETTO NET										
Wychowanie przedszkolne ^f	6	99,5	98,7	100,3	95,9	97,7	94,0	101,7	101,3	102,0
Pre-primary education ^f										
Szkoły: Schools:										
podstawowe ^a	7–14	92,6	91,7	93,5	98,7	98,9	98,5	99,7	100,0	116,2
primary										
gimnazja ^b	15	99,7	99,4	100,1	98,9	98,6	99,2	92,7	93,0	92,4
lower secondary										
branżowe szkoły I stopnia ^{cd}	16–18	11,4	14,4	8,4	9,6	128,4	6,2	8,4	11,2	5,5
stage I sectoral vocational ^{cd}										
licea ogólnokształcące	16–18	84,1	63,1	105,1	86,6	66,1	107,7	87,5	67,5	108,2
general secondary										
technika ^e	16–18	46,2	60,5	31,9	47,8	61,4	33,8	49,3	63,8	34,4
technical secondary ^e										
policealne	19–21	22,6	11,8	33,9	23,8	10,8	37,0	18,6	10,1	27,3
post-secondary										

a W roku szkolnym 2015/16 dotyczy dzieci wieku 6–12 lat, w roku szkolnym 2017/18 – 7–13. b W roku szkolnym 2015/16 – grupa wieku 13–16 lat, w roku szkolnym 2017/18 – 14–15 lat. c W roku szkolnym 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. d, e Łącznie ze szkołami: d – specjalnymi przysposabiającymi do pracy i od roku szkolnego 2017/18 oddziałami zasadniczych szkół zawodowych, e – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. f Dotyczy dzieci objętych obowiązkową edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, za wyjątkiem roku szkolnego 2015/16 – dotyczy dzieci w wieku 5 lat.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2015/16 school year concerns children aged 6–12, in the 2017/18 school year – 7–13. b In the 2015/16 school year age group 13–16, in the 2017/18 school year – 14–15. c In the 2015/16 school year basic vocational schools. d, e Including: d – special job-training schools and since the 2017/18 school year basic vocational school sections, e – general art schools leading to professional certification. f Concerns children covered by compulsory education in pre-primary education establishments, except for the 2015/16 school year – concerns children aged 5.

Source: data of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 4 i 5

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 4 and 5

In the breakdown by foreign languages, one person may be indicated more than once.

TABL. 4 (86).

**UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ
POLICEALNYCH**

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS JEZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES		Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total pupils and students in schools					
			podstawo- wych primary	gimnazjach lower secondary	branżowych I stopnia ^a stage I sectoral vocational ^a	liceach ogólno- kształcących general secondary	technikach ^b technical secondary ^b	policealnych post- -secondary
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION								
Angielski	2017/18	89169	98,5	97,4	74,6	97,1	100,0	29,5
English	2018/19	91093	98,9	97,6	79,7	97,0	100,0	44,0
Francuski	2017/18	5580	2,5	10,8	–	13,8	7,1	–
French	2018/19	4754	2,1	6,9	–	14,2	7,0	–
Niemiecki	2017/18	26428	10,0	52,3	6,5	40,2	72,0	–
German	2018/19	26158	14,0	51,0	9,6	39,8	70,6	–
Rosyjski	2017/18	1795	0,1	0,7	0,5	5,9	5,9	–
Russian	2018/19	1710	0,1	0,8	–	5,0	6,5	–
Włoski	2017/18	2158	0,3	2,7	–	9,6	1,0	–
Italian	2018/19	2214	0,3	2,9	–	10,7	1,0	–
Łacina	2017/18	182	–	–	–	1,1	–	–
Latin	2018/19	138	–	0,0	–	0,8	–	–
Hiszpański	2017/18	6912	4,1	16,4	–	18,2	–	–
Spanish	2018/19	8004	5,9	17,2	–	20,8	2,3	–
Inne	2017/18	106	–	0,0	–	0,6	–	–
Others	2018/19	145	–	–	–	0,9	–	–
NAUCZANIE DODATKOWE ^c ADDITIONAL EDUCATION ^c								
Angielski	2017/18	553	0,0	1,3	–	2,3	–	–
English	2018/19	425	–	1,4	–	2,1	–	–
Francuski	2017/18	1110	0,5	2,2	–	1,9	2,4	–
French	2018/19	1147	0,6	4,9	–	2,0	1,6	–
Niemiecki	2017/18	3852	2,9	7,8	0,5	4,5	6,4	–
German	2018/19	4020	3,4	9,1	–	4,6	6,7	–
Inne	2017/18	2242	1,9	4,4	–	3,6	1,5	–
Others	2018/19	2546	2,8	3,9	–	4,0	0,8	–

a, b łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy i od roku szkolnego 2017/18 oddziałami zasadniczych szkół zawodowych, b – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. c Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Including: a – special job-training schools and since the 2017/18 school year basic vocational school sections, b – general art schools leading to professional certification. c Conducted during the hours which are at the disposal of a headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (87). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a**
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JĘZYKI OBCIE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students in schools			
		podstawowych primary	gimnazjach lower secondary	liceach ogólnokształcących general secondary	policealnych post- -secondary
Angielski 2017/18	8069	100,0	100,0	99,2	51,5
English 2018/19	8376	100,0	100,0	98,2	59,3
Francuski 2017/18	18	–	–	0,6	–
French 2018/19	17	–	–	0,7	–
Niemiecki 2017/18	63	–	–	2,2	–
German 2018/19	142	9,1	28,6	1,7	0,9
Rosyjski 2017/18	145	–	24,3	–	1,4
Russian 2018/19	–	–	–	–	–
Inne 2017/18	29	–	–	–	0,3
Others 2018/19	–	–	–	–	–

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego.
Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
^a Data concern compulsory education.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (88). **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	1700	2095	–	–	Primary schools
w tym specjalne	729	912	–	–	of which special
Gimnazja	487	312	285	301	Lower secondary schools
w tym specjalne	370	193	168	188	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	215	226	58	48	Special job-training schools
Branżowe szkoły I stopnia ^{bc}	312	303	33	23	Stage I sectoral vocational schools ^{bc}
w tym specjalne	269	267	32	20	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 159. ^b Łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych, w przypadku absolwentów – zasadnicze szkoły zawodowe. ^c W przypadku szkół ogólnodostępnych dane o absolwentach, dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

^a See general notes, item 9 on page 159. ^b Including basic vocational school sections. in the case of graduates – basic vocational schools. ^c In the case of mainstream schools data concern graduates with statement of special education needs, who passed examination confirming vocational qualifications.

TABL. 6 (88).

KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a (dok.)EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Licea ogólnokształcące	161	154	27	56	General secondary schools
w tym specjalne	48	45	5	10	of which special
Technika ^{cd}	177	175	26	24	Technical secondary schools ^{cd}
w tym specjalne	122	123	25	20	of which special
Szkoły policealne ^c	88	67	22	22	Post-secondary schools ^c
w tym specjalne	88	67	22	22	of which special

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 159. c W przypadku szkół ogólnodostępnych dane o absolwentach, dotyczą absolwentów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie. d Łącznie ze szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi i dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 9 on page 159. c In the case of mainstream schools data concern graduates with statement of special education needs, who passed examination confirming vocational qualifications. d Including general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (89).

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE ORAZ MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII

SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION

SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE
SPECIAL EDUCATION CENTRES

Ośrodki	10	9	9	9	Centres
Miejsca	947	744	843	601	Places
Wychowankowie	602	457	439	428	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabowidzący	176	118	94	95	blind and sight impaired
niesłyszący i słabosłyszący	193	100	106	102	deaf and hearing impaired
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	82	133	151	143	multiple disability
z niepełnosprawnością intelektualną ^a	137	83	56	49	mentally disabled ^a

a Do 2015 r. wykazywani jako wychowankowie z upośledzeniem umysłowym.

a Until 2015, indicated as residents with mental impairment.

TABL. 7 (89). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE ORAZ MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII (dok.)**
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES AND YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES					
Placówki	2	2	–	2	Centres
Miejsca	102	102	–	96	Places
Wychowankowie	99	93	–	83	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES					
Placówki	–	2	2	2	Centres
Miejsca	–	148	141	144	Places
Wychowankowie	–	138	141	143	Residents

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (90). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	50	47	48	47	Dormitories
Miejsca	19129	18442	17518	17969	Beds
Korzystający:					Boarding:
studenci	17094	15407	14518	13973	students
w % ogółu studentów	9,1	9,5	10,1	10,4	in % of total students
uczestnicy studiów doktoranckich	541	433	368	360	students of doctoral studies
w % ogółu doktorantów	10,1	6,4	5,8	6,0	in % of total students of doctoral studies
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	9	9	10	9	Canteens
Miejsca konsumenckie	1943	1930	2252	1818	Places for consumers

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (91).

STUDENCI UCZELNI OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^aSTUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

UCZELNIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19				HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS
				ogółemb total ^b	w tym otrzymujący stypendia of which scholarships recipients		ogółem w % ogółu studentów danego typu uczelnii total in % of total students of a given type of schools	
					socjalne social	rektora dla najlep- szych studentów of vice- chan- cellor to the best students		
O G Ó Ł E M	42136	32825	24597	21795	11336	7127	16,2	TOTAL
w tym:								of which:
Uniwersytety	9782	8150	6528	5917	2829	2085	16,0	Universities
Uczelnie techniczne	11270	10327	8060	6807	3597	2220	18,5	Higher schools of technology
Uczelnie rolnicze	3123	2457	2026	1825	1060	525	21,9	Higher schools of agriculture
Uczelnie ekonomiczne .	5872	4525	3035	2430	1056	1019	13,8	Higher schools of economics
Uczelnie pedagogiczne	5754	3618	2804	2730	1780	549	18,3	Higher schools of pedagogy
Akademie wychowania fizycznego	1275	831	648	593	528	527	17,7	Higher schools of sport
Uczelnie artystyczne	768	526	512	520	268	177	22,7	Higher schools of arts

a Łącznie z cudzoziemcami; od roku akademickiego 2010/2011 bez stypendiów przyznawanych przez ministrów oraz stypendiów finansowanych z funduszy unijnych. b W podziale według rodzajów stypendiów jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a Including foreigners; since 2010/2011 academic year excluding scholarships granted by ministers and scholarships financed from European funds. b In the breakdown by kind of scholarships one person may be indicated more than once.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 10 (92). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
Szkoły	131	143	177	178	Schools
Oddziały	1599	1967	2327	2715	Sections
Uczniowie	35286	42066	47327	54536	Pupils
w tym I klasa	6385	8810	6504	7183	of which 1st grade
w tym kobiety	17315	20767	23075	26533	of which females
Absolwenci	5594	6119	.	.	Graduates
w tym kobiety	2763	3013	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (93). **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
Gimnazja	88	96	38	36	Lower secondary
Oddziały	770	738	524	275	Sections
Uczniowie	18370	17116	11921	6207	Pupils
w tym I klasa	5976	5701	–	–	of which 1st grade
w tym kobiety	8951	8297	5845	3060	of which females
Absolwenci	5976	5603	5607	.	Graduates
w tym kobiety	2944	2662	2764	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (94). **BRANŻOWE SZKOŁY I STOPNIA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
Szkoły	21	20	16	15	Schools
Oddziały	126	98	96	84	Sections
Uczniowie	3025	2198	1879	1644	Students
w tym I klasa	1286	799	704	564	of which 1st grade
w tym kobiety	962	736	567	489	of which females
Absolwenci ^b	936	635	512	.	Graduates ^b
w tym kobiety	295	213	163	.	of which females

a Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i od roku szkolnego 2017/18 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. b Absolwenci zasadniczych szkół zawodowych.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Until the 2016/17 school year basic vocational schools and since the 2017/18 school year including basic vocational school sections. b Graduates of basic vocational schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (95).

UCZNIOWIE BRANŻOWYCH SZKÓŁ I STOPNIA^a I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

 STUDENTS OF STAGE I SECTORAL VOCATIONAL SCHOOLS^a AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie ^c students ^c		absolwenci ^d graduates ^d		
O G Ó Ł E M	1879	1644	358	305	T O T A L
Artystyczna	71	67	11	9	Arts
Biznesu i administracji	52	53	19	3	Business and administration
Inżynieryjno-techniczna	663	605	128	81	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	179	148	1	12	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	214	200	42	25	Architecture and construction
Usług dla ludności	700	571	157	175	Personal services

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 156. b Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). c Łącznie z uczniami oddziałów zasadniczych szkół zawodowych. d W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a See general notes, item 1 on page 156. b According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). c Including students of basic vocational school sections. d In the breakdown by the narrow fields of education, data concern graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (96).

LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)

 GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
Szkoły	53	47	59	60	Schools
Oddziały	621	536	590	626	Sections
Uczniowie	18492	15700	16141	16212	Students
w tym I klasa	6087	5487	5450	5560	of which 1st grade
w tym kobiety	11169	9794	9886	9838	of which females
Absolwenci	6083	4979	5124	.	Graduates
w tym kobiety	3665	3115	3213	.	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary schools and specialised secondary schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (97). **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
Szkoły	29	26	26	26	Schools
Oddziały	422	420	427	435	Sections
Uczniowie	10857	10663	11092	11254	Students
w tym klasa I	2978	2965	3154	3145	of which 1st grade
w tym kobiety	3658	3536	3624	3699	of which females
Absolwenci	2428	2285	2345	.	Graduates
w tym kobiety	823	791	725	.	of which females

a W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In the 2010/11 school year including supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (98). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b		
O G Ó Ł E M	11092	11254	1682	1996	T O T A L
Artystyczna	84	84	5	12	Arts
Spoleczna	621	600	112	105	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	1467	1471	171	231	Business and administration
Fizyczna	22	21	4	4	Physical sciences
Technologii teleinformatycznych	2520	2734	414	381	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierijno-techniczna	3391	3253	480	739	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	123	84	23	32	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	552	567	83	94	Architecture and construction
Rolnicza	21	26	5	6	Agriculture
Usług dla ludności	2108	2169	378	385	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	50	69	–	–	Security services
Usług transportowych	133	176	7	7	Transport services

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the breakdown by narrow fields of education, data concern graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (99). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION

SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIENIŃ ZAWODOWYCH
ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	7	8	8	8	Schools
Uczniowie	779	952	1449	1362	Pupils and students
w tym kobiety	468	624	925	860	of which females
Absolwenci	78	77	179	.	Graduates
w tym kobiety	50	51	105	.	of which females

OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE
GENERAL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION

Szkoły	4	4	4	4	Schools
Uczniowie	655	621	600	613	Pupils and students
w tym kobiety	443	432	423	438	of which females
Absolwenci	94	112	97	.	Graduates
w tym kobiety	65	80	72	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (100). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION

Szkoły	82	70	75	66	Schools
Oddziały	532	556	591	518	Sections
Uczniowie	13755	12112	11901	11132	Students
w tym kobiety	9015	8785	8575	7836	of which females
Absolwenci	4146	3537	3636	.	Graduates
w tym kobiety	2938	2800	2781	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (101). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)
WEDŁUG KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)
BY FIELDS OF EDUCATION

PODGRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	NARROW FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci ^b graduates ^b		
O G Ó Ł E M	11901	11132	2738	2463	T O T A L
Artystyczna	1957	1195	507	330	Arts
Spoleczna	155	247	16	25	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	111	140	23	16	Journalism and information
Biznesu i administracji	1826	1545	207	202	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych	1132	1026	86	113	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierijno-techniczna	–	–	–	–	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	10	–	–	8	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	8	–	7	2	Architecture and construction
Weterynaryjna	320	392	23	54	Veterinary
Medyczna	2342	2995	717	774	Health
Opieki społecznej	234	292	30	58	Welfare
Usług dla ludności	1550	1518	273	279	Personal services
Higieny i bezpieczeństwa pracy	809	482	127	98	Hygiene and occupational health services
Ochrony i bezpieczeństwa	639	623	130	132	Security services
Usług transportowych	58	58	3	19	Transport services
Pozostałe	750	619	589	353	Others

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b W podziale według podgrup kierunków kształcenia dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub kwalifikacje w zawodzie.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b In the breakdown by narrow fields of education, data concern graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (102). **UCZELNIE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci Graduates	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2010/11	22	11481	188511	48108	T O T A L
2015/16	21	11634	161719	44070	
2017/18	21	11919	143737	39280 ^b	
2018/19	21	11785	134692	.	
Uniwersytety	1	4121	36902	8083	Universities
Uczelnie techniczne	2	3246	36775	12335	Higher schools of technology
Uczelnie rolnicze	1	718	8341	2843	Higher schools of agriculture
Uczelnie ekonomiczne	2	764	17549	6250	Higher schools of economics
Uczelnie pedagogiczne	2	1294	14914	4567	Higher schools of pedagogy
Akademie medyczne	–	–	–	–	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego .	1	265	3347	1236	Higher schools of sport
Uczelnie artystyczne	3	662	2295	595	Higher schools of arts
Uczelnie teologiczne	1	262	2023	453	Higher schools of theology
Pozostałe uczelnie	8	453	12546	2918	Other higher education institutions

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż na jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy; patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 159. b W podziale według typów uczelni – osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces; see general notes, item 14 on page 159. b According to type of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1st December 2017 and 31st December 2018.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total			SPECIFICATION
				studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle pro- grammes and unified Master's studies ^b		studia drugiego stopnia ^c second- -cycle program- mes studies ^c	
				stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
OGÓŁEM	2010/11	188511	107791	94618	50318	33704	TOTAL
	2015/16	161719	94525	89499	27156	40635	
	2017/18	143737	83703	77006	21514	36405	
	2018/19	134692	78061	79446	22029	33217	

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b Studia zawodowe. c Studia magisterskie uzupełniające.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b Vocational studies. c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
 OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total		SPECIFICATION	
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle pro- grammes and unified Master's studies ^b			studia drugiego stopnia ^c second- -cycle program- mes studies ^c
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
Uniwersytet Jagielloński	36902	25103	22266	3560	11076	Jagiellonian University
w tym Collegium Medicum	5446	4034	4009	555	882	of which Collegium Medicum
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	417	393	196	–	221	Education
Artystyczna	1136	880	668	93	375	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	1872	904	1195	–	677	Humanities (except languages)
Językowa	4870	3983	2947	174	1749	Languages
Społeczna	7785	5620	4892	691	2202	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	965	692	502	153	310	Journalism and information
Biznesu i administracji	4611	3337	1394	569	2648	Business and administration
Prawna	3814	2097	2605	1187	22	Law
Biologiczna	1067	821	761	–	306	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	111	72	48	–	63	Environment
Fizyczna	1719	1052	1217	–	502	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	665	320	471	–	194	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	1375	352	844	–	531	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	423	295	274	–	149	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	65	29	32	–	33	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	41	30	–	–	41	Architecture and construction
Medyczna	5012	3670	3861	555	596	Health
Opieki społecznej	63	56	–	–	63	Welfare
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje	58	39	58	–	–	Interdisciplinary programmes and qualifications
Usługi dla ludności	163	162	–	–	163	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	634	280	265	138	231	Security services
Indywidualne studia międzyob- szarowe	36	19	36	–	–	Individual interfield studies

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b Studia zawodowe. c Studia magisterskie uzupełniające.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b Vocational studies. c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
 OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total		SPECIFICATION	
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle pro- grammes and unified Master's studies ^b	studia drugiego stopnia ^c second- -cycle program- mes studies ^c		
						stacjo- narne full- -time
Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica	23909	8177	16601	2690	4618	AGH University of Science and Technology
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	188	37	188	–	–	Education
Spoleczna	560	388	447	–	113	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	691	436	234	130	327	Business and administration
Nauk o środowisku	95	66	70	–	25	Environment
Fizyczna	386	227	341	–	45	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	620	356	422	–	198	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	3642	781	2581	463	598	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	11234	3121	8172	1058	2004	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	4731	1892	2947	739	1045	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1598	770	1060	300	238	Architecture and construction
Interdyscyplinarne programy i kwalifikacje	34	10	34	–	–	Interdisciplinary programmes and qualifications
Usługi dla ludności	130	93	105	–	25	Personal services
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	12866	4872	8844	1561	2461	Cracow University of Technol- ogy
Podgrupa:						Narrow fields:
Biologiczna	260	211	244	–	16	Life science
Fizyczna	124	40	110	–	14	Physical science
Matematyczna i statystyczna	280	182	216	–	64	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	1657	192	1043	359	255	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	3794	1161	2742	305	747	Engineering and engineering trades

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total		SPECIFICATION	
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle programmes and unified Master's studies ^b			studia drugiego stopnia ^c second-cycle programmes studies ^c
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki (dok.)						Cracow University of Technol- ogy (cont.)
Podgrupa (dok.):						Narrow fields (cont.):
Produkcji i przetwórstwa	630	248	448	17	165	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	4908	2409	3125	725	1058	Architecture and construction
Interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji	116	39	116	–	–	Interdisciplinary programmes and qualifications
Higieny i bezpieczeństwa pracy ..	150	67	150	–	–	Hygiene and occupational health services
Usług transportowych	947	323	650	155	142	Transport services
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	8341	5125	5527	1174	1640	University of Agriculture
Podgrupa:						Narrow fields:
Społeczna	540	357	309	22	209	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	267	155	229	38	–	Business and administration
Biologiczna	448	376	347	–	101	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	294	187	152	25	117	Environment
Inżynieryjno-techniczna	1107	471	622	247	238	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	1406	1174	1021	106	279	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1092	667	732	114	246	Architecture and construction
Rolnicza	1509	1041	1032	275	202	Agriculture
Leśna	1103	314	578	277	248	Forestry
Rybackta	8	1	8	–	–	Fisheries
Weterynaryjna.....	364	295	364	–	–	Veterinary
Interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji	203	87	133	70	–	Interdisciplinary programmes and qualifications

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b Studia zawodowe. c Studia magisterskie uzupełniające.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b Vocational studies. c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103).

STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total			SPECIFICATION
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle programmes and unified Master's studies ^b		studia drugiego stopnia ^c second-cycle programmes studies ^c	
			stacjo- narne full- time	niestacjo- narne part- time		
Uniwersytet Ekonomiczny	14956	9546	6907	3233	4816	Cracow University of Economics
Podgrupa:						Narrow fields:
Społeczna	3113	1773	1904	292	917	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	9329	6505	3512	2439	3378	Business and administration
Prawna	501	282	449	52	–	Law
Technologii teleinformatycznych ...	680	127	273	164	243	Information and Communication Technologies (ICTs)
Produkcji i przetwórstwa	472	246	260	128	84	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	394	262	268	55	71	Architecture and construction
Usługi dla ludności	467	351	241	103	123	Personal services
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	2593	1441	383	1529	681	The School of Banking and Management in Cracow
Podgrupa:						Narrow fields:
Biznesu i administracji	2136	1393	269	1186	681	Business and administration
Technologii teleinformatycznych ...	457	48	114	343	–	Information and Communication Technologies (ICTs)
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej	11655	8847	6623	1781	3251	Pedagogical University of Krakow
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	1753	1657	833	433	487	Education
Artystyczna	619	485	437	18	164	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	992	718	694	63	235	Humanities (except languages)
Językowa	1970	1667	1245	192	533	Languages
Interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji	159	128	94	–	65	Interdisciplinary programmes and qualifications
Społeczna	2222	1641	1012	420	790	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	112	89	112	–	–	Journalism and information

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
 OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total		SPECIFICATION	
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle programmes and unified Master's studies ^b			studia drugiego stopnia ^c second-cycle programmes studies ^c
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej (dok.)					Pedagogical University of Krakow (cont.)	
Podgrupa (dok.):					Narrow fields (cont.):	
Biznesu i administracji	660	581	195	165	300	Business and administration
Prawna	363	255	363	–	–	Law
Biologiczna	243	202	140	22	81	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	121	88	39	–	82	Environment
Fizyczna	193	111	118	–	75	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	806	335	518	170	118	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	119	14	–	–	119	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynieryjno-techniczna	185	40	162	23	–	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	142	99	142	–	–	Architecture and construction
Opieki społecznej	270	251	109	50	111	Social assistance
Usługi dla ludności	328	257	260	68	–	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	398	229	150	157	91	Security services
Akademia Ignatianum	3259	2721	1872	565	822	Jesuit University Ignatianum
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	1227	1176	344	305	578	Education
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	101	42	75	–	26	Humanities (except languages)
Językowa	225	181	204	–	21	Languages
Spoleczna	782	618	565	179	38	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	164	114	150	–	14	Journalism and information
Biznesu i administracji	474	347	294	81	99	Business and administration
Opieki społecznej	158	154	112	–	46	Social assistance
Usługi dla ludności	128	89	128	–	–	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
 OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total		SPECIFICATION	
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle pro- grammes and unified Master's studies ^b			studia drugiego stopnia ^c second- -cycle program- mes studies ^c
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	3347	2076	2169	192	986	University of Physical Education
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	1090	431	744	36	310	Education
Medyczna	895	651	577	—	318	Health
Opieki społecznej	28	15	—	—	28	Social assistance
Usługi dla ludności	1334	979	848	156	330	Personal services
Akademia Muzyczna	708	385	427	—	281	Academy of Music
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	65	51	40	—	25	Education
Artystyczna	643	334	387	—	256	Arts
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	1086	851	818	86	182	Jan Matejko Academy of Fine Arts
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	45	43	25	—	20	Education
Artystyczna	928	709	680	86	162	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	113	99	113	—	—	Humanities (except languages)
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	501	267	501	—	—	AST National Academy of Thea- tre Arts
Podgrupa:						Narrow fields:
Artystyczna	501	267	501	—	—	Arts
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II	2023	897	1622	106	295	The Pontifical University of John Paul II
Podgrupa:						Narrow fields:
Artystyczna	121	83	96	—	25	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	1149	258	1082	—	67	Humanities (except languages)

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b Studia zawodowe. c Studia magisterskie uzupełniające.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b Vocational studies. c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total			SPECIFICATION
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle programmes and unified Master's studies ^b		studia drugiego stopnia ^c second-cycle programmes studies ^c	
			stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time		
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II (dok.)						The Pontifical University of John Paul II (cont.)
Podgrupa (dok.):						Narrow fields (cont.):
Społeczna	84	74	55	17	12	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	537	374	306	71	160	Journalism and information
Opieki społecznej	111	97	62	18	31	Social assistance
Usługi dla ludności	21	11	21	–	–	Personal services
Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego	7276	4622	3561	2356	1359	Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	354	330	–	204	150	Education
Artystyczna	225	130	196	29	–	Arts
Językowa	157	113	109	48	–	Languages
Społeczna	738	576	338	400	–	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	173	118	123	25	25	Journalism and information
Biznesu i administracji	1650	956	861	341	448	Business and administration
Prawna	703	398	386	317	–	Law
Technologii teleinformacyjnych ...	272	38	148	124	–	Information and Communication Technologies (ICTs)
Architektury i budownictwa	113	66	98	–	15	Architecture and construction
Medyczna	1479	1066	573	370	536	Health
Usługi dla ludności	605	536	506	99	–	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	619	190	110	324	185	Security services
Indywidualne studia międzyobszarowe	188	105	113	75	–	Individual interfield studies
Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania	171	122	–	171	–	University of Economy and Management
Podgrupa:						Narrow fields:
Społeczna	171	122	–	171	–	Social and behavioural sciences

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

TABL. 21 (103). **STUDENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (dok.)**
 STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
 OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem Of total			SPECIFICATION	
			studia pierwszego stopnia ^b i magisterskie jednolite first-cycle programmes and unified Master's studies ^b				studia drugiego stopnia ^c second-cycle programmes studies ^c
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time			
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	1375	358	351	1024	–	College of Economics and Computer Science	
Podgrupa:						Narrow fields:	
Biznesu i administracji	327	163	66	261	–	Business and administration	
Technologii teleinformatycznych ...	928	100	267	661	–	Information and Communication Technologies (ICTs)	
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń	120	88	–	120	–	University of Insurance	
Podgrupa:						Narrow fields:	
Biznesu i administracji	120	88	–	120	–	Business and administration	
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	1672	1406	362	849	461	Cracow School of Health Promotion	
Podgrupa:						Narrow fields:	
Medyczna	976	711	167	501	308	Health	
Usługi dla ludności	696	695	195	348	153	Personal services	
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera	1253	884	433	690	130	Tischner European University	
Podgrupa:						Narrow fields:	
Artystyczna	384	225	177	207	–	Arts	
Językowa	623	489	221	272	130	Languages	
Społeczna	246	170	35	211	–	Social and behavioural sciences	
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron”	679	273	179	342	158	University of Public and Individual Security “Apeiron”	
Podgrupa:						Narrow fields:	
Ochrony i bezpieczeństwa	679	273	179	342	158	Security services	

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Studia zawodowe. ^c Studia magisterskie uzupełniające.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Vocational studies. ^c Supplementary Master's studies.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
OF EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Studia pierwszego stopnia ^c i magisterskie jednolite First-cycle programmes and unified Master's studies ^c		Studia drugiego stopnia ^d Second-cycle programmes studies ^d	SPECIFICATION
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
OGÓŁEM 2009/10	42678	27956	22629	11446	8603	TOTAL
2016/17	49321	31435	19697	6287	23337	
2017/18^b	39280	24568	17552	4517	17211	
Uniwersytet Jagielloński	8083	5888	4271	588	3224	Jagiellonian University
w tym Collegium Medicum	1547	1278	975	140	432	of which Collegium Medicum
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	148	140	81	–	67	Education
Artystyczna	252	202	154	9	89	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	274	136	166	2	106	Humanities (except languages)
Językowa	1050	893	522	45	483	Languages
Společna	1578	1219	840	138	600	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	237	183	130	19	88	Journalism and information
Biznesu i administracji	1138	911	306	98	734	Business and administration
Prawna	666	348	480	186	–	Law
Biologiczna	341	286	193	–	148	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	45	34	10	–	35	Environment
Fizyczna	379	248	223	–	156	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	112	55	63	–	49	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	326	78	180	–	146	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierjno-techniczna	107	78	53	–	54	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	29	14	16	–	13	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	19	15	–	–	19	Architecture and construction
Medyczna	1138	895	795	77	266	Health
Opieki społecznej	19	17	–	–	19	Social assistance
Usługi dla ludności.....	57	57	–	–	57	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	168	79	59	14	95	Security services

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). b Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r. c Studia zawodowe. d Studia magisterskie uzupełniające.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). b Persons who obtained higher education diplomas between 1st December 2017 and 31st December 2018. c Vocational studies. d Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
 GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
 OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Studia pierwszego stopnia ^c i magisterskie jednolite First-cycle programmes and unified Master's studies ^c		Studia drugiego stopnia ^d Second-cycle programmes studies ^d	SPECIFICATION
			stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time		
Akademia Górniczo-Hutnicza im. St. Staszica	8084	3212	3843	592	3649	AGH University of Science and Technology
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	47	6	34	–	13	Education
Spoleczna	127	102	59	–	68	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	230	125	65	36	129	Business and administration
Nauk o środowisku	74	51	32	–	42	Environment
Fizyczna	134	77	73	–	61	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	187	115	106	–	81	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	877	180	500	51	326	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierijno-techniczna	3795	1320	1854	217	1724	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	2067	945	895	213	959	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	497	252	202	75	220	Architecture and construction
Usługi dla ludności.....	49	39	23	–	26	Personal services
Politechnika Krakowska im. T. Kościuszki	4251	1911	1827	283	2141	Cracow University of Technology
Podgrupa:						Narrow fields:
Biologiczna	48	40	33	–	15	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	4	2	4	–	–	Environment
Fizyczna	36	10	13	–	23	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	101	72	62	–	39	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	365	46	189	49	127	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierijno-techniczna	1494	565	650	72	772	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	232	120	95	5	132	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1678	932	634	135	909	Architecture and construction
Higieny i bezpieczeństwa pracy ..	46	25	43	3	–	Hygiene and occupational health services
Usług transportowych	247	99	104	19	124	Transport services

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). c Studia zawodowe. d Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). c Vocational studies. d Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Studia pierwszego stopnia ^c i magisterskie jednolite First-cycle programmes and unified Master's studies ^c		Studia drugiego stopnia ^d Second-cycle programmes studies ^d	SPECIFICATION
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja	2843	1862	1193	236	1414	University of Agriculture
Podgrupa:						Narrow fields:
Społeczna	154	117	66	9	79	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	55	31	47	8	–	Business and administration
Biologiczna	156	138	71	–	85	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	126	84	30	1	95	Environment
Inżynieryjno-techniczna	510	250	177	57	276	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	521	466	264	23	234	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	559	384	207	44	308	Architecture and construction
Rolnicza	382	256	159	56	167	Agriculture
Leśna	329	102	128	38	163	Forestry
Rybackta	11	3	4	–	7	Fisheries
Weterynaryjna	40	31	40	–	–	Veterinary
Uniwersytet Ekonomiczny	5653	4127	2189	714	2750	Cracow University of Economics
Podgrupa:						Narrow fields:
Społeczna	1265	842	674	98	493	Social and behavioural sciences
Biznesu i administracji	3695	2870	1157	529	2009	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych ...	191	38	97	23	71	Information and Communication Technologies (ICTs)
Produkcji i przetwórstwa	135	89	61	13	61	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	185	133	105	25	55	Architecture and construction
Usługi dla ludności	182	155	95	26	61	Personal services
Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości	597	392	52	285	260	The School of Banking and Management in Cracow
Podgrupa:						Narrow fields:
Biznesu i administracji	530	380	36	234	260	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych ...	67	12	16	51	–	Information and Communication Technologies (ICTs)

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). c Studia zawodowe. d Studia magisterskie uzupełniające.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). c Vocational studies. d Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104).

ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Studia pierwszego stopnia ^c i magisterskie jednolite First-cycle programmes and unified Master's studies ^c		Studia drugiego stopnia ^d Second-cycle programmes studies ^d	SPECIFICATION
			stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time		
Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej	3915	3192	1635	500	1780	Pedagogical University of Krakow
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	803	763	284	169	350	Education
Artystyczna	209	163	131	8	70	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	327	272	228	23	76	Humanities (except languages)
Językowa	578	517	299	29	250	Languages
Interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji	22	16	–	–	22	Interdisciplinary programmes and qualifications
Spoleczna	601	474	167	38	396	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	61	52	53	–	8	Journalism and information
Biznesu i administracji	341	298	72	82	187	Business and administration
Biologiczna	69	61	28	–	41	Biological and related sciences
Nauk o środowisku	41	36	9	–	32	Environment
Fizyczna	48	34	29	1	18	Physical sciences
Matematyczna i statystyczna	158	90	87	25	46	Mathematics and statistics
Technologii teleinformatycznych ...	53	8	–	–	53	Information and Communication Technologies (ICTs)
Inżynierjno-techniczna	24	5	20	4	–	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	53	39	53	–	–	Architecture and construction
Opieki społecznej	140	136	58	14	68	Welfare
Usługi dla ludności	77	60	65	12	–	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	310	168	52	95	163	Security services
Akademia Ignatianum	652	592	260	99	293	Jesuit University Ignatianum
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	416	400	116	89	211	Education
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	20	5	15	–	5	Humanities (except languages)
Językowa	30	28	30	–	–	Languages
Spoleczna	53	42	26	–	27	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	22	16	22	–	–	Journalism and information
Biznesu i administracji	91	82	31	10	50	Business and administration
Opieki społecznej	20	19	20	–	–	Welfare

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^c Studia zawodowe. ^d Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^c Vocational studies. ^d Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Studia pierwszego stopnia ^c i magisterskie jednolite First-cycle programmes and unified Master's studies ^c		Studia drugiego stopnia ^d Second-cycle programmes studies ^d	SPECIFICATION
			stacjo- narne full- -time	niestacjo- narne part- -time		
Akademia Wychowania Fizycznego im. B. Czecha	1236	828	566	73	597	University of Physical Education
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	374	166	171	18	185	Education
Medyczna	463	352	177	–	286	Health
Usługi dla ludności	399	310	218	55	126	Personal services
Akademia Muzyczna	275	158	162	–	113	Academy of Music
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	27	25	13	–	14	Education
Artystyczna	248	133	149	–	99	Arts
Akademia Sztuk Teatralnych im. S. Wyspiańskiego	93	48	93	–	–	AST National Academy of Theatre Arts
Podgrupa:						Narrow fields:
Artystyczna	93	48	93	–	–	Arts
Akademia Sztuk Pięknych im. J. Matejki	227	179	154	16	57	Jan Matejko Academy of Fine Arts
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	19	18	12	–	7	Education
Artystyczna	185	142	119	16	50	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	23	19	23	–	–	Humanities (except languages)
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II	453	223	310	15	128	The Pontifical University of John Paul II
Podgrupa:						Narrow fields:
Artystyczna	24	16	7	–	17	Arts
Humanistyczna (z wyłączeniem języków)	213	43	199	–	14	Humanities (except languages)
Spoleczna	20	19	6	–	14	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	156	114	73	15	68	Journalism and information
Opieki społecznej	28	22	13	–	15	Welfare
Usług dla ludności	12	9	12	–	–	Personal services
Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego	1808	1159	771	513	524	Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University
Podgrupa:						Narrow fields:
Pedagogiczna	99	90	–	37	62	Education
Artystyczna	46	32	38	8	–	Arts

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^c Studia zawodowe. ^d Studia magisterskie uzupełniające.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^c Vocational studies. ^d Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104).

ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (cd.)GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Studia pierwszego stopnia ^c i magisterskie jednolite First-cycle programmes and unified Master's studies ^c		Studia drugiego stopnia ^d Second-cycle programmes studies ^d	SPECIFICATION
			stacjonarne full-time	niestacjonarne part-time		
Krakowska Akademia im. A. F. Modrzewskiego (dok.)						Andrzej Frycz Modrzewski Krakow University (cont.)
Podgrupa: (dok.)						Narrow fields (cont.):
Językowa	20	18	19	1	–	Languages
Społeczna	120	100	62	58	–	Social and behavioural sciences
Dziennikarstwa i informacji	73	50	27	23	23	Journalism and information
Biznesu i administracji	482	299	219	58	205	Business and administration
Prawna	196	114	121	75	–	Law
Technologii teleinformacyjnych ...	22	3	9	13	–	Information and Communication Technologies (ICTs)
Architektury i budownictwa	50	34	28	–	22	Architecture and construction
Medyczna	361	259	140	127	94	Health
Usługi dla ludności	78	67	78	–	–	Personal services
Ochrony i bezpieczeństwa	261	93	30	113	118	Security services
Wyższa Szkoła Gospodarki i Zarządzania	58	32	–	58	–	University of Economy and Management
Podgrupa:						Narrow fields:
Społeczna	58	32	–	58	–	Social and behavioural sciences
Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki	156	71	29	127	–	College of Economics and Computer Science
Podgrupa:						Narrow fields:
Biznesu i administracji	89	65	14	75	–	Business and administration
Technologii teleinformacyjnych ...	67	6	15	52	–	Information and Communication Technologies (ICTs)
Wyższa Szkoła Ubezpieczeń	45	35	–	45	–	University of Insurance
Podgrupa:						Narrow fields:
Biznesu i administracji	45	35	–	45	–	Business and administration
Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia	410	367	97	199	114	Cracow School of Health Promotion
Podgrupa:						Narrow fields:
Medyczna	248	205	57	127	64	Health
Usługi dla ludności	162	162	40	72	50	Personal services

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). c Studia zawodowe. d Studia magisterskie uzupełniające.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). c Vocational studies. d Supplementary Master's studies.

TABL. 22 (104). **ABSOLWENCI UCZELNI WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW STUDIÓW^a (dok.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY NARROW FIELDS
OF EDUCATION^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym kobiety Of which females	Studia pierwszego stopnia ^c i magisterskie jednolite First-cycle programmes and unified Master's studies ^c		Studia drugiego stopnia ^d Second-cycle programmes studies ^d	SPECIFICATION
			stacjo- narne full- -time	niestac- jonarne part- -time		
Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera	270	213	67	110	93	Tischner European University
Podgrupa:						Narrow fields:
Artystyczna	61	35	29	32	–	Arts
Językowa	172	154	34	45	93	Languages
Społeczna	18	12	–	18	–	Social
Biznesu i administracji	19	12	4	15	–	Business and administration
Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron” .	171	79	33	64	74	University of Public and Individual Security “Apeiron”
Podgrupa:						Narrow fields:
Ochrony i bezpieczeństwa	171	79	33	64	74	Security services

a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). c Studia zawodowe. d Studia magisterskie uzupełniające.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). c Vocational studies. d Supplementary Master's studies.

S o u r c e: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 23 (105). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W UCZELNIACH**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015/16	2017/18	2018/19	2015/16	2017/18	2018/19
	ogółem total			w tym kobiety of which females		
O G Ó Ł E M T O T A L	11634	11919	11785	5020	5223	5240
Profesorowie	2335	2372	2746	583	630	637
Professors						
w tym z tytułem naukowym profesora	1368	1309	429	294	296	288
of which titled only						

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż na jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces.

TABL. 23 (105). **NAUCZYCIELE AKADEMICY^a W UCZELNIACH (dok.)**
ACADEMIC TEACHERS^a IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015/16	2017/18	2018/19	2015/16	2017/18	2018/19
	ogółem total			w tym kobiety of which females		
Docenci Assistant professors	22	9	7	9	–	–
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)	3	1	–	–	–	–
Adiunkci Tutors	5478	5598	5414	2344	2433	2374
w tym ze stopniem naukowym doktora habilitowanego of which with scientific degree of habilitated doctor ^b (HD)	1292	1487	1528	453	551	599
Asystenci Assistant lecturers	1940	2044	1870	972	1038	987
Starszy wykładowca Senior lecturer	1097	1123	1258	586	594	628
Wykładowca Lecturer	448	449	523	279	277	308
Lektor Lector	197	208	271	163	173	226
Instruktor Instructor	59	62	65	35	33	33
Dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej Certified librarians and certified employees working on documentation and scientific information	59	54	55	50	46	47

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż na jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b The habilitated doctors degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 24 (106). **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW UCZELNI**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY MODE OF STUDY AND TYPE OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci Students		Absolwenci Graduates		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM 2010/11	2122	1132	433	246	TOTAL
2015/16	7006	4047	1145	772	
2017/18	7499	4426	1776 ^b	1122 ^b	
2018/19	7916	4654	.	.	
studia:					studies:
stacjonarne	7466	4359	1683	1050	full-time programmes
niestacjonarne	450	295	93	72	part-time programmes
Uniwersytety	2935	1890	493	326	Universities
Uczelnie techniczne	970	336	241	93	Higher schools of technology
Uczelnie rolnicze	141	66	22	8	Higher schools of agriculture
Uczelnie ekonomiczne	982	557	351	241	Higher schools of economics
Uczelnie pedagogiczne	383	284	120	93	Higher schools of pedagogy
Akademie medyczne	–	–	–	–	Medical universities
Akademie wychowania fizycznego .	55	25	–	–	Higher schools of sport
Uczelnie artystyczne	170	105	59	38	Higher schools of arts
Uczelnie teologiczne	91	27	25	6	Higher schools of theology
Pozostałe uczelnie	2189	1364	465	317	Other higher education institutions

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. b W podziale według form studiów i typów uczelni – osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2018 r.

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

a Also shown in other tables regarding students and graduates. b According to mode of study and type of higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1st December 2017 and 31st December 2018.

Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 25 (107). **STUDIA PODYPLOMOWE I STUDIA DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015/16	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	2015/16	2017/18	2018/19
	słuchacze studiów podyplomowych students of postgraduate studies			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych certificates issued to students of post- graduate studies		uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies		
OGÓŁEM TOTAL	10206	10030	10256	7448	8155	6810	6346	5994
w tym kobiety	6892	6346	6579	4990	5162	3719	3489	3267
of which females								
Uniwersytety	2384	2105	2270	1856	1780	3292	3001	2765
Universities								

TABL. 25 (107). **STUDIA PODYPLOMOWE I STUDIA DOKTORANCKIE (dok.)**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015/16	2017/18	2018/19	2016/17	2017/18	2015/16	2017/18	2018/19
	słuchacze studiów podyplomowych students of postgraduate studies			wydane świadectwa słuchaczom studiów podyplomowych certificates issued to students of post- graduate studies		uczestnicy studiów doktoranckich students of doctoral studies		
Uczelnie techniczne	2989	3551	3471	2632	3133	1255	1289	1303
Higher schools of technology								
Uczelnie rolnicze	208	451	296	246	267	261	272	273
Higher schools of agriculture								
Uczelnie ekonomiczne	1683	1599	1456	1076	1210	281	229	231
Higher schools of economics								
Uczelnie pedagogiczne	1822	1429	1248	1244	938	597	461	372
Higher schools of pedagogy								
Akademie wychowania fizycznego	29	–	–	–	–	169	111	126
Higher schools of sport								
Uczelnie artystyczne	109	63	127	23	48	134	150	151
Higher schools of arts								
Uczelnie teologiczne	190	284	261	34	65	522	518	469
Higher schools of theology								
Pozostałe uczelnie	792	548	1127	337	714	43	62	58
Other higher education institutions								
Instytuty naukowo-badawcze; placówki naukowe PAN	–	–	–	–	–	256	253	246
Research institutes; scientific units of the Polish Academy of Sciences								

Źródło: dane Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
Source: data of the Ministry of Science and Higher Education.

TABL. 26 (108). **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoly podstawowe	2017/18	1	1	5	1	.	.	Primary schools
	2018/19	2	5	22	8	.	.	
Gimnazja	2017/18	2	5	53	21	34	12	Lower secondary schools
	2018/19	–	3	14	6	.	.	
Licea ogólnokształcące	2017/18	32	129	2877	1270	772	406	General secondary schools
	2018/19	27	108	2448	1099	.	.	

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 27 (109). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11 ^a	2015/16	2017/18	2018/19	SPECIFICATION
Placówki	301	361	394	413	Establishments
Przedszkola	209	284	327	350	Nursery schools
w tym specjalne	5	7	7	7	of which special
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	77	47	43	41	Pre-primary sections of primary schools
Punkty przedszkolne	15	30	24	22	Pre-primary points
Miejsca					Places
Przedszkola	21860	28304	33596	34802	Nursery schools
w tym specjalne	132	196	255	243	of which special
Punkty przedszkolne	382	853	621	503	Pre-primary points
Dzieci	23168	26549	30977	32269	Children
w tym w wieku: 6 lat	5306	3206	7066	7390	of which aged: 6
5 lat	6015	7870	7680	7825	5
Przedszkola	20935	24882	29602	31044	Nursery schools
w tym specjalne	138	175	200	220	of which special
w tym w wieku 6 lat	4199	2795	6592	6857	of which aged 6
5 lat	5495	7272	7387	7565	5
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	1960	1029	857	853	Pre-primary sections of primary schools
w tym w wieku 6 lat	1107	386	427	483	of which aged 6
Punkty przedszkolne	273	638	518	372	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3–6 lat	858	.	1001	1021	3–6
3–5 lat	855	975	1015	1023	3–5
6 lat	870	.	959	1017	6
5 lat	947	995	1046	1062	5
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3–6 lat	778	.	991	984	3–6
6 lat	688	.	895	943	6
5 lat	862	919	1006	1027	5
1 przedszkole	100	87	91	89	nursery school
100 miejsc	96	88	88	89	100 places

a Bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Excluding pre-primary education in the units performing health care activities.

Source: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ X OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane o ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę prezentowanych w dziale danych stanowią:

- 1) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 2190), która zastąpiła ustawę o zakładach opieki zdrowotnej – określa m.in. zasady wykonywania działalności leczniczej oraz zasady funkcjonowania podmiotów leczniczych;

Prezentowane w dziale dane dotyczą podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie:

- a) ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (przychodnie łącznie z: ośrodkami zdrowia, poradniami, ambulatoriami i izbami chorych oraz zakładami badań diagnostycznych i medycznymi laboratoriami diagnostycznymi),
- b) stacjonarnej opieki zdrowotnej (szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, sanatoria i od 2014 r. oddziały opieki paliatywnej).

Na mocy wymienionej ustawy działalność lecznicza może być też wykonywana przez praktyki zawodowe (indywidualne lub grupowe) – lekarzy, lekarzy dentyków oraz pielęgniarek lub położnych; (do 2011 r. regulowane odrębnymi ustawami) i fizjoterapeutów.

- 2) ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1251);
- 3) ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (tekst jednolity Dz. U. 2017 poz. 125);

CHAPTER X HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defense, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. The basis of data presented in this chapter are provided by:

- 1) the Law on Health Care Activities, dated 15th April 2011 (uniform text Journal of Laws 2018 item 2190), replacing the Law on Health Care Facilities – specifies, among others, the rules of performing health care activities and of the functioning of health care units;

Presented in the section data concern health care units performing medical activities in the outpatient health care area:

- a) outpatient health care (outpatients departments including: health centres, clinics, ambulatory departments and infirmaries, diagnostic facilities and medical diagnostic laboratories),
- b) inpatient health care (hospitals – general, psychiatric and health resorts as well as detoxification centres: addiction recovery centres, regional centres of forensic psychiatry, chronic medical care homes, nursing homes, hospices, sanatoria and since 2014 palliative care wards).

Under that law, health care activity can be carried out also by professional practices (individual or group) – doctors, dentists and nurses or midwives; (until 2011 regulated by separate laws) and physiotherapists.

- 2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 15th July 2011 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1251);
- 3) the Law on the Occupations of Doctor and Dentist, dated 5th December 1996 (uniform text Journal of Laws 2017 item 125);

- 4) ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. 2015 poz. 1994);
- 5) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 1793, z późniejszymi zmianami), która reguluje warunki udzielania i zakres świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ);
- 6) ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 1056);
- 7) ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 993), która określa zasady organizacji, funkcjonowania i finansowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
- 8) ustawa z dnia 6 września 2001 r. prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. 2017, poz. 2211, z późniejszymi zmianami).

3. Dane o pracownikach medycznych dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

Dane obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy, łącznie z osobami odbywających staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną – również położnego.

4. Dane o specjalistach dotyczą lekarzy i lekarzy dentyistów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2013 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. 2013 poz. 26).

5. Dane o łóżkach w placówkach **stacjonarnej opieki zdrowotnej** dotyczą łóżek znajdujących

- 4) the Law on the Physiotherapist Profession, dated 25th September 2015 (Journal of Laws 2015 item 1994);
- 5) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27th August 2004 (uniform text Journal of Laws 2016 item 1793, with later amendments), governing the provision conditions and the scope of health services, the rules and the method of their financing and the activities of the National Health Fund (NFZ);
- 6) the Law on Health Resort Treatment, Health Resorts, the Areas of Health Resort Protection and Health Resort Gminas, dated 28th July 2005 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1056);
- 7) the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8th September 2006 (uniform text Journal of Laws 2019 item 993), specifying the organisational rules, the functioning and financing of the State Emergency Medical Services.
- 8) the Pharmaceutical Law, dated 6th September 2001 (uniform text Journal of Laws 2017, item 2211, with later amendments).

3. Information on medical personnel concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies as well as social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

Data includes full-time employed persons, over-time as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character, including trainees.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

4. Data on doctor specialists and dental specialists concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 2nd January 2013 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2013 item 26).

5. Data regarding beds in inpatient health care units concern permanent beds in patient rooms,

się stale w salach dla pacjentów, zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o szpitalach obejmują placówki medyczne, które do 2011 r. były traktowane jako filie.

Dane dotyczące stacjonarnej opieki zdrowotnej nie obejmują opieki dziennej (dotyczy szpitali, łóżek i leczonych).

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

W szpitalach ogólnych (tabl. 5) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. 2019 poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiologię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. Dane o **szpitalach psychiatrycznych** nie obejmują oddziałów psychiatrycznych w szpitalach ogólnych.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im produkty lecznicze i wyroby medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urzędzonym podziemnym wyrobisku górniczym wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

9. Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:

- szpitalne oddziały ratunkowe,
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

either occupied or prepared to receive patients.

Data on hospitals comprise health care units, which until 2011 were treated as hospital branches.

Data concerning inpatient health care do not include day-care (concerns hospitals, beds and inpatients).

Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

In general hospitals (table 5) types of wards are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 17th May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. Data regarding **psychiatric hospitals** do not include psychiatric wards in general hospitals.

7. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalisation, providing them with medicinal products and medical devices.

8. Health resort treatment includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

9. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards,
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

10. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika).

11. Dane o aptekach ogólnodostępnych nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

12. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 409, z późniejszymi zmianami), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

13. Żłobek – instytucja wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w której sprawowana jest opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia, w wymiarze do 10 godzin względem każdego dziecka.

14. Klub dziecięcy – instytucja wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, w której sprawowana jest opieka nad dziećmi w wieku od ukończenia 1 roku życia, w wymiarze do 5 godzin względem każdego dziecka.

15. Karta Dużej Rodziny na mocy ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1390) przysługuje, niezależnie od dochodów, rodzinom z co najmniej trójką dzieci:

- 1) poniżej 18 lat,
- 2) poniżej 25 lat, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub w szkole wyższej,
- 3) bez ograniczeń wiekowych w przypadku dziecka posiadającego orzeczenie o niepełnosprawności.

Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny (również rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka) spełniającej wymienione warunki. Posiadacze karty mają zapewnione zniżki, przede wszystkim, przy zakupie towarów i usług konsumpcyjnych.

16. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1111, z późniejszymi zmianami).

17. Dane o świadczeniach i dodatkach z programu „Rodzina 500+” prezentowane są na

10. Consultations provided by doctors and dentists are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical expert).

11. Generally available pharmacies do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

12. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4th February 2011 (uniform text Journal of Laws 2019 item 409, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

13. Nursery – institution entered in the register of nurseries and children's clubs maintained by village mayors, mayors or city presidents, in which care for children aged over 20 weeks is provided, for up to 10 hours for each child.

14. Children's club – institution entered in the register of nurseries and children's clubs maintained by village mayors, mayors or city presidents, in which care for children aged over 1 year is provided, for up to 5 hours for each child.

15. Large Family Card based on the law dated 5th December 2014 of Large Family Card (uniform text Journal of Laws 2019 item 1390) can be obtained, regardless of the received income, by families with at least three children:

- 1) up to the age of 18,
- 2) up to the age of 25 in the case when children learn at school or higher education institution,
- 3) without age limits in the case of children with legal confirmation of disability.

The Card is issued free of charge to each member of the family (including foster family and foster home) meeting the conditions specified. The holders of the Card can take advantage of discounts while purchasing consumer goods and services.

16. Data concerning family support and foster care, from data for 2012, are presented according to the Law on Family Support and Foster Care System, dated 9th June 2011 (uniform text Journal of Laws 2019 item 1111, with later amendments).

17. Data on benefits and allowances from the "Family 500+" programme are presented on the

podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (jednolity tekst Dz.U. 2018 poz. 2134, z późniejszymi zmianami).

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

18. Placówka wsparcia dziennego wspiera funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny.

Może być prowadzona w formie:

- **opiekuńczej**, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań,
- **specjalistycznej** – organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne; realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię,
- **pracy podwórkowej** – realizowanej przez wychowawcę, polegającej na działaniach animacyjnych i socjoterapeutycznych,
- **w połączonych formach**, tj. łączących zadania placówki opiekuńczej, specjalistycznej i pracy podwórkowej.

Wspieranie rodziny może być również prowadzone w formie poradnictwa specjalistycznego lub przez pracę asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej.

19. Rodzinna piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Zapewnia pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do samodzielnego i odpowiedzialnego życia, zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

- a. **spokrewniona**,
- b. **niezawodowa**, umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczniejszego rodzeństwa),
- c. **zawodowa** – umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż 3 dzieci (z wyjątkiem liczniejszego rodzeństwa); w tym:
 - **zawodowa pełniąca** funkcję pogotowia

basis of the law dated 11th February 2016 on State Aid in Raising Children (uniform text Journal of Laws 2018 item 2134 with later amendments,). The benefit is financed from the state budget.

18. Day-support centre – supports the family in its care and education functions.

It may be conducted in the form of:

- **general care centre**, including interest circles, day-rooms, clubs and educational centres; provides a child with care and education, assistance in learning, organisation of leisure time, entertainment and sport classes and development of interests,
- **specialist centre** – organises socio-therapeutic, therapeutic, corrective, compensating and speech therapy classes; implement an individual corrective programme, a psycho-corrective or psychopreventive programme, particularly pedagogical therapy, psychological therapy and sociotherapy,
- **street work** – implemented by the teacher consisting in the animation and sociotherapeutic activities,
- **in mixed forms**, i.e., combining tasks of the general care, specialised and street work centres.

Family support shall also be provided as a specialist guidance or through a family assistant, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job.

19. Family foster care shall be exercised in case when it is impossible for the parents to provide care and education for a child. It guarantees a work with a family to make possibility for a child to return to its family, or when it is impossible – efforts aimed at child's adoption; preparation of a child to live an independent and responsible life; satisfaction of children's emotional needs, in particular the needs related to welfare, health-care, education, culture and recreation.

The forms of family foster care are the following:

1) foster family:

- a. **related**,
- b. **non-professional** – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings),
- c. **professional** – placed in it may be not more than 3 children (except for numerous siblings); including:
 - **professional that performs** the function

rodzinnego – przyjmuje dziecko na podstawie orzeczenia sądu w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną, na wniosek rodziców, dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1390),

- **zawodowa specjalistyczna** – mieszczą się w niej w szczególności: dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 969, z późniejszymi zmianami), małoletnie matki z dziećmi;

- 2) **rodzinny dom dziecka** – w tym samym czasie, może w nim przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci (z wyjątkiem liczного rodzeństwa).

20. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej; regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej; interwencyjnego ośrodka pre-adoptyjnego.

1) **Placówka opiekuńczo-wychowawcza** – zapewnia dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne, religijne, a także gwarantuje korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Placówką kieruje dyrektor.

Wyróżnia się placówki:

- **socjalizacyjna** – zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne; realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku; umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi; podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny; zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych; obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi; zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych,
- **interwencyjna** – zapewnia doraźną opiekę nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia mu opieki,
- **rodzinna** – wychowuje dzieci w różnym wieku,

of a family emergency house – shall receive a child on the basis of a court ruling, in case when a child was escorted by Police or Border Guard, upon consent of parents, child or another person in the case referred to in Article 12a of the Law on Counteracting Domestic Violence, dated 29th July 2005 (uniform text Journal of Laws 2015, item 1390),

- **professional specialised** – shall receive in particular: children with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, children on the basis of the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26th October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018, item 969, with later amendments), underage mothers with children;

- 2) **foster home** – placed in it may be not more than 8 children (except for numerous siblings).

20. Institutional foster care shall be exercised in the form of: care and education centre; regional care and therapy centre; pre-adoptive intervention centre.

1) **Care and education centre** – provides a child completely or partly deprived of parental care with full-time or short-term care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious as well as guarantees exercising under separate regulations of healthcare and education. Centre is headed by the director.

There are following types of such centres:

- **a socialization** – provides a child with full-time care and education, and fulfil its needs, especially emotional, development, health, living, social and religious; implements a child assistance plan prepared in cooperation with a family assistant; enables contacts with parents and other close persons; takes actions aimed at the child's return to a family; provides a child with access to education adjusted to its age and development skills, provides a child with therapeutic actions, provides access to eligible healthcare services,
- **an intervention** – providing immediate care for a child in a crisis situation, especially if it is required for the centre to place the child under immediate care,
- **a family** – educates children of various age

w tym dorastające i usamodzielniające się; umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu, współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny,

- **specjalistyczno-terapeutyczna** – sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności: legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii; wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych; placówka zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne,
- **łącząca zadania placówek** – zapewnia opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki typu: socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego.

2) Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna – umieszczane są w niej dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji i nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W tym samym czasie można w niej umieścić nie więcej niż 30 dzieci.

3) Interwencyjny ośrodek preadopcyjny – umieszcza się w nim dzieci do ukończenia pierwszego roku życia, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W ośrodku, w tym samym czasie, można umieścić nie więcej niż 20 dzieci.

21. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508).

22. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1508, z późniejszymi zmianami) według której dokonano podziału na świadczenia

groups, including adolescents and those becoming independent; enables common education and care for numerous siblings; cooperates with a family foster care coordinator and a family assistant,

- **a specialist therapy** – provides care for a child with individual needs, in particular: a child with a disability certificate or a certificate of high or moderate level of disability, a child requiring the application of special education methods and specialist therapy, a child requiring dealing with their developmental and emotional retardation; the centre provides educational, sociotherapeutic, corrective, compensating, speech therapy, and therapeutic activities compensating for lacks in upbringing in a family and preparing for social life, as well as proper rehabilitation for disabled children,
- **combining tasks of centres** – provides care and education by performing tasks of centres such as: socialization, intervention and specialist therapy.

2) Regional care and therapy centre – a centre where children shall be placed, due to their health condition requiring specialist care and rehabilitation and cannot be placed in family foster care or a care and education centre. The total number of 30 children at most may be placed in a regional care and therapy centre at the same time.

3) Pre-adoptive intervention centre – a centre where shall be placed children up to the 1 year old, requiring special care who, waiting for adoption, cannot be covered by family foster care. The total number of 20 children at most may be placed in a pre-adoptive intervention centre at the same time.

21. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions for which the founding bodies are: local government units, associations, social organisations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Welfare, dated 12th March 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508).

22. Data on social benefits are presented according to the Law on Social Welfare, dated 12th March 2004 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1508, with later amendments), following which the division into monetary and non-

pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasiłek stały** – wypłacany z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasiłek okresowy** – przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasiłek celowy** – przyznawany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, wykonania drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prezentowane dane nie obejmują świadczeń w formie odpłatności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie za pobyt mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej. W 2010 r. takie świadczenia przyznano 77 osobom na kwotę 1040,4 tys. zł; w 2015 r. – 128 osobom na kwotę 2644,4 tys. zł, w 2017 r. – 2506 osobom na kwotę 81586,9 tys. zł, a w 2018 r. – 2599 osobom na kwotę 94331,9 tys. zł.

-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others:

- **permanent benefit** – paid in respect of complete inability to work because of age or disability,
- **temporary benefit** – entitled to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** – offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of food, fuel, clothing, indispensable objects for home use, small renovations and repairs in an apartment, covering burial costs. May be given to a person or a family, which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Presented data do not include benefits in form of payments of the Municipal Social Assistance Centre in Kraków for residence of city inhabitants in social welfare homes. In 2010 such benefits were granted to 77 persons for an amount of PLN 1040.4 thousand; in 2015 – 128 persons for an amount of PLN 2644.4 thousand, in 2017 – 2506 persons for an amount of PLN 81586.9 thousand and in 2018 – 2599 persons for an amount of PLN 94331.9 thousand.

TABL. 1 (110). **PRACOWNICY MEDYCYNIA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
MEDICAL PERSONNEL^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Lekarze	3963	4468	4449	Doctors
w tym kobiety	2470	2665	2780	of which women
Lekarze dentyści	585	701	696	Dentists
w tym kobiety	438	526	499	of which women
Farmaceuci ^b	946	922	925	Pharmacists ^b
w tym kobiety	833	805	803	of which women
Pielęgniarki	7767	7780	7725 ^c	Nurses
Położne	849	911	916 ^d	Midwives
Fizjoterapeuci	666	845	883	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni ^e	679	710	745	Laboratory diagnosticians ^e

a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 199. b W części danych pochodzących ze sprawozdawczości GUS – łącznie z osobami odbywającymi staż. c, d W tym magistrzy: c – pielęgniarstwa – 1884, d – położnictwa – 212. e Analitycy medyczni i inni pracownicy z wyższym wykształceniem, np. chemicy, fizycy, mikrobiolodzy.

a See general notes, item 3 on page 199. b In part of data coming from the Statistics Poland reporting – including persons undergoing internships. c, d Of which masters: c – of nursing – 1884, d – of midwifery – 212. e Medical analysts and other employees by tertiary education, i.e. chemists, physicists, microbiologists.

TABL. 2 (111). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**
Stan w dniu 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
LEKARZE ZE SPECJALIZACJĄ	2464	2687	2723	DOCTORS WITH SPECIALIZATION
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	177	180	161	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ^b	299	366	355	Surgery ^b
Chorób płuc	54	51	50	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	284	276	261	Internal diseases
Dermatologii ^c i wenerologii	36	38	39	Dermatology ^c and venereology
Kardiologii ^c	165	167	166	Cardiology ^c
Medycyny rodzinnej	171	186	195	General practitioners
Neurologii ^{cd}	91	101	111	Neurology ^{cd}

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 199. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowej, kardiochirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d Także neuropatologii.

a See general notes, item 4 on page 199. b General surgery, pediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of locomotory system, neurosurgery, oncological, plastic and maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as urology and vascular surgery. c Including children's specialists. d Also neuropathology.

TABL. 2 (111). **LEKARZE SPECJALIŚCI^a (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
DOCTORS SPECIALISTS^a (cont.)
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
LEKARZE ZE SPECJALIZACJĄ (dok.) w tym w zakresie: (dok.)				DOCTORS WITH SPECIALIZATION (cont.) of which in the field of: (cont.)
Okulistyki	76	90	102	Ophthalmology
Onkologii ^e	55	55	56	Oncology ^e
Otolaryngologii ^{cf}	66	82	83	Otolaryngology ^{cf}
Pediatrici	122	152	167	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	130	149	138	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii ^c	140	153	156	Psychiatry ^c
Radiodiagnostyki ^g	87	133	131	Radiodiagnostics ^g
LEKARZE SPECJALIŚCI W % OGÓŁU LEKARZY	62,2	60,1	61,2	SPECIALISTS IN % OF TOTAL DOCTORS
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ	181	188	187	DENTAL SPECIALISTS
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Chirurgii stomatologicznej	27	26	24	Dental surgery
Chirurgii szczękowo-twarzowej	9	15	13	Maxillo-facial surgery
Ortodoncji	35	39	33	Orthodontics
Periodontologii (paradontologii)	16	12	12	Periodontology (paradontics)
Protetyki stomatologicznej	37	33	34	Dental prosthetics
Stomatologii dziecięcej	14	14	15	Children's dentistry
Stomatologii zachowawczej	43	49	54	Restorative dentistry
LEKARZE DENTYŚCI ZE SPECJALIZACJĄ W % OGÓŁU LEKARZY DENTYSTÓW	30,9	26,8	26,9	DENTAL SPECIALISTS IN % OF TOTAL DENTISTS

a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 199. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. e–g Także: e – patologii onkologicznej oraz onkologii i hematologii, f – otorynolaryngologii, g – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

a See general notes, item 4 on page 199. c Including children's specialists. e–g Also: e – oncological pathology, oncology and hematology, f – otorynolaryngology, g – oncological radiotherapy and children's radiology.

S o u r c e: data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 3 (112). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**
OUTPATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	627	663	696	Out-patients departments (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^a (stan w dniu 31 XII)	11	11	10	Medical practices ^a (as of 31 XII)
Porady udzielone ^b w tys.	10117	10856	10655	Consultations provided ^b in thousands
lekarskie	8601	9069	9249	medical
w tym specjalistyczne	5500	5822	5902	of which specialized
stomatologiczne	1516	1787	1406	dental
Porady udzielone ^b na 1 mieszkańca	13	14	14	Consultations provided ^b per capita
lekarskie	11	12	12	medical
stomatologiczne	2	2	2	dental

a Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia lub z przychodniami – (patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 1 na str. 198). b W ciągu roku; łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne); bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or with outpatients departments (see general notes, item 2 point 1 on page 198). b During the year; including consultations paid by patients (non-public funds); excluding consultations provided in admission rooms in general hospitals.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of Interior and the Central Statistical Office.

TABL. 4 (113). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
INPATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII FACILITIES – as of 31 XII			
Szpitale ogólne ^a	32	31	General hospitals ^a
Szpitale psychiatryczne	1	1	Psychiatric hospitals
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów .	1	1	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	11	11	Chronic medical care homes ^b
Hospicja	1	2	Hospices
Oddziały opieki paliatywnej	2	1	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:			Health resort treatment:
sanatoria	1	1	sanatoria
szpitale	1	1	hospitals

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 199. b Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego.

a See general notes, item 5 on page 199. b Including psychiatric types facilities.

TABL. 4 (113). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA (dok.)**
INPATIENT HEALTH CARE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	SPECIFICATION
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII			
Szpitala ogólne ^c	6165	6169	General hospitals ^c
Szpitala psychiatryczne	790	790	Psychiatric hospitals
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów	87	87	Addiction recovery centres
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	1323	1322	Chronic medical care homes ^b
Hospicja	44	75	Hospices
Oddziały opieki paliatywnej	41	16	Palliative care wards
Lecznictwo uzdrowiskowe:			Health resort treatment:
sanatoria	63	68	sanatoria
szpitale	32	27	hospitals

b Łącznie z zakładami typu psychiatrycznego. c Łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków.

Ź r ó d ł o: w zakresie szpitali ogólnych – dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, w zakresie zakładów opieki długoterminowej – dane Ministerstwa Zdrowia; w zakresie zakładów psychiatrycznych – dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

b Including psychiatric types facilities. c Including beds and incubators for newborns.

S o u r c e: in regard to general hospitals – data of the Ministry of Health, the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration, in regard to long-term facilities – data of the Ministry of Health; in regard to psychiatric facilities – data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 5 (114). **SZPITALA OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	32	31	Hospitals (as of 31 XII)
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	6165	6169	Beds^a (as of 31 XII)
w tym na oddziałach:			of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	725	710	Internal diseases
Kardiologicznych ^b	435	435	Cardiological ^b
Chirurgicznych	1317	1300	Surgical
Pediatrycznych	206	206	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	548	553	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	267	267	Oncological
Anestezjologii i intensywnej terapii	200	210	Intensive therapy
Zakaźnych	140	140	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	194	189	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	73	73	Dermatological
Neurologicznych	313	313	Neurological
Psychiatrycznych	187	201	Psychiatric

a Łącznie z inkubatorami oraz miejscami dla noworodków. b Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego.

a Including incubators as well as places for newborns. b Including intensive cardiological care wards.

TABL. 5 (114). **SZPITALE OGÓLNE (dok.)**
GENERAL HOSPITALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	SPECIFICATION
Ruch chorych			Patients
Leczeni ^c w tys.	294,3	288,6	Inpatients ^c in thousands
w tym na oddziałach ^d :			of which in specified wards ^d :
chorób wewnętrznych	30,8	30,2	Internal diseases
kardiologicznych ^b	25,1	24,5	Cardiological ^b
chirurgicznych	77,3	80,2	Surgical
pediatrycznych	9,0	8,8	Paediatric
ginekologiczno-położniczych	36,0	33,8	Gynaecological-obstetric
onkologicznych	14,2	14,2	Oncological
anestezjologii intensywnej terapii	8,4	8,5	Intensive therapy
zakaźnych	6,2	5,3	Communicable
gruźlicy i chorób płuc	9,1	8,8	Tubercular and pulmonary
dermatologicznych	3,0	3,0	Dermatological
neurologicznych	17,3	18,7	Neurological
psychiatrycznych	1,8	1,8	Psychiatric
Przeciętny pobyt chorego na oddziale w dniach	5,6	5,2	Average patient stay in a ward in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	267	261	Average bed use in days
Zmarli w tys.	5,9	5,9	Deaths in thousands

b Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

b Including intensive cardiological care wards. c Excluding inter-ward patient transfer. d Including inter-ward patient transfer.

Source: data of the Ministry of Health and the Ministry of Interior and Administration.

TABL. 6 (115).

POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE

Stan w dniu 31 grudnia

FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne^a					Units of the State Emergency Medical Services^a
Zespoły ratownictwa medycznego .	20	18	19	19	Emergency rescue teams
podstawowe	9	14	18	18	basic
specjalistyczne	11	4	1	1	specialists
Szpitalne oddziały ratunkowe	8	5	6	6	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku)	48286	57347	58564	59645	Calls to the occurrence places (during the year)
na 1000 ludności	63,8	75,2	76,4	77,5	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku)	48310	57347	58564	59645	Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year)
na 1000 ludności	63,8	75,2	76,4	77,5	per 1000 population

a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 200.

a See general notes, item 9 on page 200.

TABL. 7 (116).

APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE^a

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Apteki	284	318	314	298	Pharmacies
w tym prywatne	284	318	314	298	of which private
Liczba ludności na 1 aptekę	2668	2393	2444	2587	Number of population per pharmacy
Farmaceuci pracujący ^b w aptekach	767	840	809	807	Pharmacists employed ^b in pharmacies

a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 201. b W osobach; łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

a See general notes, item 11 on page 201. b In persons, including persons pursuing postgraduate traineeship.

TABL. 8 (117). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	2	2	2	2	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	18628	22449	22246	23361	Blood donors
w tym honorowi	18550	22417	22227	23346	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	32718	35645	38967	38080	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane z plazmaferezy automaty- cznej i wyprodukowanej z krwi pełnej konserwowanej osocze świeżo mrożone (FFP) w jednost- kach świeżo mrożonego osocza (FFP)	32603	35728	38877	37960	Fresh frozen plasma (FFP) taken from automatic plasma- pheresis and prepared from preserved whole blood in units of fresh frozen plasma (FFP)

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki.

U w a g a. Nie uwzględniono danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ź r ó d ł o: dane Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2.22 units.

N o t e. Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration.

S o u r c e: data of the Regional Blood-donor and Blood-treatment Centre in Kraków.

TABL. 9 (118). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE**
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Żłobki	22	112	163	203	Nurseries
Miejsca w żłobkach	1727	4455	6363	8229	Places in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	3159	6349	9124	11114	Children staying in nurseries (during the year)
Kluby dziecięce	x	18	19	18	Children's clubs
Miejsca w klubach	x	293	391	310	Places in children's clubs
Dzieci przebywające w klubach (w ciągu roku)	x	375	434	461	Children staying in children's clubs (during the year)
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	71,1	203,5	257,1	307,9	Places in nurseries and children's clubs per 1000 children up to the age of 3
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3 ..	74,9	187,1	233,3	261,7	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	105,4	91,9	90,8	85,0	per 100 places

TABL. 10 (119). **ŚWIADCZENIA Z PROGRAMU „RODZINA 500+”^a**
BENEFITS FROM THE "FAMILY 500+" PROGRAMME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:			Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie	41426	40625	average monthly number of families receiving benefit
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie .	55052	53920	average monthly number of children on which families receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	334947	329254	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy:			Child-raising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	414	412	average monthly number of children on which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	2505	2484	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty:			Lump sum supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	39	35	average monthly number of children on which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	229	208	benefit payments in thousand PLN

a W 2017 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 7136 rodzin; w 2018 r. – 8119.
a In 2017 7136 families hold Large Family Card; in 2018 – 8119.

TABL. 11 (120). **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**
DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018
	placówki (stan w dniu 31 XII) centres (as of 31 XII)				wychowankowie residents			
OGÓŁEM TOTAL	29	33	36	34	3671	3220	3933	3840
Opiekuńcze	17	28	28	26	1027	1802	1700	1531
Care								
Specjalistyczne	12	5	5	5	2644	1418	1322	1457
Specialized								
Pracy podwórkowej	–	–	3	3	–	–	911	852
Street work								

TABL. 12 (121). **RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA**
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	499	440	422	417	Foster families
Spokrewnione	422	297	284	276	Related
dzieci ^a	521	371	350	337	children ^a
Niezawodowe	48	105	101	102	Not professional
dzieci ^a	55	122	122	125	children ^a
Zawodowe ^b	29	36	37	39	Professional ^b
dzieci ^a	44	57	55	64	children ^a
Rodzinne domy dziecka	x	2	2	2	Foster homes
dzieci ^c	x	8	8	9	children ^c

a W 2010 r. w wieku do 18 lat, w latach 2015–2018 – w wieku do 25 lat. b W 2010 r. rodziny zastępcze zawodowe nie-spokrewnione z dzieckiem. c W wieku do 25 lat.

a In 2010 up to the age of 18, in 2015–2018 – up to the age of 25. b In 2010 professional, not related to the child foster families. c Up to the age of 25.

TABL. 13 (122). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA^a**
INSTITUTIONAL FOSTER CARE^a

WYSZCZEÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018
	placówki centres				wychowankowie residents				wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII as of 31 XII											
Placówki opiekuńczo- -wychowawcze Care and education centres	28	34	35	36	469	408	373	363	219	171	126	123
placówki: centres:												
Interwencyjne	2	2	2	2	37	29	27	20	2	3	3	8
Intervention												
Rodzinne	10	6	5	5	74	40	29	29	31	7	6	7
Family												
Socjalizacyjne	14	23	19	20	306	285	197	190	118	153	73	62
Socialization												
Specjalistyczno-terapeutyczne ...	x	2	8	8	x	21	84	86	x	8	44	46
Specialist therapy												
Łączące zadania placówek ^b	2	1	1	1	52	33	36	38	68	–	–	–
Combining tasks of the centres ^b												

a Patrz uwagi ogólne, ust. 20 na str. 203. b Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne.

a See general notes, item 20 on page 203. b Combining tasks of intervention, socialization and specialist therapy centres; in 2010 – multi-functional centres.

TABL. 14 (123). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**
Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Domy i zakłady	26	31	30	32	Homes and facilities
Miejsca					Places
ogółem	2477	2922	2854	3004	total
na 10 tys. ludności	32,7	37,5	37,2	39,0	per 10 thousand population
Mieszkańcy					Residents
ogółem	2501	2770	2746	2858	total
w tym do lat 18	110	113	49	45	of which up to age 18
w tym umieszczeni w ciągu roku	918	1457	956	1054	of which placed within the year
na 10 tys. ludności	33,0	36,3	35,8	37,1	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	145	180	295	300	Persons awaiting a place

a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
a Including community self-help homes.

TABL. 15 (124). **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**
Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS OF RESIDENTS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii), w których mogą przebywać^a:					Homes and facilities, in which may be^a:
osoby w podeszłym wieku	6	6	5	6	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy ...	6	9	10	10	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	3	1	3	3	mentally retarded
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	–	2	2	2	children and young mentally retarded
osoby niepełnosprawne fizycznie	1	1	1	1	physically handicapped
przewlekłe psychicznie chorzy	3	5	3	3	chronically mentally ill
matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	3	3	3	2	mothers with dependent children and pregnant women
osoby uzależnione od alkoholu ...	–	–	1	1	alcohol addicted
bezdomni	5	9	8	9	homeless
innych osób	–	–	–	1	other persons
Mieszkańcy domów i zakładów:					Residents of homes and facilities:
osoby w podeszłym wieku	275	312	230	251	aged persons
przewlekłe somatycznie chorzy ...	778	866	926	963	chronically ill with somatic disorders
dorośli niepełnosprawni intelektualnie	292	87	139	289	mentally retarded

a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

a In the further division facilities may be shown several times, because one facility may be destined for several groups of residents.

TABL. 15 (124).

PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ MIESZKAŃCY WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES AND RESIDENTS BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Mieszkańcy domów i zakładów: (dok.)					Residents of homes and facilities: (cont.)
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	–	36	184	30	children and young mentally retarded
osoby niepełnosprawne fizycznie	25	2	–	–	physically handicapped
przewlekłe psychicznie chorzy	571	841	683	681	chronically mentally ill
matki z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	144	131	72	31	mothers with dependent children and pregnant women
osoby uzależnione od alkoholu ...	–	–	57	60	alcohol addicted
bezdomni	416	495	455	547	homeless
innych osób	–	–	–	25	other persons

TABL. 16 (125).

ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^aSOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M 2010	20689	59202,4	T O T A L
2015	19817	70699,9	
2017	19569	85823,9	
2018	19828	86418,9	
Pomoc pieniężna 21397		54554,5	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasilek stały 3404		16742,0	Permanent benefits
Zasilek okresowy 6370		12522,5	Temporary benefits
Zasilek celowy 11557		25026,6	Appropriated benefits
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki 28		103,4	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna 11126		31864,4	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie 1254		3222,5	Shelter
Posiłek 6634		8514,2	Meals
Sprawienie pogrzebu 138		343,2	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze 3089		19751,6	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowania 5		27,3	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

a Patrz uwagi ogólne, ust. 22 na str. 204. b Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie <http://www.mops.krakow.pl>.

a See general notes, item 22 on page 204. b Persons who were granted benefits; under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of the Municipal Social Assistance Centre in Kraków <http://www.mops.krakow.pl>.

DZIAŁ XI KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopiśma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

4. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych**, obejmującą dramatyczne i lalkowe przedstawienia teatralne,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

5. Informacje o działalności **domów kultury, ośrodków kultury i klubów** opracowano na podstawie sprawozdawczości rocznej (do 2011 r. badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata).

CHAPTER XI CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) is a person registered in the library, who borrowed at least one volume in the course of a year.

2. Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as **exhibits** in museums.

3. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

4. Information regarding **theatres and music institutions** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organisational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic theatres**, including dramatic and puppet theatrical performances,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic orchestras, orchestras and choirs**.

5. Information concerning the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** is based on annual reporting data (until 2011 on the basis of periodic surveys conducted every two years).

6. Informacje o **kinach** dotyczące działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video, nośnik cyfrowy).

Wśród kin stałych wyróżnia się: **miniplexy** – posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** – posiadające 8 sal i więcej.

6. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape and digital).

Among indoor cinemas one can distinguish **miniplexes** – equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** – equipped with 8 screens and more.

Turystyka

1. **Termin turystyka** – zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r., oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Wszystkie kategorie podróżnych, które mieszczą się w zakresie pojęcia „turystyka” są określane mianem odwiedzających. W grupie tej wyróżnia się:

- turystów, tj. osoby, które spędziły co najmniej jedną noc poza miejscem stałego zamieszkania,
- odwiedzających jednodniowych, tj. osoby, które nie nocują w miejscu odwiedzanym.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty łącznie z pokojami gościnnymi i kwaterami prywatnymi (od 2011 r. posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych; do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych).

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań kategoryzacyjnych dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi typowe dla hoteli (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, ośrodki sportowo-rekreacyjne, ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe).

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the Regulation (EU) No. 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

All categories of travellers which fall within the term "tourism" are defined as visitors. This group comprises:

- tourists, i.e., persons who spent at least one night away from their place of permanent residence,
- one-day visitors, i.e., persons who do not spend the night at the place visited.

2. **Tourist accommodation establishments** include tourist accommodation facilities, i.e. hotels and similar facilities including rooms for rent and private lodgings (since 2011 with 10 and more bed places; until 2010 excluding rooms for rent and private lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group "other hotel facilities" covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but provide hotel services (e.g. road houses, inns),
- other facilities, the group "miscellaneous facilities" includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, weekend and holiday accommodation establishments, sport and recreational centres, holiday youth centres as well as health establishments).

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Dane o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** wykazano według stanu w dniu 31 lipca; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

5. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

6. **Placówki gastronomiczne** w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie restauracje, bary, stołówki i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu, bez względu na właściciela i dostępność (ogólnodostępne, tylko dla gości). Do barów – zalicza się także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp. Do punktów gastronomicznych zalicza się inne placówki gastronomiczne, np. smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety (w tym podawanie śniadań).

7. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów noclegowych rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazywany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. Data regarding **facilities and the number of bed places for tourists** are presented as of 31st July; these data concern whole year's and seasonal places. Places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included.

5. **Occupancy rate of bed places or rooms** is a relation of the number of bed places or rooms in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

6. **Catering establishments** in tourist accommodation establishments include all restaurants, bars, canteens and catering outlets located on the premises of a given tourist accommodation facility, regardless of the owner and availability (generally, only for guests). Bars also includes: cafes, wine houses, beer halls, canteens etc. Food and beverage outlets include other catering establishments, such as fry houses, drink bars, ice cream parlours, snack-bars (including serving breakfast).

7. **Foreign tourists** using tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. A foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

Sport

1. Dane o **klubach sportowych** dotyczą głównie sportu, w tym sportu wyczynowego. Informacje opracowano na podstawie badania cyklicznego co 2 lata.

2. W statystyce obiektów sportowych przyjęto następujące rozwiązania:

- boiska znajdujące się w płycie głównej stadionu nie są wykazywane ponownie jako boiska do gier wielkich,
- boiska, na których można przeprowadzić kilka różnych gier (np. koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną) wykazywane są raz, jako boiska uniwersalne-wielozadaniowe,

Sport

1. Data regarding **sports clubs** mainly concern sports, including record-seeking sports. Information was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. In the sports facilities statistics, the following solutions were adopted:

- sports fields located on the main surface of the stadium are not recognized again as sports fields for big games,
- sports fields on which several different games can be played (e.g. basketball, volleyball, handball) are recognized once as universal and multi-purpose sports fields,

- boiska kryte, znajdujące się w halach sportowych lub salach gimnastycznych nie są wykazywane oddzielnie, lecz traktowane jako hale sportowe lub sale gimnastyczne w zależności od typu obiektu, w którym się znajdują.

Dane dotyczące ścieżek rowerowych obejmują ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) czyli: samodzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Uwzględniają one łączną długość ścieżek rowerowych będących w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego.

Informacje o obiektach dostosowanych dla osób niepełnosprawnych uwzględniają obiekty dostosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo lub o innym niż ruchowy rodzaj niepełnosprawności (np. głusi, niewidomi).

- indoor sports fields located in sports halls or gyms are not recognized separately but treated as sports halls or gyms, depending on the type of facility where they are located.

Data concerning cycle paths include bike paths mainly used for communication purposes, without tourist bike trails (eg. located in the forest), namely: self-roads for bicycles (located on the waysides); paths separated from the roadway; roads separated from the sidewalk; roads included in passageways for pedestrians and cyclists. The total length of cycle paths which are respectively in the area of competence of gminas, powiats and the marshal's office is taken into account.

Information about facilities adapted for disabled guests include facilities adapted for people with reduced mobility or other than motor disability (eg. the deaf or the blind).

Kultura

Culture

TABL. 1 (126). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	71	64	61	61	Libraries (as of 31 XII)
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	11	9	8	8	Library service points (as of 31 XII)
Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną ^a	9241	10426	11121	11175	Number of population per library ^a
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	1802,9	1756,2	1716,4	1747,2	Collection (as of 31 XII) in thousand vol.
Czytelnicy ^a w tys.	210,3	219,2	213,8	221,2	Borrowers ^a in thousands
Czytelnicy na 1000 ludności	278	287	279	288	Borrowers per 1000 population
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tysiącach wol.	3066,5	2581,3	2626,9	2616,7	in thousand vol.
na 1 czytelnika w wol.	14,6	11,8	12,3	11,8	per borrower in vol.

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. b In 2010 excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (127). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	48	67	64	64	Museums and branches (as of 31 XII)
Muzealia ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. szt.	.	.	4620,2	4694,9	Museum exhibits ^a (as of 31 XII) in thousand pcs
Wystawy czasowe					Temporary exhibitions
własne ^b	132	149	140	167	own ^b
obce ^c	77	79	53	28	exterior ^c
Zwiedzający w tys.	3148,5	4433,4	5162,9	5035,2	Visitors in thousands
w tym młodzież szkolna ^d	528,9	510,0	476,8	550,7	of which primary and secondary school students ^d

a Do 2016 r. dane podawano w jednostkach inwentarzowych. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a Until 2016 data were provided in inventory units. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organised groups.

TABL. 3 (128). **GALERIE SZTUKI**
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Galerie (stan w dniu 31 XII)	48	46	40	41	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	506	497	407	381	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	60	14	17	19	of which foreign
Ekspozycje ^a	523	502	416	387	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	321,2	1175,2	1086,8	1251,0	Visitors in thousands
^a W kraju. ^a In Poland.					

TABL. 4 (129). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
INSTYTUCJE ^{ab} INSTITUTIONS ^{ab}					
Teatry i instytucje muzyczne	14	15	17	21	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	10	9	10	13	Dramatic theatres
dramatyczne	8	7	8	11	dramatic
lalkowe	2	2	2	2	puppet
Teatry muzyczne	1	3	4	4	Musical theatres
opera	1	1	1	1	opera
operetka	–	2	3	3	operetta
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry	3	3	3	4	Philharmonic halls, orchestras ^c , choirs
MIEJSCA NA WIDOWNI W STAŁEJ ^a SALI SEATS IN FIXED HALLS ^a					
Teatry i instytucje muzyczne	5284	6207	6255	6463	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	3677	4206	4154	4387	Dramatic theatres
dramatyczne	3098	3642	3690	3918	dramatic
lalkowe	579	564	464	469	puppet
Teatry muzyczne	914	1308	1408	1383	Musical theatres
opera	914	914	914	900	opera
operetka	–	394	494	483	operetta
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry	693	693	693	693	Philharmonic halls, orchestras ^c , choirs

a Stan w dniu 31 grudnia. b Posiadające własny, stały zespół artystyczny. c Symfoniczne i kameralne.

a As of 31st December. b Possessing own permanent artistic ensemble. c Symphonic and chamber orchestras.

TABL. 4 (129). **TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE (dok.)**
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
PRZEDSTAWIENIA I KONCERTY ^d PERFORMANCES AND CONCERTS ^d					
Teatry i instytucje muzyczne	3715	4800	5560	6216	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	2803	3311	3876	4513	Dramatic theatres
dramatyczne	2184	2736	3482	3956	dramatic
lalkowe	619	575	394	557	puppet
Teatry muzyczne	247	434	700	756	Musical theatres
opera	164	152	130	124	opera
operetka	83	282	570	632	operetta
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry	665	1055	984	947	Philharmonic halls, orchestras ^c , choirs
WIDZOWIE I SŁUCHACZE ^d w tys. AUDIENCE ^d in thousands					
Teatry i instytucje muzyczne	910,6	998,4	1218,1	1517,0	Theatres and music institutions
Teatry dramatyczne	607,9	604,7	712,2	1093,0	Dramatic theatres
dramatyczne	432,3	493,5	643,4	992,8	dramatic
lalkowe	175,6	111,2	68,7	100,2	puppet
Teatry muzyczne	110,7	168,0	230,8	208,2	Musical theatres
opera	94,1	80,7	84,3	78,5	opera
operetka	16,6	87,3	146,5	129,7	operetta
Filharmonie, orkiestry ^c , chóry	192,0	225,8	275,2	215,8	Philharmonic halls, orchestras ^c , choirs

c Symfoniczne i kameralne. d Według siedziby.

c Symphonic and chamber orchestras. d According to the seat.

TABL. 5 (130). **CENTRA KULTURY^a, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY**
Stan w dniu 31 grudnia
CENTRES OF CULTURE^a, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Institucje	77	55	55	58	Institutions
centra kultury	.	4	3	3	centres of culture
domy kultury	21	6	5	5	cultural establishments
ośrodki kultury	7	3	4	5	cultural centres
kluby	49	42	43	45	clubs

a W latach 2005–2014 ujmowane w grupie domów kultury lub ośrodków kultury.

a In 2005–2014 presented among cultural establishments or cultural centres.

TABL. 5 (130). **CENTRA KULTURY^a, DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY (dok.)**
Stan w dniu 31 grudnia
CENTRES OF CULTURE^a, CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS (cont.)
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Pracownie specjalistyczne	135	123	149	157	Specialised workshops
Imprezy (w ciągu roku)	10742	8089	8088	8123	Events (during the year)
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1478,5	775,5	730,5	841,4	Event participants (during the year) in thousands
Kursy (w ciągu roku)	993	854	805	1089	Courses (during the year)
Absolwenci kursów (w ciągu roku) .	14844	10144	8858	15018	Course graduates (during the year)
Grupy artystyczne ^b	500	189	169	197	Artistic groups ^b
Członkowie grup artystycznych ^b	7862	2560	2407	2668	Members of artistic groups ^b
Koła (kluby)	826	445	457	695	Groups (clubs)
Członkowie kół (klubów)	14652	7775	9065	15966	Members of groups (clubs)

a W latach 2005–2014 ujmowane w grupie domów kultury lub ośrodków kultury. b Do 2014 r. określane jako zespoły artystyczne.

a In 2005–2014 presented among cultural establishments or cultural centres. b Until 2014 – artistic ensembles.

TABL. 6 (131). **KINA STAŁE**
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	13	14	12	11	Cinemas (as of 31 XII)
Salę projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	76	80	81	77	Screens (as of 31 XII)
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	14932	14740	14441	14121	Seats (as of 31 XII)
Seanse:					Screenings:
w tysiącach	129,0	133,8	136,2	128,7	in thousands
na 1 kino	9921	9558	11349	11696	per cinema
Widzowie:					Audience:
w tysiącach	3039,1	2859,9	3413,5	3215,7	in thousands
na 1000 ludności	4014	3751	4452	4179	per 1000 population
na 1 seans	24	21	25	25	per screening

TABL. 7 (132). **IMPREZY MASOWE**
MASS EVENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	SPECIFICATION
LICZBA IMPREZ NUMBER OF EVENTS				
O G Ó Ł E M	251	269	265	T O T A L
w obiekcie zamkniętym	213	242	168	indoor
na terenie otwartym	38	27	97	outdoor
Artystyczno-rozrywkowe	84	101	113	Artistic and entertainment
w tym na terenie otwartym	33	26	37	of which outdoor
Koncerty	53	65	69	Concerts
w tym na terenie otwartym	15	13	17	of which outdoor
Przedstawienia i spektakle	9	7	13	Shows and performances
w tym na terenie otwartym	1	1	4	of which outdoor
Pozostałe imprezy artystyczno- -rozrywkowe	22	29	31	Other artistic and entertainment events
w tym na terenie otwartym	17	12	16	of which outdoor
Sportowe	167	168	152	Sports
w tym na terenie otwartym	5	1	60	of which outdoor
UCZESTNICY IMPREZ EVENT PARTICIPANTS				
O G Ó Ł E M w tys.	1750,0	1580,1	1728,9	T O T A L in thousands
Artystyczno-rozrywkowe	475,6	699,8	760,9	Artistic and entertainment
wstęp wolny	107,5	138,4	143,4	admission free
wstęp płatny	368,1	561,4	617,5	admission paid
Sportowe	1274,4	880,3	968,0	Sports
wstęp wolny	12,7	5,8	13,5	admission free
wstęp płatny	1261,7	874,5	954,5	admission paid

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (133). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI**
TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2017 ^a	2018 ^a	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	215^b	240	266	270	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	126	133	150	156	Hotels
Motele	–	–	–	–	Motels
Pensjonaty	7	7	7	7	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	21	21	27	30	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	1	1	1	1	Excursion hostels
Schroniska	–	–	–	–	Shelters
Schroniska młodzieżowe	4	2	2	2	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ...	1	1	1	1	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	6	4	6	5	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych	1	2	2	2	Complexes of tourist cottages
Kempingi	3	3	4	4	Camping sites
Pola biwakowe	–	1	1	1	Tent camp sites
Hostele	26	36	32	30	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	1	1	1	1	Health establishments
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	.	14	17	17	Rooms for rent/private lodgings
Inne obiekty	18	14	15	13	Miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	24708^b	27581	31022	31861	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	20640	24037	27863	29065	of which open all year
Hotele	16569	19079	22378	22800	Hotels
Motele	–	–	–	–	Motels
Pensjonaty	193	181	182	185	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	1231	1276	1746	2367	Other hotel facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2017 i 2018 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2017 and 2018 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. b Excluding rooms for rent and private lodgings.

TABL. 8 (133). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (cd.)**
TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2017 ^a	2018 ^a	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) (dok.)					Number of beds (as of 31 VII) (cont.)
Domy wycieczkowe	67	70	70	70	Excursion hostels
Schroniska	–	–	–	–	Shelters
Schroniska młodzieżowe	412	310	261	281	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe ...	308	240	263	263	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	364	311	375	254	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	54	86	86	86	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	346	312	361	361	Camping sites
Pola biwakowe	–	50	50	50	Tent camp sites
Hostele	1298	2712	2702	2982	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	78	87	83	83	Health establishments
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	.	465	752	756	Rooms for rent/private lodgings
Inne obiekty	3788	2402	1713	1323	Miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	1512363^b	2122091	2389414	2513799	Tourist accommodated
w tym turyści zagraniczni	770243	1033770	1187992	1207177	of which foreign tourists
Hotele	1211463	1719590	1901362	2008749	Hotels
Motele	–	–	–	–	Motels
Pensjonaty	8624	11593	12544	11189	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	56416	73364	132128	158089	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	401	651	907	670	Excursion hostels
Schroniska	–	–	–	–	Shelters
Schroniska młodzieżowe	28175	17962	15640	13422	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	18935	22102	18597	17669	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	8454	11615	12654	5221	Training-recreational centres

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2017 i 2018 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2017 and 2018 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. b Excluding rooms for rent and private lodgings. c Including camping sites if they exist in the territory of the complex.

TABL. 8 (133). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2017 ^a	2018 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourist accommodated (cont.)
Zespoły domków turystycznych ^c	425	985	640	500	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	4335	5136	6816	8974	Camping sites
Pola biwakowe	–	1541	804	1003	Tent camp sites
Hostele	99544	175188	197769	195570	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	621	939	912	1020	Health establishments
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	.	29552	50690	59078	Rooms for rent/private lodgings
Inne obiekty	74970	51873	37951	32645	Miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	3155330^b	4573896	5270648	5579275	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1812764	2544627	2938918	2982406	of which foreign tourists
Hotele	2489797	3620837	4143561	4374851	Hotels
Motele	–	–	–	–	Motels
Pensjonaty	17456	20769	23216	20945	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	129812	198130	314493	386427	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	599	2426	3730	3741	Excursion hostels
Schroniska	–	–	–	–	Shelters
Schroniska młodzieżowe	59696	35071	31488	25988	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	33416	40831	35172	35141	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	23072	35145	36380	22404	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	707	2037	1563	1327	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	8791	12483	16587	20330	Camping sites
Pola biwakowe	–	3388	1940	2302	Tent camp sites
Hostele	201152	352405	399085	412758	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	10070	17246	13588	14904	Health establishments
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	.	64902	111395	128264	Rooms for rent/private lodgings
Inne obiekty	180762	168226	138450	129893	Miscellaneous facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2017 i 2018 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2017 and 2018 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. b Excluding rooms for rent and private lodgings. c Including camping sites if they exist in the territory of the complex.

TABL. 9 (134). **HOTELE WEDŁUG KATEGORII^a**
HOTELS BY CATEGORY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Kategorie Categories					W trakcie kategory- zacji Under categori- sation	
		*****	****	***	**	*		
O G Ó Ł E M^b	2010	126	10	17	68	23	3	5
TOTAL^b	2015	133	10	29	72	14	6	2
	2017	150	10	39	77	16	6	2
	2018	156	11	40	81	17	5	2
Pokoje ^b		11164	1158	3698	4155	1689	399	65
Rooms ^b								
Miejsca noclegowe ^b		22800	2310	7466	8653	3363	869	139
Number of beds ^b								
Korzystający z noclegów	2008749	190108	751095	809508	158274	99764		
Tourists accommodated								
w tym turyści zagraniczni	982789	122376	383587	393537	44093	39196		
of which foreign tourists								
Udzielone noclegi	4374851	446586	1602204	1783784	348334	193943		
Accommodations provided								
w tym turystom zagranicznym	2404788	306586	918189	983547	109176	87290		
of which foreign tourists								
Wynajęte pokoje.....	2547579	279097	970889	1003988	186082	107523		
Rented rooms								
w tym turystom zagranicznym	1385298	190403	544310	542293	61173	47119		
of which foreign tourists								
Stopień wykorzystania w %:								
Occupancy rate in %:								
miejsc noclegowych	55,5	53,1	59,3	57,0	41,2	54,6		#
of beds								
pokoji	66,6	66,3	72,4	66,9	47,3	65,5		#
of rooms								

a Dane za lata 2017 i 2018 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu.
b Stan w dniu 31 lipca.

a Data for 2017 and 2018 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey.
b As of 31st July.

TABL. 10 (135).

PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W BAZIE NOCLEGOWEJ TURYSTYKI

Stan w dniu 31 lipca

CATERING ESTABLISHMENTS IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES

As of 31st July

WYSZCZEGÓLNIENIE		Restaura- cje Restau- rants	Bary i kawiar- nie Bars and cafes	Stołówki Canteens	Punkty gastro- nomiczne Food stands	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2010 ^a	112	84	13	14	TOTAL
	2015	131 ^b	87 ^b	20	9	
	2017	136	91	26	14	
	2018	136	86	30	8	
Hotele		126	78	18	5	Hotels
Motele		–	–	–	–	Motels
Pensjonaty		3	–	2	–	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe		5	4	1	3	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe		–	–	–	–	Excursion hostels
Schroniska młodzieżowe		–	–	–	–	Youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe ..		–	–	1	–	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych		–	–	–	–	Complexes of tourist cottages
Kempingi		–	–	–	–	Camping sites
Hostele		–	2	2	–	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe		1	–	1	–	Health establishments
Inne obiekty		1	2	4	–	Miscellaneous facilities

a Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych. b Dane zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika.

a Excluding rooms for rent and private lodgings. b Data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook.

TABL. 11 (136).

TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI**FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2017 ^a	2018 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	770243^b	1033770	1187992	1207177	Tourists accommodated
Hotele	668750	875241	979278	982789	Hotels
Motele	–	–	–	–	Motels
Pensjonaty	1788	1778	2297	2054	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	25682	32896	77660	85808	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	38	133	103	155	Excursion hostels
Schroniska	–	–	–	–	Shelters

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2017 i 2018 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2017 and 2018 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. b Excluding rooms for rent and private lodgings.

TABL. 11 (137). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI (dok.)**
 FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015 ^a	2017 ^a	2018 ^a	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów (dok.)					Tourists accommodated (cont.)
Schroniska młodzieżowe	6962	1874	1741	1370	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	832	1090	1291	1686	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	489	2038	1334	237	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	254	696	378	333	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	3854	4659	5622	7455	Camping sites
Pola biwakowe	–	1390	726	896	Tent camp sites
Hostele	42204	73975	80961	83588	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	25	29	29	28	Health establishments
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	.	14459	26096	33103	Rooms for rent/private lodgings
Inne obiekty	19365	23512	10476	7675	Miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	1812764^b	2544627	2938918	2982406	Nights spent (overnight stay)
Hotele	1549185	2098468	2396869	2404788	Hotels
Motele	–	–	–	–	Motels
Pensjonaty	5368	4766	5760	4714	Boarding houses
Inne obiekty hotelowe	67653	110331	212747	229469	Other hotel facilities
Domy wycieczkowe	114	373	364	491	Excursion hostels
Schroniska	–	–	–	–	Shelters
Schroniska młodzieżowe	18074	6457	3533	2876	Youth hostels
Szkolne schroniska młodzieżowe	1837	2484	3884	5031	School youth hostels
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1888	8826	3086	700	Training-recreational centres
Zespoły domków turystycznych ^c	458	1502	919	856	Complexes of tourist cottages ^c
Kempingi	7889	11271	13657	17419	Camping sites
Pola biwakowe	–	3109	1802	2081	Tent camp sites
Hostele	101081	186872	193253	204114	Hostels
Zakłady uzdrowiskowe	353	220	322	298	Health establishments
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	.	37792	65499	76797	Rooms for rent/private lodgings
Inne obiekty	58864	72156	37223	32772	Miscellaneous facilities

a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2017 i 2018 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Bez pokoi gościnnych i kwater prywatnych. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a Concern establishments possessing 10 and more bed places. Data for 2017 and 2018 were compiled considering the imputation for units which refused to participate in the survey. b Excluding rooms for rent and private lodgings. c Including camping sites if they exist in the territory of the complex.

TABL. 12 (137).

**TURYŚCI ZAGRANICZNI Z WYBRANYCH KRAJÓW KORZYSTAJĄCY Z BAZY
NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2018 R.**

 FOREIGN TOURISTS FROM SELECTED COUNTRIES ACCOMMODATED IN TOURIST
ACCOMMODATION FACILITIES IN 2018

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający z noclegów Tourists accommodated	Udzielone noclegi Nights spent (overnight stays)	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1207177	2982406	T O T A L
EUROPA	929306	2357240	EUROPE
Unia Europejska	773019	2002409	European Union
Austria	16171	34369	Austria
Belgia	18447	52104	Belgium
Bułgaria	1622	3707	Bulgaria
Chorwacja	5863	12473	Croatia
Cypr	1240	3633	Cyprus
Czechy	21261	38429	Czech Republic
Dania	11522	33398	Denmark
Estonia	2047	3765	Estonia
Finlandia	14141	40078	Finland
Francja	49661	134103	France
Grecja	9101	22525	Greece
Hiszpania	55270	145065	Spain
Irlandia	21404	63010	Ireland
Litwa	9130	14825	Lithuania
Luksemburg	584	1299	Luxembourg
Łotwa	3182	5 452	Latvia
Malta	2 510	9143	Malta
Niderlandy	35145	95601	Netherlands
Niemcy	118202	294773	Germany
Portugalia	8580	21092	Portugal
Rumunia	9129	19958	Romania

TABL. 12 (137).

TURYŚCI ZAGRANICZNI Z WYBRANYCH KRAJÓW KORZYSTAJĄCY Z BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2018 R. (dok.)

FOREIGN TOURISTS FROM SELECTED COUNTRIES ACCOMMODATED IN TOURIST ACCOMMODATION FACILITIES IN 2018 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający z noclegów Tourists accommodated	Udzielone noclegi Nights spent (overnight stays)	SPECIFICATION
EUROPA (dok.)			EUROPE (cont.)
Unia Europejska (dok.)			European Union (cont.)
Słowacja	21011	37007	Slovakia
Słowenia	4630	9054	Slovenia
Szwecja	39826	107468	Sweden
Węgry	23694	49059	Hungary
Wielka Brytania	195300	547443	United Kingdom
Włochy	74346	203576	Italy
Pozostałe kraje	156287	354831	Other countries
w tym:			of which:
Białoruś	7741	13628	Belarus
Islandia	1318	3621	Iceland
Norwegia	45139	118288	Norway
Rosja	17859	35204	Russia
Szwajcaria i Lichtenstein	11205	28735	Switzerland and Lichtenstein
Turcja	4695	10562	Turkey
Ukraina	60875	128711	Ukraine
AFRYKA	3803	9647	AFRICA
AMERYKA PÓŁNOCNA	73316	194363	NORTH AMERICA
AMERYKA POŁUDNIOWA I CENTRALNA	14361	35238	SOUTH AND CENTRAL AMERICA
AZJA	163217	329379	ASIA
OCEANIA	14339	33131	OCEANIA
NIEUSTALONE	8835	23408	UNKNOWN

Sport

Sport

TABL. 13 (138). **KLUBY SPORTOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SPORTS CLUBS^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	2018	SPECIFICATION
Jednostki organizacyjne	165	162	175	174	Organisational entities
Członkowie	23214	28702	25688	26377	Members
Ćwiczący	21877	27976	25605	25569	Persons practising sports
w tym do 18 lat	15372	15195	18337	17715	aged up to 18
mężczyźni	15279	20712	17881	17972	males
kobiety	6598	7264	7724	7597	females
Sekcje sportowe	473	424	423	404	Sports sections
Trenerzy	338	460	588	670	Coaches
Instruktorzy sportowi	559	607	566	554	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	190	212	156	153	Other persons conducting sports activities

a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs.

N o t e. Data on the basis of periodic surveys conducted every two years.

TABL. 14 (139). **WYBRANE DZIEDZINY I DISCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2018 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2018
As of 31st December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sec- tions	Ćwiczący Persons practising sports			Trene- rzy Coa- ches	Instruk- torzy Instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa	1	100	100	100	–	1	Sport acrobatics
Alpinizm ^b	9	1026	291	67	4	37	Climbing ^b
Badminton	6	184	71	99	5	5	Badminton

a Łącznie z uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs. b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

TABL. 14 (139).

WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2018 R. (cd.)

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2018 (cont.)

As of 31st December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sec- tions	Ćwiczący Persons practising sports			Trene- rzy Coa- ches	Instruk- torzy Instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Boks	8	172	31	72	12	8	Boxing
Brydż sportowy	7	110	30	82	3	3	Bridge
Curling	1	50	25	–	7	5	Curling
Fitness	5	173	161	133	1	4	Fitness
Gimnastyka artystyczna	4	526	526	514	6	13	Rhythmic gymnastics
Gimnastyka sportowa	11	551	338	540	29	17	Artistic gymnastics
Golf	1	51	17	–	–	–	Golf
Hokej na lodzie	3	262	40	145	7	1	Ice hockey
Jeździectwo ^b	4	345	281	275	2	14	Equestrian sport ^b
Judo	8	670	201	613	13	9	Judo
Ju jitsu	3	163	24	126	2	3	Jujitsu
Kajakarstwo górskie	2	69	20	48	9	5	Mountain canoeing
Kajakarstwo klasyczne	4	189	86	149	3	4	Classic canoeing
Karate ^b	11	1234	383	914	14	35	Karate ^b
Kendo	1	30	10	4	–	1	Kendo
Kick-boxing	4	137	53	88	2	6	Kick-boxing
Kolarstwo górskie	4	25	7	2	4	1	Mountain cycling
Kolarstwo szosowe	1	66	25	59	1	–	Road cycling
Koszykówka	22	1280	563	1077	39	17	Basketball
Kulturystyka	1	100	50	40	–	2	Body-building
Lekkoatletyka	11	673	324	396	36	6	Athletics
Łyżwiarstwo figurowe	3	131	50	121	3	15	Figure skating
Łyżwiarstwo szybkie	1	25	5	15	1	9	Speed skating
Narciarstwo ^b	14	541	274	406	14	51	Alpine skiing ^b
Orientacja sportowa	1	137	67	68	–	3	Orienteering race
Piłka nożna	62	8303	464	7095	276	76	Football

a Łącznie uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs. b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

TABL. 14 (139).

WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2018 R. (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS^a IN 2018 (cont.)

As of 31st December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTU	Sekcje Sec- tions	Ćwiczący Persons practising sports			Trene- rzy Coa- ches	Instruk- torzy Instruc- tors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Piłka nożna halowa (futsal)	6	120	31	36	9	3	Indoor football (futsal)
Piłka ręczna	10	414	173	307	17	3	Handball
Piłka siatkowa	28	1600	870	1307	34	37	Volleyball
Piłka siatkowa plażowa	2	16	8	–	1	–	Beach volleyball
Pływanie	16	918	448	711	36	24	Swimming
Rugby	2	150	20	45	6	–	Rugby
Snowboard	4	74	39	29	6	4	Snowboard
Sport lotniczy ^b	5	252	25	40	1	9	Air sport ^b
Sport motorowy ^b	5	101	12	26	1	1	Motorsport ^b
Strzelectwo sportowe ^b	4	581	32	34	4	7	Sport shooting ^b
Sumo	1	20	–	12	–	1	Sumo
Szachy	12	559	150	477	7	12	Chess
Szermierka	4	115	39	79	11	5	Fencing
Taekwondo ^b	5	749	245	603	12	9	Taekwondo ^b
Taniec sportowy	3	90	65	65	2	4	Sport dancing
Taniec towarzyski	2	165	92	126	8	12	Ballroom dancing
Tenis	14	1077	356	616	8	19	Tennis
Tenis stołowy	11	293	64	136	10	8	Table tennis
Trójbój siłowy	2	22	6	–	2	–	Powerlifting
Unihokej	1	12	12	–	1	–	Unihockey
Wioślarstwo	4	132	50	31	9	4	Rowing
Wrotkarstwo	1	49	26	18	–	6	Roller skating
Wu-shu	5	523	137	423	5	9	Wu-shu
Zapasy ^b	4	131	11	93	5	6	Wrestling ^b
Żeglarsstwo (regatowe)	6	266	102	201	17	18	Sailing (regatta)

a Łącznie uczniowskimi klubami sportowymi (UKS) i wyznaniowymi klubami sportowymi. b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

a Including student sports clubs (UKS) and religious clubs. b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

TABL. 15 (140). **OBIEKTY SPORTOWE^a W 2018 R.**
Stan w dniu 31 grudnia
SPORTS FACILITIES^a IN 2018
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych Of which adapted to needs of disable persons		SPECIFICATION
		dla ćwiczących for persons practising sports	dla widzów for specta- tors	
Stadiony sportowe	18	6	8	Sports stadiums
w tym piłkarskie	11	3	5	of which football
Boiska ^b				Sports grounds ^b
do gier wielkich	79	34	17	for big games
w tym piłkarskie	78	33	16	of which football
do gier małych	25	14	7	for small games
uniwersalne – wielozadaniowe	13	3	1	universal – multifunctional
Korty tenisowe	75	20	4	Tennis courts
otwarte	52	17	4	open
kryte	23	3	–	covered
Korty do squasha	3	–	–	Squash courts
Hale sportowe	26	21	10	Sports halls
Sale gimnastyczne ^c	37	9	3	Gyms ^c
Pływalnie sportowe				Sports swimming-pools
kryte	16	10	8	covered
otwarte	4	–	1	open
Tory sportowe				Sports courses
jeździeckie	5	–	–	horse-riding
łucznicze	1	1	–	archery
motocyklowe	1	1	1	motor racing
samochodowe	1	–	–	car racing
wodne	1	1	1	water
Lodowiska sztucznie mrożone				Ice rinks artificially frozen
niezadaszone	–	–	–	open
kryte	3	2	3	covered
Aquaparki	1	1	–	Aqua-parks
Bieżnia okólna	2	2	–	Circular racing track
Strzelnice	2	–	–	Rifle-ranges
Ścieżki rowerowe w km ^d	213,7	–	–	Bicycle paths in km ^d

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. c Łącznie z salami pomocniczymi. d Bez szlaków rowerowych.

a Excluding schools facilities. b Including non-full-size facilities. c Including auxiliary gyms. d Excluding bicycle trails.

DZIAŁ XII NAUKA I TECHNIKA

Uwagi ogólne

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Obejmuje ona **badania naukowe** (badania podstawowe, badania stosowane i badania przemysłowe) oraz **prace rozwojowe**.

Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się, zgodnie z metodyką stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** oraz w układzie **sektorów instytucjonalnych**.

Zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) nr 995/2012 z dnia 26 października 2012 r. statystyki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej za lata 2017–2018 dla miasta Krakowa zostały naliczone na podstawie danych jednostek głównych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1183);
 - b) **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 1350);
 - c) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668

CHAPTER XII SCIENCE AND TECHNOLOGY

General notes

Research and development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and development includes **scientific research** (basic research, applied research, industrial research) and **experimental development**.

Data on research and development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical classification of economic activities in the European Community (NACE Rev. 2)** and by **institutional sectors**.

According to Commission Implementing Regulation (EU) No 995/2012 of 26th October 2012 statistics on Research and Development for years 2017–2018 for the city of Kraków have been compiled on the basis of main units data.

1. Information regarding research and development covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or their direct support; they include:
 - a) **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, functioning on the basis of the Polish Academy of Sciences dated 30th April 2010 (uniform text Journal of Laws 2019, item 1183);
 - b) **research institutes**, functioning on the basis Research Institutes dated 30th April 2010 (uniform text Journal of Laws 2019, item 1350);
 - c) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2018 item 1668, with

z późniejszymi zmianami); w prezentowanych statystykach B+R termin „uczelnie” obejmuje wszystkie uniwersytety, uczelnie techniczne itp., ale nie obejmuje innych instytucji szkolnictwa wyższego, uniwersyteckich instytutów lub ośrodków badawczych, szpitali i klinik uniwersyteckich oraz organizacji badawczych, których działalność B+R jest kontrolowana przez sektor szkolnictwa wyższego;

- d) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”.

- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.

2. Do pracujących (do 2015 r. zatrudnionych) w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:

- 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;
- 2) **techników i pracowników równorzędnych** tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;
- 3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o personelu B+R dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących – personelu wewnętrznym** – obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (tabl. 2) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 1).

later amendments), dated 20th July 2018; in presented R&D statistics the term “higher education institutions” comprises all universities, colleges of technology etc., but it does not include other tertiary level education institutions, university research institutes or centres, university hospitals or clinics and research organisations, the R&D of which is controlled by the higher education sector;

- d) **other**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”.

- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.

2. Persons employed (up to 2015 employees) in R&D include:

- 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;
- 2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff, participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on R&D personnel cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons – internal personnel** – cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (table 2) and in full-time equivalents (table 1).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. Statystyki dotyczące nakładów na B+R zawierają przedstawiają **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych. Od 2016 r. zawierają także m.in. nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne oraz oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w działalności B+R przez okres dłuższy niż 1 rok, które do 2015 r. zaliczano do nakładów bieżących.

5. Dane o nakładach na działalność badawczą i rozwojową (tabl. 6) prezentuje się w układzie **sektorów instytucjonalnych**, według kryteriów zbieżnych ze stosowanymi w systemie rachunków narodowych. Dodatkowo wyodrębniono sektor szkolnictwa wyższego. Sektory instytucjonalne występują zarówno jako **sektory wykonawcze**, obejmujące krajowe grupy podmiotów prowadzące badania naukowe i prace rozwojowe, wydające środki na tę działalność, jak i **sektory finansujące**, z których środki te pochodzą. Wyróżnia się następujące sektory instytucjonalne:

- 1) **sektor rządowy** – podmioty sektora instytucji rządowych i samorządowych w systemie rachunków narodowych z wyłączeniem publicznych instytucji wchodzących w skład sektora szkolnictwa wyższego;
- 2) **sektor przedsiębiorstw** – krajowe podmioty gospodarcze, klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektorów przedsiębiorstw niefinansowych, instytucji finansowych oraz gospodarstw domowych, z wyłączeniem prywatnych instytucji wchodzących w skład sektora szkolnictwa wyższego;
- 3) **sektor szkolnictwa wyższego** – krajowe uczelnie: publiczne i prywatne (w tym organizacje wyznaniowe) oraz podległe im instytucje, centra badawcze i kliniki. Od 2016 r. do tego sektora zaliczane są również instytuty PAN oraz instytuty badawcze prowadzące studia doktoranckie;

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually employed in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Statistics on R&D expenditures usually present **intramural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by its own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project. Since 2016 they have included also i.a. expenditures on intangible fixed assets and computer software used in the performance of R&D for more than one year, which up to 2015 were included in current expenditures.

5. Data on expenditures on research and development (table 6) are presented in a breakdown by **institutional sectors**, on the basis of criteria coinciding with the ones used in the system of national accounts. Additionally, higher education sector was distinguished. Institutional sectors are distinguished as **performance sectors** covering national groups of entities conducting R&D, spending funds on this activity and **financing sectors** which provide outlays on research and development. The following institutional sectors can be distinguished:

- 1) **government sector** – entities of government and local government institutions sector in the system of national accounts; excluding public institutions included in higher education sector;
- 2) **business enterprise sector** – national economic entities classified in the system of national accounts into non-financial corporations, financial corporations or households sector; excluding private institutions included in higher education sector;
- 3) **higher education sector** – domestic universities and other institutions providing formal tertiary education programmes: public and private (including the ones of religious organisations) and institutes, research centres or clinics supervised by them. Since 2016 this sector has included also scientific institutes of the

4) **sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych** – krajowe podmioty klasyfikowane w systemie rachunków narodowych do sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, z wyłączeniem tych, które w statystyce B+R są zaliczane do sektora szkolnictwa wyższego (np. uczelni organizacji wyznaniowych);

5) **zagranica** – wyróżniana wyłącznie wśród sektorów finansujących i obejmuje jednostki będące nierezydentami, które dokonują transakcji z jednostkami instytucjonalnymi będącymi rezydentami lub mającymi inne powiązania gospodarcze z rezydentami. Włączone są tu instytucje i organy Unii Europejskiej oraz organizacje międzynarodowe i ponadnarodowe.

6. W tablicach działu wyodrębniono sześć podstawowych dziedzin B+R, zgodnie z Klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, tj. nauki: przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i nauki o zdrowiu, rolnicze i weterynaryjne, społeczne oraz humanistyczne łącznie ze sztuką.

Polish Academy of Sciences and research institutes running doctoral studies;

4) **private non-profit sector** – domestic entities classified in the system of national accounts into non-profit institutions serving households sector; excluding those classified in R&D statistics into the higher education sector (e.g. higher education institutions of religious organisations);

5) **rest of the world** – only distinguished among financing sectors; covers non-resident units carrying out transactions with resident institutional units or units which have other economic connections with residents; also European Union institutions and bodies as well as international and transnational organisations are included in this sector.

6. Six main fields of R&D were listed in the chapter tables according to the fields of research and development classification of OECD, i.e. natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities including the arts.

TABL. 1 (141). **PODMIOTY ORAZ PRACUJĄCY (personel wewnętrzny) W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
ENTITIES AND INTERNAL PERSONNEL IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Podmioty ^a (stan w dniu 31 XII) Entities ^a (as of 31 XII)	Pracujący (personel wewnętrzny) Internal personnel				SPECIFICATION
		ogółem total	badacze researchers	technicy i pracownicy równorzędni technicians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff	
O G Ó Ł E M 2017	280	13933	11791	1638	504	T O T A L
2018	330	14041	11797	1596	648	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	83	8108	6925	844	338	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	11	1215	829	276	110	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	4	592	305	#	#	research institutes
uczelnie ^b	17	5522	5068	318	137	higher education institutions ^b
pozostałe	51	779	724	#	#	others
w tym:						of which:
Przemysł	71	2576	2127	275	175	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	64	2480	#	261	#	of which manufacturing
Usługi ^c	249	11422	9646	1313	464	Services ^c

a Liczba podmiotów według jednostek głównych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 238. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a Number of entities by main units. b See general notes, item 1 on page 238. c Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 2 (142).

PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIAINTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION
		wyższym higher				pozosta- łym others	
		z tytułem nauko- wym profeso- ra with title of pro- fessor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		innym others		
			doktora habilito- wanego habili- tated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)			
OGÓŁEM 2017	21515	1502	2775	6223	#	#	TOTAL
2018	22599	1536	2961	6329	10137	1636	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	14996	1507	2920	6133	3806	630	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	1450	132	223	476	467	152	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze ..	826	33	47	197	#	#	research institutes
uczelnie ^c	11785	1332	2640	5319	2186	308	higher education institutions ^c
pozostałe	935	10	10	141	#	#	others
w tym:							of which:
Przemysł	3229	7	#	#	#	#	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	3088	7	#	#	#	#	of which manufacturing
Usługi ^d	19310	1529	2949	6261	7661	910	Services ^d

a W osobach; w 2017 r. – stan na 31 grudnia; w 2018 r. – wszystkie osoby, które przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 238. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; in 2017 – as of 31st December; in 2018 – all persons who allocated a minimum 10% of their total working to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes, item 1 on page 238. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 3 (143). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Grand total	Nakłady Expenditures				SPECIFICATION
		bieżące current		inwestycyjne ^b capital ^b		
		razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny i wyposa- żenie ^c of which machinery and equipment ^c	
	w mln zł in million PLN					
O G Ó Ł E M 2017	2252,3	1829,1	1078,7	423,2	222,1	T O T A L
2018	2568,5	2191,1	1236,8	377,4	291,7	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	1485,0	1292,6	705,5	192,4	149,8	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	187,6	169,7	99,6	17,9	16,7	scientific units of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze ..	123,4	87,5	48,2	35,9	29,1	research institutes
uczelnie ^d	966,0	844,1	439,4	121,8	#	higher education institutions ^d
pozostałe	208,1	191,3	118,3	16,7	#	others
w tym:						of which:
Przemysł	#	#	#	#	#	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	#	#	#	#	#	of which manufacturing
Usługi ^e	2009,4	1711,9	965,1	297,5	238,3	Services ^e

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 240. c Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KST). d Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 238. e Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 4 on page 240. c Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets). d See general notes, item 1 on page 238. e Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (144). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Badania Research		Prace rozwojowe Experimental development	SPECIFICATION
		podstawowe basic	stosowane applied		
		w mln zł	in million PLN		
OGÓŁEM 2017	2252,3	860,1	279,6	1112,6	TOTAL
..... 2018	2568,5	1081,2	208,1	1279,2	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	1485,0	1036,6	133,4	315,1	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	187,6	171,8	#	#	scientific institutes of the Po- lish Academy of Sciences
instytuty badawcze	123,4	23,1	34,6	65,6	research institutes
uczelnie ^b	966,0	824,8	#	#	higher education institutions ^b
pozostałe	208,1	16,8	2,8	188,5	others
w tym:					of which:
Przemysł	#	#	43,4	#	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	#	3,9	#	#	of which manufacturing
Usługi ^c	2009,4	1076,7	164,0	768,7	Services ^c

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 238. c Pozostałe rodzaje działal-
ności (sekcje G–U).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b See general notes, item 1 on page 238. c Other kinds of activity
(sections G–U).

TABL. 5 (145). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

DZIEDZINY B+R	2017	2018	FIELDS OF R&D
OGÓŁEM w mln zł	2252,3	2568,5	TOTAL in million PLN
Nauki przyrodnicze	731,9	825,3	Natural sciences
Nauki inżynieryjne i techniczne	957,6	1229,8	Engineering and technical sciences
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	237,9	245,1	Medical and health sciences
Nauki rolnicze i weterynaryjne	81,6	83,3	Agricultural sciences
Nauki społeczne	131,9	96,9	Social sciences
Nauki humanistyczne i sztuki	111,5	88,0	Humanistic sciences

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 6 (146). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG SEKTORÓW FINANSUJĄCYCH (ceny bieżące)**
EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNDING SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	2252,3	2568,5	T O T A L in milion PLN
w tym sektor:			of which sector:
Rządowy	1029,4	1150,4	Government
Przedsiębiorstw	1039,4	1199,5	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego	103,7	116,1	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	8,3	6,6	Private non-profit
Zagranica	71,5	95,8	Rest of the world

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.
a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 7 (147). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R**
Stan w dniu 31 grudnia
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	SPECIFICATION
	Stopień zużycia w % Degree of consumption in %		
O G Ó Ł E M	83,5	78,2	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	86,0	84,5	of which R&D dedicated entities
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	96,8	93,8	scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
instytuty badawcze	91,9	57,9	research institutes
uczelnie ^a	83,8	89,0	higher education institutions ^a
pozostałe	32,9	42,7	others
w tym:			of which:
Przemysł	59,7	63,0	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	59,7	62,9	of which manufacturing
Usługi ^b	85,6	79,4	Services ^b

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 238. b Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).
a See general notes, item 1 on page 238. b Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 8 (148).

POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE

THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	481	493	492	503	Total members^a
Krajowi	302	306	308	313	National
czynni	149	148	140	150	active
korespondenci	153	158	168	163	corresponding
Zagraniczni	177	186	184	190	Foreign
Honorowi	2	1	–	–	Honorary
Z ogółem w działach nauk ^b :					Of total in the field of ^b :
filologicznych	92	82	94	99	philologies
historyczno-filozoficznych	91	95	86	83	history and philosophy
matematyczno-fizyczno- -chemicznych	90	91	92	96	mathematics, physics and chemistry
przyrodniczych	91	97	93	94	natural sciences
lekarskich	87	98	98	101	medical sciences
twórczości artystycznej	28	29	29	30	creative activity
Komisje naukowe:					Scientific commissions:
Jednostki organizacyjne	28	34	38	38	Organisational units
Członkowie komisji:					Members of commissions:
Komisja Filologii Klasycznej PAU	44	46	53	53	PAU Commission on Classical Philology
Komisja Historii Sztuki PAU	46	44	44	44	PAU Commission on Art History
Komisja Kultury Słowian PAU	39	33	33	33	PAU Commission on Slavonian Culture
Komisja Neofilologiczna PAU	37	43	43	43	PAU Commission on Modern Philology
Komisja Środkowoeuropejska PAU	44	49	49	49	PAU Commission on Central Europe
Komisja Wschodnio-europejska PAU	39	31	31	31	PAU Commission on Eastern Europe
Komisja Prawnicza PAU	29	28	28	41	PAU Commission on Law
Komisja Historii i Kultury Żydów PAU	40	42	40	40	PAU Commission on the History and Culture of the Jews
Komisja Prehistorii Karpat PAU ..	26	27	27	27	PAU Commission on the Prehis- tory of the Carpathians
Komisja Nauk Ekonomicznych PAU	33	38	42	42	PAU Commission for Economic Sciences
Komisja Historii Wojen i Wojskowości PAU	36	37	38	38	PAU Commission for War and Military History
Komisja Astrofizyki PAU	36	34	34	34	PAU Commission on Astrophysics
Komisja Embriologii i Morfologii PAU	18	19	–	–	PAU Commission on Embryology and Morphology

a Stan w dniu 31 grudnia. b W podziale na działy nie uwzględniono członków honorowych.

a As of 31st December. b In the division into departments honorary members are not included.

TABL. 8 (148). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE (cd.)**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Komisje naukowe (cd.):					Scientific commissions (cont.):
Komisja Biologii Rozwoju PAU ...	–	–	19	19	PAU Commission on Biology of Development
Komisja Geoinformatyki PAU	42	45	45	45	PAU Commission on Geoinformation
Komisja Paleografii Czwartorzędu PAU	49	46	46	44	PAU Commission on Quaternary Palaeogeography
Komisja Nauk Rolniczych, Leśnych i Weterynaryjnych PAU	23	24	28	28	PAU Commission on Agricultural Forestry and Veterinary Sciences
Komisja Etyki w Nauce PAU	21	21	–	–	PAU Commission on Ethics in Science
Komisja Etnograficzna PAU	–	24	24	24	PAU Ethnographic Commission
Komisja PAU do Badań Diaspory Polskiej	37	46	46	46	PAU Commission on Research on Polish Diaspora
Komisja Filozofii Nauk PAU	33	61	55	55	PAU Commission for Sciences Philosophy
Komisja Historii Nauki PAU	46	69	61	61	PAU Commission on the History of Science
Komisja Nauk Technicznych PAU	94	31	31	45	PAU Commission of Technical Sciences
Komisja PAU do Oceny Podręczników Szkolnych	63	62	69	44	PAU Commission on the Evaluation of Textbooks
Komisja Spraw Europejskich PAU	26	27	27	27	PAU Commission for European Matters
Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych PAU	41	38	37	37	PAU Commission on Threats to Civilization
Komisja Rozwoju Miasta Krakowa PAU i PAN	38	36	–	–	PAU and PAN Commission for the Development of the City of Cracow
Komisja Antropologiczna PAU ...	18	19	22	22	PAU Commission on Anthropology
Komisja Przyrodniczo-Medyczna PAU (Wrocław)	16	15	16	16	Natural Sciences and Medical PAU Commission (Wrocław)
Komisja Geograficzna PAU	–	30	32	32	PAU Commission on Geography
Komisja Układów Złożonych PAU	–	16	19	19	PAU Commission on Complex Systems
Komisja Ergonomii PAU	–	31	30	30	PAU Commission on Ergonomics
Komisja PAU Zarządzania Kulturą i Mediami	–	31	29	29	PAU Commission for Management of Culture and Media
Komisja Historii Śląska	–	10	10	10	Commission on the History of Silesia
Commission Internationale d'Histoire Ecclésiastique Comparée	–	27	25	25	Commission Internationale d'Histoire Ecclésiastique Comparée

TABL. 8 (148). **POLSKA AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE (dok.)**
THE POLISH ACADEMY OF ARTS AND SCIENCES IN KRAKÓW (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Komisje naukowe (dok.):					Scientific commissions (cont.):
Komisja Prawnicza PAU w Katowicach	–	–	9	9	PAU Commission on Law in Katowice
Komisja Nauk Przyrodniczych w Katowicach	–	–	7	7	PAU Commission for Natural Sciences in Katowice
Komisja Nauk Matematycznych w Katowicach	–	–	11	11	PAU Commission for Mathematic Sciences in Katowice
Komisja Kaszubska w Gdańsku .	–	–	16	16	Kashubian Commission in Gdańsk
Komisja Archeologii Krajów Śródziemnomorskich	–	–	51	51	Commission for Archeology of Mediterranean Countries
Posiedzenia naukowe i sesje	216	210	229	276	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza – tytuły	61	50	40	45	Publishing activity – titles

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Arts and Sciences in Kraków.

TABL. 9 (149). **POLSKA AKADEMIA NAUK**
Oddział w Krakowie
THE POLISH ACADEMY OF SCIENCES
Department in Kraków

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Członkowie ogółem^a	57	53	54	53	Total members^a
rzeczywiści	37	32	30	29	full
korespondenci	20	21	24	24	corresponding
Z ogółem w działach nauk:					Of total in the field of:
humanistycznych i społecznych ..	6	5	7	7	humanistic and social sciences
biologicznych i rolniczych	10	13	13	13	biology and agricultural
ścisłych nauk o ziemi	–	14	12	11	mathematics, physics and chemistry
technicznych	6	11	12	12	technical sciences
medycznych	10	10	10	10	medical sciences
Komisje naukowe i ośrodki:					Scientific commissions and centres:
Jednostki organizacyjne	33	30	30	30	Organisational units
Członkowie	1089	982	999	925	Members
Posiedzenia naukowe i sesje	138	135	133	140	Scientific sittings and sessions
Działalność wydawnicza – tytuły	12	13	11	8	Publishing activity – titles

^a Stan w dniu 31 grudnia.

Ź r ó d ł o: dane Polskiej Akademii Nauk Oddział w Krakowie.

^a As of 31st December.

S o u r c e: data of the Polish Academy of Sciences Department in Kraków.

DZIAŁ XIII LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

1) **lasów publicznych** stanowiących własność:

- a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyście przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (do 31 sierpnia 2017 r. – Agencja Nie ruchomości Rolnych),

b) gmin (w tym gmin mających również status miasta na prawach powiatu),

c) innych jednostek publicznych;

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

CHAPTER XIII FORESTRY

General notes

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - the State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organisational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the National Support Centre for Agriculture (until 31st August 2017 – the Agricultural Property Agency),

b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status),

c) other public units,

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production cooperatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0.1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geodezyjnej miasta.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest areas to the total geodesic area of the city.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

TABL. 1 (150). **WAŻNIEJSZE DANE O LEŚNICTWIE**
Stan w dniu 31 grudnia
MAJOR DATA ON FORESTRY
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem w ha	1498,1	1501,3	1354,9	1374,4	Total forest land in ha
w tym lasy ^a	1393,3	1397,0	1304,4	1358,9	of which forests ^a
W tym własność publiczna	1265,5	1268,7	1163,7	1172,6	Of which public property
własność Skarbu Państwa	305,1	304,1	270,7	267,3	owned by the State Treasury
w tym w zarządzie Lasów Państwowych	236,9	270,5	270,5	267,1	of which managed by the State Forests
własność gminy	960,4	960,4	892,4	904,7	gmina owned
Lesistość w %	4,3	4,3	4,0	4,2	Forest cover in %

a łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną w lasach prywatnych.

a Including land connected with silviculture in private forests.

TABL. 2 (151). **GRUNTY LEŚNE NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA**
Stan w dniu 31 grudnia
FOREST LAND NOT OWNED BY THE STATE TREASURY
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Powierzchnia gruntów leśnych w ha	1193,0	1193,0	1083,6	1106,5	Forest land in ha
w tym lasów ochronnych	604,2	604,2	604,2	799,1	of which protective forests
Odnowienia i zalesienia w ha	11,5	3,1	8,7	5,8	Renewals and afforestations in ha
w tym zalesienia	—	—	—	3,0	of which afforestations
Pozyskiwanie drewna (grubizny) w m ³	1598	1345	1158	1159	Removals (of timber) in m ³

DZIAŁ XIV PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe” „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 5 na str. 23.

3. **Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.**

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję ceny bazowej podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 8 na str. 24.

CHAPTER XIV INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities” employing more than 9 persons.

2. Data were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

3. **Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.**

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of basic price is given in the general notes to the Yearbook, item 8 on page 24.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

5. Dane dotyczące **zatrudnienia w przemyśle** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 5 na str. 23.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleciowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na pod-

4. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in fishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

5. Data concerning the **employment in industry** include employees hired on the basis of employment contracts.

Employees in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) outworkers.

Data concerning the average paid employment and average wages and salaries are given after converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 5 on page 23.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system for outside clients.

4. The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classifi-

stawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowe, oddane do użytkowania w całości lub jako część pierwsza,
- w zakresie kubatury budynków, jeśli nie zaznaczono inaczej, obejmują zarówno budynki nowe, jak i budynki rozbudowane (tylko w części powstałej w wyniku rozbudowy) oddanych do użytkowania w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia.

Domy letnie, domy wypoczynkowe oraz rezydencje wiejskie nieprzystosowane do stałego zamieszkania są ujęte w budynkach mieszkalnych.

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

cation of Types of Constructions (PKOB).

5. Information regarding buildings completed (by all types of investors) concerns:

- within the scope of the number of buildings includes only new buildings, completed in full or in the first part,
- within the scope of the cubic volume of buildings, unless otherwise indicated, includes both new and expanded buildings (only the part formed as a result of expansion) completed in the period from 1st January to 31st December.

Summer homes, holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence are included in residential buildings.

6. Data regarding the average paid employment and average monthly wages and salaries concern hired employees, i.e., persons on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time paid employees.

Przemysł

Industry

TABL. 1 (152). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE^a**
BASIC DATA ON INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	20542,7	28548,2	27543,0	27209,4	Sold production (current prices) in million PLN
Pracujący ^b	43328	43353	45753	13546	Employed persons ^b
Przeciętne zatrudnienie	53893	53348	52767	52513	Average paid employment
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	3915,89	4965,29	5438,51	5787,16	Average monthly gross wages and salaries ^c in PLN

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stan w dniu 31 grudnia; według faktycznego miejsca pracy. c Bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b As of 31st December; by actual workplace. c Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (153). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	20542,7	28548,2	27543,0	27209,4	T O T A L
sektor publiczny	#	876,8	971,1	1088,3	public sector
sektor prywatny	#	27671,3	26571,9	26121,1	private sector
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	15755,5	20062,8	18641,6	18426,6	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych .	1143,9	1491,0	1535,6	1538,5	Manufacture of food products
Produkcja napojów	42,5	#	#	#	Manufacture of beverages
Produkcja odzieży	134,1	146,0	159,0	169,8	Manufacture of wearing apparel
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	#	#	40,2	43,5	Manufacture of leather and related products

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (153). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.)					Manufacturing (cont.)
w tym (dok.):					of which (cont.):
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	34,7	57,6	47,4	28,6	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	119,8	226,3	158,5	194,1	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	1051,1	1627,1	1641,7	1580,6	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	763,9	1119,6	1341,3	1311,5	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	320,7	633,6	790,7	842,0	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	624,3	865,2	950,4	1020,6	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	445,5	578,8	455,1	499,0	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	2509,6	3211,4	3689,9	3800,3	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja urządzeń elektrycznych .	371,9	#	457,2	469,9	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	622,4	609,7	730,6	883,5	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja mebli	65,0	97,2	117,2	112,3	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	74,0	87,1	105,5	94,6	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń .	226,7	767,5	726,1	860,4	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	637,1	1040,0	1210,4	1437,3	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym					of which
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	323,8	599,5	738,0	957,7	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (154). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	53893	53348	52767	52513	T O T A L
sektor publiczny	9565	2464	2530	2617	public sector
sektor prywatny	44328	50884	50238	49896	private sector
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	40665	40616	40483	39577	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych .	4221	4000	4104	4128	Manufacture of food products
Produkcja napojów	251	#	#	#	Manufacture of beverages
Produkcja odzieży	1586	1150	1474	1499	Manufacture of wearing apparel
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	227	309	187	135	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	449	557	463	466	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2376	4312	4149	3987	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1461	1497	1509	1409	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1219	2086	2182	2199	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1976	1549	1492	1436	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	1147	1450	761	739	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	5605	4500	4977	5236	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja urządzeń elektrycznych .	1229	#	1021	912	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	2670	1682	2067	2242	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja mebli	675	449	481	471	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	608	531	662	574	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	1180	2161	2581	2502	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	2433	2833	3017	3105	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym					of which
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	1251	1650	1840	1938	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 (155). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
O G Ó Ł E M	3915,89	4965,29	5438,51	5787,16	T O T A L
sektor publiczny	5059,55	5611,49	6029,86	6398,81	public sector
sektor prywatny	3669,11	4934,00	5408,62	5755,08	private sector
w tym:					of which:
Przetwórstwo przemysłowe	3539,70	4573,61	5071,99	5412,40	Manufacturing
w tym:					of which:
Produkcja artykułów spożywczych .	2297,97	3084,88	3351,50	3618,06	Manufacture of food products
Produkcja napojów	2541,97	4182,66	#	#	Manufacture of beverages
Produkcja wyrobów tekstylnych	3822,52	3577,75	3698,65	2363,95	Manufacture of textiles
Produkcja odzieży	1540,61	2166,67	2484,58	2549,67	Manufacture of wearing apparel
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	2042,07	2429,05	4000,04	2966,36	Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	3021,57	3365,59	3570,64	3836,44	Manufacture of paper and paper products
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	3882,20	6037,20	7159,84	7809,69	Printing and reproduction of recorded media
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	4866,36	6042,02	6935,75	7637,43	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	2741,09	3124,02	3293,67	3498,69	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	3063,88	4071,83	4565,34	4713,46	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	3471,05	4237,51	4976,55	5354,49	Manufacture of basic metals
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	4176,92	4837,63	5594,24	5860,05	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja urządzeń elektrycznych .	3272,31	4435,81	4791,39	5695,25	Manufacture of electrical equipment
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	3593,08	4491,68	4583,59	4767,12	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	3667,76	4883,18	5457,05	5965,88	Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers
Produkcja mebli	1953,41	2548,87	2657,59	2760,51	Manufacture of furniture
Pozostała produkcja wyrobów	2956,48	3249,33	3612,61	3480,56	Other manufacturing
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	3582,15	4517,02	5104,87	5467,91	Repair and installation of machinery and equipment
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	4072,95	4679,26	5055,74	5474,74	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
w tym					of which
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	3521,11	3935,94	4371,91	4874,39	Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 5 (156). **PRZEDSIĘBIORSTWA BUDOWLANO-MONTAŻOWE^a**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym Of which		SPECIFICATION
		budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ civil engineering ^Δ	roboty budowlane specjalistyczne specialised construction activities	
Jednostki (stan w dniu 31 XII)	2010 397 2015 368 2017 407 2018 411	63 65 67 65	154 162 179 186	Entities (as of 31 XII)
Przeciętne zatrudnienie	2010 21082 2015 16692 2017 16332 2018 16676	7960 5718 5147 5068	5396 5797 5828 6191	Average paid employment
Produkcja budowlano-montażowa w mln zł	2010 3679,4 2015 4145,3 2017 4087,5 2018 4692,1	1755,9 1621,3 1563,1 1919,3	847,6 1165,9 1085,5 1325,9	Construction and assembly production in million PLN
Wartość produkcji budowlano-montażowej na 1 zatrudnionego w tys. zł	2010 174,5 2015 248,3 2017 250,3 2018 281,4	220,6 283,5 303,7 378,7	157,1 201,1 186,3 214,2	Value of construction and assembly production per employed person in thousand PLN
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł ...	2010 3208,94 2015 3953,91 2017 4287,25 2018 4686,68	3814,17 4599,20 4806,54 5548,58	2945,30 3840,86 4182,66 4445,18	Average monthly gross wages and salaries in PLN

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (157). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	3679,4	4145,3	4087,5	4692,1	T O T A L
Budowa budynków ^Δ	1075,9	1358,1	1438,9	1446,9	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	1755,9	1621,3	1563,1	1919,3	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne ...	847,6	1165,9	1085,5	1325,9	Specialised construction activities

^a Zrealizowana systemem zleceńowym przez podmioty budowlane; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (158).

PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charak- terze inwesty- cyjnym Works with an invest- ment character	Roboty o charakte- rze remontowym i pozostałe Works with a renovation (restoration) and other character	SPECIFICATION
		w mln zł	in million PLN		
OGÓŁEM	2010	3679,4	2607,4	1072,0	TOTAL
	2015	4145,3	3176,1	969,2	
	2017	4087,5	3273,9	813,7	
	2018	4692,1	4091,9	600,3	
Budynki		2306,6	2039,4	267,2	Buildings
Budynki mieszkalne		1004,1	924,5	79,6	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne (jednomieszkaniowe) ^b		75,8	68,2	7,5	one-dwelling residential buildings ^b
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		855,0	790,6	64,4	two- and more dwelling residential buildings
budynki zbiorowego zamieszkania ...		73,3	65,6	7,7	residences for communities
Budynki niemieszkalne		1302,5	1114,9	187,6	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego		105,3	#	#	hotels and similar buildings
budynki biurowe		321,6	289,3	32,3	office buildings
budynki handlowo-usługowe		285,6	259,1	26,6	wholesale and retail trade buildings
budynki transportu i łączności		3,7	#	#	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe		372,7	313,9	58,8	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej		169,6	118,2	51,4	public entertainment, education, hospital or institutional care buildings
pozostałe budynki niemieszkalne		43,9	28,8	15,1	other non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej . w tym:		2385,5	2052,4	333,1	Civil engineering works of which:
Infrastruktura transportu		1588,9	1315,1	273,8	Transport infrastructures of which:
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe		542,4	459,4	83,0	highways, streets and roads
drogi szynowe, drogi kolei napo- wietrznych lub podwieszanych		933,0	771,3	161,7	railways, suspension and elevated railways
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne		93,5	69,4	24,1	bridges, elevated highways, tunnels and subways

a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Budynki jednorodzinne o jednym mieszkaniu oraz domy letnie, domki wypoczynkowe i rezydencje wiejskie nieprzystosowane do stałego zamieszkania.

a Realized on the basis of the contract system by construction entities; data concern economic entities employing more than 9 persons. b Residential buildings with one dwelling as well as summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence.

TABL. 7 (158).

PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Works with a renovation (restoration) and other character	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN			
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej (dok.) w tym: (dok.)				Civil engineering works (cont.) of which: (cont.)
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	548,0	493,7	54,3	Pipelines, communication and electricity lines
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	332,4	313,6	18,8	long-distance pipelines, communication and electricity power lines
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	215,6	180,1	35,4	local pipelines and cables
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	234,7	230,3	4,3	Complex constructions on industrial sites
Budowle sportowe i rekreacyjne	11,7	11,5	0,3	Sports and recreational buildings

a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realized on the basis of the contract system by construction entities; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 8 (159).

BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA

BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	budynki ^a buildings ^a			kubatura ^b w dam ³ cubic volume ^b in dam ³			
O G Ó Ł E M	764	899	897	3477	5461	4562	T O T A L
Budynki mieszkalne	667	767	804	1994	3426	3108	Residential buildings
jednorodzinne ^c	546	572	643	456	462	503	single-family ^c
wielorodzinne ^d	121	195	159	1538	2963	2560	multi-family ^d
budynki zbiorowego zamieszkania	–	–	2	–	1	45	residences for communities

a Nowe. b Budynków nowych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy). c Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. d Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Of new and expanded buildings (only concerning the expanded part). c Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. d Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 8 (159). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2017	2018	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	budynki ^a buildings ^a			kubatura ^b w dam ³ cubic volume ^b in dam ³			
Budynki niemieszkalne	97	132	93	1483	2035	1454	Non-residential buildings
budynki hoteli	4	2	5	164	28	59	hotel buildings
budynki zakwaterowania turystycznego pozostałe	–	–	–	–	–	–	other short-stay accomoda- tion buildings
budynki biurowe	11	17	22	396	498	910	office buildings
budynki handlowo-usługowe .	23	26	24	241	866	223	wholesale and retail trade buildings
budynki łączności, dworców i terminali	1	–	1	1	–	1	terminals and associated buildings
budynki garaży	34	44	13	19	75	24	garage buildings
budynki przemysłowe	6	2	2	458	14	9	industrial buildings
zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	7	18	10	30	260	117	reservoirs, silos and ware- houses
ogólnodostępne obiekty kulturalne	–	1	1	–	1	6	public entertainment buildings
budynki muzeów i bibliotek ...	1	–	–	11	1	8	museums and libraries
budynki szkół i instytucji badawczych	4	7	4	119	159	26	school, university and re- search buildings
budynki szpitali i zakładów opieki zdrowotnej	4	3	2	9	11	11	hospital or institutional care buildings
budynki kultury fizycznej	–	4	3	8	113	24	sports halls
budynki gospodarstw rolnych	–	–	1	–	–	1	non-residential farm buildings
budynki przeznaczone do sprawowania kultu religij- nego i czynności religijnych .	1	1	2	23	8	30	buildings used as places of worship and for religious ac- tivities
pozostałe budynki niemiesz- kalne, gdzie indziej nie wymienione	1	7	3	5	2	5	other non-residential buildings not elsewhere classified

a Nowe. b Budynków nowych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a New. b Of new and expanded buildings (only concerning the expanded part).

TABL. 9 (160). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEDSIĘBIORSTWACH BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION AND ASSEMBLY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	21082	16692	16332	16676	T O T A L
sektor publiczny	1822	846	882	850	public sector
sektor prywatny	19260	15845	15450	15826	private sector
Budowa budynków ^Δ	7726	5177	5357	5417	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	7960	5718	5147	5068	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	5396	5797	5828	6191	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez osób zatrudnionych poza granicami kraju.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 10 (161). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEDSIĘBIORSTWACH BUDOWLANO-MONTAŻOWYCH^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION AND ASSEMBLY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
O G Ó Ł E M	3208,94	3953,91	4287,25	4686,68	T O T A L
sektor publiczny	3992,37	4213,18	4702,75	5192,74	public sector
sektor prywatny	3134,83	3940,32	4263,53	4659,50	private sector
Budowa budynków ^Δ	2769,52	3367,78	3902,11	4156,31	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3814,17	4599,20	4806,54	5548,58	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2945,30	3840,86	4182,66	4445,18	Specialised construction activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń osób zatrudnionych poza granicami kraju.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XV TRANSPORT

Uwagi ogólne

1. Dane o długości dróg gminnych i powiatowych dotyczą dróg miejskich i zamiejskich. Do dróg o nawierzchni twardej zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (tłuczniowej i brukowej).

2. Dane o **wypadkach drogowych** obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

CHAPTER XV TRANSPORT

General notes

1. Data on the length of gmina and powiat roads concern urban and non-urban roads. Hard surface roads include roads with improved hard surface (paved, made of clinker, concrete, stone and concrete plates, bitumen) as well as roads with non-improved surface (of broken stones and paving stones).

2. Data regarding **road traffic accidents** cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

TABL. 1 (162). **DROGI PUBLICZNE POWIATOWE I GMINNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**
Stan w dniu 31 grudnia
HARD SURFACE POWIAT AND GMINA PUBLIC ROADS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
W KILOMETRACH IN KILOMETERS					
O G Ó Ł E M	978	960	983	978	T O T A L
na 100 km ² powierzchni miasta ...	299	294	301	300	per 100 km ² of urban area
Powiatowe	248	254	260	263	Powiat
Gminne	730	706	723	715	Gmina
W ODSETKACH IN PERCENT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Powiatowe	25,4	26,4	26,5	26,9	Powiat
Gminne	74,6	73,6	73,5	73,1	Gmina

Ź r ó d ł o: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

S o u r c e: data of the General Management of National Roads and Motorways.

TABL. 2 (163). **SIATKA POŁĄCZEŃ REGULARNYCH MIĘDZYNARODOWEGO PORTU LOTNICZEGO IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE**
NETWORK OF REGULAR FLIGHTS OF THE JOHN PAUL II INTERNATIONAL AIRPORT KRAKÓW-BALICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Liczba połączeń lotniczych	60	67	101	112	Number of flights
krajowych	4	5	3	3	domestic
zagranicznych	56	62	98	109	foreign
Liczba państw	18	19	24	28	Number of countries
Liczba miast	45	53	75	81	Number of cities

Ź r ó d ł o: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.

S o u r c e: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

TABL. 3 (164).

DZIAŁALNOŚĆ MIĘDZYNARODOWEGO PORTU LOTNICZEGO IM. JANA PAWŁA II KRAKÓW-BALICE**ACTIVITY OF THE JOHN PAUL II INTERNATIONAL AIRPORT KRAKÓW-BALICE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Starty i lądowania	32878	36345	46264	51777	Take-offs and landings
w tym loty regularne	27827	32620	43574	48980	of which scheduled flights
Przewiezione ładunki w tonach	4465	3940	3242	3913	Transported goods in tonnes
cargo	2806	2975	3242	3913	cargo
poczta	1659	964	–	–	airmail
Liczba krajów w ramach siatki połączeń regularnych	13	20	24	28	Number of countries within the network of regular flights
Obsłużeni pasażerowie	2863996	4221171	5835189	6769369	Passengers served
w ruchu:					in traffic:
krajowym	196878	347003	456533	499254	national
międzynarodowym	2667118	3874168	5378656	6270115	international
w przelotach:					at flights:
strefa Schengen	1381262	2592705	3589228	4160524	Schengen zone
strefa non-Schengen	1285856	1281463	1789428	2109591	non-Schengen zone

Ź r ó d ł o: dane Międzynarodowego Portu Lotniczego im. Jana Pawła II Kraków-Balice Sp. z o.o.

S o u r c e: data of the John Paul II International Airport Kraków-Balice Ltd.

TABL. 4 (165).

WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY**ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018 ^b	SPECIFICATION
Wypadki	1200	1157	1035	969	Accidents
Kolizje	11293	8262	9403	9875	Collisions
Ofiary wypadków	1380	1297	1149	1071	Road traffic casualties
Śmiertelne	22	17	18	26	Fatalities
na 100 tys. ludności	2,9	2,2	2,3	3,4	per 100 thousand population
Ranni	1358	1280	1131	1045	Injured
na 100 tys. ludności	179	168	148	136	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na 25 lutego 2019 r.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b Data from Accident and Collision Register System as of 25th February 2019.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

DZIAŁ XVI HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

2. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hypermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku oraz dodatkowo często nabywanych towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

CHAPTER XVI TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise noted, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

2. The division of **stores by organisational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Universal stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption and also often purchased non-foodstuff goods, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialised stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops was made on the basis of the actual location of a shop.

3. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

4. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

5. Dane o sklepach i stacjach paliw oraz gastronomii dotyczą jednostek, w których **liczba pracujących przekracza 9 osób**.

6. **Magazyny handlowe** (hurtu i rozdzielcze detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

Od 2006 r. informacje o magazynach handlowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co 3 lata.

7. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

3. Shops include generally available pharmacies.

4. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Portable retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

5. Data regarding shops and petrol stations concern entities **employing more than 9 persons**.

6. **Trade warehouses** (wholesale and retail distribution) are the organisational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organisational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

Since 2006 information on trade warehouses has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every three years.

7. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or daily (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (166). **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH^a**
Stan w dniu 31 grudnia
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANISATIONAL FORM^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE		Liczba placówek Number of establishments	Pracujący Em- ployed persons	Powierz- chnia sprzeda- żowa w tys. m ² Sales area in thou- sand m ²	SPECIFICATION
Sklepy	2015	2431	21446	724162	Shops
	2017	2552	22860	757009	
	2018	2413	22163	762687	
Domy towarowe	2015	5	#	42340	Department stores
	2017	5	724	42340	
	2018	4	#	39266	
Domy handlowe	2015	2	#	2073	Trade stores
	2017	3	43	2901	
	2018	3	41	2901	
Supermarkety	2015	132	3117	98683	Supermarkets
	2017	139	3206	104709	
	2018	137	3349	102174	
Hipermarkety	2015	23	4547	201046	Hypermarkets
	2017	21	4206	183064	
	2018	23	#	195308	
Sklepy powszechnie	2015	161	1837	33677	Universal stores
	2017	172	1977	36653	
	2018	160	1842	34019	
Sklepy wyspecjalizowane	2015	1179	8169	302312	Specialised stores
	2017	1276	9308	338828	
	2018	1265	9142	349601	
Pozostałe sklepy^b	2015	839	2782	44031	Other shops^b
	2017	840	3015	48514	
	2018	725	2521	39418	
Stacje paliw	2015	90	357	x	Petrol stations
	2017	96	381	x	
	2018	96	380	x	

^a Według lokalizacji sklepów i stacji paliw; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 269. ^b Łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a By location of shops and petrol stations; see general notes, item 5 on page 269. ^b Including generally available pharmacies.

TABL. 2 (167). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
Stan w dniu 31 grudnia
TRADE WAREHOUSES^a
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2015	2018	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba	792	673	781	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	708,6	491,6	951,5	storage area in thousand m ²
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba	101	90	80	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	78,1	56,2	72,4	storage area in thousand m ²
Place składowe:				Storage sites:
liczba	171	103	133	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	365,1	431,5	317,3	storage area in thousand m ²
Silosy i zbiorniki:				Silos and reservoirs:
liczba	31	15	1565	number
pojemność w dam ³	64,3	122,5	217,7	capacity in dam ³

a Hurtu i rozdziałcze detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; badanie prowadzone co 3 lata.

a Wholesale and retail distribution; data concern enterprises employing more than 9 persons, surveys conducted every three years.

TABL. 3 (168). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Placówki gastronomiczne (stan w dniu 31 XII)	571	763	759	831	Catering establishments (as of 31 XII)
w tym sezonowe	12	8	12	10	of which seasonal
Restauracje	192	206	224	242	Restaurants
Bary	114	188	177	195	Bars
Stołówki	51	42	40	45	Canteens
Punkty gastronomiczne	214	327	306	339	Catering outlets
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	.	.	1187188	1375521	Revenues from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym:					of which:
z produkcji gastronomicznej	194868	405295	982777	1147887	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	45869	55394	120383	138632	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 269.

a See general notes, item 5 on page 269.

TABL. 4 (169). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 grudnia
MARKETPLACES
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	17	16	15	15	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	17	16	15	15	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	89,2	84,7	85,1	85,1	area of marketplaces in thousand m ²
w tym sprzedażowa	85,2	83,3	82,5	82,5	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	859	856	856	856	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	503	503	503	503	of which at marketplaces open daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	947	971	923	1041	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	9331,4	9296,3	10584,0	12397,0	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XVII FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 351).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, (związane pośrednio z podstawową działalnością podmiotu), do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązania rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa, przychody związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r.;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwło-

CHAPTER XVII FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. Financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29th September 1994 (uniform text Journal of Laws 2019 item 351).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services); including subsidies on products;
- 2) net sales revenues of goods and materials including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, (indirectly related to entity's main activity), to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights; revenues from extraordinary events since 2016;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the

kę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całościu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne (związane pośrednio z działalnością podmiotu), do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe, straty związane ze zdarzeniami losowymi od 2016 r;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- 2) the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;
- 3) other operating costs (indirectly related to the entity's main activity), loss on disposal of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge, from extraordinary events since 2016;
- 4) financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Wynik zdarzeń nadzwyczajnych do 2015 r. (zyski i straty nadzwyczajne) to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

Od 2016 r. wszelkie skutki zdarzeń, które dotychczas wpływały na zyski i straty nadzwyczajne, są zaliczane odpowiednio do pozostałych przychodów operacyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, do 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczona stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości a przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoter-

6. Results on extraordinary events until 2015 (extraordinary profits and losses) are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

Since 2016 all economic effects of the events which previously affected the extraordinary profits and losses are classified as other operating revenues or other operating costs, respectively.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, until 2015 corrected by result on extraordinary events.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes the current part and the deferred part:

- the current part in the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of provisions and assets, by virtue of deferred tax (because of the temporary differences between the gross financial result and the basis for taxation resulting from the different moments of the income and cost statement, in accordance with the tax and accounting regulations) at the end and the beginning of the reporting period.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term in-

minowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,

- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności i roszczeń do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności i roszczeń, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych czynnych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.), akcyjnych, komandytowo-akcyjnych – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszony o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw

inwestments to short liabilities excluding special funds,

- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues and claims to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues and claims, short-term investments and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015 it has also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock). Share capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- initial capital – in limited liability, joint stock, joint stock-limited companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in cooperatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in cooperatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the

dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (170). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
 REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
Przychody z całokształtu działalności	108711,5	135103,1	144055,4	142527,2	Revenues from total activity
sektor publiczny	5492,9	3475,5	3737,2	5874,0	public sector
sektor prywatny	103218,6	131627,6	140318,2	136653,2	private sector
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	40066,9	53103,8	55134,4	58235,1	Net sales revenues of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	66502,1	79640,0	85898,0	81276,4	Net sales revenues of goods and materials
Przychody finansowe	785,9	776,6	1419,1	1195,7	Financial revenues
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności	104350,5	129778,6	137229,9	135055,9	Costs of obtaining revenues from total activity
sektor publiczny	5132,9	3344,1	3510,1	5549,4	public sector
sektor prywatny	99217,6	126434,5	133719,8	129506,6	private sector
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	50715,5	66122,1	68832,2	72397,1	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	51307,8	60637,9	65630,6	60113,0	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	1225,1	1320,0	1407,4	1302,0	Financial costs
Wynik finansowy brutto	4357,7	5406,9	6825,5	7471,3	Gross financial result
sektor publiczny	360,2	213,4	227,0	324,6	public sector
sektor prywatny	3997,5	5193,5	6598,5	7146,6	private sector
Zysk brutto	4976,9	7007,8	8045,8	8683,1	Gross profit
Strata brutto	619,2	1601,0	1220,3	1211,9	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	793,9^a	888,0	1371,5	1319,9	Obligatory encumbrances of gross financial result
sektor publiczny	78,1	29,6	38,8	47,5	public sector
sektor prywatny	715,7	858,4	1332,7	1272,4	private sector
Wynik finansowy netto	3563,9	4518,9	5454,0	6151,4	Net financial result
sektor publiczny	282,0	183,8	188,3	277,2	public sector
sektor prywatny	3281,8	4335,1	5265,7	5874,2	private sector
Zysk netto	4186,2	6026,0	6915,6	7356,2	Net profit
Strata netto	622,4	1507,1	1461,6	1204,8	Net loss

a Obejmują tylko podatek dochodowy.
 a Include only income tax.

TABL. 2 (171).

PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI

REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	Wynik finan- sowy brutto Gross finan- cial result	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces of gross financial result	Wynik finan- sowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	2010	108711,5	104350,5	4357,7	793,9 ^a	3563,9
TOTAL	2015	135103,1	129778,6	5406,9	888,0	4518,9
	2017	144055,4	137229,9	6825,5	1371,5	5454,0
	2018	142527,2	135055,9	7471,3	1319,9	6151,4
w tym: of which:						
Przemysł		38111,9	34904,7	3207,1	626,1	2581,0
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		21522,5	20016,8	1505,7	248,1	1257,6
manufacturing						
Budownictwo		9921,9	9151,8	770,1	99,1	671,0
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^a		71120,5	68859,3	2261,2	405,3	1855,9
Trade; repair of motor vehicles ^a						
Transport i gospodarka magazynowa .		2579,9	2478,6	101,3	-0,3	101,6
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^a		1351,9	1233,0	118,9	12,0	106,9
Accommodation and catering ^a						
Informacja i komunikacja		6173,8	5881,5	292,4	47,4	245,0
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa		863,3	829,9	33,4	-0,5	33,9
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^a		1016,7	946,6	70,1	13,5	56,6
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		5962,8	5582,6	380,2	63,3	316,9
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^a		2542,7	2459,9	82,8	18,3	64,6
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .		2237,9	2113,3	124,6	30,0	94,6
Human health and social work activities						

a Obejmują tylko podatek dochodowy.

a Include only income tax.

TABL. 3 (172). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Liczba przedsiębiorstw Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
			dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
			w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM	2010	1942	79,2	20,5	0,2	78,7	21,0	0,4
TOTAL	2015	2050	82,0	17,9	0,1	81,2	18,6	0,2
	2017	2035	80,9	19,0	0,1	80,4	19,5	0,1
	2018	1986	82,2	17,7	0,1	81,6	18,3	0,1
sektor publiczny		45	80,0	20,0	0,0	77,8	22,2	0,0
public sector								
sektor prywatny		1941	82,3	17,7	0,0	81,7	18,2	0,1
private sector								
w tym:								
of which:								
Przemysł		297	80,8	19,2	0,0	80,5	19,5	0,0
Industry								
w tym:								
of which:								
przetwórstwo przemysłowe		266	80,1	19,9	0,0	80,1	19,9	0,0
manufacturing								
Budownictwo		236	85,2	14,8	0,0	84,3	15,7	0,0
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A		463	82,5	17,5	0,0	81,9	18,1	0,0
Trade; repair of motor vehicles ^A								
Transport i gospodarka magazynowa		58	86,2	13,8	0,0	86,2	13,8	0,0
Transportation and storage								
Zakwaterowanie i gastronomia ^A		104	84,6	15,4	0,0	85,6	14,4	0,0
Accommodation and catering ^A								
Informacja i komunikacja		228	82,5	17,5	0,0	82,0	18,0	0,0
Information and communication								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...		20	65,0	35,0	0,0	65,0	35,0	0,0
Financial and insurance activities								
Obsługa rynku nieruchomości ^A		83	90,4	8,4	1,2	90,4	9,6	0,0
Real estate activities								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		243	82,3	17,7	0,0	81,1	18,5	0,4
Professional, scientific and technical activities								
Administrowanie i działalność wspierająca ^A		109	79,8	20,2	0,0	77,1	22,9	0,0
Administrative and support service activities								
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		89	77,5	22,5	0,0	77,5	22,5	0,0
Human health and social work activities								

TABL. 4 (173).

RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
			brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
		w %		in %			
OGÓŁEM	2010	96,0	4,0	3,3	34,8	96,4	137,1
TOTAL	2015	96,1	4,0	3,3	37,5	98,4	136,9
	2017	95,3	4,7	3,8	44,3	104,2	141,5
	2018	94,8	5,2	4,3	44,6	103,2	141,6
sektor publiczny		94,5	5,5	4,7	63,4	118,5	160,3
public sector							
sektor prywatny		94,8	5,2	4,3	43,7	102,5	140,7
private sector							
w tym: of which:							
Przemysł		91,6	8,4	6,8	37,4	110,0	137,7
Industry							
w tym: of which:							
przetwórstwo przemysłowe		93,0	7,0	5,8	30,4	93,3	132,3
manufacturing							
Budownictwo		92,2	7,8	6,8	57,2	132,9	202,2
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		96,8	3,2	2,6	37,0	71,3	114,4
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		96,1	3,9	3,9	45,7	142,1	152,2
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		91,2	8,8	7,9	83,8	139,1	155,9
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		95,3	4,7	4,0	53,7	183,9	222,4
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		96,1	3,9	3,9	67,7	118,2	120,3
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		93,1	6,9	5,6	119,2	150,1	206,2
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		93,6	6,4	5,3	112,1	225,6	250,4
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		96,7	3,3	2,5	45,7	155,8	169,5
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		94,4	5,6	4,2	46,9	130,4	146,9
Human health and social work activities							

TABL. 5 (174). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogół- łem Grand total	Zapasy Inventories					Krótkoterminowe należności Short-term dues		Inwe- stycje krótko- termi- nowe Short- term invest ments	Krótko- termi- nowe rozli- czenia między- okre- sowe Short- term inter- period settle- ments
			razem total	w tym of which				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliver- ies and servi- ces		
				materi- ały materi- als	półpro- dukty i pro- dukty w toku semi- fini- shed prod- ucts in pro- gress	produk- ty gotowe finished pro- ducts	towary goods				
	w mln zł in million PLN										
OGÓŁEM	2010	31764,2	8151,4	1332,8	1077,3	910,6	4668,3	14291,9	12482,0	8060,2	1260,6
TOTAL	2015	38264,5	9338,2	1330,2	1045,7	1054,4	5728,4	17027,5	14906,3	10470,9	1427,9
	2017	42817,3	9946,4	1543,2	1342,3	933,8	5900,0	18117,6	15832,1	13409,9	1343,4
	2018	45673,6	10992,2	1771,4	1430,4	1028,6	6560,8	18922,4	16328,4	14377,5	1381,6
sektor publiczny .. public sector		2132,4	489,0	84,9	43,9	23,3	335,0	732,8	564,8	843,8	66,8
sektor prywatny .. private sector		43541,1	10503,1	1686,5	1386,5	1005,3	6225,8	18189,6	15763,6	13533,6	1314,8
w tym: of which:											
Przemysł Industry		12778,6	2400,4	1291,0	263,7	604,9	221,3	6741,6	6182,0	3467,4	169,2
w tym: of which:											
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		8129,3	2310,3	1238,0	262,3	586,9	206,2	3860,9	3473,1	1868,9	89,2
Budownictwo Construction		5957,3	1601,0	138,7	870,3	184,4	352,6	2230,7	1733,3	1685,0	440,5
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		17254,8	6284,6	193,0	21,9	155,6	5832,3	5170,1	4544,3	5587,1	213,1
Transport i gospodar- ka magazynowa Transportation and storage		775,8	37,4	25,1	0,0	0,5	11,0	491,1	397,1	233,1	14,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		352,9	23,8	8,0	0,4	0,3	12,5	125,1	74,4	189,8	14,2

TABL. 5 (174).

AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy Inventories					Krótkoterminowe należności Short-term dues		Inwe- stycje krótko- termi- nowe Short- term invest ments	Krótko- termi- nowe rozli- czenia między- okre- sowe Short- term inter- -period settle- ments
		razem total	w tym of which			razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliver- ies and servi- ces			
			mate- riały materi- als	półpro- dukty i pro- dukty w toku semi- -fini- shed prod- ucts in pro- gress	produk- ty gotowe fini- shed pro- ducts			towary goods		
w mln zł in million PLN										
Informacja i komunikacja Information and communication	2607,5	230,5	10,5	124,8	46,0	41,9	1525,8	1321,3	629,9	221,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. Financial and insurance activities	565,4	5,7	0,0	–	–	5,6	237,0	136,0	318,5	4,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	783,7	147,4	1,5	107,1	13,7	24,2	117,6	71,5	453,2	65,6
Działalność profesjo- nalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	3025,2	138,2	51,5	36,5	8,0	17,5	1370,6	1130,5	1354,5	161,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	726,2	20,2	4,0	0,9	0,2	10,4	471,7	388,0	195,6	38,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .. Human health and social work activities	594,3	37,8	36,3	0,3	–	0,7	337,6	282,9	189,9	29,0

TABL. 6 (175). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	2010	35429,7	17604,8	13941,6	-827,6	3524,7
TOTAL	2015	51917,2	19620,9	27459,9	-3649,3	4509,2
	2017	58242,6	19001,8	32541,2	-4891,3	5544,3
	2018	56102,3	19466,6	30787,2	-5622,4	6163,6
sektor publiczny		6159,0	2964,1	2522,2	-33,6	277,2
public sector						
sektor prywatny		49943,3	16502,5	28265,0	-5588,8	5886,4
private sector						
w tym: of which:						
Przemysł		29044,3	5553,9	18216,8	-107,3	2581,2
Industry						
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe		10963,5	2763,3	4567,8	-76,2	1257,6
manufacturing						
Budownictwo		4523,0	1326,8	2032,6	178,8	706,1
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		9491,9	7231,4	3936,2	-4292,2	1856,5
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		883,3	301,0	545,4	-149,6	102,3
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		736,0	409,8	121,9	-92,8	107,4
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		2382,9	580,7	1633,6	-158,8	209,8
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		858,3	593,9	454,6	-345,6	33,9
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2359,1	1385,2	770,4	-67,3	56,6
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		3888,5	1182,6	1951,8	-218,1	315,8
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		521,4	218,6	272,4	-23,0	56,4
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		1131,5	449,2	694,9	-197,8	114,4
Human health and social work activities						

TABL. 7 (176).

KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁEK^a

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE CAPITAL OF COMPANIES^a

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
			Skarbu Państwa of the State Treasury	państwo- wych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of do- mestic natural persons	osób zagranicz- nych of foreign persons
		w mln zł		in million PLN		
OGÓŁEM	2010	15464,9	403,1	243,4	2513,1	7934,5
TOTAL	2015	17798,1	188,4	170,3	2848,7	9443,0
	2017	16907,0	171,3	59,0	1808,9	9333,7
	2018	17501,1	185,7	67,7	1941,8	8864,5
sektor publiczny		2593,3	179,5	66,3	0,5	13,1
public sector						
sektor prywatny		14907,8	6,2	1,3	1941,3	8851,5
private sector						
w tym:						
of which:						
Przemysł		5519,0	5,8	1,1	334,5	1785,7
Industry						
w tym:						
of which:						
przetwórstwo przemysłowe		2729,8	5,8	1,1	330,2	1671,7
manufacturing						
Budownictwo		1135,9	75,7	42,6	376,1	223,9
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		7001,1	–	0,2	577,4	5962,6
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa		256,0	–	–	9,3	18,9
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		264,7	–	–	101,5	5,9
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja		580,7	2,8	–	37,2	236,1
Information and communication						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		593,4	–	–	41,1	40,0
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		470,8	–	8,4	199,2	17,7
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		782,6	21,9	15,2	182,4	380,6
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		217,1	–	–	50,1	153,7
Administrative and support service activities						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		448,5	–	–	13,3	39,5
Human health and social work activities						

a Dane dotyczą spółek prawa handlowego, spółek cywilnych i innych spółek powołanych odrębnymi przepisami oraz zagranicznych przedsiębiorstw drobnej wytwórczości i oddziałów przedsiębiorców zagranicznych.

a Data concern commercial companies, civil law partnerships and others companies established on the basis of separate rules as well as foreign small-scale enterprises and branches of foreign enterprises.

TABL. 8 (177). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i po- życzki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
						kredyty i po- życzki credits and loans	zobo- wiąza- nia z tytułu dostaw i usług liabilities from deliver- ies and services
w mln zł in million PLN							
OGÓŁEM	2010	30340,4	6940,3	3477,3	23400,1	3016,3	12348,5
TOTAL	2015	42425,5	14212,3	9129,6	28213,2	6395,4	13986,6
	2017	43209,7	12645,6	5315,6	30564,1	5771,2	14531,1
	2018	46295,8	13732,6	5488,1	32563,2	6710,5	15299,3
sektor publiczny		2326,3	941,4	744,0	1384,9	465,1	447,3
public sector							
sektor prywatny		43969,5	12791,2	4744,1	31178,3	6245,5	14852,0
private sector							
w tym:							
of which:							
Przemysł		16910,2	7559,7	1291,7	9350,5	1068,5	4290,1
Industry							
w tym:							
of which:							
przetwórstwo przemysłowe		9901,8	3703,4	785,2	6198,4	982,4	2677,1
manufacturing							
Budownictwo		3663,9	702,4	377,1	2961,5	501,0	1302,2
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		16684,9	1584,8	657,2	15100,1	4241,5	7563,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		963,5	447,2	217,9	516,3	70,9	271,8
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		706,1	476,5	459,6	229,6	72,1	95,6
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja		1580,9	403,5	348,9	1177,4	160,1	610,7
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		1180,2	708,5	613,5	471,7	146,7	186,9
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		971,7	482,7	411,2	489,0	68,5	152,7
Real estate activities							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		2011,9	746,3	641,2	1265,6	185,2	441,1
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		582,7	146,4	135,1	436,3	116,6	111,3
Administrative and support service activities							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		813,0	403,2	318,8	409,8	49,1	206,7
Human health and social work activities							

DZIAŁ XVIII FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów i wydatków budżetu miasta Krakowa.

3. Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 869) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1241, z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 506), ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 511, 512) oraz ustawa z dnia 13 września 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. 2018 poz. 1530, z późniejszymi zmianami). Dane o dochodach i wydatkach budżetowych opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków obowiązującą na mocy rozporządzeń Ministra Finansów z lat 2009–2018.

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy zwany rokiem budżetowym, w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jedno-

CHAPTER XVIII PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance include processes connected with the accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget.

2. The presented data include information concerning the municipal (Kraków) budget revenue and expenditure.

3. The legal basis defining these processes is the Law on Public Finances, dated 27th August 2009 (uniform text Journal of Laws 2019 item 869) and regulations introducing the Law on Public Finances (Journal of Laws 2009 No. 157, item 1241, with later amendments).

The legal basis for the financial management of local government units is additionally the Law on Gmina Government, dated 8th March 1990 (uniform text Journal of Laws 2018 item 994), the Law on Powiat Government and the Law on Voivodship Government, dated 5th June 1998 (uniform text Journal of Laws 2018 items 511, 512) as well as the Law on Incomes of Local Government Units, dated 13th September 2003 (uniform text Journal of Laws 2018 item 1530, with later amendments). Data concerning revenue and expenditure of the budget were compiled in accordance with the detailed classification of budget revenues and expenditure in force on the basis of the decrees of the Minister of Finance in 2009–2018.

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are determined in the budgetary act by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Law of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina

częście zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku. Prezentowane dane opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2009–2018.

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, leśny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową, opłata eksploatacyjna, opłata targowa;
 - c) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł;
- 2) dotacje:
 - a) celowe z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy 200, 620 oraz od 2015 r. – 205 i 625) według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. (tekst jednolity Dz. U. 2014 poz. 1053, z późniejszymi zmianami),
 - c) otrzymane z funduszy celowych,

as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat.

5. Revenue and expenditure of local government units budgets are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue or expenditure. The presented data, were compiled in accordance with the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources, specified by the Minister of Finance in subsequent decrees adopted in the period of 2009–2018.

6. Budget revenues of local government units comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural, forest tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, stamp duty, royalties for mineral exploration and marketplace stall trading fee;
 - c) revenue from property of local government units, e.g., revenue from renting and leasing as well as agreements with a similar character,
 - d) funds for additional financing of own tasks from other sources;
- 2) grants:
 - a) targeted grants from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, task realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) provided under programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable and payments from the European funds budget, (paragraphs 200, 620 and since 2015 – 205 and 625) according to the detailed classification of income, expense, revenue and expenditure, and funds from foreign sources), as stated in regulation of the Minister of Finance dated 2nd March 2010 (uniform text Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments),
 - c) received from appropriated funds,

- d) pozostałe dotacje, w tym realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego dzielą się na majątkowe (w tym inwestycyjne) i bieżące, do których zalicza się m.in.:

- wydatki na wynagrodzenia (wraz z pochodnymi),
- wydatki na zakup materiałów i usług,
- dotacje m.in. dla jednostek organizacyjno-prawnych działających w budżetach jednostek samorządu terytorialnego,
- wydatki na obsługę długu publicznego.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- d) other grants, of which realised on the basis of agreements with bodies of the local government units;
- 3) general subvention from the state budget, consisting of the following parts: equalisation, educational, compensating, balancing and regional.

7. Expenditure of local government units budgets are divided into: property-related (including investment-related) and current expenditure, such as:

- expenditure on wages and salaries (including derivatives),
- expenditure on the purchase of materials and services,
- grants, among others, for organisational and legal units operating within local government units budgets,
- expenditure on public debt servicing.

8. Information concerning local government units budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 (178). **DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
O G Ó Ł E M	3384810,2	4135985,7	4960481,3	5307143,3	T O T A L
Dochody własne	2143185,9	2882882,3	3311715,4	3600811,5	Own revenue
w tym:					of which:
udział w podatku dochodowym osób:					share in income tax:
prawnych	69223,5	88494,1	107104,7	141976,4	corporate
fizycznych	848483,6	1115677,7	1379946,5	1614346,2	personal
podatek od nieruchomości	328486,0	470047,8	505936,5	531493,0	tax on real estate
podatek rolny	1580,9	1847,2	2270,7	2213,2	agricultural tax
podatek od środków transportowych	16362,5	17616,9	21678,8	23748,1	tax on means of transport
podatek od czynności cywilnoprawnych	64780,9	65747,6	99937,5	111689,8	tax on civil law transactions
opłata skarbową	13765,8	15825,5	18798,3	19681,5	stamp duty
dochody z majątku	202261,7	227528,6	202971,3	182673,5	revenue from property
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	112536,7	110533,6	107500,5	110752,3	of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character
środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł	9541,6	19670,5	15073,1	15418,5	funds for additional financing of own tasks from other sources
Dotacje	566634,0	490398,2	823646,1	842850,5	Grants
dotacje celowe	353509,0	370462,9	716066,8	721009,5	targeted grants
w tym:					of which:
z budżetu państwa na zadania:					from the state budget on tasks:
z zakresu administracji rządowej	177023,6	193568,1	573252,2	591683,8	for government administration tasks
własne	85389,1	104558,1	103056,1	101092,7	for own tasks
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	4473,4	476,5	134,7	1153,5	realized on the basis of agreements with government administration bodies
otrzymane z państwowych funduszy celowych	72612,7	49208,9	17328,5	2057,8	received from state appropriated funds
zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	14010,1	21798,4	21674,4	24339,9	tasks realized on the basis of agreements between local government units
dotacje z paragrafów 200, 620 ^a ...	213125,1	119935,3	5146,8	–	grants from paragraphs 200, 620 ^a
dotacje z paragrafów 205, 625 ^a ...	–	–	102432,5	121840,9	grants from paragraphs 205, 625 ^a
Subwencja ogólna z budżetu państwa	674990,2	762705,3	825119,8	863481,4	General subvention from the state budget
w tym część oświatowa	641948,3	748075,5	802067,0	831806,7	of which on educational tasks

a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (179). **DOCHODY BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2017		2018	
	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent
O G Ó Ł E M T O T A L	3384810,2	100,0	4135985,7	100,0	4960481,3	100,0	5307143,3	100,0
w tym: of which:								
Transport i łączność Transport and commu- nication	327600,5	9,7	412151,3	10,0	428317,2	8,6	396270,1	7,5
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	315782,1	9,3	378761,4	9,2	357372,7	7,2	341168,4	6,4
Działalność usługowa Service activity	4595,8	0,1	7944,0	0,2	11204,2	0,2	13392,0	0,3
Administracja publiczna .. Public administration	29265,6	0,9	41981,6	1,0	47622,4	1,0	46970,6	0,9
Bezpieczeństwo publicz- ne i ochrona przeciwpo- żarowa Public safety and fire care	46779,9	1,4	50671,5	1,2	50576,2	1,0	53077,9	1,0
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek niepo- siadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem Income taxes from legal persons, natural persons and other organizational units without legal personality and expens- es associated with their intake	1452825,8	42,9	1879614,2	45,4	2258978,4	45,5	2563618,0	48,3
Oświata i wychowanie Education	60880,7	1,8	90792,1	2,2	101354,2	2,0	112655,4	2,1
Ochrona zdrowia Health care	21825,8	0,6	19942,0	0,5	13225,0	0,3	18488,1	0,3
Pomoc społeczna i pozo- stałe zadania w zakresie polityki społecznej Social assistance and other tasks in sphere of social policy	204860,0	6,1	216917,1	5,2	125477,7	2,5	132307,0	2,5
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	9306,0	0,3	5695,5	0,1	4598,7	0,1	6295,1	0,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	12441,1	0,4	217713,1	5,3	224509,8	4,5	224049,7	4,2
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	108402,4	3,2	27311,9	0,7	7510,1	0,2	13496,9	0,3
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	111370,8	3,3	19108,7	0,5	28850,0	0,6	19618,7	0,4

TABL. 3 (180). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG RODZAJÓW**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
O G Ó Ł E M	3364487,9	4213940,4	5014847,8	5572956,0	T O T A L
Wydatki bieżące	2804258,3	3591744,5	4386366,8	4779513,9	Current expenditure
w tym:					of which:
Dotacje	398657,5	476726,7	576130,1	663796,9	Grants
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych	94202,4	687,7	468,1	1351,9	of which for local government budgetary establishments
Świadczenia na rzecz osób fizycznych	186827,6	195381,1	559795,9	577525,4	Benefits for natural persons
Wydatki bieżące jednostek budżetowych	2076312,9	2789250,3	3113790,8	3390449,6	Current expenditure of budgetary units
w tym:					of which:
wynagrodzenia	898480,8	1124341,2	1249420,5	1376582,0	wages and salaries
pochodne od wynagrodzeń ^a	141270,9	200375,5	222852,6	243643,3	derivatives from wages and salaries ^a
zakup materiałów i usług	953632,1	1341630,6	1509809,2	1643777,1	purchase of materials and services
Wydatki na obsługę długu	76408,1	63924,7	66008,6	66771,5	Expenditure on debt servicing
Wydatki majątkowe	560229,7	622195,9	628481,0	793442,2	Property expenditure
w tym inwestycyjne ^b	560229,7	578795,9	578978,2	735112,0	of which investment ^b

a Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych.

a Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. b Including grants for financing investments tasks of budgetary establishments.

TABL. 4 (181). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2017		2018	
	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent
O G Ó Ł E M	3364487,9	100,0	4213940,4	100,0	5014847,8	100,0	5572956,0	100,0
T O T A L								
w tym:								
of which:								
Transport i łączność	617267,3	18,3	903286,6	21,4	849655,3	16,9	949253,3	17,0
Transport and commu- nication								
Gospodarka mieszkaniowa	188993,4	5,6	242132,2	5,7	217059,9	4,3	228036,9	4,1
Dwelling economy								

TABL. 4 (181). **WYDATKI BUDŻETU MIASTA WEDŁUG DZIAŁÓW (dok.)**
MUNICIPAL BUDGET EXPENDITURE BY DIVISION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2015		2017		2018	
	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent	w tys. zł in thou- sand PLN	w odset- kach in percent
O G Ó Ł E M (dok.) T O T A L (cont.)								
w tym (dok.): of which (cont.):								
Działalność usługowa Service activity	6657,0	0,2	8766,1	0,2	15933,1	0,3	26435,0	0,5
Administracja publiczna .. Public administration	205065,6	6,1	240830,5	5,7	317473,9	6,3	363664,3	6,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpoża- rowa Public safety and fire care	74846,3	2,2	90981,3	2,2	94450,1	1,9	116270,9	2,1
Obsługa długu publicznego Public debt servicing	76754,4	2,3	63978,2	1,5	66008,6	1,3	66771,5	1,2
Oświata i wychowanie Education	914754,1	27,2	1113854,7	26,4	1224969,4	24,4	1369984,6	24,6
Ochrona zdrowia Health care	46555,0	1,4	62174,4	1,5	73157,8	1,5	96836,2	1,7
Pomoc społeczna i pozo- stałe zadania w zakresie polityki społecznej Social assistance and other tasks in sphere of social policy	400907,4	11,9	473942,6	11,2	374155,6	7,5	401004,3	7,2
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	155234,6	4,6	200302,1	4,8	208627,5	4,2	228361,0	4,1
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	207931,2	6,2	425530,5	10,1	539265,0	10,8	570526,5	10,2
Kultura i ochrona dzie- dzictwa narodowego Culture and national heritage	218203,2	6,5	191023,3	4,5	235425,3	4,7	277015,1	5,0
Kultura fizyczna i sport Physical education and sport	170116,2	5,1	119797,4	2,8	151776,0	3,0	185135,5	3,3

TABL. 5 (182). **DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA NA 1 MIESZKAŃCA**
MUNICIPAL BUDGET REVENUE AND EXPENDITURE PER CAPITA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochody ogółem	4471	5424	6470	6897	Total revenue
Dochody własne	2831	3781	4319	4679	Own revenue
Dotacje celowe	467	486	934	937	Targeted grants
Dotacje z paragrafów 200, 620 ^a	282	157	8	–	Grants from paragraphs 200, 620 ^a
Dotacje z paragrafów 205, 625 ^a	–	–	134	158	Grants from paragraphs 205, 625 ^a
Subwencja ogólna	892	1000	1076	1122	General subvention
Wydatki ogółem	4444	5526	6540	7242	Total expenditure
Wydatki bieżące	3704	4710	5721	6211	Current expenditure
Wydatki majątkowe	740	816	820	1031	Property expenditure
w tym inwestycyjne	740	759	755	955	of which investment expenditure

a Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

a Of the classification of budget revenue and expenditure.

DZIAŁ XIX INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów oraz od 1995 r. inwentarz (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

W przypadku ujemnych różnic kursowych walut suma nakładów na poszczególne grupy rodzajowe może być większa od nakładów na środki trwałe ogółem.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zali-

CHAPTER XIX INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e.: irrigation and drainage, land quality improvements as well as, since 1995, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and loans for the period of investment implementation.

In the case of foreign exchange losses of currencies, the sum of outlays on particular groups of assets may exceed the total value of outlays on fixed assets.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the

czono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku, składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z poboczeniami i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2019, poz. 351, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć, w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r.

appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section “Transportation and storage” since 2005.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1st January 2002 co-operative ownership right to residential premise and cooperative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1st January 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12th December 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1st January 2002, in accordance with Accounting Act dated 29th September 1994 (uniform text Journal of Laws 2019, item 351 with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31st December, within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1st January 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1st January 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1st January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1st January 1995, in accordance with the deci-

zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

4. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale; od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji wodnych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje wodne i inwentarz żywy (stado podstawowe).

sions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20th January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

4. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and premises; since 1st January 2002 cooperative ownership right to residential premises as well as cooperative right to non-residential (of utility character) premises,
 - b) civil engineering works (excluding irrigation and drainage);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and other equipment;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e. long-term plantings, irrigation and drainage and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (183). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKCJI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY SECTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ł E M	2626,5	4655,4	4211,5	4573,5	T O T A L
sektor publiczny	645,0	1654,1	836,1	1672,7	public sector
sektor prywatny	1981,8	3001,3	3375,4	2900,8	private sector
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3,3	1,6	2,1	3,2	Agriculture, forestry and fishing
Przetwórstwo przemysłowe	457,8	837,3	810,1	821,1	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	283,1	537,4	540,8	949,3	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	147,2	221,4	155,4	156,1	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	122,4	279,0	306,6	134,0	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	496,6	504,1	594,2	577,8	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	145,0	572,3	364,8	658,1	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	51,8	143,0	126,2	118,9	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	126,1	245,1	309,2	261,2	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	134,5	171,4	256,7	47,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	58,1	95,7	129,7	76,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna	194,9	697,6	159,5	209,2	Professional, scientific and techni- cal activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	59,4	72,1	100,7	92,1	Administrative and support service activities
Edukacja	35,4	7,2	12,6	19,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	198,7	165,5	240,2	300,6	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	68,1	78,0	64,9	100,0	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	4,5	17,6	19,7	48,3	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons, according to investment location.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 2 (184). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)
Stan w dniu 31 grudnia
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
O G Ó Ł E M	45472,2	57346,4	64900,5	62310,5	T O T A L
sektor publiczny	10416,7	13900,2	16866,7	19454,0	public sector
sektor prywatny	35055,7	43446,2	48033,8	42856,5	private sector
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	99,8	112,1	118,8	220,0	Agriculture, forestry and fishing
Przetwórstwo przemysłowe	8728,6	11022,8	11999,7	9277,7	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5397,4	7721,2	9970,2	9636,6	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ	2442,6	3272,3	4209	4333,6	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	2204,1	1431,2	1345,2	1435,4	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	10463,4	12984,0	13907,7	13565,2	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	1546,0	2362,0	2532,5	3110,6	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1492,1	2005,4	2137,7	2107,9	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3680,1	3954,8	4940,7	5124,6	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1833,8	933,5	1036,7	1073,9	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2508,2	3337,1	3676,1	3191,1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1592,9	3210,7	3094,6	2903,6	Professional, scientific and techni- cal activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	429,1	613,2	529,4	655,8	Administrative and support service activities
Edukacja	322,7	353,9	355,3	360,7	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1542,5	2783,5	3209,3	3369,4	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	784,0	1094,3	1676,4	1754,7	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	51,2	74,0	83,4	189,7	Other service activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwa-
łych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sec-
tions was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

DZIAŁ XX RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późniejszymi zmianami).

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Grupowanie danych w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

5. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy niezarejestrowanej, głównie w działalności usługowej.

CHAPTER XX REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the “European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21st May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174 of 26th June 2013, with later amendments).

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated in market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented in basic prices.

4. The grouping of data according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

5. The estimation of the hidden economy and illegal activity is included in the regional accounts. Hidden economy covers the legal concealed production for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including people providing sexual ser-

wej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści majątkowe z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów.

6. Dane z rachunków regionalnych za lata 2015–2017 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych. Zmiany wynikają z wytycznych zawartych w najnowszym Podręczniku Deficytu i Długu Sektora Instytucji Rządowych i Samorządowych (MGDD, edycja 2019), dotyczących traktowania składek podlegających zwrotowi. Ponadto do sektora instytucji rządowych i samorządowych przeklasyfikowane zostały jednostki z sektora przedsiębiorstw niefinansowych, sektora instytucji finansowych oraz sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, które zgodnie z ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do tego sektora. Zmienione zostały również dane o dochodach w sektorze gospodarstw domowych z tytułu włączenia danych o wynagrodzeniach pracowników instytucji eksterytorialnych.

7. Opis wprowadzonych do rachunków narodowych zmian został zawarty w informacji sygnałnej „Informacja Głównego Urzędu Statystycznego w sprawie skorygowanego szacunku produktu krajowego brutto za 2018 rok” z dnia 4 października 2019 r., dostępnej na stronie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-w-sprawie-skorygowanego-szacunku-pkb-za-2018-rok,9,5.html>.

8. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

vices).

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting sexual services, production and trafficking in narcotics and smuggling of cigarettes.

6. Data from the regional accounts for the years 2015–2017 were changed in relation to those previously published as a consequence of revision in the annual national accounts. The changes result from guidelines included in the latest edition of the "Manual on Government Deficit and Debt" (MGDD, 2019 edition) concerning the treatment of refundable contributions. Moreover, units were reclassified into the general government sector from the non-financial corporations sector, the financial corporations sector and the non-profit institutions serving households sector, which according to the ESA 2010 meet the criteria for classifying into this sector. Data on income in the households sector were also changed due to inclusion of data on wages and salaries of extra-territorial institutions' employees.

7. Description of introduced in national accounts changes was included in the Statistics Poland news release "Revised estimate of gross domestic product for the year 2018" of 4th October 2019, available at website <https://stat.gov.pl/en/topics/national-accounts/annual-national-accounts/revised-estimate-of-gross-domestic-product-for-the-year-2018,7,5.html>.

8. Information concerning regional accounts are placed in the publication "Kompedium wiedzy o rachunkach regionalnych".

TABL. 1 (185). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w mln zł	58204	61265	66487	T O T A L in million PLN
Województwo=100	40,9	41,4	41,5	Voivodship=100
Polska=100	3,2	3,3	3,3	Poland=100
Rok poprzedni=100	.	105,3	108,5	Previous year=100
Na 1 mieszkańca w zł	76333	80353	86715	Per capita in PLN
Województwo=100	181,0	183,2	183,4	Voivodship=100
Polska=100	163,1	165,9	167,5	Poland=100
Rok poprzedni=100	.	105,3	107,9	Previous year=100

TABL. 2 (186). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Rolnictwo, leśnictwo, łowiactwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	Przemysł Industry	Budo- wnictwo Construction	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^A ; transport i gospo- darka magazy- nowa; zakwate- rowanie i gastro- nomia ^A ; informacja i komuni- kacja Trade; repair of motor vehicles ^A ; transporta- tion and storage; accom- modation and cater- ing ^A , infor- mation and communica- tion	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nierucho- mości ^A Financial and insurance activities; real estate activities	Pozostałe usługi Other services
O G Ó Ł E M w mln zł 2015	51641	17	8175	5021	16469	4614	17345
T O T A L in million PLN 2016	54121	21	8568	4621	17809	4961	18142
2017	58390	24	8753	4785	19032	5378	20417

TABL. 2 (186).

WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (dok.)

GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	Przemysł Industry	Budo- wnictwo Construction	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^A ; transport i gospo- darka magazy- nowa; zakwate- rowanie i gastro- nomia ^A ; informacja i komuni- kacja Trade; repair of motor vehicles ^A ; transporta- tion and storage; accom- modation and cater- ing ^A ; infor- mation and communica- tion	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa; obsługa rynku nierucho- mości ^A Financial and insurance activities; real estate activities	Pozostałe usługi Other services
Podregion=100 Subregion=100	2015	100,0	0,0	15,8	9,7	31,9	8,9	33,6
	2016	100,0	0,0	15,8	8,5	32,9	9,2	33,5
	2017	100,0	0,0	15,0	8,2	32,6	9,2	35,0
Województwo=100 Voivodship=100	2015	40,9	1,2	27,8	40,6	44,2	44,7	49,0
	2016	41,4	1,2	28,1	39,5	45,3	45,8	49,3
	2017	41,5	1,2	27,6	38,5	44,8	47,2	50,4
Polska=100 Poland=100	2015	3,2	0,0	1,9	4,0	3,6	3,3	4,4
	2016	3,3	0,0	1,9	3,9	3,8	3,2	4,4
	2017	3,3	0,0	1,9	3,8	3,7	3,4	4,7
Rok poprzedni=100 Previous year=100	2016	104,8	123,5	104,8	92,0	108,1	107,5	104,6
	2017	107,9	114,3	102,2	103,5	106,9	108,4	112,5

DZIAŁ XXI

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w tablicach dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** wpisanych do rejestru REGON obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

2. Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 649, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009, z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

CHAPTER XXI

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. Data presented in tables concerning **entities of the national economy** recorded in the REGON register include legal persons, organisational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

2. The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics, dated 29th June 1995 (uniform text Journal of Laws 2019 item 649, with later amendments) and the provisions of the decree of the Council of Ministers dated 30th November 2015 (Journal of Laws item 2009, with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design applications, questionnaires and certificates.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above-mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, who were registered in the REGON.

TABL. 1 (187).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	115687	130233^b	138515^b	140500^b	T O T A L
sektor publiczny	1472	1434	1414	1370	public sector
sektor prywatny	114215	126562	134244	135929	private sector
z liczby ogółem:					of total number:
Przedsiębiorstwa państwowe	10	8	8	7	State owned enterprises
Spółki	26952	36138	41339	39847	Companies
w tym:					of which:
handlowe	14447	23859	29089	27644	commercial
w tym:					of which:
akcyjne	495	593	622	543	joint stock
z ograniczoną odpowiedzialnością	11735	19509	23857	22172	limited liability
komandytowe	576	1733	2591	3002	limited partnerships
jawne	1398	1492	1528	1454	unlimited partnerships
partnerskie	78	132	162	164	professional partnerships
cywilne	12497	12271	12242	12195	civil
Spółdzielnie	404	418	410	252	Cooperatives
Fundacje	780	1357	1653	1697	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	2222	2666	2916	2635	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	79368	82027	84099	87852	Natural persons conducting economic activity

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture. b Divided by ownership sectors – excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

TABL. 2 (188).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organisational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
			razem total	w tym of which						
				przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives		
					razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation				
OGÓŁEM TOTAL	2010	115687	36319	10	14447	11	2670	12497	404	79368
	2015	130233 ^b	48206	8	23859	7	3870	12271	418	82027
	2017	138515 ^b	54416	8	29089	6	4965	12242	410	84099
	2018	140500 ^b	52648	7	27644	5	4561	12195	252	87852
w tym: of which:										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, hunting and forestry		316	136	–	82	–	13	16	5	180
Przemysł Industry		9676	3578	–	2385	–	434	1137	41	6098
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufac- turing		9014	3071	–	1914	–	333	1104	40	5943
Budownictwo Construction		12196	4930	3	3930	1	546	955	25	7266
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade, repair of motor vehicles ^Δ		27311	10173	1	5502	–	1251	4612	14	17138
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		8631	1201	–	904	–	170	288	2	7430

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b W podziale według sekcji PKD – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture. b Divided by NACE sections – excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 2 (188).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (cd.)

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organisational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie cooperatives		
				razem total	w tym of which				
					jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5145	2317	–	1360	1	253	925	6	2828
Accommodation and catering ^Δ									
Informacja i komunikacja	10115	3236	–	2708	1	501	489	2	6879
Information and communication									
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ...	4284	1168	–	929	–	81	141	4	3116
Financial and insurance activities									
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	10281	8039	2	2274	1	319	357	112	2242
Real estate activities									
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	20895	5817	1	4222	1	488	1497	10	15078
Professional, scientific and technical activities									
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	5754	2286	–	1499	–	311	746	14	3468
Administrative and support service activities									
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	120	118	–	4	–	–	–	–	2
Public administration and defence; compulsory social security									
Edukacja	4868	2015	–	427	–	43	255	5	2853
Education									

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture.

TABL. 2 (188).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organisational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowa- dzące działal- ność gospodarczą Natural persons conduc- ting economic activity
		razem total	w tym of which						
			przed- się- biorstwa pań- stwowe state owned enter- prises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partner- ships	spół- dzielnie coope- ratives	
				razem total	w tym of which				
					jedno- osobowe Skarbu Państwa sole- -share- holder compa- nies of the State Treasury	z udział- em kapitału zagra- niczne- go with foreign capital partici- pation			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna .. Human health and social work activities	9586	1036	–	672	–	28	268	6	8550
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	2536	1065	–	307	–	41	192	1	1471
Pozostała działalność usługowa Other service activities	8700	5447	–	371	–	77	317	3	3253

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture.

TABL. 3 (189).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a WEDŁUG PRZEWDYWANEJ LICZBY PRACUJĄCYCH

Stan w dniu 31 grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY EXPECTED NUMBER OF EMPLOYED PERSONS

As of 31st December

LICZBA PRACUJĄCYCH	2010	2015	2017	2018	NUMBER OF EMPLOYED PERSONS

OGÓŁEM GRAND TOTAL

OGÓŁEM	115687	130233^b	138515^b	140500^b	GRAND TOTAL
9 i mniej osób	109710	124289	132504	135088	9 persons and less
10–49	4831	4843	4910	4384	10–49
50–249	937	906	909	841	50–249
250–999	168	154	156	152	250–999
1000 i więcej	41	41	36	35	1000 persons and more

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture. b Divided by ownership sectors – excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

TABL. 3 (189).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a WEDŁUG PRZEWIDYWANEJ LICZBY PRACUJĄCYCH (dok.)

Stan w dniu grudnia

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a BY EXPECTED NUMBER OF EMPLOYED PERSONS (cont.)

As of 31st December

LICZBA PRACUJĄCYCH	2010	2015	2017	2018	NUMBER OF EMPLOYED PERSONS
SEKTOR PUBLICZNY PUBLIC SECTOR					
R A Z E M	1472	1434	1414	1370	T O T A L
9 i mniej osób	643	791	781	747	9 persons and less
10–49	498	324	317	310	10–49
50–249	253	253	251	248	50–249
250–999	60	50	50	50	250–999
1000 i więcej	18	16	15	15	1000 persons and more
SEKTOR PRYWATNY PRIVATE SECTOR					
R A Z E M	114215	126562	134244	135929	T O T A L
9 i mniej osób	109067	121262	128870	131146	9 persons and less
10–49	4333	4518	4589	4069	10–49
50–249	684	653	658	593	50–249
250–999	108	104	106	101	250–999
1000 i więcej	23	25	21	20	1000 persons and more

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b W podziale na sektory własności – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture. b Divided by ownership sectors – excluding entities for which information on the ownership form does not occur in the REGON register.

TABL. 4 (190).

SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI

Stan w dniu 31 grudnia

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
OGÓŁEM T O T A L	2010	14447	12230	495	11735	2217	1398	576
	2015	23859 ^a	20102	593	19509	3757	1492	1733
	2017	29089 ^a	24479	622	23857	4610	1528	2591
	2018	27644 ^a	22715	543	22172	4929	1454	3002

a W podziale według sekcji PKD – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Divided by NACE sections – excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

TABL. 4 (190).

SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS (cont.)

As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships		
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partner- ships	koman- dytowe limited partner- ships
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, i rybactwo	82	77	1	76	5	1	4
Agriculture, hunting and forestry							
Przemysł	2385	2044	87	1957	341	120	201
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	1914	1632	71	1561	282	113	157
of which manufacturing							
Budownictwo	3930	2881	58	2823	1049	127	842
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5502	4534	70	4464	968	534	405
Trade, repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa	904	821	9	812	83	32	49
Transportation and storage							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1360	1058	14	1044	302	118	168
Accommodation and catering ^Δ							
Informacja i komunikacja	2708	2486	81	2405	222	63	151
Information and communication							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	929	758	50	708	171	30	101
Financial and insurance activities							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2274	1714	47	1667	560	98	403
Real estate activities							
Działalność profesjonalna; naukowa i techniczna	4222	3508	87	3421	714	164	389
Professional, scientific and technical activities							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1499	1298	19	1279	201	55	134
Administrative and support service activities							
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4	3	–	3	1	1	–
Public administration and defence; compulsory social security							
Edukacja	427	381	1	380	46	20	26
Education							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	672	516	7	509	156	50	70
Human health and social work activities							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	307	259	10	249	48	15	31
Arts, entertainment and recreation							
Pozostała działalność usługowa	371	329	2	327	42	16	22
Other service activities							

TABL. 5 (191). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 grudnia
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31st December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	79368	82027^b	84099^b	87852^b	T O T A L
w tym:					of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, i rybactwo	290	181	177	180	Agriculture, hunting and forestry
Przemysł	5856	6172	6007	6098	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	5708	5996	5855	5943	of which manufacturing
Budownictwo	7364	6922	6910	7266	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	20766	18520	17336	17138	Trade, repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	7463	7052	7205	7430	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2521	2576	2660	2828	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	3044	4417	5784	6879	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3801	3405	3127	3116	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1603	1862	2036	2242	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11213	13206	14241	15078	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2839	3090	3252	3468	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne ^Δ	1	2	2	2	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2248	2511	2634	2853	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6067	7844	8253	8550	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1352	1353	1395	1471	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2940	2911	3080	3253	Other service activities

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. b W podziale według sekcji PKD – bez podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

a Excluding persons conducting private farms in agriculture. b Divided by NACE sections – excluding entities for which information on kind of predominant activity does not occur in the REGON register.

SYTUACJA SPOŁECZNO- GOSPODARCZA KRAKOWA W 2018 R.

SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF KRAKÓW IN 2018

Kraków – stolica regionu, drugie pod względem liczby mieszkańców miasto w Polsce, siedziba władz województwa małopolskiego – pełni ważną funkcję administracyjną, kulturalną, edukacyjną i turystyczną.

Kraków – the capital of the region, the second largest city in Poland, the site of authorities of Małopolskie Voivodship – it has an important administrative, cultural, educational and tourist function.

Ludność

Liczba ludności Krakowa w końcu grudnia 2018 r. wyniosła 771,1 tys. osób, a gęstość zaludnienia 2359 osób na 1 km² (przy powierzchni 327 km²). W 2018 r. liczba ludności zwiększyła się o 0,5% w porównaniu ze stanem z końca 2017 r. Współczynnik feminizacji wyniósł 114 kobiet na 100 mężczyzn. W ogólnej liczbie ludności zmniejszył się udział osób w wieku produkcyjnym, natomiast udział osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym zwiększył się. Nadal obserwowany jest powolny proces starzenia się społeczeństwa.

Wzrost liczby ludności był efektem m.in. odnotowanego w 2018 r. dodatniego przyrostu naturalnego, który wyniósł 1575 osób, tj. 2,0 osoby na 1000 ludności (w województwie małopolskim 1,6). W poprzednim roku przyrost naturalny również był dodatni i wyniósł 1507 osób. W 2018 r. w Krakowie urodziło się 9410 dzieci (o 240 więcej niż rok wcześniej). Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 12,2. W omawianym roku zmarło 7835 osób, czyli o 172 więcej niż rok wcześniej. Współczynnik zgonów wyniósł 10,2 i był nieco wyższy niż w 2017 r. (10,0).

W 2018 r. na terenie Krakowa zawarto 4,5 tys. małżeństw, tj. o 1,7% więcej niż w 2017 r.

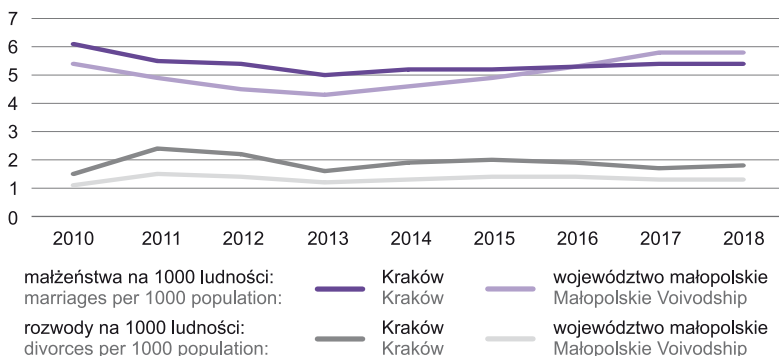
Population

The population of Kraków at the end of December 2018 amounted to 771.1 thousand people and density of population 2359 persons per km² (with an area of 327 km²). In 2018 the population of the city increased by 0.5% in relation to the state as of the end of 2017. The feminization rate amounted to 114 females per 100 males. In total number of population the share of the working population decreased, while the share of the pre-working and post-working population increased. The slow process of ageing of the society is still observed.

The increase of the number of population resulted i.a. from a registered in 2018 positive natural increase, which amounted to 1575 persons, i.e., 2.0 persons per 1000 population (in Małopolskie Voivodship 1.6). In the previous year the natural increase in the city was also positive and amounted to 1507 persons. In 2018 in Kraków 9410 children were born (more by 240 than the year before). Rate of live births reached 12.2. In the year under discussion 7835 persons died, that is more by 172 than a year before. Rate of deaths amounted to 10.2 and it was slightly higher than in 2017 (10.0).

In 2018 on the area of Kraków 4.5 thousand marriages were contracted, i.e., more by 1.7% than in 2017.

Małżeństwa i rozwody Marriages and divorces

Wskaźnik natężenia małżeństw ukształtował się na poziomie 5,8 nowych związków małżeńskich na 1000 ludności, a wskaźnik natężenia rozwodów wyniósł 1,8 na 1000 ludności. W omawianym roku przez rozwód w Krakowie rozwiązano 1,4 tys. małżeństw, tj. o 4,0% więcej niż w 2017 r.

Na wzrost liczby ludności wpłynęło również dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, które w omawianym roku wyniosło 4714 osób.

W 2018 r. w Krakowie przeciętna oczekiwana liczba lat życia dla mężczyzn wyniosła 76,7, natomiast dla kobiet – 83,2.

The intensity of marriages ratio shaped at the level of 5.8 new marriages per 1000 population, and the intensity of divorces ratio amounted to 1.8 per 1000 population. In the year under discussion 1.4 thousand marriages in Kraków were dissolved by divorce, i.e., more by 4.0% than in 2017.

The increase of the number of population in the city was influenced also by a positive net internal and international migration for permanent residence, which in the discussed year amounted to 4714 persons.

In 2018 in Kraków life expectancy for males amounted to 76.7 years, however for females – 83.2.

Rynek pracy

Od kilku lat obserwuje się poprawę sytuacji na rynku pracy w Krakowie, czego przejawem jest rosnąca liczba pracujących¹.

W 2018 r. zbiorowość osób pracujących liczyła 355,1 tys. (tj. 42,7% ogólnej liczby pracujących w województwie małopolskim). W porównaniu z 2017 r. liczba ta wzrosła o 4,9%. Na wzrost ogólnej liczby pracujących wpłynął przede wszystkim rozwój sektora prywatnego.

Według siedziby jednostki w 2018 r. najwięcej osób pracowało w pozostałych usługach² – 44,6%. Pracujący w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa oraz zakwaterowanie i gastronomia stanowili 23,6% ogólnej liczby pracujących, a pracujący w przemyśle i budownictwie – 21,4%. Kraków odznacza się wyraźną dominacją sektorów związanych z działalnością usługową.

Labour market

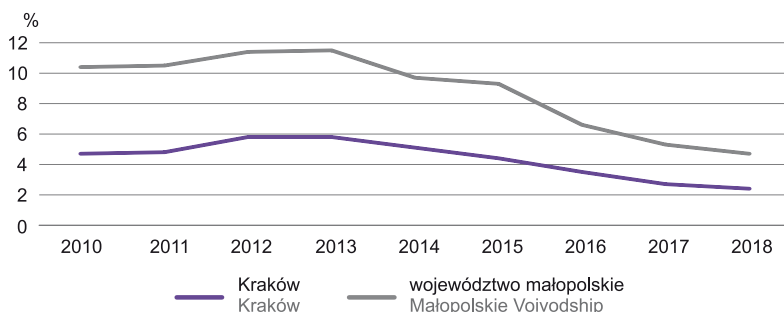
For several years an improvement of the situation on the labour market in Kraków has been observed, manifesting in an increasing number of employed persons¹.

In 2018 the working population was 355.1 thousand (i.e. 42.7% of total number of employed persons in Małopolskie Voivodship). Compared to 2017, this number increased by 4.9%. The increase of total number of employed persons was influenced mainly by the development of private sector.

By seat of unit in 2018 most people worked in a sector of market services² – 44.6%. Persons employed in sections: trade; repair of motor vehicles, transportation and storage as well as accommodation and catering constituted 23.6% of total number of the employed, and in industry and construction – 21.4%. Kraków is characterised by a distinct domination of sectors connected with services.

Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 grudnia
Registered unemployment rate
As of 31st December

¹ Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

² Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22.

¹ By actual location of workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture.

² See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22.

Pozytywnym zjawiskiem na rynku pracy jest spadek bezrobocia rejestrowanego. Według stanu w końcu grudnia 2018 r. było 11,5 tys. osób bezrobotnych zarejestrowanych, tj. mniej o 11,5% niż rok wcześniej. Bezrobotni w Krakowie w końcu 2018 r. stanowili 16,0% ogólnej liczby bezrobotnych w województwie.

W latach 2010–2012 zarówno w województwie, jak i w Krakowie wzrastała stopa bezrobocia rejestrowanego³. W końcu 2018 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 2,3%. Pod tym względem Kraków znalazł się na czwartej pozycji wśród polskich miast liczących 300 tys. i więcej mieszkańców za: Poznaniem (1,2%), Warszawą (1,5%), Katowicami (1,7%) i Wrocławiem (1,9%).

Wynagrodzenia⁴

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2018 r. w Krakowie kształtowało się na poziomie 5368,39 zł, tj. o 8,1% wyższym niż w roku poprzednim. Stanowiło to 114,7% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie małopolskim.

Według sekcji PKD najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Krakowie otrzymywały osoby zatrudnione w informacji i komunikacji (9087,00 zł), w dalszej kolejności w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (7471,30 zł) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (7423,13 zł). Natomiast najniższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano w sekcji zakwaterowanie i gastronomia (3081,62 zł), a następnie w pozostałej działalności usługowej (3480,58 zł) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (3656,06 zł).

Mieszkania

W końcu 2018 r. zasoby mieszkaniowe Krakowa wyniosły 389,6 tys. mieszkań (wzrost o 2,5% w stosunku do roku poprzedniego) i stanowiły 32,5% zasobów wojewódzkich. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań wyniosła 22460,6 tys. m², a liczba izb – 1216,9 tys.

A positive phenomenon on the labour market is the decrease of the registered unemployment. As of the end of December 2018 there were 11.5 thousand registered unemployed persons, i.e., less by 11.5% than a year before. The unemployed in Kraków at the end of 2018 accounted for 16.0% of total unemployed persons in the voivodship.

In the years 2010–2012, both the voivodship and Kraków witnessed an increase in the registered unemployment rate³. At the end of 2018 the registered unemployment rate in Kraków amounted to 2.3%. In this respect, Kraków was fourth among Polish cities with 300 thousand and more inhabitants after: Poznań (1.2%), Warszawa (1.5%), Katowice (1.7%) and Wrocław (1.9%).

Wages and salaries⁴

In 2018 average monthly gross wages and salaries in Kraków shaped at the level of PLN 5368.39, i.e., higher by 8.1% than in the previous year. This represented 114.7% of the Małopolskie Voivodship's average monthly wage and salary.

By NACE sections the highest average monthly gross wages and salaries in Kraków were paid for employees of: information and communication (PLN 9087.00), and then in professional, scientific and technical activities (PLN 7471.30) as well as electricity, gas, steam and air conditioning supply (PLN 7423.13). However, the lowest average monthly gross wages and salaries was recorded in the accommodation and catering section (PLN 3081.62), followed by other service activities (PLN 3480.58) as well as administration and support activities (PLN 3656.06).

Dwellings

As of the end of 2018, dwelling stock of Kraków amounted to 389.6 thousand dwellings (an increase by 2.5% in relation to the previous year) and constituted 32.5% of the voivodship's stock. Total useful floor area of dwellings was 22460.6 thousand m² and the number of rooms – 1216.9 thousand.

³ Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 3 na str. 121.

⁴ Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących.

³ See general notes to the chapter “Labour market”, item 3 on page 121.

⁴ Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees.

W 2018 r. w Krakowie przekazano do użytkowania 9,6 tys. mieszkań (posiadających 25,8 tys. izb) o łącznej powierzchni użytkowej 549,7 tys. m². Stanowiło to 52,7% ogólnej liczby mieszkań oddanych w województwie. W budynkach przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem oddano 9,1 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 474,8 tys. m², a indywidualnych – 0,5 tys. mieszkań o powierzchni użytkowej 74,9 tys. m². Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 57,2 m² (wobec 56,1 m² przed rokiem).

In 2018 in Kraków 9.6 thousand dwellings (possessing 25.8 thousand rooms) with useful floor area of 549.7 thousand m² were completed. It constituted 52.7% of total dwellings completed in the voivodship. In buildings for sale and rent 9.1 thousand dwellings were completed with useful floor area of 474.8 thousand m² and in private buildings – 0.5 thousand dwellings with useful floor area of 74.9 thousand m². Average useful floor area of a dwelling amounted to 57.2 m² (towards 56.1 m² a year before).

Kultura

Kraków, na terenie którego znajduje się większość instytucji kultury w województwie, stanowi centrum życia kulturalnego regionu. W 2018 r. liczba placówek bibliotecznych w Krakowie wyniosła 61, co stanowiło 8,5% ogólnej liczby bibliotek w województwie małopolskim. W omawianym roku instytucje te odwiedziło 221,2 tys. zarejestrowanych czytelników, których liczba w ujęciu rocznym zwiększyła się o 3,5%.

W 2018 r. w Krakowie działały 64 muzea i oddziały muzealne, które stanowiły 47,4% ogólnej liczby tego typu placówek w województwie małopolskim. Liczba zwiedzających zmniejszyła się. W 2018 r. krakowskie muzea odwiedziło 5035,2 tys. osób, czyli o 2,5% mniej niż w roku poprzednim.

Życie kulturalne Krakowa kształtują również teatry i instytucje muzyczne stanowiące większość tego rodzaju placówek w województwie. W 2018 r. w Krakowie działało 21 teatrów i instytucji muzycznych, w których odbyło się 6,2 tys. przedstawień i koncertów, tj. więcej o 11,8% w stosunku do 2017 r. W liczbie widzów i słuchaczy również zanotowano wzrost w relacji do 2017 r. (o 24,5%).

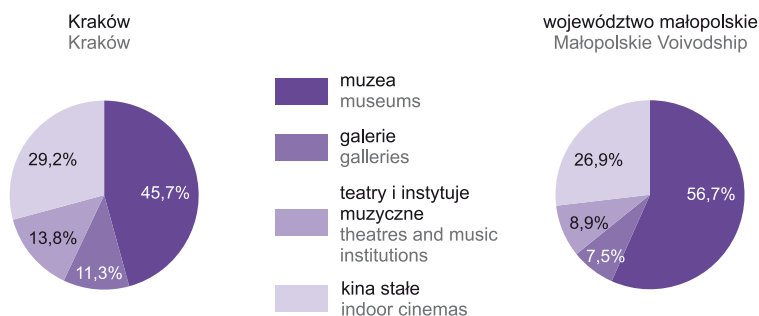
Culture

Kraków, on the area of which there are most cultural institutions in the voivodship, is the centre of cultural life of the region. In 2018 the number of libraries in Kraków amounted to 61, what represented 8.5% of total number of libraries in Małopolskie Voivodship. In the year under discussion these institutions have been visited by 221.2 thousand recorded borrowers, which number augmented by 3.5% in annual terms.

In 2018 in Kraków there were 64 museums and museum branches, which accounted for 47.4% of total number of such institutions in Małopolskie Voivodship. The number of visitors decreased. In 2018 cracovian museums were visited by 5035.2 thousand persons, i.e., by 2.5% less than in the previous year.

Cultural life of Kraków is also formed by theatres and music institutions which constitute the majority of such establishments in the voivodship. In 2018 in Kraków 21 theatres and music institutions acted, in which 6.2 thousand performances and concerts took place, i.e., more by 11.8% in relation to 2017. The audience also augmented in relation to 2017 (by 24.5%).

Struktura uczestników imprez kulturalnych w 2018 r.
Structure of participants of cultural events in 2018

Według stanu w końcu grudnia 2018 r. w Krakowie działało 11 kin, tj. 25,0% ogólnej liczby kin w województwie. Liczba widzów w ciągu roku wyniosła 3215,7 tys. (czyli mniej o 5,8% niż rok wcześniej).

W końcu 2018 r. w Krakowie funkcjonowało 58 centrów, domów i ośrodków kultury, klubów, tj. o 3 więcej niż w końcu 2017 r. Zorganizowały one w 2018 r. 8,1 tys. imprez, w których uczestniczyło 841,4 tys. osób.

As of the end of December 2018 in Kraków 11 cinemas functioned, i.e., 25.0% of total number of cinemas in the voivodship. The number of spectators during the year amounted to 3215.7 thousand (that is less by 5.8% than a year earlier).

At the end of 2018 in Kraków 58 centres of culture, cultural centres and establishments, clubs functioned, i.e., by 3 more than at the end of 2017. In 2018 they organized 8.1 thousand events, in which 841.4 thousand people participated.

Turystyka

Kraków jest jednym z najbardziej znanych ośrodków turystycznych w Polsce. W końcu lipca 2018 r. funkcjonowało 270 turystycznych obiektów noclegowych posiadających 31,9 tys. miejsc noclegowych. Udział Krakowa w ogólnej liczbie obiektów bazy noclegowej województwa wyniósł 17,9%, natomiast udział liczby miejsc noclegowych – 31,5%.

Tourism

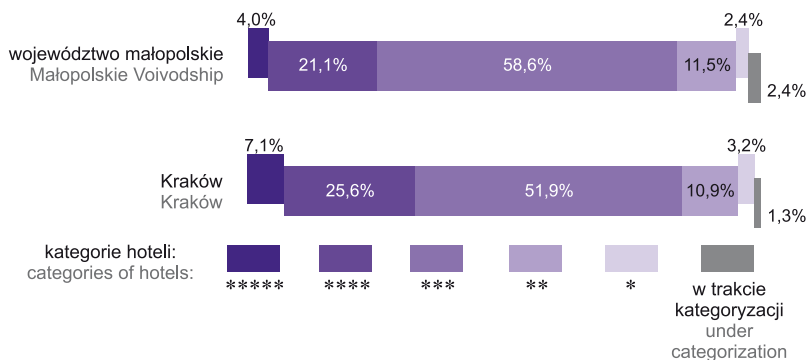
Kraków is one of the most famous tourist centres in Poland. At the end of July 2018 in the city there were 270 tourist accommodation establishments possessing 31.9 thousand bed places. The share of Kraków in total number of accommodation facilities in the voivodship amounted to 17.9%, while the share of the number of bed places – 31.5%.

Struktura hoteli według kategorii w 2018 r.

Stan w dniu 31 lipca

Structure of hotels by categories in 2018

As of 31st July

W Krakowie funkcjonowało 156 hoteli, tj. 41,7% ogólnej liczby tego typu obiektów w województwie małopolskim. Przeważały obiekty trzygwiazdkowe (81) i czterogwiazdkowe (40), jednak na uwagę zasługuje fakt, że aż 11 hoteli posiadało najwyższy – pięciogwiazdkowy standard.

Liczba turystów odwiedzających Kraków od kilku lat nieprzerwanie rośnie. W omawianym okresie z noclegów w Krakowie skorzystało 2513,8 tys. turystów, tj. 48,3% ogólnej liczby korzystających z noclegów w województwie małopolskim, w tym 1207,2 tys. turystów zagranicznych. W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba korzystających z noclegów o 5,2%, a turystów z zagranicy o 1,6%.

156 hotels functioned in Kraków, i.e., 41.7% of total number of such facilities in Małopolskie Voivodship. Three-star (81) and four-star facilities (40) predominated, but it is worth to note that, as many as 11 hotels had the highest – five-star standard.

The number of tourists visiting Kraków has been growing steadily for several years. In the discussed period 2513.8 thousand tourists were accommodated for the night in Kraków, i.e., 48.3% of total number of tourists accommodated in Małopolskie Voivodship, of which 1207.2 thousand foreign tourists. In annual terms the number of tourists accommodated increased by 5.2%, and of foreign tourists by 1.6%.

Rachunki regionalne

Wartość wytworzonego produktu krajowego brutto (PKB) w Krakowie w 2017 r. wyniosła 66487 mln zł, co stanowiło 41,5% PKB województwa małopolskiego oraz 3,3% PKB Polski. Przeciętny poziom PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca Krakowa wyniósł 86715 zł i był wyższy o 83,4% od przeciętnego w województwie małopolskim.

Wartość dodana brutto w Krakowie wyniosła 58390 mln zł i była wyższa o 7,9% niż przed rokiem.

Największy udział w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2017 r., miały jednostki prowadzące działalność w zakresie pozostałych usług⁵ (35,0%).

National accounts

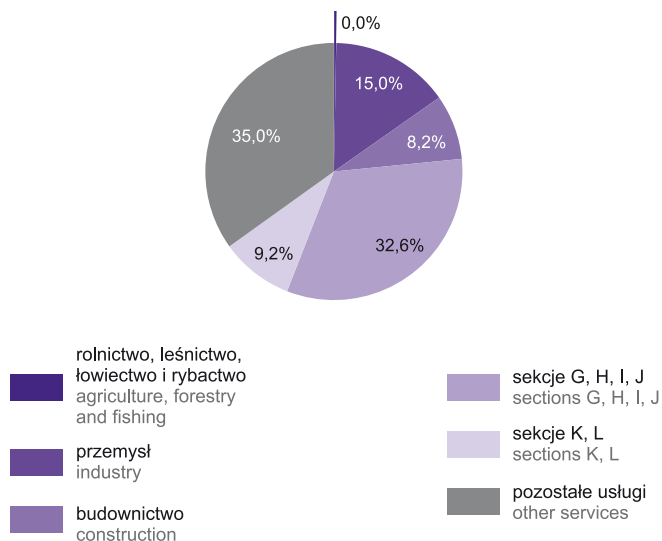
The value of generated gross domestic product (GDP) in Kraków in 2017 amounted to PLN 66487 million, which constituted 41.5% of the Małopolskie Voivodship's GDP and 3.3% of Poland's GDP. The average level of GDP per capita of Kraków amounted to PLN 86715 and was higher by 83.4% than the average in Małopolskie Voivodship.

Gross value added in Kraków amounted to PLN 58390 million and was higher by 7.9% than a year earlier.

Entities conducting activity in the scope of other services⁵ had the largest share in the creation of gross value added in 2017 (35.0%).

Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności w 2017 r.

Structure of gross value added by kind of activity in 2017

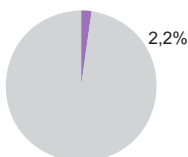
⁵ Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1 na str. 22.

⁵ See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22.

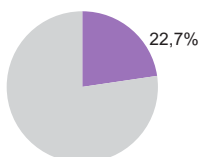
**KRAKÓW NA TLE WOJEWÓDZTWA
MAŁOPOLSKIEGO W 2018 R.**

**KRAKÓW AND MAŁOPOLSKIE
VOIVODSHIP IN 2018**

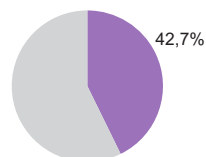
Powierzchnia ogólna^a
Total area^a

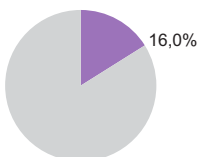
Ludność^a
Population^a

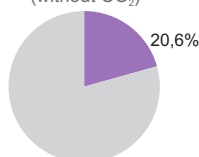
Pracujący^a
Employed persons^a

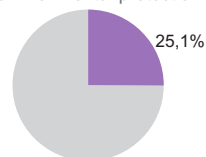
Bezrobotni zarejestrowani^a
Registered unemployed persons^a

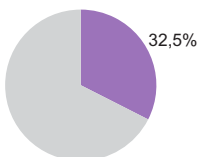
**Emisja zanieczyszczeń gazowych
powietrza (bez CO₂)**
Emission of gas air pollutants
(without CO₂)

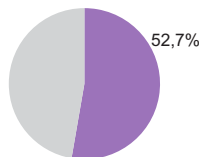
**Nakłady na środki trwałe
służące ochronie środowiska**
Outlays on fixed assets
in environmental protection

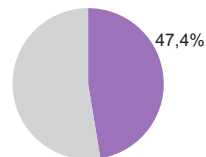
Zasoby mieszkaniowe^a
Dwelling stock^a

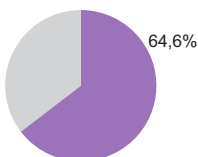
**Mieszkania oddane
do użytkowania**
Dwellings completed

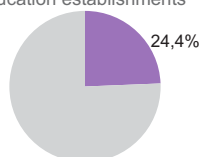
Muzea i oddziały muzealne^a
Museums and branches^a

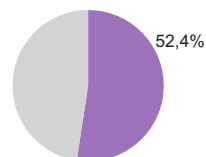
Widzowie w kinach
Audience in cinemas

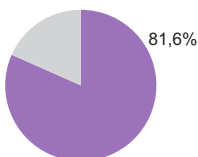
**Dzieci w placówkach
wychowania przedszkolnego^c**
Children attending pre-primary
education establishments^c

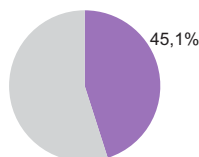
Miejsca noclegowe w hotelach^b
Number of beds in hotels^b

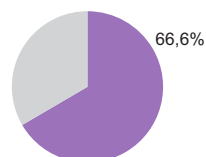
**Udzielone noclegi turystom
zagranicznym**
Foreign tourists' nights spent

Placówki gastronomiczne^a
Catering establishments^a

Spółki handlowe^a
Commercial companies^a

a Stan w dniu 31 grudnia. b Stan w dniu 31 lipca.

c Stan na początku roku szkolnego.

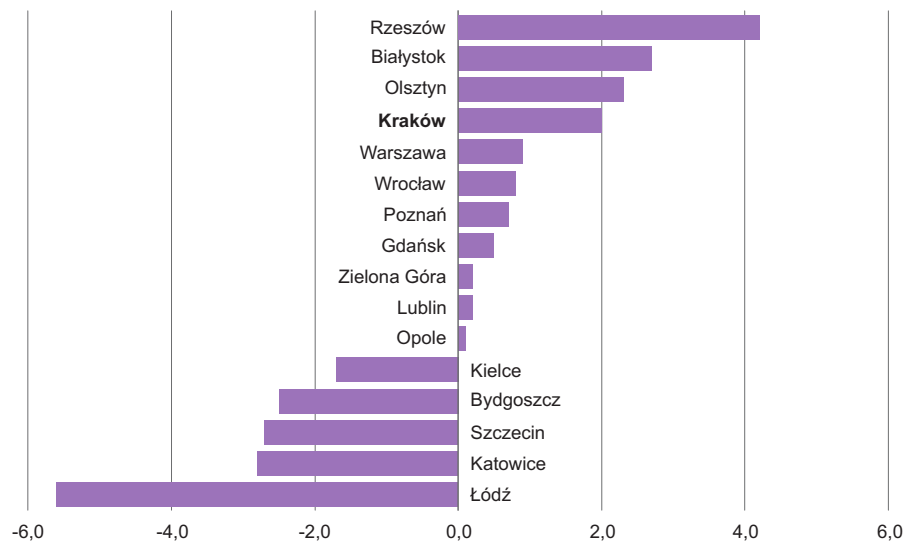
a As of 31st December. b As of 31st July.

c As of beginning of the school year.

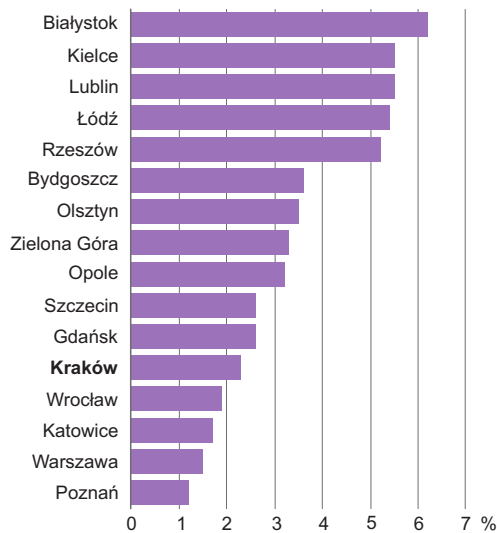
województwo
voivodship

w tym Kraków
of which Kraków

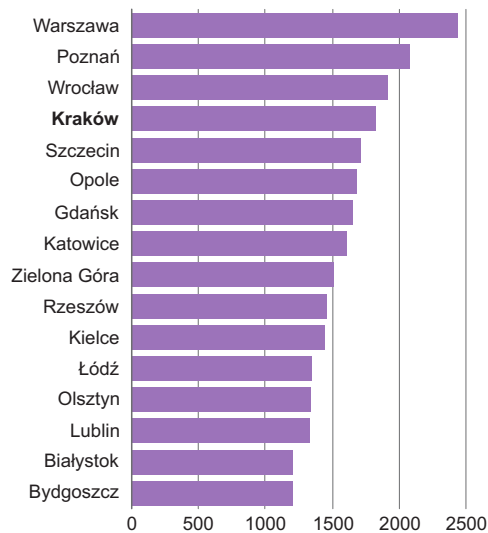
PRZYRÓST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI
NATURAL INCREASE PER 1000 POPULATION

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO^a
REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE^a

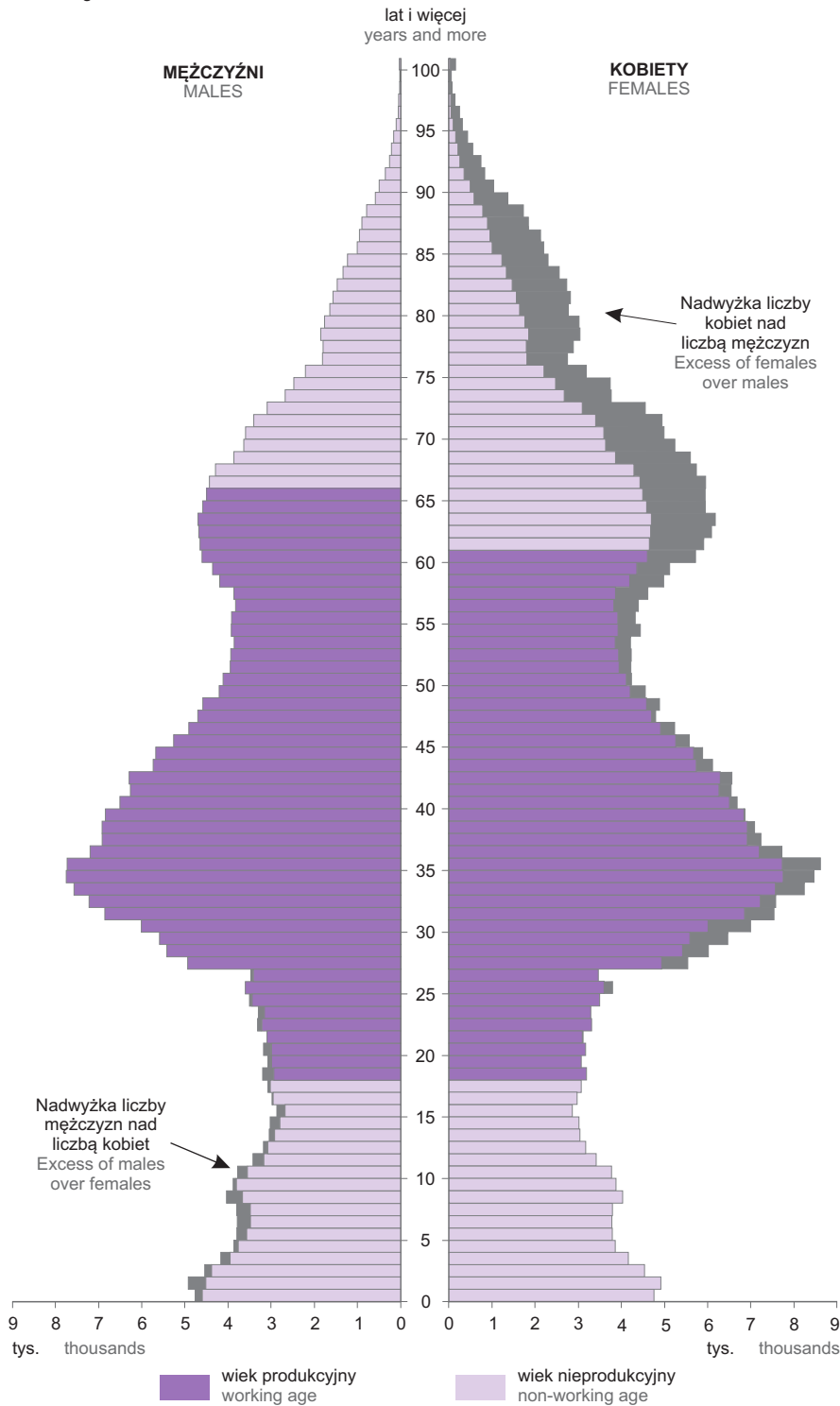
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a
W REJESTRZE REGON NA 10 TYS. LUDNOŚCI
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a
IN THE REGON REGISTER
PER 10 THOUSAND POPULATION

^a Stan w dniu 31 grudnia.
^a As of 31st December.

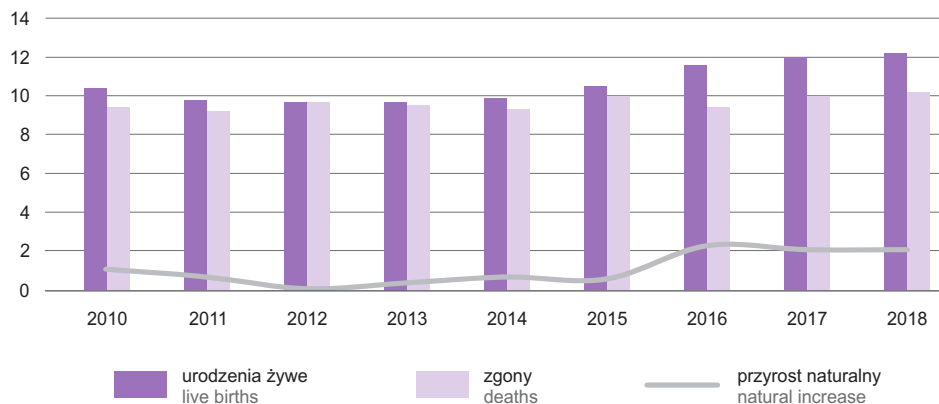
LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2018 R.
Stan w dniu 31 grudnia

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2018
As of 31st December

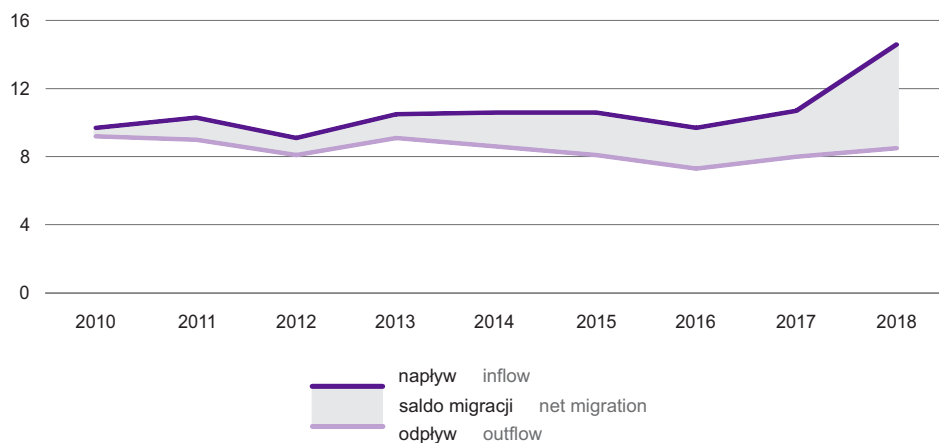
RUCH NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS PER 1000 POPULATION

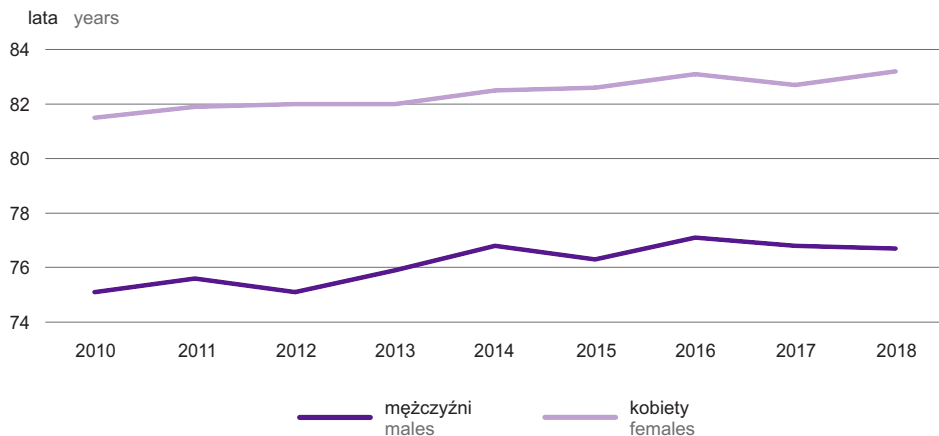
MIGRACJE STAŁE NA 1000 LUDNOŚCI

PERMANENT MIGRATION PER 1000 POPULATION

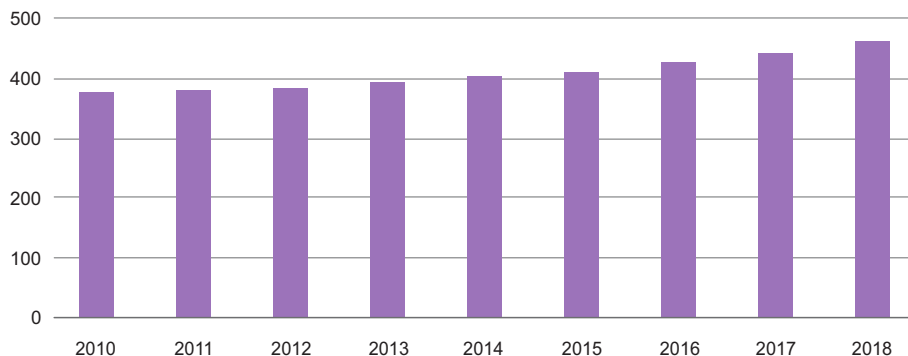
PRZECIĘTNA LICZBA LAT DAJSZEGO TRWANIA ŻYCIA DLA OSÓB W WIEKU 0 LAT

LIFE EXPECTANCY AT 0 AGE

PRACUJĄCY^{ab} NA 1000 LUDNOŚCI

EMPLOYED PERSONS^{ab} PER 1000 POPULATION

a Stan w dniu 31 grudnia. b Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

a As of 31st December. b By actual workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons and persons employed on private farms in agriculture.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO PRACOWNIKÓW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI PKD

AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES BY SELECTED NACE SECTIONS

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA^a AVERAGE WAGES AND SALARIES^a

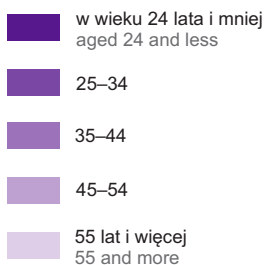
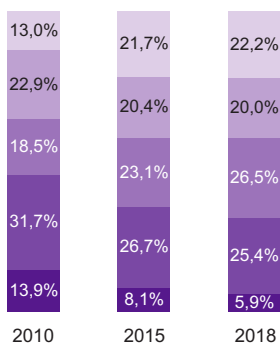

a Dotyczy przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób.
a Concerns enterprises employing more than 9 persons.

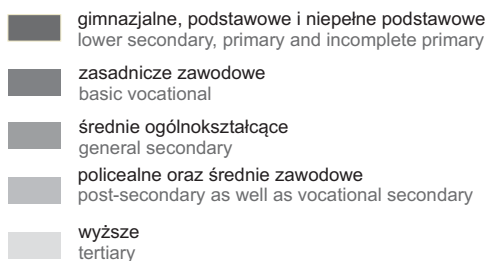
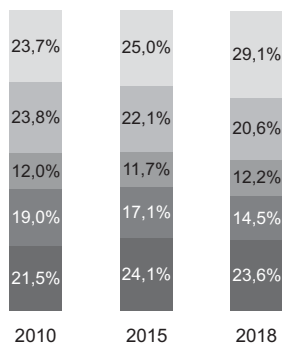
STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH^a

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS^a

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

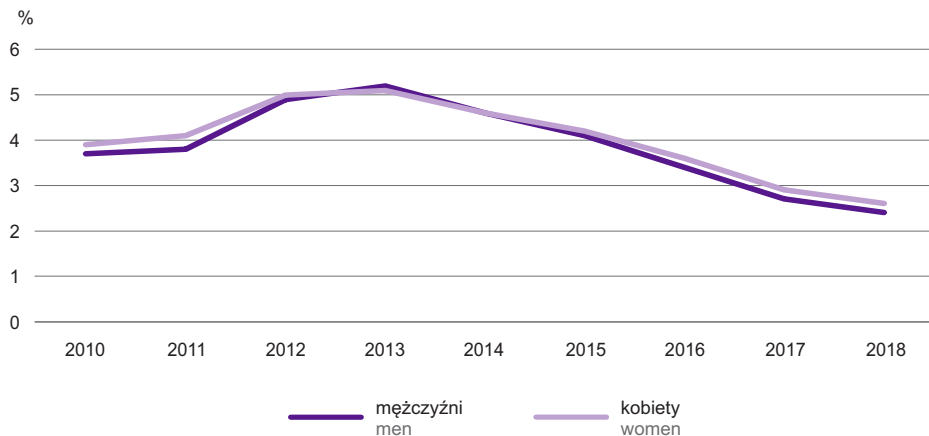
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

a Stan w dniu 31 grudnia.
a As of 31st December.

UDZIAŁ BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W LICZBIE LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM Stan w dniu 31 grudnia

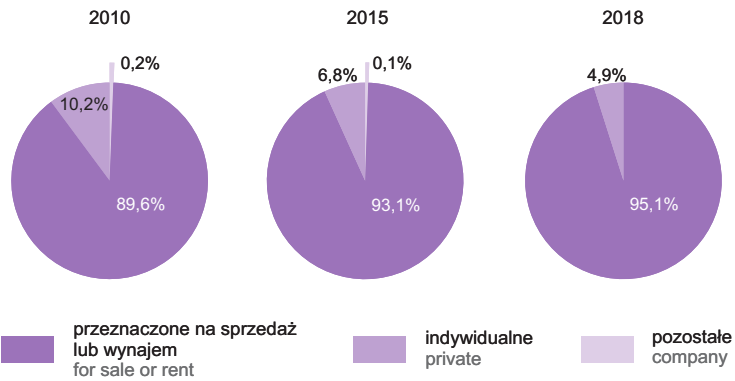
SHARE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS IN THE NUMBER OF WORKING AGE POPULATION As of 31st December

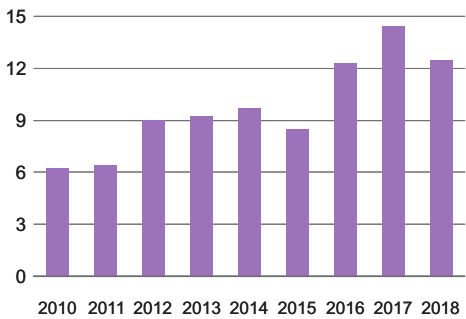
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

DWELLINGS COMPLETED

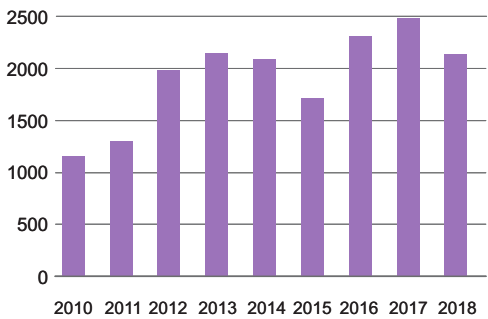
STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA
STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF CONSTRUCTION

MIESZKANIA NA 1000 LUDNOŚCI
DWELLINGS PER 1000 POPULATION

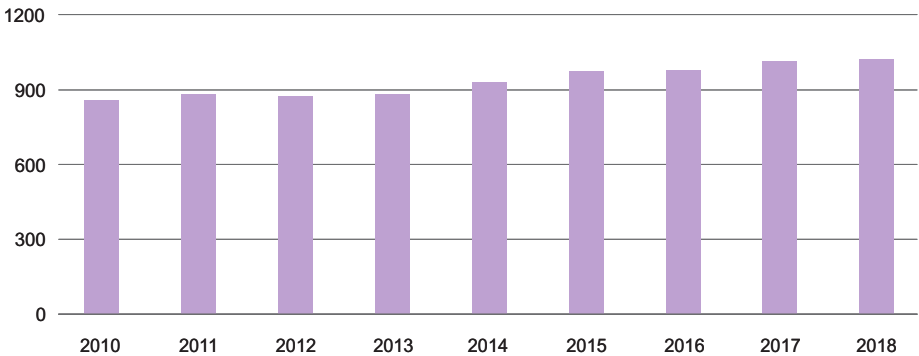

MIESZKANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW
DWELLINGS PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

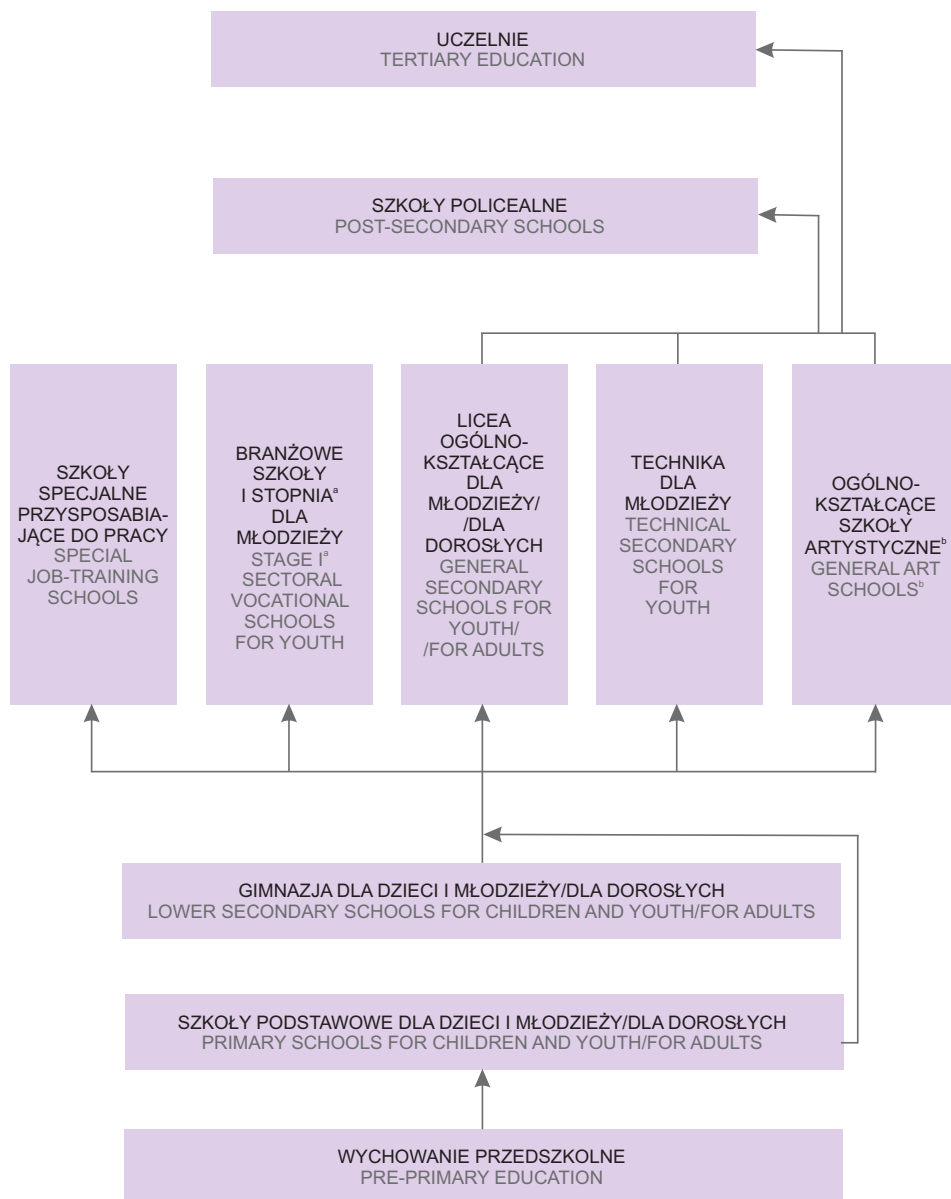
DZIECI W PLACÓWKACH WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO NA 1000 DZIECI W WIEKU 3–5 LAT

CHILDREN ATTENDING PRE-PRIMARY EDUCATION ESTABLISHMENTS PER 1000 CHILDREN AGED 3–5

**EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

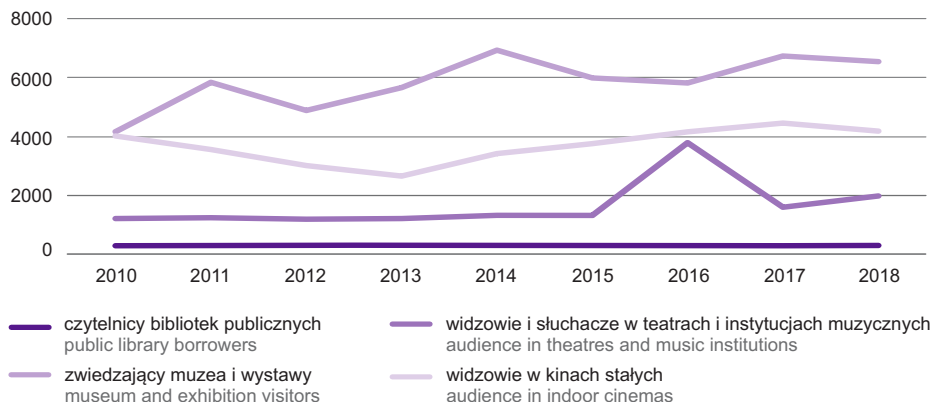
**EDUCATION BY LEVELS
IN THE 2018/2019 SCHOOL YEAR**

a Łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. b Dające uprawnienia zawodowe.
a Including basic vocational school sections. b Leading to professional certification.

KORZYSTAJĄCY Z PLACÓWEK KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI

USERS OF CULTURAL ESTABLISHMENTS PER 1000 POPULATION

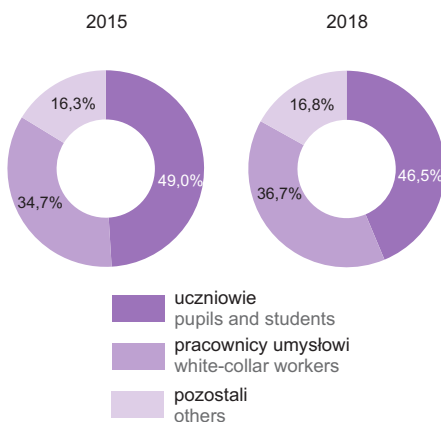
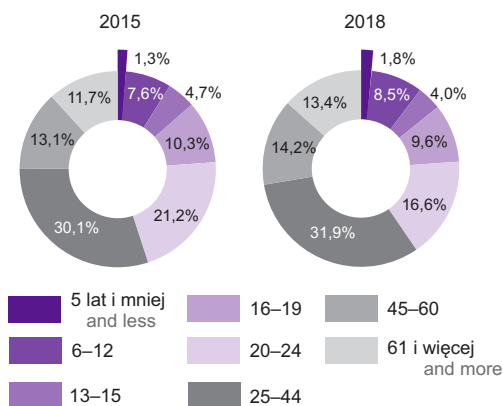

STRUKTURA CZYTELNIKÓW BIBLIOTEK PUBLICZNYCH^a

STRUCTURE OF BORROWERS OF PUBLIC LIBRARIES^a

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

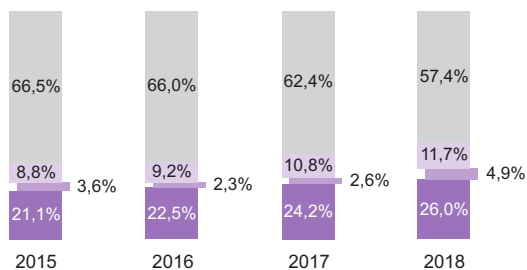
WEDŁUG ZAJĘCIA
BY OCCUPATION

a łącznie z punktami bibliotecznymi.
a Including library service points.

STRUKTURA IMPREZ MASOWYCH

STRUCTURE OF MASS EVENTS

artystyczno-rozrywkowe:
artistic and entertainment:

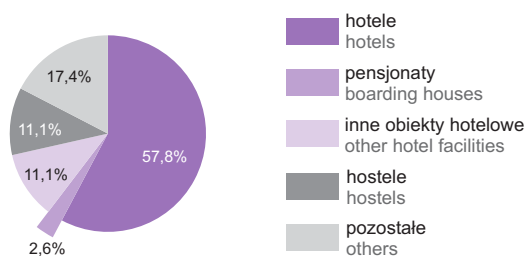
- koncerty
concerts
- przystawienia i spektakle
performances and shows
- pozostałe artystyczno-rozrywkowe
other artistic and entertainment

sportowe
sports

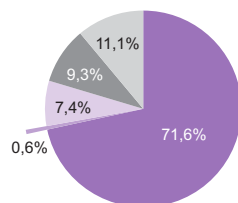
BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI

TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

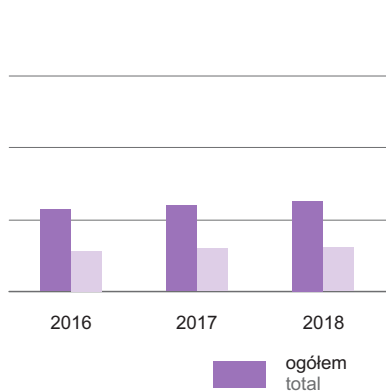
STRUKTURA OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH W 2018 R.
STRUCTURE OF FACILITIES IN 2018

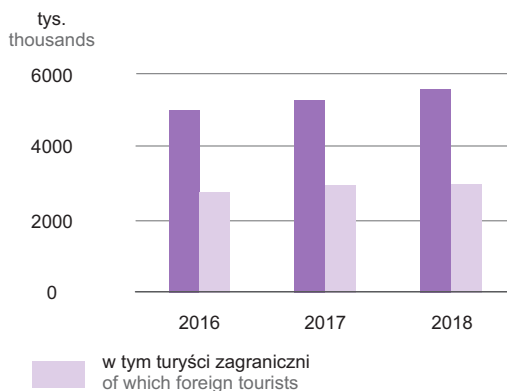
STRUKTURA MIEJSC NOCLEGOWYCH W 2018 R.
STRUCTURE OF BED PLACES IN 2018

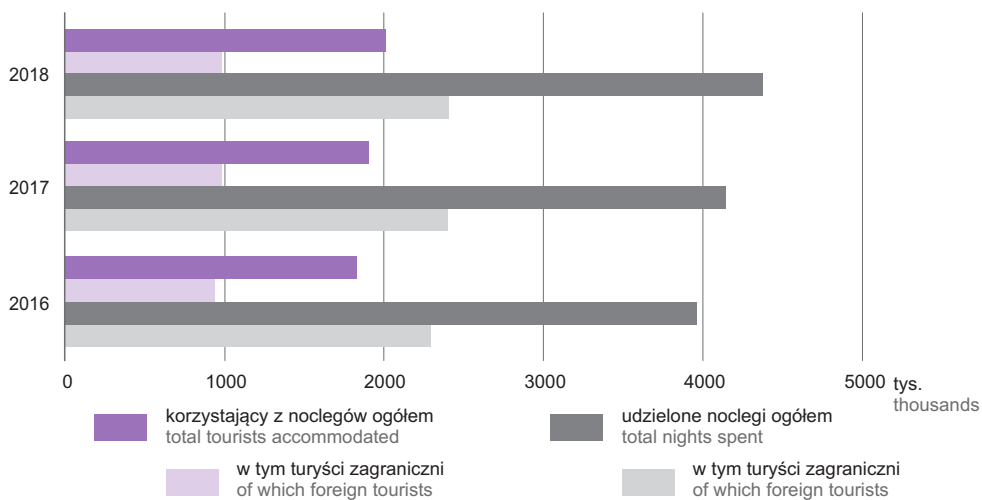
KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW
TOURISTS ACCOMMODATED

UDZIELONE NOCLEGI
NIGHTS SPENT

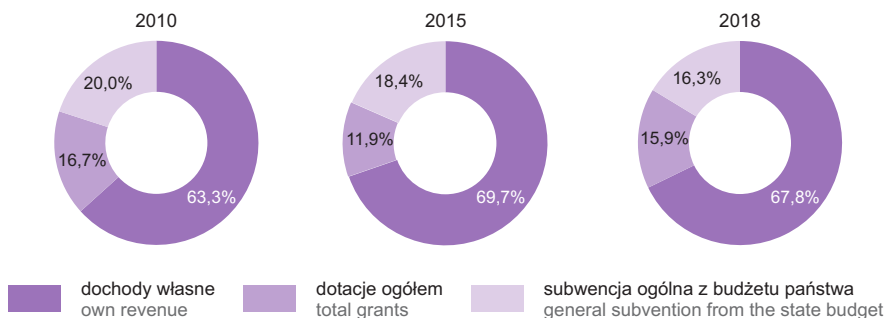
HOTELE
HOTELS

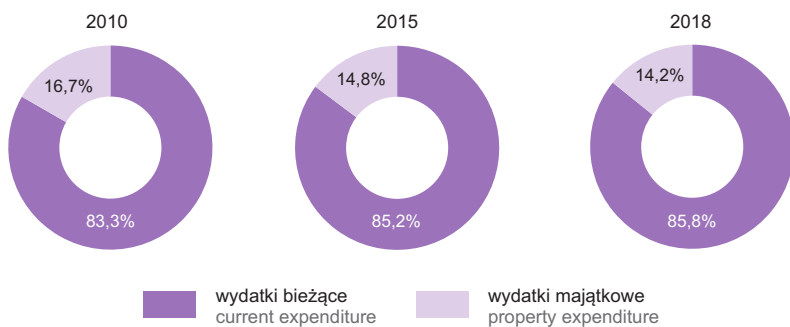
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU MIASTA KRAKOWA

REVENUE AND EXPENDITURE OF THE CITY OF KRAKÓW BUDGET

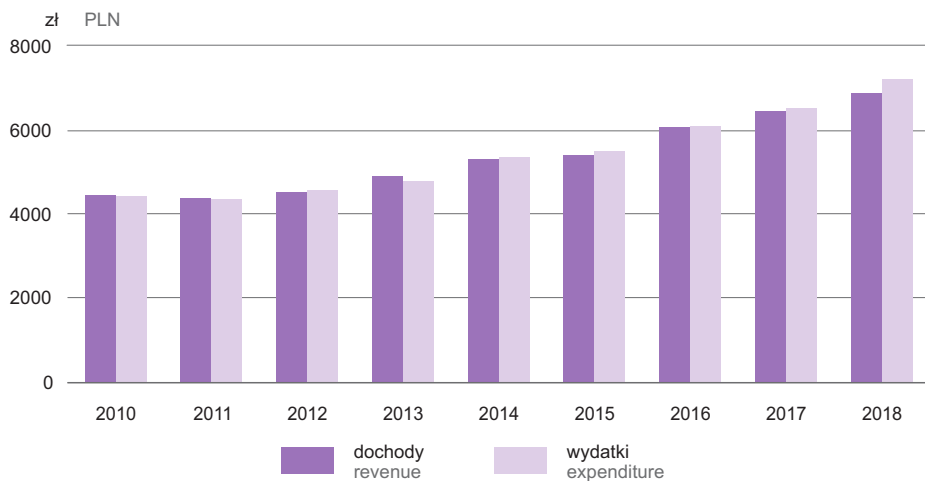
STRUKTURA DOCHODÓW STRUCTURE OF REVENUE

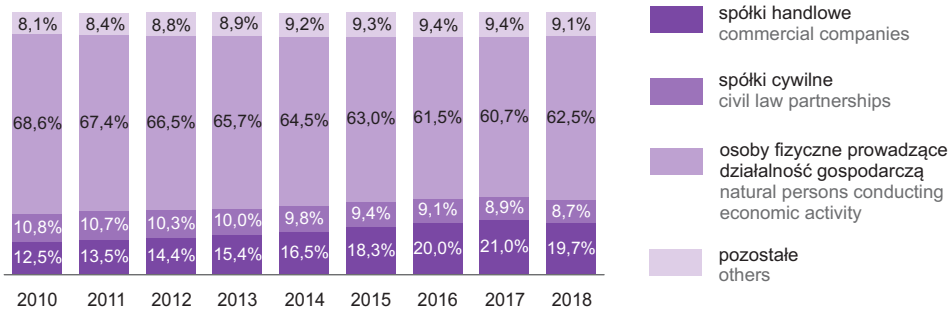
STRUKTURA WYDATKÓW STRUCTURE OF EXPENDITURE

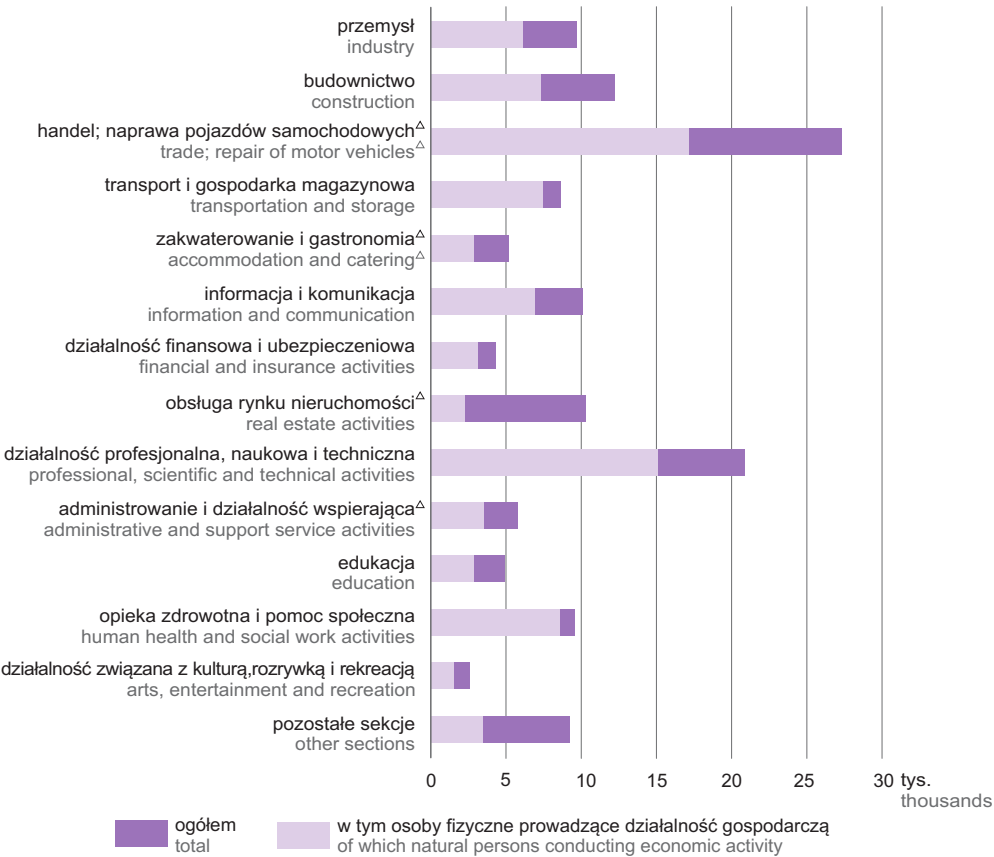
NA 1 MIESZKAŃCA PER CAPITA

STRUKTURA WEDŁUG FORM PRAWNYCH
 STRUCTURE BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI PKD W 2018 R.
 BY NACE SECTIONS IN 2018

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
 a Excluding persons conducting private farms.